

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

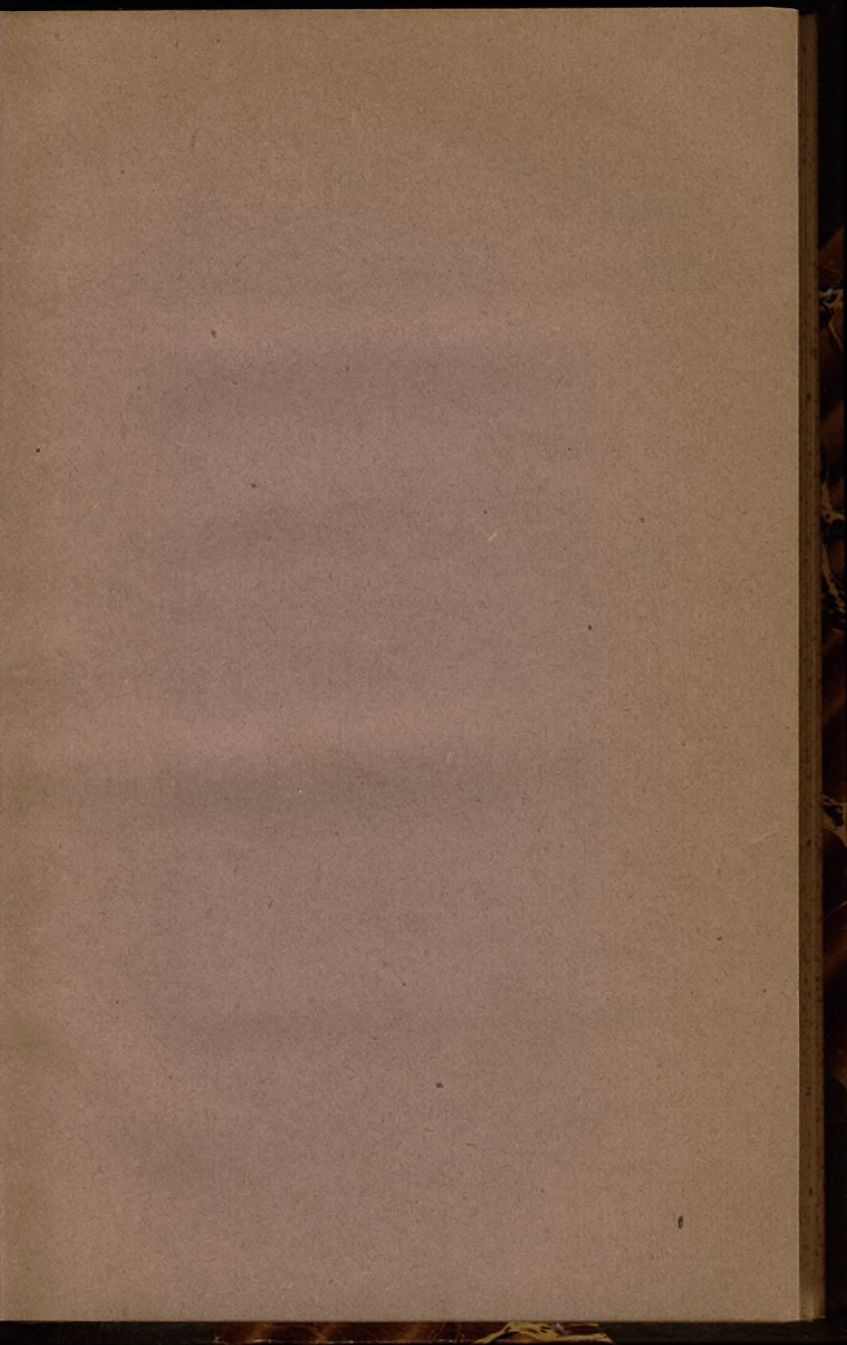
Litt.
Sv.

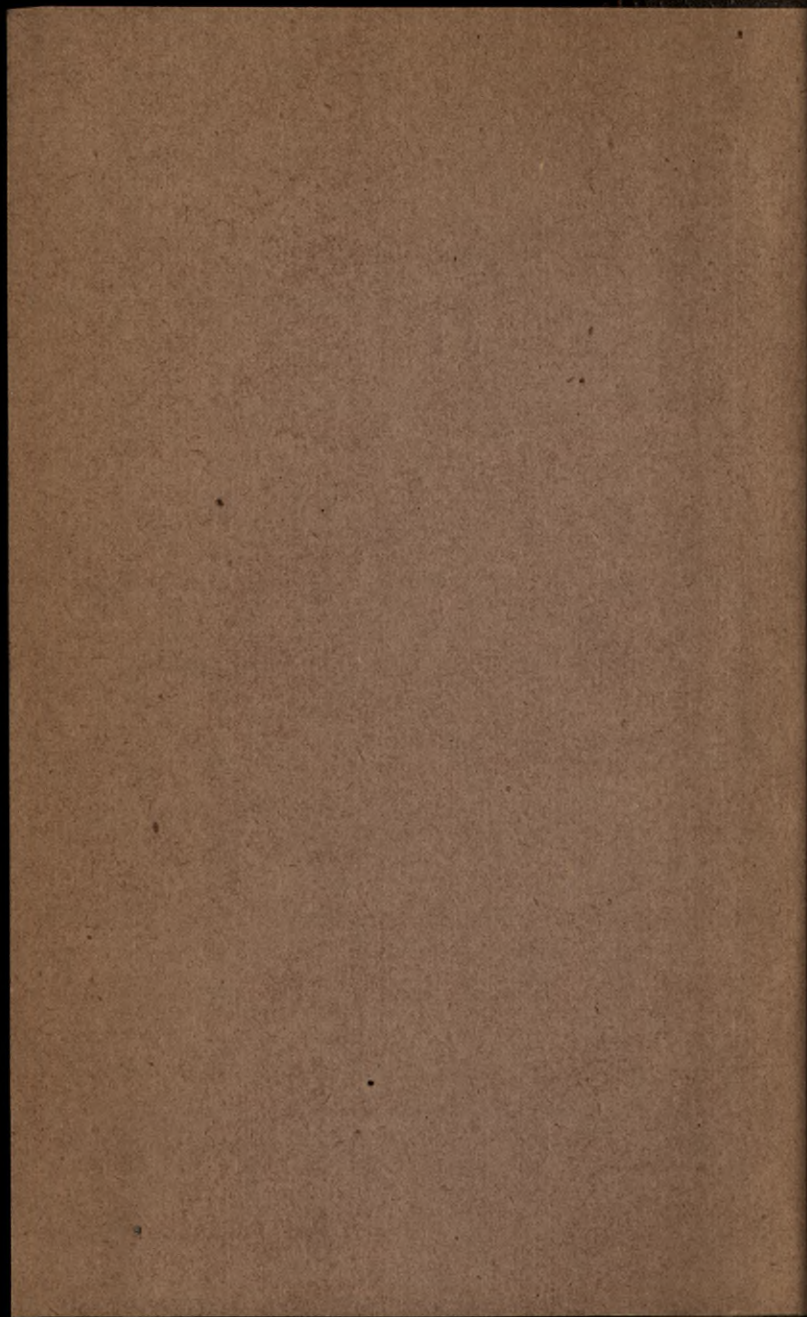
TRANEMÅLA
SAMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

UTKASTAD I VERLDEN

BERÄTTELSE

FRÅN

AMERIKANSKA
SYDSTATERNAS
UPPRORSKRIG

H AF TROLLE

STOCKHOLM ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris: häft. 2: 50; kart. 3 kr.; inb. 3: 50.

UTKASTAD I VERLDEN

AF

H. AF TROLLE.

ERIKSAND A. J. ERICSSON

H. 28 PROJEKT

UTKASTAD I VERLDEN.

BERÄTTELSE

FRÅN AMERIKANSKA SYDSTATERNAS
UPPRORSKRIG

AF

H. AF TROLLE.

FÖRF. TILL »SJÖOFFICEREN», »GUSTAF III:S TESTAMENTE» M. FL.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

UTKASTAD I VERLDEN

UTKASTAD I VERLDEN

FRAN AMERIKANSKA SISTAATEN

UTKASTAD I VERLDEN

H. & TROLLE

UTKASTAD I VERLDEN

STOCKHOLM.

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1885.

Första afdelningen.

SLÄGTEN TYNDALL.

Första Albotjärnen

SLAGEN LINDALE

FÖRSTA KAPITLET.

Ljus och Mörker.

I åtskilliga tidningar för den 14 september år 18... stod att läsa:

“På egendomen Lindfors i S... socken, tillhörig godsegaren Anselm von Borgen, firades sistlidne lördag den 12 dennes ett storståtligt bröllop, då nemligen herr von Borgen och hans fru född Krona bortgifte sin enda dotter Charlotte med löjtnanten vid X. regemente Carl Tyndall. Herr von Borgen är som bekant en af provinsens störste och rikaste godsegare och anordningarna för den glada familjefesten voro också lämpade derefter. Släktingar och vänner från när och fjärran voro inbjudna och fylde Lindfors' ståtliga salar och gemak. Dagen efter bröllopet anträdde de nygifta en resa till Italien för att tillbringa smekmånaden i Rom och Neapel. Tilläggas må att såväl godsets underhafvande som socknens fattiga blefvo på bröllopsdagen rikligen undfägnade.“

Sådant var tidningarnas meddelande. Det är som läsaren finner helt kort och godt, men alldenstund detta bröllop ligger till grund för vår berättelse nödgas vi lemna några upplysande detaljer rörande de personer, hvilka denna tilldragelse närmast berörde.

Vi hafva erfarit att von Borgen var en rik man, och härutinnan hade ryktet talat sanning. Vid den tidpunkt, då han bortgifte sitt enda barn, sin dotter, var han millionär. Denna förmögenhet hade han genom

lyckade spekulationer och kloka beräkningar själf skapat, ty efter sina föräldrar hade han ärft föga eller intet. Han var provinsens störste bränvinsbrännare, och bränvinet var det som förskaffat honom den betydligaste delen af hans förmögenhet. Den ofta uttalade spådomen: "att den egendom man förvärfvar på bränvinet ej har någon välsignelse med sig", tycktes ej slå in hvad von Borgen beträffade. Han blef för hvarje år allt rikare, de mest svindlande spekulationer lyckades öfver all förmodan, och den dag, då hans dotters bröllop med Carl Tyndall egde rum, yttrade han till den unge officeren:

"Åt dig och din hustru har jag tills vidare bestämt ett årligt underhåll af femton tusen kronor. Vid beräkningen af dina utgifter ber jag dig ihågkomma, att du är svärson till *millionären* von Borgen och att du bör representera som sådan. Min dotter är dessutom uppfostrad som det eignar en rik arftagerska samt van vid komfort och lyx. Det är därför ej sagdt, att du skall misshushålla och lefva som en dåre, ty en sådan kan inom kort tömma en guldgrufva. För ett angenämt lif och gör min dotter lycklig."

En sådan liberal svärfar är ju ytterst angenämt att ega och den unge officeren fann sig som naturligt var i högsta grad tillfredsstäld. En ung, vacker och behagfull hustru, ett rikligt underhåll samt den vissa utsigten att i framtiden blifva en millionärs arftagare, hvad kunde väl en fattig ung man mera begära af lyckan, han, som ej var i besittning af andra mera reela jordiska fördelar än en ståtlig figur och ett präktigt ansigte samt ett par väl vårdade mustascher egenskaper, som förskaffat honom den rika Charlotte von Borgens hjerta och hand och som kommit henne att afslå vida fördelaktigare anbud.

Vi sade, att Carl Tyndall var fattig. Stamfadern för familjen Tyndall, James Grower Tyndall härstammade från Skottland och tog anställning i Karl X Gustafs armé. Genom mod och tapperhet avan-

cerade han till generalmajor, blef adlad, gifte sig med en fattig svensk fröken, med hvilken han hade flere barn, och åt hvilka han lemnade i arf sitt gamla svärd och sitt adliga vapen, men af öfriga egodelar — intet. Släkten Tyndall blef således en af dessa många fattiga, adliga ätter, hvilka blott ega sitt sköldbref till fideikomiss och hvars manliga afkomlingar äro hänvisade att till födkrok begagna svärdet, liksom de qvinliga måste af Vadstena adliga jungfrustift tigga en liten pension till lefvebröd på gamla dagar. En fattig fröken kan visserligen någon gång vinna en insats på äktenskapets lotteri, och sådant inträffade också inom den Tyndallska släkten, ehuru detta aldrig medförde någon förmögenhet åt dess medlemmar.

De manliga afkomlingarna af denna släkt tvingades således af omständigheterna att fullfölja stamfaderns yrke. Son efter far blefvo soldater, och annalerna från våra stora krig under Karlar och Gustafver tala ofta med berömmelse om namnet Tyndall. Fyra af dessa krigsbussar stupade vid Pultava och tvänne vid belägringen af Stralsund. Något krigsbyte hemförde ej någon Tyndall. De egde en alltför öppen hand och alltför godt hjerta för att röfva till sig och behålla några egodelar. Släktens öde var att förblifva fattig.

Men det på slagfälten utgjutna Tyndallska blodet förblef dock ej alldeles obelönadt. Sönerna till dessa krigare erhöilo vanligtvis frikadettplatser på Karlberg när krigsakademien der inrättades, och denna fria uppfostran blef en tradition, som antog formen af ett lagbud. Riddarhuset gaf dem stipendier och denna välvilliga hägkomst hade Carl Tyndall att tacka för sin officersbeställning.

Efter denna korta redogörelse för Tyndallska släktens familjeförhållanden återvända vi till det unga och lyckliga brudparet, som efter en kortare vistelse i Italien återvände till fäderneslandet och slog sig ned på det vackra Nysätra, en af de många egendomar, hvilka innehades af den rike von Borgen.

Här förde det unga paret ett muntert och angenämt, lif njutande alla slag af förströelser. Som en löpeld spred sig till de vidt och bredt spridda medlemmarna af den Tyndallska släkten ryktet om det lysande giftermål Carl Tyndall ingått och om den kolossala förmögenhet, som väntade honom. Det hitintills oerhörda hade inträffat, att en Tyndall blifvit — rik. Ropet: "en Tyndall har blifvit millionär, en ny tidräkning af glans och lycka har börjat för släkten", hördes från tjugtals gamla tanter, kusiner och sysslingar hörande till ätten Tyndall. Alla dessa mer och mindre fattiga och hungrande individer lemnade sina obemärkta gömslen och skyndade till Nysätra för att frossa af de "egyptiska köttgrytorna", att njuta af egendomens välförsedda vinkällare, och att mottaga penningeunderstöd, ej anseende detta senare som en gåfva utan såsom något, som dem med rätta tillkom. De ansågo sig som delegare i Carl Tyndalls rikedomar. Det var kommunismen i dess fulla utöfning. Dessa "phylloxeras" fylde alla rum på Nysätra och syntes vilja utsuga hela huset. Deras rofgirighet kände inga gränser. Till och med den gifmilde Carl Tyndall som mottagit dem gästfritt och vänligt, fann sig uttröttad och plågad, hans unga hustru var försvifad. All trefnad flydde från deras hem och ljuset derinom blef förbytt i mörker. Den olycklige Tyndall, som saknade mod att köra dessa snyltgäster på dörren, såg ingen möjlighet att blifva dem qvitt. Han anropade himlen om hjälp i sin nöd, och hjälpen kom helt oförmodadt.

"Engeln med det bart huggande svärdet", i sin hand var helt enkelt den energiske von Borgen, som oförmodadt kom att besöka sin måg och dotter. Han fann huset fullt af folk och ej ett rum ledigt att herbergera honom. Hans skarpa blick uppfattade snart ställningen och han beslöt att genast aflägsna alla dessa vampyrer från huset. Efter ett kort samtal med sin måg och dotter, som han fann villiga att till hvad pris som helst se deras släktingar draga sina

färde, tog han genast hand om saken. Han gaf befallning om att en splendid middag skulle anrättas till följande dag, och det blef äfven öfvenskommet, att Tyndall med sin fru tidigt på morgonen sagde dag skulle företaga en resa, så att von Borgen ensam fick arrangera affären med snyltgästerna.

Det präktiga middagsbordet var dukadt, och Tyndalls många släktingar infunno sig den ena efter den andra och fylde den stora salen. I spetsen för det celebra tåget rörde sig gravitetiskt "grandtant" Caroline Tyndall, en mö vid nära åttio års ålder, hvars ansigthud, gul som vax, tycktes vara fastklistrad vid benen. Hon var stiftsjungfru i Vadstena adliga jungfrustift och åtnjöt i denna egenskap 100 kr. om året, en summa på hvilken den nobla damen hade att lefva och som sannerligen ej tillät att hon lade på hullet. Hon var iförd en klädning, som varit hennes mormorsmors och således innehade den aktningvärda åldern af 92 år. Dess ursprungliga färg var numera omöjlig att urskilja. Den var så snäf, att den endast medgaf den minsta möjliga rörelse med benen hvarför "grandtants" tillämnade djupa nigning för von Borgen måste inskränka sig till en böjning på hufvudet.

Alla dessa män och qvinnor voro mer eller mindre lyckade karikatyrer. De voro fattigdomens representanter och i deras ansigten lyste en rofgirig fröjd vid åsynen af de läckra, doftande rätterna på middagsbordet. Von Borgens närvaro tycktes ej göra något godt intryck på dem. Hans skarpa blickar och sarkastiska leende ingaf dem fruktan, att deras sötebrödsdagar nalkades sitt slut, och att de snart skulle nödgas lemna det förlofvade landet, der de trufdes så väl.

Von Borgen anmodade dem att intaga sina platser vid bordet.

"Skola vi ej invänta vårt älskvärda värdfolk?" yttrade "grandtant" Tyndall, "de torde misstycka om vi ej visade dem denna uppmärksamhet."

“Då torde vi få vänta väl länge, ty min måg och dotter hafva lemnat Nysätra redan tidigt på morgonen och företagit en längre resa,” svarade von Borgen med ett elakt leende. “Till bords således mitt herrskap, ty maten kallnar.”

“*Rest!*” utropade gästerna i korus och sågo häpna och bestörta på hvarandra.

“Och utan att säga oss farväl,” yttrade “grandtant” Tyndall.

“Ni får ursäktas dem, men min dotters nerver skulle ej kunnat uthärda den sinnesrörelse, som ett dylikt högtidligt ögonblick nödvändigt måste framkalla,” svarade von Borgen under konstlad rörelse. “De hafva uppdragit åt mig att tolka deras känslor af tacksamhet för det besök ni egnat dem, och bjuda eder välkomna en annan gång i framtiden. Till i morgon bittida blir jag er värd, men ej längre, ty jag har affärer att ombestyra, och dessutom äro alla matförråden slut här på stället. Således till bords, mitt herrskap!”

Detta meddelande var ett dunderslag för den rofgriga skaran, som inom sig tyst förbannade Tyndalls rike svärfar, hvilken de anade vara upphofvet till, att deras slägtinge rycktes ur deras händer. Hvad hade han väl för rättighet att handla så? De hade velat sönderslita honom, om de vågat. De ryste vid tanken på att åter blifva rof för fattigdomen och nöden. De åto af rätterna med otrolig glupskhet, ty de visste att detta var deras sista kalas. De fylde sina fickor med desserten, och hade gerna äfven velat stoppa silfret och allt ned i dem.

Von Borgen höjde sitt glas.

“En skål för er lycka och välgång mitt herrskap, och på samma gång en skål för er lyckliga återvändo hvar och en till sina hem,” yttrade han. “Jag vet att min måg och dotter dela af fullaste hjerta denna min önskan.”

Alla Tyndalls gjorde sura miner. Vinet de drucko smakade dem som galla.

“Men huru skola vi komma härifrån?” yttrade “grandtant” Tyndall. “Vi ega inga respenningar.”

“Nej inga alls, ej en skilling,” ropade man i korus.

“Vi äro fattigt folk och vår släkting är *millionär*.”

“Han är lika fattig som ni,” svarade von Borgen, vred öfver deras oförskömmhet. “Den million, ni tror han eger, bär jag ännu på fickan och lemnar ej ifrån mig förr än jag är död. Respenningar skall ni få, men härifrån skall ni om jag rätt . . .”

Han lade band på sin vrede och afbröt sitt yttrande, steg häftigt upp från bordet och lemnade salen. Gästerna sutto qvar och tömde hvarje droppe vin i karafferna i det de hviskade sins emellan: “Vi skola komma åter när den der draken är död och lemnat millionen till Carl Tyndall.”

“Jag är för gammal att kunna öfverlefva denna tilldragelse,” mumlade grandtant Tyndall, “jag får ej någon del af bytet, men jag skall testamentera min rätt åt någon bland slägten.”

Följande morgon lemnade en liten karavan af vagnar Nysätra. Det var slägten Tyndalls medlemmar, som drogo sina färde, visserligen utan att hafva lyckats utplundra sin slägtinges bo, men med fast föresats att återvända och utföra detta, när det rika arvet tillfölle honom. Von Borgen betraktade deras affärd från ett af fönstren. När den sista vagnen försvann ur hans åsyn mumlade han:

“Gud vare lofvad, att dessa uthungrade gräs-hoppor äro borta. Med *en* Tyndall har jag gift bort min dotter, men ej med hela slägten. Det var en ohyra som skulle kunnat ruinera hela huset. Mätte den aldrig komma åter.”

Dagen derpå återvända Carl Tyndall med sin hustru till Nysätra. En suck af lättnad undföll dem, då de funno gästerna vara borta.

Tyndall sökte och erhöi afsked från X. regemente för att uteslutande ega sig åt landtbruk och vården om det vackra Nysätra. Icke behöfde han, den rike arftagaren äta kronans hårda kaka och stå i vägen

för kamraters befordran inom regementet. Vid afskedet erhöll han kaptens namn, heder och värdighet, en nåd som tillfyllest tillfredsstälde hans militära äregirighet. Och önskade han sig en högre titel t. ex. den af kammarherre eller hofjägmästare, så kunde han ju anlägga en hjortpark eller fasangård och inbjuda kongl. majestät till en jagt och blifva hans värd på det ståtliga Nysätra, då han i gengäld kunde vinna både en titel och en ordensdekoration.

Nysätra, befriadt från sina snyltgäster, blef ett gästfrihetens hem, hvarest grannar och vänner samlades till skämt och glädje, för att njuta af livvets och rikedomens fröjder. Den unga fru Tyndall var älskvärd och vacker samt egde salongsvana och en rätt god musikalisk bildning. Hon älskade sin man och var blind för hans fel och svagheter. I hennes ögon var han ett exemplar af make och en verklig gentleman. Han var också i sjelfva verket godhertad och gifmild, men saknade förmågan att bära den lycka som kommit honom till del. För den som varit fattig är det som oftast en svår uppgift att på ett värdigt och förståndigt sätt handskas med rikedomen. Man finner ej lätt den rätta medelvägen, man blir som jätt händer en girigbuk eller en slösare. Tyndall blef det sistnämnda. Han fick smak för höga spel och förlorade mycket penningar. Likaledes bortslösade han tid och mynt på resor. Hans bord saknade aldrig ett flertal af gäster och hans kassa anlätades ständigt af vänner, hvilka smickrade hans fåfänga och som förstodo att underblåsa hans passioner och upphöja hans svaga sidor.

Fru Tyndall skänkte lifvet åt en son, en händelse som var egnad att sprida ännu mera lycka i det unga parets hem och att fästa dem vid hvarandra. Svärföräldrarna jublade af fröjd och den lilla varelsens födelse firades med stora högtidligheter. I dopet erhöll han namnet *Oliver*, ett familjenamn inom Tyndallska släkten såväl inom den svenska som skotska ättegrenen. De tillstädesvarande tanterna profeterade

en lysande framtid för barnet och stälde hans horoskop, hvilket till alla delar öfverensstämde med de djerfvaste förhoppningar. Han skulle blifva den, som höjde det Tyndallska namnet till högsta ära och anseende. Hand i hand stodo de öfverlyckliga föräldrarna vid sonens vagga och drömde om den lilles framtida lycka och framgång.

"Han har dina vackra ögon och din ansigtbildning," yttrade den unga modern. "Det är en äkta Tyndall, det finner man tydligen."

"Men en von Borgen också," svarade fadern. "Detta mörkbruna, lockiga hår och denna fina välformade mun, hvem har han fått dem i arf efter, om ej efter dig, sin vackra mor?"

Hon rodnade af glädje och kysste sin make.

"Gossen liknar oss båda," sade hon. "Gud välsigne dig och barnet."

I sin dyrbara vagga och med det lilla ansigtet omgifvet af en sky af spetsar låg den spåde verldsborgaren och sof, omedveten om det intryck han gjorde på föräldrar och anhöriga. Ett elakt omen för honom tycktes det vara, att hans mormor och gudmoder fru von Borgen afled några månader efter hans födelse och att von Borgen nästan samtidigt gjorde en högst betydande förlust på en bränvinsleverans till utlandet. Man hviskade sinsemellan att han nödgats upptaga betydliga lån mot hög ränta. Måne det stora bränneriet på Lindfors ej hade någon välsignelse med sig?

ANDRA KAPITLET.

Lydia Tyndall.

Vid det stora Tyndallska släktmötet på Nysätra hade ej alla dess medlemmar varit representerade. En hade uteblifvit, och som denna, fröken Lydia Tyndall, spelar en högst vigtig rol i vår berättelse måste vi egna henne en särskild uppmärksamhet.

Det var klart, att inom en så talrik släkt som den Tyndallska, ej alla dess manliga medlemmar kunde vinna plats inom militärståndet, utan måste söka sin utkomst inom andra yrken. En farbroder till Carl Tyndall hade blifvit köpman, samt under firma James Tyndall & Comp. drifvit en ej obetydlig trävaruhandel i hufvudstaden, som slutade med bankrutt. Genom några inflytelserika personers medverkan blef han antagen som entreprenör för kadetternas mathållning på Karlberg, en befattning som var förenad med många obehag, och som skänkte ett knapt lefvebröd åt sin innehafvare. James Tyndall var gift med en fröken Gyllenbögel och hade med henne ett enda barn, en dotter, som bar namnet *Lydia*.

När familjen flyttade till Karlberg var Lydia Tyndall sexton år. Hennes rosiga kinder, ljusa lockar, ungdomsfriska utseende och välväxta figur gjorde ett godt intryck, och bland herrar kadetter, dessa eldfängda martissöner, kunde hon räkna en hel skara af tillbedjare. Som matransonerna, om än aldrig så rundligt tilltagna, likväl alltid äro otillräckliga för en kadettmage, är det troligt, att flertalet af dessa unga tillbedjare voro s. k. *matfriare* och mera älskade James Tyndalls smörgåsar och biffstekar än hans dotter, mera fägnade sig vid åsynen af en doftande kotlett än åt fröken Lydias ljusblå ögon och rosiga kinder,

men hon låtsade sig ej märka detta, utan mottog med välbehag den hyllning, som egnades henne, och fann sig både smickrad och road af en uppmärksamhet, som gaf ökad näring åt hennes fåfänga och behagsjuka sinne.

“En korporal kan blifva general och små smulor äro ej att förakta,” tänkte den beräknande unga damen, när hon såg den tillbedjande skaran af unga militärämnen egna henne sin hyllning. “Af skämtet kan blifva allvar och ingen vet hvad som kan hända.”

Bland dessa ynglingar funnos både högförnäma grefvar och baroner, hvilka förenade rikedom med sina lysande namn, och Lydia Tyndalls romantiska och spekulativa sinne invaggade sig lätt i ljufva drömmier och djerfva förhoppningar.

Den unga flickan hade erhållit en vårdad uppfostran och hade blifvit van vid ett komfortabelt lif, hvilket plötsligt slutade genom faderns bankrutt. Det oväntade afbrottet från rikedom till fattigdom hade gjort ett starkt intryck på hennes karaktär och förvandlat henne till en kall, beräknande och egoistisk varelse. Hon hade smakat på rikedomens förföriska frukter och kunde ej förgäta dess ljufva sötma. Till hvad pris som helst ville hon återvinna det Eden hon förlorat. Ett rikt giftermål ansåg hon vara den lättaste vägen härtill. Deraf härledde sig hennes koketteri och svaghet för toaletten. Hon var i stånd att begå ett brott för att vinna guld och egodelar. Moderns dagliga suckan och klagan öfver fattigdomens tryckande börda, hennes ständiga påminnelser om huru det var i deras hem i Stockholm, då affärerna ännu voro goda, skildringen af den umgängeskrets de då egde med mera dylikt, bidrog i ej ringa mån att underhålla dotterns lystnad efter detta förlorade angenäma lif, att uppväcka hennes onda böjelser samt stegra missnöjet med det närvarande.

När vi sammanträffa med Lydia Tyndall var hon en redan utbildad karaktär, med starka passioner, en ung qvinna med lidelsefulla böjelser, som sträfvade

efter att uppnå ett visst föresatt mål, det nemligen att återvinna det behagfulla och njutningsrika lif, som hon genom faderns ruin förlorat.

“Tyndallska släktens olycksöde, det att vara *fattig*, förföljer oss,” plägade hon yttra till modern, “men jag skall kämpa deremot och besegra detsamma, äfven om jag skall gå under i striden.”

“Kloket parad med list förmår uträtta stora ting här i verlden,” svarade modern, “och du saknar ej ett skarpt hufvud. Läger man härtill ditt fördelaktiga utseende, så har du alla skäl till förhoppningar på framtida lycka. Ack, mitt barn, måtte ditt lif blifva ljusare och gladare än hvad mitt varit och är. I egenskap af en fröken Gyllenbögel hade jag väntat mig en vida bättre lott. O! hvad fattigdomen är för en sannskyldig plåga och förbannelse!”

Vid denna tidpunkt anlände Lydias kusin Carl Tyndall till Karlberg. Han välkomnades som en slägtinge och mottogs af Lydia med mycken välvilja. Carl Tyndalls ståtliga figur och vackra ansigte gjorde ett starkt intryck på henne, och den unge officersaspiranten var å sin sida ej blind för kusinens behag och tilldragande, älskvärda sätt att vara. Han blef hennes kavaljer på kadettbalerna, hennes följeslagare på promenaderna i slottets vackra omgifningar. Kusinskapet dem emellan medgaf ett visst förtroende utan att detta väckte anstöt. Man fann det helt naturligt att de båda unga slägtingarna umgingos vänskapfullt med hvarandra, och Lydias unga tillbedjare minskades ej derigenom.

Carl Tyndall blef officer. Hans flit och uppförande under kadett-tiden hade varit oklanderliga och han rönste utmärkelsen att efter officersbefordran få qvarstanna vid krigsakademien i egenskap af repetitör. Han kunde nu mera fritt egna sig åt umgänget med sin vackra kusin. Carl Tyndall hade utvecklat sig till en ståtlig ung man, som gjorde heder åt den vackra uniform han bar. Ryktet förkunnade, att han egde stor framgång hos hufvudstadens vackra verld.

Säkert är, att han var en gerna sedd kavaljer i salongerna, och att hans umgängeskrets både var fin och vidsträckt.

Carl Tyndall var, äfven han, spekulativ och hatade fattigdomen. Sitt vackra utseende, sitt adliga namn och den uniform, han bar, voro de medel, hvilka stodo honom till buds för att göra hvad man kallar lycka. Dessa voro de trumfer han egde på sin hand i sitt spel med Fortuna, och hvilka han var alltför klok att uppoffra för hackor. Han kurtiserade Lydia ej för att vinna hennes hjerta utan som ett tidsfördrif. Han gjorde aldrig någon anspelning på kärlek och vaktade sig väl för att råka in på det sentimentala pjollrets väg. Han ryste vid blotta tanken att förena sitt öde med James Tyndalls fattiga dotter. Hade han egt förmögenhet är det troligt, att han egnat henne en allvarlig hyllning och erbjudit henne sin hand och sitt hjerta.

Med Lydia deremot var förhållandet helt annorlunda beskaffadt. Hon säg år efter år den ene efter den andre af sina unga tillbedjare lemna krigsakademien som välbestälda officerare utan att någon af dem återvände och fullföljde den hyllning de egnat henne. Hon fann deraf, att ej någon af dessa unga fjärlilar hade några allvarliga föresatser, och att någon vinst ej var att vänta för henne på detta oförnuftets och det glada skämtets lotteri. Desto innerligare och mera förhoppningsfullt fästade hon sig vid Carl Tyndall. Vi hafva förut anmärkt, att Lydia var en lidelsefull och passionerad qvinna. Carl Tyndalls vackra, manliga utseende och älskvärda egenskaper gjorde ett starkt intryck på hennes hjerta, och hon tillstod för sig sjelf, att hon älskade honom och med glädje skulle ingå på att förena sitt öde med hans. Det var hennes första kärlek, och med hennes liffulla natur blef den stormande, häftig och lidelsefull. Men hon förstod det oakadt att lägga band på sina känslor och ej låta hvarken föremålet för sin böjelse eller någon annan märka hvad som rörde sig på djupet

af hennes hjerta. Det var stoltheten som uppehöll hennes mod och bevarade hennes dygd. Denna hennes kärlek kom henne att förgäta sin afsky för fattigdomen, och med ousäglig glädje skulle hon vid den fattige officerens sida hafva underkastat sig alla umbäranden och försakelser.

James Tyndall afled helt oförmodadt och lemnade hustru och dotter efter sig i ytterst betryckta omständigheter. De flyttade från Karlberg till hufvudstaden för att der draga sig fram så godt de förmådde. Någon plan för sin utkomst kunde de ej uppgöra, ty de saknade medel till hvarje företag som kunde i någon nämnvärd grad förbättra deras ekonomi. Lydia beslöt att till en början försöka sig med att gifva lektioner i språk och musik. Hon var väl hemmastadd i engelska och franska språken och egde god musikalisk bildning så i sång som pianospelning, men i saknad af framstående rekommendationer väntade hon sig föga framgång af ett dylikt företag.

Carl Tyndall infann sig för att säga sin tant och kusin farväl. Han träffade Lydia ensam. När hon såg honom inträda bleknade hon och hade svårt att dämpa sin rörelse. Hon visste att afskedets stund var kommen och att deras vägar skulle skiljas för alltid. Det umgänge de haft med hvarandra skulle nu upphöra, och i denna stund erfor hon hela kraften af den kärlek, som han ingifvit henne. O! om hon i detta ögonblick af hans mun fått höra att han älskade henne, att hon fått sjunka till hans bröst samt fått mottaga den första saliga kyssen. Arma Lydia, hade du kunnat blicka in i hans hjerta skulle du ej funnit din bild inristad der. Carl Tyndall var af en alltför beräknande natur att uppoffra sin framtid för en så fattig qvinna som du. Han hade jollrat med dig för tidsfördrif utan att någonsin hafva tänkt på att göra allvar af leken.

Samtalet dem emellan ville ej taga någon fart. Måhända rann det honom i sinnet, att han visat sig alltför öm mot den unga flickan och ingifvit henne

vissa förhoppningar. Han talade något om sin framtid och att han funderade på att söka permission och gå i utländsk krigstjänst. Plötsligt yttrade han:

“Vet du hvad jag mest afskyr i hela verlden Lydia, kan du ana det?”

“Jag tror att jag vet det,” svarade hon. “Är det ej att vara fattig?”

“Du gissade rätt,” svarade han. “Fattigdomen är en förbannelse, jag känner sanningen häraf i detta ögonblick. Jag ville lindra edra bekymmer men förmår det ej.”

Han räckte henne sin hand. Lydias var kall som is. Han tryckte den hårdt.

“Haf tack för de ord du yttrat,” sade hon. “Äfven jag delar dina åsigter med afseende på fattigdomen. Men vi skola ej förlora modet, vi hafva båda framtiden för oss och hvem vet huru den kan komma att gestalta sig.”

Moderns inträde i rummet afbröt deras samtal. Tyndall skyndade att taga afsked och förkorta det pinsamma besöket. En half timme derefter hade enkan och hennes dotter lemnat Karlbergs slott. Tyndall såg deras afresa från sitt fönster.

“Stackars Lydia, det är en älskvärd och bra flicka,” mumlade han. “Skada blott att hon skall vara så fattig.”

Hon såg en skymt af honom der han stod till hälften dold af gardinen.

“Carl Tyndall kan jag aldrig förgäta,” tänkte hon, hårdt tryckande handen mot sitt oroligt klappande hjerta. “Det gläder mig att endast fattigdomen skilde oss från hvarandra. Hade ej denna varit i vägen hade han blifvit min make.”

År hade förgått, Carl Tyndall hade firat sitt giftermål med den rike von Borgens dotter. Lydia Tyndall hade förlorat sin mor sedan de tillsammans fört ett i ekonomiskt hänseende pröfvande lif. Lydias förhoppning om en rik friare hade ej realiserats.

Hennes fägring hade under striden för tillvaron betydligt minskats. Rosorna hade bleknat bort på hennes kinder. Dragen i hennes ansigte hade blifvit skarpa och kantiga. Det rika håret och de mörka ögonens strålande glans hade dock bibehållit sig. En liflig eld brann i dessa glober och visade att passionerna ej voro slocknade i hennes hjerta. Hon bar en sliten och tarflig dräkt samt bebodde ett litet och tarfligt möbleradt rum beläget i tredje våningen af ett hus långt ute på Ladugårdslandet.

Den tidning i hvilken han läst nyheten om Carl Tyndalls giftermål höll hon i handen efter att hafva läst om beskrifningen öfver det lysande brölloppet flera gånger. Hon hade försjunkit i djupa funderingar, och de skarpa dragen kring munnen gånvo hennes ansigte ett kallt och hårdt uttryck.

“Således gift och detta med en rik och okänd kvinna,” yttrade hon för sig sjelf i en skarp, skärande ton. “Han vann det guld han eftersträfvade, under det att jag alltmera gjort resan utföre. Säkerligen har han fullkomligt glömt mig, ehuru jag aldrig kan förgäta honom. Tänk om jag skulle göra honom och hans hustru ett besök. Det skulle blifva intressant att se huru han bär sin lycka. Måhända mottager han mig med välvilja, hvarom icke blir besöket kort och jag återvänder till min undangömda vrå med en ny bitter erfarenhet af lifvet.”

Tanken att besöka den rike kusinen blef en fix idé hos henne. För att erhålla nödiga respenningar sparade hon till det yttersta. Men hennes förtjenster voro så ringa, att hon först efter två och ett halft år efter Carl Tyndalls giftermål kunde sätta sin plan i verket. Hon packade sin lilla koffert med hvad hon nödvändigt behöfde, köpte en biljett och gick ombord på ångbåten Thomas Telford, hvilken anlöpte Y. ej långt från Nysätra gästgifvaregård.

Vid Tyndallska ströftåget till Nysätra hade Lydia ej infunnit sig, en omständighet som ej blifvit förbisedd af Carl Tyndall. Han räknade henne detta tillgodo

och satte stort värde på den takt och finkänslighet hon visat. Han förfrågade sig ofta om Lydia, men ingen af den talrika släkten kunde lemna några upplysningar rörande henne. "Grandtant" Tyndall visste dock berätta, att Lydias mor var död. Gamla minnen från flydda tider döko ånyo fram, och Carl Tyndall beslöt att efterforska Lydias vistelseort och erbjuda henne sin tjänst. Hon var hans närmaste släktinge, och för den gästfrihet han åtnjutit i hennes föräldrars hus ansåg han sig stå i en tacksamhetsskuld, som han ville godtgöra.

Det dröjde emellertid länge innan han gjorde något allvar med det vackra beslut han fattat. Carl Tyndall hade blifvit starkt begifven på nöjen och fann ett stort behag att tillbringa sin tid vid glaset och spelbordet. Härunder glömde han helt och hållet bort Lydia och tänkte ej vidare på henne. Dock skulle han snart blifva påmind om att hans kusin ännu var i lifvet.

En dag — det var i juli månad — sutto Tyndall och han unga hustru på den skuggrika verandan som vette utåt den med gräsplaner och rosenbuskar prydda gården och intogo sitt eftermiddagskaffe. I en korgvagn satt deras son, den lille Oliwer — nu snart två år gammal — och lekte med sin sköterska. En stor präktig Newfoundlandshund låg på trappan och nappade flugor. Det var en hemtreflig tafra egnad att uppväcka angenäma känslor.

Carl Tyndall var ännu samma ståtliga gestalt fastän han betydligt lagt på hullet. Detta missklädde honom ingalunda, ty det gaf hans gestalt ett mera fast och kraftfullt utseende. Hans hustru visade sig i sin ungdoms fulla blomstring, hvilken ännu mera förhöjdes genom en enkel men smakfull toalett. De vackra blickar hon alltemellanåt fästade på sin man utvisade att kärleken ej slocknat i hymens frostiga graf utan ännu bibehöll sig frisk och lifaktig.

"Hvad det smakar skönt att så här få hvilas ut efter de många fester, som vi på senaste tiden be-

vistat hos grannar och vänner," yttrade fru Tyndall. "Jag passar bäst för det stilla och enkla familjelifvet."

"Hvilket dock genom en treflig umgängeskrets erhåller en angenäm krydda," svarade hennes man. "Lifvet mellan tvänne makar skulle blifva ytterst enformigt, om de blott skulle sysselsätta sig med hvarandra. Samtalsämnen skulle tryta och huru man än ville variera temat om evig kärlek, så måste det till slut uppväcka leda."

Fru Tyndall skrattade och gaf sin man med handen ett lätt slag på axeln.

"I det fallet har du ingenting att förebrå dig," svarade hon i en glad ton. "Vi älska hvarandra, och vår lille Oliwer är ett band oss emellan som ökar vår kärlek och lycka. Men om jag ej misstager mig så kör en vagn upp i alléen. Måhända är det prosten eller patronen på Hjelsätra som kommer på ett besök."

Tyndalls ansigte ljusnade.

"Då kan jag påräkna att få mig ett parti bräde," sade han. "Prosten har att fordra revanche af mig sedan vi sist tröskade tillhopa. Måhända har han påmint sig detta."

Man lyssnade. Bullret af vagnshjul hördes allt tydligare. Tyndall steg upp och gick ut på trappan samt såg ned åt alléen.

"Det är hvarken prostens vagn, eller Collinders på Hjelsätra," sade han. "Det är en simpel bondvagn och i den sitter ett fruntimmer och en skjutspojke."

Det dröjde ännu en stund innan vagnen körde in på gården och stannade vid husets stora trappa. Tyndall gick fram till sidan af vagnen och lyfte artigt på hatten i det han stirrade på det obekanta fruntimret, som satt i det tarfliga åkdonet. Den obekanta å sin sida betraktade Tyndall lika uppmärksamt, och denna granskning slutade dermed att fruntimret uppgaf ett klingande skratt samt utropade:

“Har jag då så förändrats, att du ej finner något drag i mitt ansigte som påminner dig om den glada toka, som du kallade för din lilla kusin. Eller huru?”

Tyndall uppgaf ett glädjerop och yttrade:

“Lydia, det är verkligén min kusin Lydia Tyndall. Hjertligt välkommen hit. Charlotte, kom, så får jag presentera dig för den bästa af mina släktingar. Det är Lydia, som jag ofta talat med dig om.”

Och sägande detta tog han den motsträfviga Lydia i sina armar, lyftade henne ned från vagnen och bar henne upp på verandan samt stälde henne midt framför sin hustru.

“Det här vackra fruntimret är Charlotte, min kära äkta hälft, och den här knubbiga krya pojken är min son, lille herr Oliwer Tyndall,” sade han med glädttig röst. “Jag hoppas och tror, att ni skola blifva goda vänner. Du är mycket välkommen, Lydia, det försäkrar jag dig.”

Detta vänliga mottagande gjorde ett särdeles godt intryck på Lydia, som lika hjertligt helsades af fru Tyndall. Lydia tog den lilla gossen i sina armar och kysste honom.

Barnet skrek och sprattlade med de små knubbiga benen. Det var klart, att han ej fann sig smickrad af den främmandes kurtis. Tyndall tog gossen och lugnade honom.

“Med tiden bli ni nog goda vänner, blott lille Oliwer hinner att vänja sig vid ditt ansigte, Lydia,” sade han. “Det är så vanligt att barn hafva sina nycker, och herr Oliwer har godt om sådana.”

Och Lydia Tyndall trufdes oändligt väl i de båda makarnas rika och komfortabla hem. Hon förstod att så småningom göra sig outhärlig och detta på ett så fint sätt, att man ej märkte huru hon alltmera ingrep i affärer och göromål. Med glädje lät fru Tyndall, som aldrig blifvit uppfostrad eller van vid att sköta ett hushåll alla dess bestyr öfvertagas af Lydia. Den sistnämnda lät aldrig med ett ord eller en blick förråda den kärlek hon hyste för sin kusin.

Hon led utesägligt när hon såg honom smeka sin hustru och visa henne sin ömhet. Vanligtvis lemnade hon då rummet och gick in till sig för att i ensamheten lida de kval hon erfor.

År förgingo och Lydia Tyndall befann sig fortfarande på Nysätra. Hon hade åtagit sig den lille Oliwers uppfostran och var hans lärarinna. Mellan henne och gossen rådde ständigt ett spändt förhållande och de blefvo aldrig goda vänner. Oliwer var ett lifligt barn samt utrustad med ett ovanlig godt hufvud. I likhet med alla lifliga naturer älskade han långt mera friheten än boken. Fadern försökte väl någon gång att lägga band på hans böjelse att med andra barn springa omkring i skog och mark, men dessa kraftyttringar voro ytterst sällsynta, ty gossen var sin fars förklarade gunstling, för hvilken han hyste en kärlek som gränsade till svaghet. Samma ett var förhållandet med modern som rent af afgudade sitt enda barn. Dessutom var hon svag och plågades af bröstlidande, hvarför hon mest älskade lugn och frid. Lydia fick således på egen hand reda sig med den ostyrige pojken bäst hon kunde, och den stränghet hon visade mot honom ökade ännu mera hans motvilja för sin lärarinna.

Lydia begåfvades med rikliga presenter samt åtnjöt dessutom i årlig lön ett belopp af femhundra kronor. Äfven af von Borgen erhöll hon betydliga gåfvor, ty han insåg den nytta hans dotter hade af henne samt den ekonomiska fördelen af hennes ordningssinne och förmåga att styra om de unga makarnas hushåll. Lydia gjorde besparingar och hade börjat samla sig ett litet kapital. Hon tänkte på framtidan och en kommande ålderdom. Dessutom hyste hon en aning om, att någonting oförutsedt kunde inträffa, som gjorde det nödvändigt för henne att ej stå helt och hållet på bar backe. Hvaruti detta oförutsedda, denna aning om en stundande förändring skulle komma att bestå, det visste hon naturligtvis ej. Tyndalls rika svärfar var ju egare till en betydlig förmögenhet,

så att fattigdomen ej gerna kunde blifva en gäst i det hem, i hvilket hon vistades. Måhända var det blott en sjuklig fantasi, som framkallade dessa aningar om en stundande olycka.

Emellertid inträffade en händelse, som i viss mån var egnad att bestyrka Lydias aning om en olycka, och som framkallade den djupaste sorg och bedröfvelse inom familjen. Den lille Oliwer — nu åtta år gammal — hade som gåfva fått en pilbåge, och gossen fann ett stort nöje i denna leksak. På sina fristunder öfvade han sig med målskjutning och vann så stor färdighet att med pilen träffa sitt mål, att sparfvar och andra småfåglar med lätthet blefvo hans byte. Han lät smeden sätta spetsar af jern på pilarna och nu fingo gårdens ankor och gäss allt emellanåt släppa till lifvet. I början skrattade man häråt, men slutligen blefvo dess jagtbyten alltför talrika. Ank- och gässamhällena höllo på att blifva utrotade, och Oliwer förbjöds vid strängt straff att vidare befatta sig med denna föga ärofulla idrott. Men förbudet verkade raka motsatsen mot hvad det åsyftade. Oliwer slog sig på att blifva krypskytt och den vaksamma Lydia upptäckte hans tilltag. Hon öfverraskade honom på bar gerning samt hotade att anmäla hans olydnad för fadern. Lydia och Oliwer stodo på hvar sin sida om den helt smala ankdammen, på hvilken flöto tvänne af Oliwers pilar dödade ankor.

“Du olydige, vanartige pojke,” utropade Lydia i vredesmod. “Denna gång skall du ej undgå att blifva dugtigt agad. Lat är du vid boken och det enda du duger till är att taga lifvet af oskyldiga djur. Du är en odåga!”

“Och du, tant, är en stygg kvinna, som skaffar mig ständigt förargelse,” svarade gossen. “Jag har aldrig tyckt om dig och gör det nu ännu mindre. Men trots ditt hot att sqvallra skjuter jag likväl ankor och gäss midt för din näsa.”

“Gör det, om du vågar, du olycksfågel,” ropade Lydia ännu mera uppretad. “Gör det, och du skall bittert få ångra dig.”

Gossen storskrattade. Han kastade en pil i bågrännan, lade bågen till ögat och sigtade på ankflocken. “Du uppmanar mig ju att skjuta, och jag vore ju olydig om jag icke lydde dig,” ropade han. “Pass upp, tant Lydia, nu faller den största och vackraste i hela flocken för min pil.”

Han skrattade när han sade detta, så att bågen darrade. Pilen fög åstad. Ett hjertskärande anskri hördes. Lydia sjönk afsvimrad till marken. Oliwers pil hade förfelat det afsedda målet och i stället träffat den olyckliga Lydia i hennes venstra öga. Gossen uppgaf ett förtviflans rop. Han skyndade öfver till andra sidan af dammen. Varsamt drog han pilen ur den sanslösa Lydias öga. En ström af blod flöt öfver hennes ansigte. Nästan bedöfvad af ångest sprang gossen fram till gården allt emellanåt uppgifvande höga rop om hjälp.

Tyndall, som satt på verandan och slutligen hörde ropen och såg Oliwer kommande i fullt språng anade att någon olycka inträffat och skyndade att möta gossen.

“Hvad har händt, säg det fört, tala,” ropade Tyndall. “Du är blek som döden.”

“Tant Lydia, ankdammen, skjuten, hjälp henne,” stammade Oliwer och sjönk till faderns fötter.

Förskräckelsen i förening med samvetsqual och oro öfver hvad som händt hade förlamat hans krafter. Tyndall tillkallade folk. Man bar gossen in i hans rum, medan Tyndall, åtföljd af ett par karlar, skyndade till dammen. Pilen, som låg bredvid den sanslösa Lydia, förklarade allt. Tyndall var utom sig af sorg och bedröfvelse. Hans son var det, som af lättsinne och måhända med öfverläggning, bragt olycka öfver den beklagansvärda qvinnan. Läkare efterskickades och denne gaf föga hopp om att det skadade ögat kunde räddas. Pilen hade trängt djupt in och

genomborrat pupillen. Tyndalls och hans hustrus sorg var gränslös. Oliwer blef genast fördd till skolan i X. på det att Lydia ej, när hon tillfrisknade, skulle oroas af gossens närvaro i hemmet. Von Borgen insatte för Lydias räkning tiotusen kronor i banken i X., på det att hennes framtid måtte betryggas. Gåfvobrevet bestämde, att Lydia Tyndall egde rättighet att under sin lifstid uppbära årliga räntan af detta kapital, hvilket efter hennes död skulle tillfalla Oliwer Tyndall och, om denne afled utan arfvingar fattigvården i X. församling, inom hvilken Nysätra var beläget. Egendomligt nog gjorde von Borgen den till Lydias arfvinge, som vållat den olycka, hvilken drabbat henne. Räntan af detta kapital skulle emellertid genom ödets märkvärdiga lek, komma att blifva använd på ett sätt, som gifvaren sjelf, då han bortskänkte det, minst kunde ana.

Hvad läkaren fruktat inträffade äfven. Lydia måste undergå en plågsam operation, och hennes öga gick förloradt. Hon reste till Köpenhamn och fick der ett konstgjordt öga insatt. Detta öga af glas minskade väl det hemska uttrycket i hennes ansigte, men det saknade ju lif och rörelseförmåga och såg ständigt kallt och uttryckslöst framför sig. "Mina ögon var det vackraste jag egde," plögade hon klaga i ensamheten då ingen hörde henne. "Dem har jag förlorat, och" plögade hon tillägga med en suck, "äfven *honom*, förlorade jag, som så ofta prisade dess strålande glans och skönhet. Alla af släkten Tyndall äro födda till olyckan."

Först efter ett helt års förlopp vågade Oliwers föräldrar anhålla hos Lydia, att hon ville se och mottaga deras son. Efter en lång stunds öfverläggning gaf hon sitt bifall härtill. När Oliwer inträdde i hennes rum skyndade gossen fram och förde under djup rörelse hennes hand till sina läppar, allt under det han utgöt strida tårar. "Skänk mig din förlåtelse, tant, ty jag kan försäkra, att pilen jag afsköt ej var riktad mot dig," yttrade han. "Min hand darrade och

jag förfelade målet. Du fick lida för min olydnad, och äfven jag har lidit af djup ånger. Haf medlidande med mig!"

Barnets ord voro på en gång så ödmjuka och bönfallande, att de framkallade tårar i föräldrarnas ögon.

"Gif honom din förlåtelse, Lydia," bad Tyndall. "Den beklagliga olycka som inträffat kan ju ej godtgöras. Vi måste alla förlåta hvarandras fel, och den stackars gossen ångrar djupt det fel han begått. Han är mitt enda barn och jag kan ej längre förskjuta honom."

Lydia riktade en skarp blick från det strålande öga hon egde i behåll på Tyndall och svarade: "Ja, han är *din* son och frid råde därför oss emellan. Jag förlåter dig, Oliwer Tyndall, och jag hoppas att ingen vedergällning må drabba dig som man, för hvad barnet har felat."

Hon lutade sig ned och kysste gossen på pannan. Hennes läppar voro kalla som is och qvarlemnade ett rött märke efter sig.

Men i den unge gossens hjerta hade denna händelse äfven qvarlemnadt ett outplånligt märke. Hans forna glädtighet försvann, och han blef allvarlig, dyster och sluten inom sig sjelf. All håg för lekar ungdomliga tidsfördrif var borta. Hans enda nöje var boken, och han gjorde betydliga framsteg i vetande för sin ålder. Den pil som släckte ljuset i Lydias öga väckte förståndets och eftertankens ljus i Oliwer Tyndalls själ, och gjorde honom tidigt mogen att börja striden med verlden och sitt öde.

TREDJE KAPITLET.

Krisen.

Trenne år hafva åter gått till ända när vi ånyo besöka Nysätra, hvarest ställningar och förhållanden i det närmaste äro oförändrade. De förrådiska, skära rosorna på Charlotte Tyndalls kinder hafva blifvit ännu skarpare och hostan återkommer oftare. Lydia är nu allenastyrande husfru och tyckes på fullt allvar hafva försonat sig med Oliwer, som nyss fyllt tolf år. Han har fått till skänks en pony, och han öfvar sig nu lika ifrigt i konsten att styra sin häst som när det gälde att skjuta med pil och båge. Gossen har en stark kroppsbyggnad samt är hurtig och rask. Det dystra lynnet har försvunnit och han ser glad och frimodig ut. Han lofvar att, hvad utseende beträffar, blifva en ny upplaga af fadern. Fortfarande går han i skolan i X. och vistas endast under ferierna på Nysätra.

Tyndalls svärfar har åldrats betydligt. Håret är starkt gråsprängdt, och den höga gestalten böjd och framåtlutad. Det oaktadt drifver han sina mångsidiga affärer med en nästan feberaktig ifver. Han har blifvit tankfull och sluten. Till Nysätra kommer han mera sällan, och Tyndall hör honom ofta tala om dåliga tider och att sparsamhet är af nöden. Mot dottern är han fortfarande lika öm och god, men Tyndall får ofta höra stickord öfver det makliga lif han tillbringar.

“Vid din ålder hade jag eröfrat min första million,” plägade han säga. “Men det är med människorna som med bin och myrorna, att det är en del af dem som får arbeta maten i munnen på dem som sofva. När de slutligen dö, lemna de intet spår efter sig. Det är som om de aldrig lefvat.”

På Lindfors rinner bränvinet dygnet i ända, på von Borgens öfriga egendomar likaså. I hamnen vid Lindfors inlasta fartygen spriten och föra den till utlandet. Von Borgen har stora affärer på England, och man påstår, att det är med engelska kapital han drifver rörelsen.

Tyndall låtsade sig ej förstå de stickord som svärfadern på senare tiden gaf honom. Von Borgen hade vid hans giftermål en gång för alla anbefalt sin måg att ej spara, utan föra ett angenämt lif, sådant som det anstod mågen till en millionär. Han hade följt anvisningen och ämnade ej inskränka sina vanor eller öka sin verksamhet förr än svärfadern tillkännagaf att sådant var af nöden. Han ansåg von Borgens yttranden för utbrottet af en äldre mans dåliga lynne och fästade ej vidare afseende dervid.

Det var en kall och kulen höstdag i slutet af september. Trädens gulnade löf föllo hoptals till marken, och en kall nordanvind blåste. I hvardags-salongen på Nysätra brann en muntert sprakande brasa i kaminen. Framför densamma satt Charlotte Tyndall i en fätölj och lutade sitt täcka hufvud mot ett par mjuka kuddar. Ett drag af lidande och trötthet hvilade öfver hennes ansigte, och under de stora, klart och skarpt blickande ögonen syntes blå ringar. Familjens läkare, doktor Crummel, hade nyss lemnat Nysätra, dit han varit kallad för att rådpläga rörande fru Tyndalls bröstlidande. Hans yttrande ingaf visserligen ingen oro för att någon egentlig fara hotade, men han föreskref såsom ett oundgängligt vilkor, att fru Tyndall skulle tillbringa vintern i ett sydligare luftstreck, företrädesvis Nizza, och att resan dit ej finge uppskjutas längre tid än högst 14 dagar. Tyndall, som innerligt älskade den unga och sköna qvinna, hvars egande skänkt honom så många jordiska fördelar, dröjde ej ett ögonblick att fatta sitt beslut. Resan till Nizza blef genast bestämd, och han tillskref ögonblickligen sin svärfar och meddelade

honom underrättelsen härom samt anhöll att denne ville ombestyrta den ekonomiska sidan af saken.

Lydia satt vid ett bord och ordnade en del linne. Tyndall satt i ett hörn af soffan och studerade de nyss anlända tidningarna, emellanåt kastande en forskande blick på sin hustrus ansigte likasom ville han för alltid inskräpa i sitt minne dessa blida, vänliga drag, som buro vittne om så mycken ömhet och sant qvinlig godhet.

“Hvad nytt i tidningarna?” frågade fru Tyndall.

“Läs något intressant för mig, det är väl något som kan vara af värde för oss fruntimmer.”

“Med största nöje, goda Charlotte,” svarade Tyndall, “men sanningen att säga innehålla tidningarna nu för tiden så mycket politiskt kannstöperi, så många historier om bedrägerier, skälmstycken, skandaler m. m. dylikt, att man rent af känner afsmak för allsammans. Den här tidningen t. ex. innehåller flere spalter rörande den i Amerika i våras utbrutna penningkrisen, hvilken nu som bäst grasserar öfver hela Europa. I London har den stora sprithandelsfirman Charles Ponsonby & Son inställt sina betalningar med passiva på ett par hundra tusen pund. Ponsonby junior har gjort sig osynlig, medtagande af kassan öfver 50,000 pund. Det är en händelse som åstadkommit, en verklig panik på börsen. Men allt det der är af föga intresse. I vårt nordliga Thule känna vi gudskelof ej några verkningar af denna penningfeber, som mest berör de stora och rika handelsnationerna och ej oss småfolk.”

Samtalet, som fördes i salongen och nordanvindens tjutande utom hus gjorde, att ingen af de innevarande hade lagt märke till, att en vagn kört in på gården och stannat utanför trappan. En stund derefter inträdde en betjent och anmodade Tyndall att stiga ned på kontoret, der en främmande herre önskade ett samtal med honom.

“Jag skall strax infinna mig,” svarade Tyndall, som med synbar motvilja lemnade sin bekväma plats

i soffan och reste sig upp. "Förmodligen är det någon stackars sate till handtverkare, som i det här gemena vädret rest hit från X. för att hembjuda mig något af sina arbeten. Tiderna äro dåliga, och jag beklagar dem som skola lefva af sina händers verk."

Yttrande dessa deltagande ord nickade han vänligt åt sin hustru och lemnade rummet.

Huru öfverraskad, ja nästan bestört, blef ej Tyndall när han inträdde på kontoret och fann, att den person som der väntade honom var ingen mindre än hans *svärfar*. Brukspatronen hade ej aflagt reskläderna. Han gick fram och åter på golfvet med händerna hopknäppta bak på ryggen och i synbart upprörd sinnesförfattning. Tyndall tyckte sig märka, att hans hår betydligt hvitnat sedan han senast för cirka en månad tillbaka såg honom.

"Svärfar här och kommer ej upp till oss, utan stannar på kontoret," yttrade Tyndall orolig öfver det besynnerliga i svärfaderns uppförande och utseende. "Någonting har händt, jag ser det och begär upplysning derom."

"Du skall få det och i så få ord som möjligt, ty här är ingen tid till långa förklaringar," svarade von Borgen i dämpad ton. "Jag mötte ditt bud med brefvet från dig på vägen, och jag har läst det. Denna tilltänkta resa till Nizza måste inställas af skäl..."

Von Borgens röst darrade så, att han måste afbryta sig sjelf.

Tyndall blef allt oroligare.

"Af hvad orsak?" frågade Tyndall. "Charlottes tillstånd är oroväckande, och läkaren förklarade, att hon måste tillbringa vintern i ett mildare luftstreck. Svärfars afslag måste således hafva högst viktiga skäl och orsaker för sig, ty Charlottes helsa ligger väl svärfar på sinnet?"

"Du har rätt, högst viktiga skäl härtill förefinnas. Är du en *man* så måste du med en mans mod kunna bära olyckan. *Jag är ruinerad!*"

Von Borgen uttalade dessa sista ord med en så dämpad röst, att det blott hördes som en hviskning.

Tyndall bleknade. Denna jobsport kom så oförmodadt, så plötsligt, att det svindlade för hans ögon och dansade rundt i hans hufvud. Det var blodet som i en hast strömmade till hjernan. Han for med handen öfver pannan och mumlade:

“Ruinerad, hur har detta tillgått?”

“Dåliga konjunkturer ha under de senare åren nödgat mig att laborera med trassliga affärer,” svarade von Borgen. “För att uppehålla ställningen, allt i hopp om en förbättring, har jag lånat betydliga belopp till hög ränta. Lindfors och Nysätra äro båda intecknade till fulla värdet. Vexlar till högst anse-liga belopp äro förfallna till infriande. Oaktadt det kritiska i min ställning hade affärerna likväl kunnat afvecklas till min fördel, såvida ej den olyckan inträffat att firman *Ponsonby & Son* i London, hos hvilken jag har innestående 60,000 kronor inställt sina betalningar. Allt är således förloradt, ruinen är gifven.”

“*Ponsonby & Son!*“ utropade Tyndall, “om denna firmas obestånd har jag nyss läst i tidningarna. Den yngre *Ponsonby* har ju rymt med kassan. Är det då omöjligt att kunna gripa skurken och få medlen tillbaka?”

“Telegrafan och polisen hafva båda genast blifvit satta i rörelse, skrifver mitt ombud i London, utan något resultat,” svarade von Borgen. “Bofven har nog förberedt saken så, att han ej kan upptäckas. Han har nog styrt kosan till alla skurkars förlofvade land, Amerika, och håller sig dold der.”

“Jag hade god lust att jaga efter bofven och om jag funne honom, med revolvern för hans panna tvinga honom att lemna från sig sitt byte. Man är alltför mild och undfallen mot dylika bedragare, hvilkas djerfhet derigenom ökas. De hafva flytt till Amerika säger man, och dermed är saken ändad. Nej, jaga och uppsök rofdjuret ända in i dess undangömdaste vrå, och man skall till slut träffa det.”

“Låt oss vara praktiska män och inga fantaster,” svarade von Borgen. “Att söka få fatt i Ponsonby vore utan allt ändamål. I morgon ingifver jag min stat till magistraten i X., sedan får saken hafva sin vanliga gång. Emellertid måste du med den största försigtighet bereda Charlotte på hvad som inträffat. Vi äro fattiga och få draga vårt kors med tålmod. Nu måste jag resa härifrån och ombestyrta mina åligganden. Bär ditt öde som en man och förlora ej modet.”

Sedan von Borgen var rest stannade Tyndall ensam kvar på kontoret. Han måste reda sina tankar samt öfverlägga med sig sjelf om hvad som under nuvarande förhållanden var att göra. Att stanna kvar på Nysätra ville han ej. Egendomen komme ju att försäljas, och innan detta inträffade ville han vara derifrån. Nu först insåg han det okloka i sitt handlingsätt att ej hafva sparat något under den goda tiden. Med undantag af sitt rika och dyrbara lösörebo saknade han alla tillgångar. Han hade helt och hållet berott af svärfadern och när denne föll drog han äfven svärsonen med sig.

Under det han anställde dessa reflexioner kom han derunder ofta att tänka på Ponsonby samt möjligheten af, att genom dennes gripande återfå hvad von Borgen hos firman haft inestående.

“Egde jag blott nödiga respenningar skulle det ej dröja länge innan jag vore på jagt efter skurken,” tänkte han för sig sjelf. “Lyckades jag att fånga honom vore det ju att vinna en hel förmögenhet. I alla händelser finge jag någonting att göra, ty att gå här hemma och tära på det kapital som försäljningen af vårt lösörebo kan inbringa vore föga bevändt med. Charlotte och den stackars Oliwer behöfva dessa penningar. Ännu är jag i min kraftfullaste ålder och får väl försöka skaffa mig något lefvebröd.”

Lydia inträdde på kontoret och afbröt hans vidare funderingar. Hon kom för all att tillsäga, att mid-

dagen var färdig och att man en god stund vänta^t honom.

“Är det redan så dags,” sade han. “Hvad tiden går undan när man har något viktigt att tänka på.”

Han gick fram, fattade Lydias hand samt såg henne skarpt och forskande in i ansigtet.

“Kan jag hafva fullt förtroende till dig?” frågade han.

“En besynnerlig fråga då du varit i tillfälle att pröfva min karakter under loppet af så många år,” svarade hon. “Jag har aldrig svikit dig eller ditt hus. Något är på färde, hvad har händt?”

“Min svärfar reste för en stund sedan härifrån,” svarade han. “Han kom hit för att säga mig, att vår resa till Nizza ej blir utaf.”

“Och hvarför?”

“Von Borgen är ruinerad, i morgon inlemnar han sin cessionsansökan, huset Ponsonby & Son, om hvars obestånd jag läste för er ur tidningen, har bedragit honom på 60,000 kronor. Nu vet du hvad som är på färde. Ett olycksöde hvilat öfver vår släkt. Vi äro födda att vara fattiga. Det är ej värdt att kämpa mot ödet.”

Lydia blef lika bestört som Tyndall först blifvit det.

“Min aning, att något oförutsedt skulle inträffa, har således slagit in,” yttrade hon. “Arma Charlotte, stackars Carl, hvad skall det blifva af er båda. Jag fruktar att ingen af er förmår bära fattigdomen.”

“För mig behöfver du ej oroa dig,” svarade han stolt höjande sitt hufvud. “Jag eger kunskaper som militär, och har ej glömt konsten att sköta min sabel. Det är en Tyndalls bestämmelse att lefva som soldat, och en plats för mig finnes väl antingen i Alger vid främlingslegionen eller annorstädes. Värre blir det deremot för min hustru och min son.”

“De skola ej sakna det nödvändiga,” svarade Lydia med vek röst. “Räntan af den donation som jag erhållit af din svärfar skall komma dem tillgodo. Din hustru skall i mig finna en öm och trogen syster.

Lydia Tyndall förmår mycket, när det gäller. Jag har delat ditt öfverflöd, vare det nog.“

Han såg på henne med en öm, nästan rörd blick, som trängde värmande ned till djupet af hennes hjerta och som dref blodet i purpurflammor upp till hennes ansigte.

“Tack Lydia,“ sade han. “Du är en ädel och högsinnad qvinna, som förtjenar hela min aktning. Vi skola först afvakta händelsernas gång innan några beslut fattas. Nu gäller det att bereda Charlotte på den inträffade förändringen i vår ställning. Det blir nog det värsta.“

Men med denna sak blef det i sjelfva verket ej så svårt, som Tyndall förestält sig. Charlotte mottog underrättelsen om faderns obestånd på ett lugnt och värdigt sätt utan att några stormande scener egde rum. Hon böjde sig med undergifvenhet under ödets slag och öfverlade med eftertanke huru de skulle ställa det bäst för framtiden.

“Vi blifva visserligen fattiga,“ sade hon, “men därför ej utan resurser. Jag skall gifva lektioner i målning och du, Tyndall, i gymnastik och vapenföring. Det skall kännas riktigt godt att få äta det bröd man sjelf förtjenar. Icke sant?“

Hennes man gick in på allt hvad hon i den vägen fantiserade om. Han var glad att hennes tankegång tagit denna riktning. Tyndall visste nog hvad det i praktiken ville säga att vara fattig och Lydia förstod af erfarenheten hvad man hade att vinna af att gifva lektioner.

Von Borgens obestånd uppväckte ett allmänt deltagande, och man beklagade den olycka som drabbat den driftige affärsmannen. Naturligtvis funnos äfven de, som skarpt klandrade och fördömde honom, isynnerhet därför att han ej i rätt tid stoppade sin affärsverksamhet, när han märkte hvarthän det lutade. Emellertid visade man honom det förtroendet, att han sjelf fick blifva en af gode männen i konkursen. Denna omständighet samt äfven att den utländska

marknaden visade en tendens till förbättring, gjorde att von Borgens egendom samt betydliga lager af virke, brännvin och öfriga produkter kunde försäljas med fördel. Man insåg, att någon större brist ej torde uppstå, utan att hvar och en i det närmaste skulle utfå sin fordran.

Från von Borgens agent i London ingick deremot dåliga underrättelser. Han skref bland annat:

“Genom den enorma bristen i kassan är firman Ponsonby fullkomligt insolvent. Någon utdelning till andra än prioriterade fordringsegare är omöjligt att förvänta. Ponsonby junior har gjort fullkomligt rent hus. Ett pris af 10,000 pund är utlofvadt för hans gripande. Jag sänder er hans fotografiporträtt om det roar er att se huru skurken ser ut.“

Von Borgen lemnade fotografiporträttet till Tyndall i det han skrattande sade:

“Du som umgås med planen att gripa bedragaren och förtjena den utlofvade belöningen, kan just hålla hans konterfej till godo. Karlen ser ju ut som bottenhederligheten själf och har snarare ett vackert än fult ansigte. Lycka till att vinna det utsatta priset.“

“Af skämt kan blifva allvar, och jag funderar verkligen på att blifva en spårhund efter Ponsonby,” svarade Tyndall. “Måhända lyckas det mig att under spaningen efter bedragaren finna ett passande lefvebröd åt mig själf och min familj. Jag är ännu vid den åldern, att jag kan vara verksam, och jag har länge nog legat på latsidan.“

“Du vill således öfvergifva mig och den stackars Oliwer,” yttrade fru Tyndall med en suck. “Du vill jaga efter lyckan, som nog finnes att träffa på närmare håll än i främmande länder. Dock vill jag ej att du skall kunna förebrå mig att hafva lagt hinder för dina planer. Du får helt och hållet handla som dig godt synes.“

“Och jag vill ej heller att du skall missförstå mig min älskade hustru,” svarade Tyndall. “För den som varit i en oberoende ställning och helt plötsligt blifver

fattig är ställningen långt svårare än för någon annan. Trots hans förändrade förhållanden finnes det likväl ett stort flertal, som afundas honom hans forna lycka och finner ett nöje uti att göra lifvet surt och förödmjukande för honom. Något af statens brödstycken kan jag ej påräkna, och någon enskild person vill nog ej taga mig i sin tjänst. Dessutom är jag stolt och kan ej förödmjuka mig med att bedja om ett brödstycke.“

Utredningen af von Borgens vidsträckta affärer voro ändtligen afslutade och allt var realiseradt. Egendomarna voro sålda och Tyndalls jemte Lydia hade flyttat till X., hvarest de hyrt sig en mindre, anspråkslös våning. Von Borgen bodde hos sin dotter och måg, och alla voro således samlade under samma tak. Vid den auktion, som förrättades på de osäkra fordringarna i von Borgens bo, hade dennes fordran hos huset Ponsonby & Son inropats för några få kronor af Tyndall. Det var ett fullkomligt värdelöst papper, som ingen ville våga ett öre på. Man skratade åt Tyndall, när denne stoppade firman Ponsonbys erkännande af skulden till von Borgen på sig med en min som om han gjort en ytterst lysande affär och redan kände det stora skuldbeloppet hvila i sin plånbok.

“Nu är jag en af de lagliga fordringsegarna i Ponsonbys massa,” sade han för sig sjelf, “och om, som troligt är, jag ej bekommer det ringaste i utdelning, så kan det likväl vara egendomligt nog att hafva 60,000 kronor att fordra.“

FJERDE KAPITLET.

**Tyndall begifver sig åstad att uppsöka
gudinnan Fortuna. Några familj-
interiörer. Brevet.**

Den länge väntade brytningen mellan de Nord-Amerikanska nord- och sydstaterna hade inträffat och kriget inom den stora republiken stod nu i full låga. En af mensklighetens viktigaste frågor nemligen den som rörde slafveriets afskaffande inom Amerikas förenade stater, skulle nu afgöras, och äfven den ej mindre viktiga, om den stora republiken fortfarande skulle ega bestånd, eller om Nord- och Sydstaterna skulle skiljas från hvarandra och bilda tvänne särskilda stater. De viktigaste intressen voro således föremål för denna strid, hvilken man insåg skulle blifva lika blodig som långvarig samt genom sitt inflytande på handeln och industrien göra sig kännbar öfver en stor del af verlden.

Tyndall blef alltmera orolig och tankfull sedan han erhållit underrättelsen om krigets utbrott. Den sju fot höga, ståtliga kolossen började synbart att falla utaf och magra. Han saknade all sysselsättning och fann ej någon afledare för sin starka natur och blodfulla kropp. Han egde ej som förut tillfälle att rida och jaga. Tyndall var en väldig ryttare och kunde tillbringa dagar på hästryggen om så erfordrades. I de forna vännernas glada krets saknade han tillgångar att vidare umgås. Verksamhet måste han hafva, om han ej rent af skulle förfalla så till kropp som själ. Hans omgifning märkte med oro att den starke mannen led, och man insåg nödvändigheten för honom att finna ett fält, på hvilket han kunde blifva verksam.

En dag yttrade han helt oförmodadt till sin hustru:

“Jag reser till Amerika och söker vinna anställning inom de norra staternas armé. Lifvet här är mig odrägligt och har blifvit rent af en börda. Jag är uppfostrad till soldat och fler än en Tyndall ha vunnit ära och anseende som sådan. Vi måste skiljas Charlotte för att åter råkas under bättre och lyckligare omständigheter.“

Hvad hon länge väntat att han skulle säga hade han nu uttalat. Hon hade redan fattat sitt beslut och svarade därför med lugn röst:

“Du har rätt, min älskade man, och jag säger därför: res och sök att genom ett verksamt lif återfinna friden i din själ. Ett olyckligt öde skiljer oss från hvarandra. Vi hafva varit lyckliga, och minnet häraf får utgöra vår tröst. Medan du är borta skall jag vaka öfver vår son. Kärleken till mig och honom skall uppehålla ditt mod. Må gud välsigna dig.“

Han slöt henne i sina armar och kysste henne. Denna undergifvenhet från hennes sida hade han ej vågat hoppas. Nu var det svåra steget taget, och utan dröjsmål beredde han sig till afresan. Den gamle von Borgen skakade blott på sitt hufvud men sade ingenting. Lydia deremot, som insåg att motstånd härvidlag ej tjenade till någonting, gillade hans plan och tycktes taga saken från den glada och skämtsamma sidan.

“Och när vi åter sammanträffa med hvarandra är du general,“ sade hon skrattande. “Du återvänder rik som ett troll, ty naturligtvis har du äfven lyckats att fånga den skurken Ponsonby och fräntagit honom hans byte. Jag spår dig idel lycka och välgång.“

Han smålog, i det ett förhoppningens solsken belyste hans vackra ansigte. Fru Tyndall suckade tungt. En inre aning tycktes tillhviska henne, att de aldrig mera skulle råkas.

Dagen före Tyndalls resa var inne, och den lilla familjen satt församlad i det gemensamma hvardagsrummet. Man talade föga, ty tanken på den snart

stundande skilsmessan sysselsatte allas tankar. På morgonen hade Tyndall haft ett längre enskildt samtal med Lydia. Det rörde dels familjens ekonomi, som Tyndall sökte arrangera på bästa möjliga sätt dels hans hustru och son.

“Af det kapital, som influtit för försäljningen af vårt lösörebo, har jag tagit för egen del blott 500 kronor till respensionar,” yttrade Tyndall. “Återstoden cirka 6,000 kronor äro insatta i banken för Eder gemensamma räkning och torde med förständig hushållning räcka tills jag fått anställning och hunnit göra besparingar, som jag kan sända. Oliwer fortsätter tills vidare i skolan. Det är en rask och flitig gosse som jag hoppas få glädje utaf. Jag kan ju vara fullt förvissad om, att du förlåtit honom?”

“Hvilken enfaldig fråga,” svarade Lydia. “Har du väl funnit motsatsen? Oliwer och jag äro de bästa vänner. Gossen har blifvit allvarlig och tänkande. Jag håller rätt mycket af honom.”

“Haf tack härför, ty Oliwer är min ögonsten, och jag älskar honom högt och innerligt,” sade Tyndall. “Du är en ovanlig qvinna, Lydia, med ett ädelt hjerta och storslagen karakter. Den uppoffrande välvilja, du bevisat mig och min familj, är nästan exempellös. Hvad har kunnat förmå dig dertill.”

Lydias ansigte färgades afen purpurrodnad. Frågan kom så oförberedt, att det dröjde något innan hon svarade:

“Hvilka egenskaper du än eger, menniskokänedom saknar du dock. Först och främst är du min nära släginge, och för det andra är du den ende i verden, som bevisat mig verklig välvilja. Du gaf mig ett godt hem och har aldrig låtit mig erfara, att jag var beroende. Din hustru är en from och blid qvinna, och vi hafva lefvat tillsammans som systrar. Lydia Tyndall förstår att uppskatta och värdera all denna godhet och har visat sig tacksam så godt hon förmått. Nu har du fått förklaring på den stora gåtan.”

“Och dermed får jag väl vara nöjd, ehuru du är och förblifver en gåta för mig,” svarade Tyndall. “Du har lofvat mig att ej öfvergifva min familj utan fortfarande vaka öfver den och vara ett stöd för de mina. Lydia, du skall en gång, om vi ej mera råkas, svara inför Gud för huru du hållit detta ditt ord och löfte.”

Hon riktade på honom en djup och allvarlig blick.

“Hvad jag i detta afseende lofvat dig ämnar jag obrottsligt hålla,” svarade hon. “Res i frid, din hustru lemnar jag ej förrän döden skiljer oss åt. Du har rätt, jag är verkligen en gåta för dig, hvars hemlighet du väl aldrig får lära att känna förrän efter min — död.”

Hon lemnade rummet, synbarligen missnöjd med det samtal som förts dem emellan. Tyndall satt kvar, försjunken i tankar.

“Antingen är hon i sjelfva verket en så ädel och uppoftande karakter, som hon synes vara eller också eger hon förmågan att förställa sig,” resonnerade han med tanken fästad på Lydia. “Att hon hyser en verklig välvilja för min hustru, derpå tviflar jag ej, men hvad Oliwer beträffar hyser jag mina misstankar. Sitt vanställda ansigte lär hon väl aldrig förlåta honom. Som flicka egde hon stor beherskningsförmåga och gud vet om hon ej hyste en varmare känsla för mig. Skulle det väl vara möjligt — å nej! det är bara en fantasi. Sådant låter sig ej dölja.”

Han gick in till familjen och tog plats i soffan mellan sin hustru och sin son hvilkas händer han höll slutna i sina. Med innerlig kärlek hvilade hans blickar på dessa för honom så dyrbara varelser. Gossens friska, ungdomliga ansigte fägnade hans syn. Oliwer var till utseendet en verklig afbild af sin far. Samma rika, mörkbruna, något krusiga hår, samma stora, glänsande och liffulla ögon. Näsan, lindrigt böjd, var välformad och munnen särdeles intagande. Han lofvade dessutom att blifva en jätte i kroppsstorlek liksom fadern. Oliwer Tyndall var en lejon-

unge, som tycktas enkom vara skapad att kunna trotsa faror och halsbrytande äfventyr.

“Och när skall väl den stund åter inträffa, då vi alla äro församlade tillhopa och jag får sitta så här vid din sida?” yttrade fru Tyndall. “Kriget är ett dödens lotteri, och man kan der lättare förlora än vinna.”

“Men en lycka är det, att ej alla kulor träffa målet,” svarade Tyndall i skämtsam ton. “Dessutom är min kropp skapad att tåla vid ett par tum jern, och mitt heta blod tarfvar en återlåtning. Hade jag haft en mindre liffull natur hade jag i lugn vegeterat mitt lif vid den husliga härden. En soldat, som har mod i bröstet, fångar snart lyckan på spetsen af sin värja, och vi skola snart träffas åter.”

Vi förbigå Tyndalls afsked från sin familj. Längre höll han maka och son slutna i sina armar. När han tryckte Lydias hand hviskade han: “kom ihåg”. Hon nickade stumt med hufvudet och såg på honom med djup, allvarlig blick. Den gamle von Borgen var rörd, och Oliwer egde knapt styrka att slita sig ur faderns armar.

“Fader, älskade oförgätlige fader, farväl!” snyftade gossen. “Tänk på din son, tänk på oss alla. Du vet huru mycket jag håller utaf dig.”

Faderns läppar vidrörde sonens panna. Minuten derefter satt Tyndall i resvagnen. Han såg uppåt fönsterna och varseblef ansigtena af de kära, som han måhända aldrig på jorden skulle återse.

“Kör,” ropade han till kusken, “och kör fort”. Rörelsen inom hans bröst ville qväfva honom. Vagnen rullade åstad. Charlotte Tyndall sjönk afsvimmad i Lydias armar.

“Du kan öppet visa din sorg och behöfver ej lägga band på dina känslor,” tänkte Lydia, när hon egnade sina omsorger åt Charlotte. “Jag deremot saknar honom lika mycket som du, men får ej gifva luft åt mina qual utan måste dölja dem på djupet af mitt hjerta.”

Några månader derefter erhöi fru Tyndall det första brefvet från sin man, dateradt från utrikes botten. Det var skrifvet från Amerika samt poststämplat den 18 september och afsändt från New York. Sedan Tyndall berättat om sin resa fortsatte han:

“I New-York hade jag lyckan att sammanträffa med svensk-norska ministern i Washington greve Y. en ytterst human och välvillig man. Genom hans verksamma bemedling erhöi jag genast anställning vid tredje Kentucky-zuav-regementet i egenskap af kapten och kompanichef. Dess chef är öfverste Graham, en tapper och intelligent officer. Våra Zou-Zou, som vi förtroligt benämna våra soldater, äro modiga män och den fiende, som råkar i korn och sigte för deras studsare, bör gerna hafva gjort upp sina affärer här i lifvet. Många brister förefinnas inom vår armé, men de blifva nog afhjelpade med tiden. En stor öfverlägsenhet finnes på vår sida i det vi nemligen ega en flotta, som blockerar alla sydstaternas hamnar, då deremot våra fiender ej ega ett enda krigsfartyg. Ehuru jag deltagit i ett par rätt skarpa fäktningar, och min kropp erbjuder en ganska bred skottafla, har ändock ingen kula träffat den. Måtte fortsättningen blifva lika gynnsam som början, något som är högst problematiskt och som vore alltför oförskämdt att begära af ödet.

Fältilifvet med dess mödor och strapatser bekommer mig oändtligt väl. Att jag under så många år kunnat lefva ett overksam och makligt lif förefaller mig oförklarligt. Jag är en Tyndall och vanslägtas ej från mina fäder, som alla fört svärdet. Man har velat påstå, att min son har anlag för boken och skall blifva en läskarl med tiden. Jag deremot tror, att, som man plägar säga, äppet ej faller långt ifrån trädet, och att han blir sjöman eller soldat. En frikadettsplats torde han med visshet hafva att påräkna, ty denna grace har så godt som blifvit ärftlig inom Tyndallska släkten.“

Brefvet slutade med de ömmaste försäkringar om kärlek till de hemmavarande, maka och son, samt med helsningar till von Borgen och Lydia. Det hade ett postskriptum så lydande:

“Fienden står i vår närhet och ett slag väntas. Ni få ej på länge vänta underrättelser från mig, ty vår post är högst oregelbunden. Lef väl och hoppas på det bästa.“

Fru Tyndall kysste brefvet sedan hon läst det flere gånger.

“Gud beskydde honom,” hviskade hon. “För mig utgör han det käraste och dyrbaraste jag eger på jorden.“

FEMTE KAPITLET.

I hvilket än ytterligare bevisas, att släkten Tyndall ej är född med “segerhufva“. Hvad sonen brutit får fadern umgälla. Carl Tyndall fångar, om ej lyckan, så åtminstone en hög rang och ett lefvebröd på spetsen af sin värja.

En lång och ovanligt kall vinter hade varit rådande och efterträddes af en vår, hvars ombytliga väderlek mera liknade en höst än förebudet till den efterlängtade sommaren. Dessa omständigheter inverkade högst menligt på fru Tyndalls svaga helsa. Hennes bröstlidande återvände med ökad styrka och de förrädiska rosorna på hennes kinder vittnade om, att den härjande fienden inom hennes bröst åter

utöfvade sitt välde. Tyst och sluten inom sig sjelf satt hon och blickade ut genom fönstret, på hvars rutor det hagelblandade regnet melankoliskt föll med ett smattrande ljud. Framför henne på det lilla sybordet låg Tyndalls senaste bref. Det var dateradt ett halft år tillbaka. Sedan dess hade hon saknat hvarje underrättelse från honom. Af tidningarna erfor hon, att kriget rasade med vild häftighet samt med omväxlande lycka. Tyndall hade efter den blodiga träffningen vid "Bull-Run" avancerat till major. Han skref bland annat följande som torde vara af intresse för läsaren:

"I slaget vid Bull-Run var segern länge oviss, och först efter en långvarig och hjeltomodig strid nödgade oss den fiendtliga öfvermakten att retirera. Vår förlust har varit betydlig och ensamt bland vårt regemente lågo hälften af våra tappra Zou-Zou döda eller sårade på valplatsen. Detta blodiga, folködande krig gör att man hastigt avancerar. Af flyktande negrer, hvilka i massa rymma från sina tyranner, sedan friheten blifvit dem förkunnad, hafva vi bildat flera regementen. Dessa svarta soldater slåss dåligt såvida de ej hafva en hvit vid sin sida, som drifver dem framåt med sin klinga. De äro vana vid slafpiskan och tyckas ej kunna vara den förutan. En dylik svart gynnare har jag i min tjenst som uppappare och hästskötare. Han kallar sig Will Watson och är en stor krabat, men det oaktadt mig tillgifven. Han delar broderligt mitt tobaks- och rhumförråd, och stryk släcker hvarken hans törst eller minskar hans passion att röka. Som marodör är han förträfflig, och finnes en gås eller fårstek på mitt bord har han stulit djuret från någon af sina forna herrar — plantagegarna.

Fältlifvet, hur enkelt det än är och utan alla bekvämligheter, tarfvar dock utgifter, och af min sold har jag bekostat all min ekipering, deribland inköpet af tvenne ridhästar, hvilka här stå i ett ofantligt högt pris. Vi lefva i fiendeland och på våra mot-

ståndares bekostnad. Vi hafva redan förstört d. v. s. uppbränt bomull för många millioner dollars n. b. sådan som det ej låtit sig göra att föra undan. När våra ströfpartier träffa på någon plantage, tages först reda på bomullsförrådet, hvilket hastigt expedieras och derefter matförrådet. I öfrigt skonas all enskild egendom såvida ej dess egare gjort sig känd för att vara vår fiende.

Att vi Tyndallare ej äro födda med hvad man kallar segerhufva, bevisar det misslyckade äfventyr jag hade för kort tid sedan, och hvilket enkom tycktes tillståndt af gudinnan Fortuna för att pröfva mitt förstånd och skarpsinne. Jag hade nemligen kunnat fånga den skurken *Ponsonby* och derigenom blifvit en rik karl. Nu blef han räddad af ett par lösa polisonger. Så här tillgick affären:

Några dagar efter slaget vid Bull-Run företog jag i sällskap med några kamrater samt åtföljd af våra svarta tjenare ett ströftåg till häst för att jaga beckasiner, hvilka i stor mängd äro att finna i de vatten-träsk, som bildas af den lilla Dawsonfloden. Tidigt på morgonen, just som solens första strålar förgylde trädtopparna, satte sig vår lilla kavalkad i rörelse och lemnade lägret. Såväl herrar som tjenare voro väl beväpnade, och hvarje pipa i våra revolverar laddade, ty efter en batalj stöter man lätt på fiendtliga partier, hvilka, afskurna från hufvudstyrkans reträttlinie, på skilda vägar söka att återförena sig med denna.

Dawsonfloden ligger 7 à 8 engelska mil från lägret, och som vägarna i denna del af Syd-Carolina äro goda och väl underhållna voro vi, efter något mer än en timmes ridt, framme vid målet. Vi stego af våra hästar och började jagten. Snart smälde det ena skottet efter det andra, och när vi, efter ett par timmars skjutande, samlades till luncheon, hade vi ett vackert jagtbyte af beckasiner, raphöns och några dufvor. Watson, min svarte uppassare, var borta som det uppgafs för att rekognoscera om ej någon boning fans i närheten, i hvilken middagen kunde

tillagas samt afätas, utan att vi skulle behöfva dela vår måltid med de svärmar af moskitos och andra plågsamma flygfän, hvilka i ofantliga skaror uppehålla sig i träsken.

Vid slutad luncheon återsåg jag min kalfaktor, som, uttröttad och hungrig, nedkastade sig på marken och med glupskhet började hugga för sig af de kvarlefvor vi lemnat.

“Nå Will,” sporde min kamrat, kapten Dawis, “hvad nytt? Har du sett, hört eller funnit något?”

“Well sir, jag har verkligen haft tur med mig,” svarade den svarte gynnaren, i det han i sitt vida gap instoppade ett stycke rosenröd, saftig skinka.

“En half mil härifrån ligger plantagen Balmoral, som eges af mr Green. Jag var framme vid gården, och talade vid dess major-domus, ett gammalt gråskägg från Georgia. Han sade sig älska svart kött mera än arrack, bomull och ris, och lekte derunder med piskan på ett sätt, som lät mig förstå, att han innerligt önskade att låta den dansa på min ryggtafla.

“Herrar officerare äro således välkomna hit?” frågade jag.

“Vänta, jag skall fråga min husbonde,” svarade han. “Men tro ej, att ni kommer att sticka edra näsor i några bomullsbalar. Vi hafva redan stält om den affären.”

“Jag grinade honom midt opp i ansigtet. Han anade ej, att jag under mina spaningar upptäckt ett stort parti bomull, gömdt i skogen. Det är värdt 10,000 dollars.”

“Ett godt kap,” utropade löjtnant Dickson, i det han kastade en bundt cigarrer till den sluge negern. “Det blir en vacker premie för oss. Nå vidare, din skälm.”

“Uppsyningsmannen återkom och helsade från en herre, att vi voro välkomna. Han berättade att risbell-generalen Lee var i antågande, och att vi snart skulle blifva hals öfver hufvud körda derifrån.”

Vi sände våra tjenare till plantagen för att anrätta middagen, hvarefter jagten ånyo började. Den blef ej så indräktig som på morgonen, ty värmen var tryckande. Vi beslöto därför att rida till Balmoral och rasta der. Vid framkomsten till plantagen observerade vi tvänne sadlade hästar stå bundna under ett skjul. Mr Green stod sjelf på trappan till verandan och mottog oss. Det var en lång karl med ett gement utseende, och som ej kunde se folk i synen. Vi blefvo införda i salongen, der vi presenterades för hans fru och tvänne herrar. Den ene var mr Roberts och den andre en boskapshandlare Dawie Rumford. Mr Roberts och hans följeslagare hade kort före oss anländt, och det var deras hästar vi sett på gården. Mr Roberts hade ett fromt, godmodigt ansigte, hvilket omgafs af ett par ovanligt stora röda polisonger. Oaktadt jag aldrig sett karlen förut tycktes mig likväl hans utseende bekant. Hans ålder syntes mig vara omkring 35 å 40 år. Han och Green tycktes vara gamla bekanta. Vi serverades med gin and water samt cigarrer. När vår måltid var färdig dukades bordet ute på verandan och vi inbjödo mr Green, hans hustru och de båda främlingarna att smaka på vårt jagtbyte. Alla förklarade sig ytterst smickrade häraf, ehuru de säkert önskade oss dit pepparn växer. Under måltiden fixerade jag oupphörligt mr Roberts, som slog ned ögonen och synbart var generad af min uppmärksamhet. Man talade om kriget och mr Green sökte öfvertyga oss om, att han var vår bästa vän och önskade oss all lycka. Att hans tal var en uppenbar lögn var ej svårt att finna. På engelska handelshus sade han sig hafva förlorat betydliga summor. Detta yttrande ledde mina tankar på huset Ponsonby, och skrattande berättade jag om den fordran jag hade hos firman samt mitt hopp om att träffa den yngre Ponsonby samt hjälpa honom af med den stulna kassan. Jag observerade, att herrar Green och Roberts vaxlade en hastig blick med hvarandra och att den senare bleknade och blef alltmera orolig. Desserten var knap-

past slutad förrän Roberts och Rumford lemnade bordet och togo afsked. De sade sig hafva viktiga affärer att ombestyras. Vi följde dem ut på gården och sågo dem stiga till häst. När Roberts svingade sig upp i sadeln såg jag till min ej ringa förvåning, att den ena af hans yfviga polisonger lossnade och föll till marken. Han gaf sig ej tid att upptaga den. Ett skratt ljud i mina öron, ett satans infernaliskt skratt. Det var mr Green, den bofven, som skrattade i det han såg på mig med sina illmariga ögon. När jag vände mig ifrån honom voro Roberts och hans följeslagare redan ur sigte.

“Jag vill säga er mr Green,” sade jag, “att jag är ytterst nervretlig och tycker ej om, att man grinar mig så der upp i ansigtet. Jag känner en kittling i min högra hand och det betyder oväder.”

“Ni måste ursäkta mig, sir, men händelsen med *Ponsonbys* polisong var så skrattretande, att jag omöjligt kunde hejda mig,” svarade han.

“Ponsonby!” utropade jag alldeles utom mig. “Djefvulen anfäkta, har ni icke rätt. Det var verkligen den skurken, och jag igenkände hans ansigte på det fotografiporätt jag har af mannen. Men de falska polisongerna bedrog mig. Men hvarför sade ni mig ej hans rätta namn när ni hörde hvilken karl han var?”

“Derför att man ej förråder en gäst och dertill en gammal bekant,” svarade Green med ett elakt leende. “Medan vi dinerat ha edra tjenare tuttat eld på min bomull som de fått reda på. Den ena tjensten är den andra värd.”

Jag gaf honom en så bastant örfil, att han vände benen i vädret. Röken af den brinnande bomulln trängde fram till gården. Under bomullspatronens, hans hustrus och det gamla gråskäggets förbannelser lemnade vi stället, hvarest jag åtminstone för denna gången gått miste om att få qvittera min fordran hos Ponsonby junior. Jag visste emellertid hvar skurken

var skurken att finna, och jag tröstade mig med det gamla ordspråket "bättre lycka nästa gång".

Den gamle von Borgen hade träffats af ett lindrigare slaganfall, och hans högra sida var förlamad. Han hade svårt för att tala och låg större delen af dagen till sängs. När han förmådde sitta uppe utgjorde hans tidsfördrif att lägga patience. Gick denna lyckligt ut var han högst belåten och trodde då fullt och fast på någon lycklig tilldragelse. Han hade varit en ovanligt verksam man, och hans kropp tålde ej vid att hvila och vara fåfång. Nu var hans kraft bruten, han hade blifvit barn på nytt och läkaren förutsade, att han ej hade lång tid kvar att lefva. Han förlorade dag efter dag alltmera minnet och kunde till slut ej ens påminna sig namnen på sin omgifning. Ett nytt häftigare slaganfall slutade hans lif, och stilla samt utan synbara plågor utandades han sin sista suck i sin dotters armar. Minnet af den förr så kraftfulle och verksamme mannen fortlesde länge inom den ort hvarest han handlat och vandlat. Frågade man hvem som infört den förbättrade metoden vid åkerbruket och smidet, skogshandteringen eller ladugårdsskötseln kunde man vara säker om att erhålla det svaret: "att det har gamle patronen — von Borgen — gjort". Han hade således ej lefvat och verkat förgäfvets. Det var en myra, som lemnat nyttiga spår efter sig och huru många äro väl de som så göra.

Faderus död, mannens frånvaro och oron öfver att ej på så lång tid hafva fått några underrättelser från honom bidrog att öka fru Tyndalls melankoli och kroppsliga lidanden. Dertill sällade sig en annan omständighet, som satte hennes tålmod och fördragssamma lynne på ett hårdt prof. Det mindre goda förhållande som alltid varit rådande mellan hennes son och Lydia hade sedan Tyndall lemnade hemmet ånyo utbrutit i full låga. Ehuru en skenbar vänskap tycktes råda dem emellan hade Lydia aldrig kunnat förlåta den obotliga skada som Oliwer tillfogat hennes utseende, och hvarje gång hon såg sitt ansigte i spegeln skedde

det under en tyst förbannelse öfver ynglingen. I hennes hjerta brann ett outsägligt hat till Oliwer. Lydias karakter var sådan, att hon med sitt passionfulla häftiga lynne både djupt kunde älska och hata. Egendomligt nog fogade ödet så, att dessa båda ytterligheter kom att visa sig mot *fadern* och *sonen*. Den förra älskade hon med en styrka, som kunde tåla hvarje uppoffring, den senare skulle hon hafva kunnat dödat utan någon samvetsförebråelse. Hon var en qvinna, god att ega till vän, men ytterst farlig som fiende.

Oliwer hade blifvit konfirmerad och var vid fyllda 15 år redan inne i läroverkets sjunde klass. Han var en lång välväxt yngling och, som vi förut anmärkt, lik sin far till utseendet. Hans studier kostade penningar, hans underhåll likaledes. Von Borgens sjukdom och begrafning äfvensom fru Tyndalls vacklande helsa, hvilken fordrade en god del extra utgifter hade redan i högst betydlig grad minskat det lilla kapital de egde att tillgå, och Lydia motsåg med oro och bäfvan den stund, då de skulle blifva inskränkta till att lefva af den lilla ränta, som utgick af det kapital, hvilket von Borgen donerat henne och som, tillräckligt att tillfredsställa en person, var alldeles för ringa, när det gälde ett hushåll af tre personer, af hvilka den ena var en yngling som tarfvade uppfostran och underhåll.

Ekonomiska bekymmer i förening med den ovilja hon hyste för Oliwer gjorde, att Lydia missunnade honom hvarje matbit och utfor i bittra klagomål, hvarje gång en utgift för honom kom i fråga. Till en början hade Lydia endast för sig sjelf uttalat sitt missnöje, men ju mera tillgångarne minskades, och hon insåg, att mor och son uteslutande skulle komma att bero af hennes inskränkta medel till uppehälle lade hon ej vidare band på sina känslor utan uttalade högt sitt missnöje.

“Hvad skall det väl blifva af dig,” sade hon till Oliwer. “Ännu kan det väl gå för sig någon kortare

tid, men sedan. Inte här du medel till att studera. Besinna detta och tänk på att egna dig åt något yrke, hvilket som helst, blott du kan på ärligt sätt förtjena ditt uppehälle.“

“Ni har rätt,” svarade han nedslagen och bedröfvad, “men hvad vill jag väl göra. Min far är den som i främsta rummet har att bestämma öfver min framtid, och han uppmanar mig att fortsätta med studierna. Han sänder oss nog understöd så fort han kan. Jag vill afvakta hans beslut innan jag fattar något eget.“

Hans mor suckade och fälde tårar. Ensam med sonen uppmanade hon denne till tålmod och att med undergifvenhet fördraga Lydias dåliga lynne.

“Jag är öfvertygad om att det snart blir bättre för oss,” sade hon. “Din far skall ej förgäta sin hustru och son om han lefver. Skulle äfven du ryckas ifrån mig och blifva utkastad i verlden, blefve det min död. Lydias lynne är bittert, men vi få ej låtsas derom. Hon är oss till stor hjälp, ty min sjukdom gör mig oförmögen att sjelf kunna vara verksam för vårt bästa.“

Hon såg på honom med sina vackra, blida ögon. Ur dem strålade så mycken kärlek och hängifvenhet, att han djupt rörd lutade sig ned och kysste hennes panna.

“Jag skall försöka att lägga band på mitt häftiga lynne och ej vidare låtsas mig förstå hennes stickord,” sade han. “Måtte vi blott snart få goda underrättelser från honom, som är vårt enda stöd. Vi skola hoppas på det bästa.“

Men Lydia fortfor att oaktadt Oliwers undfallenhet sätta hans tålmod på hårda prof. När hon en dag för hans räkning hade betalat lagningen af ett par skor kastade hon räkningen till honom under yttrande: “Ser du hvad ditt onödiga dagdrifveri i skog och mark kostar, der du springer omkring med portören under armen. Bättre än att botanisera vore om du lärde dig att sjelf laga dina stöflar. Se så, nu har han slitit hål på rocken igen. O hvad du är för en slarfvig odåga.“

“Akta er att vidare använda några skällsord mot mig,” ropade Oliwer full af vrede. “Akta er, ty jag är en Tyndall och har fått i arf min faders heta blod. Det kunde komma att kosta er något, om ni ej tager er till vara.”

“Måhända vill du taga mitt andra öga, du unge bof,” skrek Lydia full af ilska. “Jag tror dig nog härom, eller huru?”

“Ni gissar verkligen rätt, det var just så jag menade,” svarade han hänfullt. “Er elakhet fordrar ett motsvarande straff. Men när min far en gång återvänder skall jag blifva er anklagare hos honom och ni skall blifva jagad ur vårt hus.”

Detta var mer än Lydia kunde fördraga. I sin blinda vrede fattade hon en stol och kastade den mot Oliwers hufvud. Oliwer, som var på sin vakt, tog emot stolen med sin högra arm, höll den för några sekunder utsträckt mot Lydia samt satte den åter helt sakta ned på golvet.

“Svinhugg plägar gå tillbaka, men denna gång får nåd gå före rätt,” yttrade han. “Utom ett hetsigt mod har släkten Tyndall ett godt minne och gömdt är icke glömdt.”

Han lemnade henne allena. Lydias ansigte var likblekt. “Ja, du har rätt,” framhväste hon, “gömdt är icke glömdt, och du skall förr eller senare få erfara sanningen af dessa ord.”

Fru Tyndall hade således flera allvarsamma skäl till oro och bekymmer der hon satt och blickade ut genom fönstret. Försjunken i tankar observerade hon ej, att en man skyndsamt ilade framåt gatan och gick in genom porten till det hus hon bebodde. Fru Tyndall var ensam hemma, ty Lydia var ute i staden i och för några uppköp och Oliwer befann sig i skolan.

Hon uppväcktes ur sina betraktelser af några starka bultningar på förstugudörren. Hon gick att öppna och såg framför sig en brefbärare, som med glad uppsyn räckte henne ett bref.

“Se här, kära fru, är det så länge efterlängtade,” sade den välvillige mannen. “Lycka till goda underrättelser. Det är försegladt med *rött* lack och således ett glädjebref.”

Han skyndade bort för att vidare utdela sina glada eller sorgliga underrättelser.

Innan fru Tyndall bröt brefvet betraktade hon utanskriften. Det var en främmande hand som skrivit den. Brefvet bar New-Yorks poststämpel. Full af oro bröt hon det med darrande hand och läste:

“Min kära hustru, min älskade son!

Orsaken hvarför jag så länge nödgats iakttaga tystnad har varit den, att jag, svårt sårad i slaget vid Antietam, tillbragt öfver ett halft år på hospitalet. I egenskap af öfverstelöjtnant anförde jag vårt regemente sedan öfverste Graham i en föregående träffning förlorat sin venstra arm. Vid stormningen af det fiendtliga artilleriet exploderade en krutkista, jag föll af hästen och blef länge liggande sanslös innan man anträffade mig. Min trogna neger har jag att tacka för lifvet, ty det var han, som upptäckte mig och anskaffade mig hjälp. Förd till ambulansen befanns mina *ögon* svårt skadade ja, jag hade förlorat min syn. För öfrigt hade jag erhållit blott några lätta kontusioner. Jag blef förd till hospitalet och har allt sedan dess vårdats der. Läkarna hafva förklarat, att min syn för mycket lång tid gått förlorad men att jag ej har att befara dess fullständiga förlust utan i framtiden kan med visshet hoppas att återvinna en del af synförmågan. Jag har mottagit flerfaldiga bevis på deltagande. Vår öfverbefälhafvare, general McClellan har nämnt mitt namn med hedrande vitsord i sin rapport till krigsministern, hvilken belönat mig med öfverste-fullmakt och en pension af 4,000 dollars samt rättigheten att om jag återvinner helsan det vill säga min syn, åter inträda i arméen.

Min krigarebana är således afslutad just som jag hunnit vänja mig vid krutröken och blifvit en god

soldat. Jag saknar mycket fältlifvet med dess omvexlingar, hvilket så väl passade för min stora och starka kropp. Lyckan log emot mig, men den gick i moln. Dock får jag nöja mig med att på min värjspets hafva fångat ett godt lefvebröd för mig och de mina. Med en inkomst af 4,000 dollars per år kunna vi föra ett sorgfritt lif — men jag är blind och förlusten af ögonens ljus kan ej betalas.

Ja, jag lefver i mörker och mina tankar äro uteslutande hos eder, mina älskade. Skall jag uthärda att lida, måste det ske vid eder sida och under trösten af edra milda och uppmuntrande ord. Du, Oliwer och Lydia måste alla komma hit, ty här har jag beredt ett hem åt eder, enkelt men komfortabelt och alla, som besökt det, instämma härutinnan.

Sedan jag lemnat hospitalet bosatte jag mig på flere vänners inrådan i den lilla täcka staden "Flowertown" belägen i en förtjusande trakt af Kansas, hvars klimat är mycket behagligt. Här har jag för mina gjorda besparingar inköpt ett anspråkslöst men vackert hus, till hvilken en ej obetydlig trädgård hör. Denna boning har jag låtit möblera och inreda under tillsyn af deltagande vänner, och det är till detta nya hem, som jag inbjuder dig och vår son samt den trofasta vän, hvilken så ädelmodigt delat våra pröfvande och skiftande öden.

En högst viktig omständighet är det som tvingar mig att qvarstanna här och ej återvända till fosterlandet. Ett vilkor är fästadt vid att jag skall erhålla fulla pensionen jag åtnjuter, nemligen att jag fortfarande skall vistas inom unionen. I motsatt fall får jag blott åtnjuta hälften deraf eller 2,000 dollars. När vi taga i betraktande, att Oliwers uppfostran kräfver betydliga utgifter, vore det högst oklokt att afsäga sig den större inkomsten. Dessutom är Oliwers framtid långt mera betryggad här än i Sverige, hvarest hundratals embets hungrande unge män trängas om statens magra brödbitar. Din fars bortgång har ju slitit det förnämsta band, som fästade dig vid hemlandet,

och hvad Tyndallska släkten angår lär den ej hafva utkommit i en ny förbättrad upplaga. Af den gamla hade vi nog vid det stora släktmötet på Nysätra.

Hvad Lydia beträffar hoppas jag, att hon fortfarande bäst skall finna trefnad i det hem, som så länge varit hennes eget, antingen dess bopålar resa sig här eller der, vare sig i gamla eller nya världen. Hon har lofvat mig att ej öfvergifva dig, och blott med hennes biträde kan du anträda den långa resan. Hon är godt hemmastadd i engelska språket samt van att sköta affärer, ovärderliga fördelar när det gäller en resa hitöfver.

Detta bref, hoppas jag, kommer dig tillhanda i medio af april, således bör du i slutet af maj eller senast i början af juni kunna anträda resan hit. En vaxel närslutes, hvars belopp är fullt tillräckligt att bestrida alla utgifter i och för resan. Måtte nu din helse och dina krafter vara så beskaffade, att hinder ej möta. Så fort jag fått bref ifrån dig med uppgift om den dag du lemna Sverige, samt med hvilket fartyg ni afgår dels från Göteborg och sedan från Liverpool skall min trogne och fullt pålitlige tjänare Will Watson vara er till mötes i New-York samt derifrån ledsaga er hit på jernvägen. Detta är mitt förslag, hvilket jag hoppas med Guds bistånd skall lyckligt gå i fullbordan.

Jag upprepar det ånyo, att jag med brinnande längtan motser det ögonblick då vi åter skola blifva förenade, för att sedan aldrig mera skiljas här på jorden. Läkaren, som i dag besökt mig, säger att mina ögons tillstånd ingifver honom ett säkert hopp om förbättring. Det fordras tid, men denna är lång och pröfvande. Sjelf hade jag helst velat möta er i New-York, men läkaren förbjuder på det strängaste att utsätta ögonen för temperaturens vaxlingar, och jag måste lyda honom.

En resa öfver Atlanten under sommarmånaderna plägar vara mycket behaglig. En och annan storm får man bereda sig på, men den plägar ej vara lång-

varig. Jag omfamnar dig och Oliwer, sänder många varmhjertade helsingar till Lydia och afvaktar med otålighet svar ifrån dig.

Till sekreterare vid min brefskrifning har jag haft en ung landsman Georg Andersson, hvilken är anställd som clerk hos en aktad firma här i Flower-town. Han har i flera år vistats i Amerika och har en god framtid för sig.“

Fru Tyndall satt länge med brefvet i sin hand och öfvertänkte dess innehåll. Den olycka, som drabbat hennes man, gick henne djupt till sinnes. Hon insåg att nya pröfningar förestodo henne, men hon beslöt att visa sig stark och modig samt bära dem med en kristens tålmod och undergifvenhet.

“Jag skall resa, om det än skall kosta mig lifvet,“ sade hon för sig sjelf. “Min plats är vid min makes sida, och han skall ej hafva kallat mig förgäfvets. För vår skull är det som denna olycka drabbat honom, och det är vår pligt att sprida något ljus i det mörker som omgifver honom.“

Oliwer och strax efter honom Lydia hemkommo nu och inträdde i rummet.

“Något har händt,“ utropade ynglingen i det han betraktade moderns upprörda ansigte. “Du håller ett bref i handen. Är det från min älskade far, från Amerika. Säg fort, ty jag förgås af oro.“

Hon räckte honom brefvet. Hans blickar flögo genom dess sidor.

“Gud! hvilken olycka,“ utropade han. “*Blind!* hvad jag felat har han fått umgälla. Hvad beslut har du fattat min mor. Förmår du ej resa, så beger jag mig ensam till honom.“

“Vi följas åt, min son,“ svarade hon. “Min plats är hos honom, som lider.“

Lydia såg på dem med frågande och nyfikna blickar.

Oliwer återlemnade brefvet till sin mor.

“Är det Carl Tyndall som drabbats af olyckan och blifvit blind?“ sporde hon med en viss ödmjukhet i rösten. “Måhända vill du upplysa mig härom Charlotte?“

Fru Tyndall räckte brevet till Lydia. Oliwer såg det med en missnöjd blick.

“Läs,” sade hon, “ty det innehåller inga hemligheter. Det finnes dessutom en punkt, som rör dig sjelf.”

Hon läste med allt mera bleka kinder. Hon läste det mycket långsamt, men lät derunder ej ett utrop af öfverraskning undfalla sig. Hvad hon erfor och tänkte behöll hon för sig sjelf. När hon slutat läsningen yttrade hon med tonvigt:

“Skall jag ledsaga dig på resan, Charlotte, eller har du nog af din son som vårdare och hjälpreda?”

Oliwer ville svara, men en blick af modern hejdade honom.

“Du har läst min mans bref, Lydia, och finner deraf, att han nödvändigt vill, att du godhetsfullt ledsagar mig till den sjuka och svaga,” svarade fru Tyndall. “Det beror på dig sjelf att afgöra denna sak och fatta ditt beslut. Du skall helt och hållet frivilligt och utan några konsiderationer bestämma dig. Jag är i behof af din hjälp men vill ej öfvertala dig.”

“Hvad skall jag väl här att göra, ensam och öfvergifven som jag är,” svarade Lydia. “Jag följer dig med eller mot din vilja, ty jag har gifvit din man ett heligt löfte att ej lemna dig. Mitt beslut är fattadt, och tala ej vidare derom.”

Hon gick in i sitt rum. Der satt hon länge försjunken i tankar.

“Blind,” mumlade hon, “således skulle han straffas för det sonen brutit. Jag vill och måste återse honom, hvars bild aldrig vikit ur mitt hjerta. Han var min enda och verkliga kärlek, som jag ej kunnat glömma och hvem vet . . .” Hon fullbordade ej meningen utan steg upp, stälde sig framför spegeln och strök med handen öfver sitt ljusa rika hår. De 40 åren hade farit varligt fram med hennes utseende. Kinderna voro friska och gestalten rak och fyllig. Endast det medfödda hårda och skarpa draget kring munnen

syntes ännu hvassare än i ungdomen. Hon smålog med ett visst sjelfbelåtet leende i det hon framhviskade:

“*Öfverstinnan* Tyndall är en mycket ståtlig titel och värd att bära. Min mor sade ofta: att man med klokhets och list förmår vinna mycket. Klok har jag varit som i så många år förmått bära mina känslor inom mig sjelf, och hvad slughets beträffar har den ej heller felats. Jag skulle hafva följt henne, om jag än nödgats fara öfver oceanen i ett nötskal.”

Oliwer var vid dåligt lynne. Han hade hoppats att blifva qvitt sin fiende och ej vidare få något med henne att göra. Faderns bestämdt uttryckta önskan att Lydia skulle medfölja kunde ej kringgås. Dock hoppades han, att det despotiska valde hon utöfvat nu skulle vara slut och han undgå att hafva någon beröring med henne.

“Det är en grym och elak qvinna,” sade han, “och jag fruktar verkligen för att hon hyser onda afsigter och planer emot mig. Bäst hade varit, om hon fått stanna kvar i Sverige. Men jag skall vara på min vakt ty jag vet nu hur landet ligger.”

“Du skall ej vara barnslig, min son, och hysa några omöjliga fantasier,” svarade fru Tyndall. “Lydia har en häftig karakter, men är ej dålig till sina tänkesätt. Vore hon det, hade hon ej en dag fått utgöra mitt sällskap. Lita på din mors omdöme och var fullkomligt lugn.”

“Och dessutom är jag så pass hemmastadd i engelska språket, att jag mycket väl reder mig dermed,” tillade Oliwer, “utan att vi behöft henne som tolk. Saken är emellertid afgjord och min fars vilja måste respekteras.”

Det dröjde emellertid ej länge förrän tillredelserna till resan voro fullbordade. Lydia skref till ångbåtsagenten i Göteborg och erhöll det svar: att den 15 maj ångfartyget “Mars” kom att med passagerare och gods afgå från denna stad till Liverpool. Från sistnämnde ställe var regulier ångbåtsförbindelse med New-York fyra gången i månaden och den 5 juni

skulle det stora och elegant inredda ångfartyget "Duncan" afgå till New-York. Agenten rekommenderade denna lägenhet såsom särdeles ändamålsenlig, och man beslöt att välja den. Fru Tyndall, som förut skrifvit till sin man, afsände nu till honom sista brevet från svensk botten samt delgaf honom deras resplan hvaruti det hette:

"Den 13 maj inträffa vi i Göteborg och afresa derifrån den 15 kl. 6 på morgonen till Liverpool. Derifrån fortsätta vi med ångfartyget "Duncan" till New-York. Den 16 eller 17 juni skulle vi således om allt går lyckligt och väl inträffa derstädes. Watson får uppsöka oss ombord och taga hand om oss. Den efterlängtdade våren synes äntligen vara kommen, vädret är vackert, och vi hoppas att det skall fortfara. Således den 16 eller 17 instundande juni äro vi att förvänta."

Det var en solig och varm vårmorgon när ångfartyget "Mars" lemnade Göteborgs skeppsbro och företog sin resa. En stor skara åskådare betraktade det vackra fartygets affärd. Vänner i land och vänner ombord tillvinkade hvarandra sitt farväl. Näsdukar fladdrade i luften, hattar och mössor svängdes. Akterut på fartygets hyttäck stod en grupp af tre personer. Det var fru Tyndall, Oliwer och Lydia. Deras blickar stirrade hän öfver fockmasten, men intet bekant ansigte mötte dem, icke ett enda vänligt öga strålade emot dem. Här i det gamla fäderneslandet fans det ingen, som frågade efter dem eller deltog i deras öde. Skulle det väl blifva annorlunda för dem i det nya land dit de nu stälde kosan?

"Öka farten!" kommenderas ombord. Ånghästarna taga språnget fullt ut och öfver den spegelklara Elfsborgsfjorden går färden. Winga passeras. Kustens sterila klippor och skär sjunka alltmera ned vid horisonten. Snart är sista skymten af fäderneslandet försvunnen. Ångfartyget ilar hän öfver Kattegats vågor. Man ser blott himmel och haf.

SJETTE KAPITLET.

På Oceanen.

Om du är i tillfälle att resa och bese en liten del af världen, så underlåt ej, min läsare, att besöka *Liverpool* för att göra bekantskap med en handels- och sjöstad af första rangen. Der erhåller du intryck och samlar minnen, hvilka aldrig skola förgätas, ty denna stad är en af de stora pulsåldrorna för det rika Englands kommersiela lif. Det är en stad, som räknar en million invånare, till dess dockor strömma rikedomar från alla länder, ditförda af tusentals segel- och ångfartyg. Det är ett nutidens Alexandria och ett vida större underverk är denna Alexanders fordom så ryktbara och rika stad.

Vi stiga upp i en cab och fara till dockorna, i hvilka hundratals fartyg ligga förtöjda vid kajerna för att lossa och lasta. Hvilket lif och hvilken rörelse möta oss ej här! Sjomännens sänger blanda sig med ropen från kuskarna som köra de stora lastvagnarna. Rasslandet af hjuldonen blandar sig med ångpipornas skärande ljud. Här trängas folk hörande till de flesta nationer om hvarandra. Alla länders flaggor äro här representerade. Här ligga fartyg af alla former och dimensioner, från det svarta otrefliga kolfartyget ända upp till den eleganta, smidiga paketångbåten och ståtliga Ostindiefararen, som på sin köl för Indiens dyrbara produkter, Brasiliens kaffe och hudar, Vestindiens frukter. Här finner du de starkt byggda fartyg, som befara de arktiska regionernas ishaf för att under tusende mödor och lidanden fylla sina lastrum med den skörd som erhålles genom jagten på hval och säl.

Vi stanna vid Victoria Dock. Här invid kajen ligger det stora ångskeppet "Duncan" under utrustning. På en

stor tafla, fastspikad på en hög stolpe, som står invid sidan af fartyget, läses följande anslag i stora bokstäfver:

“Ångfartyget Duncan, 2,000 registertons och 800 hästkrafter samt fördt af kapten Fredrik O'Brien afgår i början af instundande juni till New-York medtagande fraktgoods och passagerare såväl till 1:sta som 2:dra plats samt mellandäck. Kontor n:o 11. Victoria Dock Yard Street.

Halloran & Co.

Utanför fartyget på kajen och ombord inom det-samma råder en rörelse och ett lif, ett buller och en verksamhet, som för ett ovant öga förefaller som en babylonisk förbistring, men så är ej förhållandet. Alla dessa hundratals arbetare verkställa sina syssel-sättningar efter ett system, som bringar ordning och reda i den minsta detalj. Här inlastas gods, här arbetas i maskinen, här intages proviant och fylles kolförrådet. I burar, häckar och särskildt inredda afskrankningar på mellandäcket inrymmas fjäderfä af alla slag, äfvensom får, “fyrfotingar“ och nötboskap. I salongerna arbeta tapetserare, förgyllare och målare. I riggen vimlar det af sjömän under det att timmermän och plåtslagare fylla luften med sina yx- och hammarslag.

Clerker, agenter och månglare af alla slag kila fram och åter öfver landgången. Alla dessa myror skola på utsatt dag hafva bragt ordning i all denna oreda. “Duncan“ skall på bestämd dag och timme vara färdig att afgå.

Fartyget, hvilket hörde till det stora bolaget “Röda linien“, var i allt inrättadt med den lyx och komfort, som utmärka nutidens stora passagerareångbåtar, företrädesvis dem hvilka trafikera oceanen. Det egde först en allmän stor salong prydd med dyrbara målningar, rika förgyllningar och bildhuggeri-arbeten samt inredd på båda sidor med hytter för 200 passagerare. Hvarje hytt var olika dekorerad och målad samt försedd med slipade ventiler, genom hvilka dagsljuset insläpptes. Inredningen var ytterst

dyrbar och komfortabel. Så en lika elegant matsalong hvarest alla första klassens passagerare samtidigt kunde intaga sina måltider. Läger man här till en dans- och musiksalong som äfven inrymde ett godt bibliotek och tvenne förträffliga flygelpianon, att det äfvenledes ombord fans apotek, bad- och sjukrum, läkare, samt en upppassare- och kökspersonal af första rang, höflig, tystlåten och väl inöfvad i sina sysslor, så kan man här af finna, att bolaget ingenting sparat för passagerarnas bekvämlighet och trefnad ombord.

“Duncans“ 800 hästkrafter drogo tvenne ofantliga hjul, som gåfvo fartyget en fart af 16 knop. Alla befallningar från däck till maskinen eller öfriga delar af kolossens inre gåfvos medelst ljudsignaler från en apparat, hvars ledningar utmynnade i ett skåp på kommandobryggan. Det var försedt med ej mindre än fem vattentäta skott i händelse af grundstötning för att hindra vattnets inträngande samt sex lifräddningsbåtar förutom de sedvanliga småfartygen. Det var bygdt i Sunderland under uppsigt af L'loyds agent samt hade blifvit inregistrerad under första klass med stjerna.

Den som egde förtroende att föra befålet öfver detta dyrbara och ypperliga fartyg var, som vi redan nämnt kapten Fred. O'Brien. Han promenerar med direktören för bolaget Mr Halloran på halfdäcket, så att vi äro i tillfälle att presentera honom för läsaren. Kaptenen är en $6\frac{1}{2}$ fot lång karl mera magerlagd än fyllig. Han är femtio år gammal och har tillbragt 35 år af sin lefnad på sjön. Håret är ljust, något tunt öfver hjessan. Ögonen stålgrå till färgen med en lugn och stadig blick. Näsan, stor och något böjd, ansigtshyn lätt blekröd, munnen välformad och försedd med hvita, friska tänder. De stora polisonerna äro rödaktiga, händer och fötter medelmåttigt stora. Hans sätt att skicka sig är gentlemannens. Rösten stark och fyllig är sådan som höfves en befälhafvare. Den ljuder kraftig och bestämd. Den klädsel han begagnar är en snygg men anspråkslös sjömansdrägt.

Endast en enkel, bred guldgalon kring mössan skiljer honom från det öfriga befälet och besättningen.

Innan kaptenen inträdde i "Röda liniens" tjänst hade han i flera år varit befälhafvare på ett af de s. k. theskeppen, hvilka gå på traden mellan Kina och Europa, samt gjort sig känd som skicklig sjöman och god navigatör. För öfrigt hade han tjänat sig upp genom alla grader och genomgått såväl kajutpojken som kockens och matrosens hårda skola. Underbefälet och besättningen bestod af idel utvaldt folk. Förste och andre matrosen (= styrman) hade båda aflagt examen som sjökaptener af första klassen, och voro således kompetenta att föra fartyg öfver hela världen.

Sådant var det fartyg beskaffadt och utrustadt, med hvilket fru Tyndall, Oliwer och Lydia i egenkap af första klassens passagerare skulle göra resan öfver Atlanten till Amerika.

"Som sagdt, ni får ett ovanligt stort antal passagerare," yttrade mr Halloran till kaptenen. "Öfver 100 af första klass äro redan anmälda af agenterna och af andra klass mellan 75 å 80. Meländäcksplatserna äro samtliga upptagna. Emigrantströmmen från de skandinaviska rikena är i starkt tilltagande och äfven Tyskland börjar att gifva en ökad tribut åt emigrationen."

"Hvilken också befordras af den stora manspillan som det inbördes kriget förorsakar i Amerika," svarade kaptenen. "Men på tal härom, hur går det för bolagets blokadbrytare? Går denna affär med vinst eller förlust?"

"Mycket förträffligt, alldeles ypperligt," svarade mr Halloran i det han förnöjd gnuggade händerna. "Alabama har tre gånger med full last af krigskontraband brutit blokaden af Mississippi, och Oregon har ej varit mindre lycklig. Nordstaternas krigsfartyg äro för få att kunna med kraft uppehålla blokaden på denna vidsträckta och farliga kust. Affären är, som sagt verkligen god, och förlusten af ett och annat

fartyg uppväges fullkomligt af några lyckliga resor. Vi låta nu bygga ett par blokadbrytare, som enligt kontraktet skola göra en fart af 20 knop. Det blir foglar, kapten O'Brien, verkliga foglar som ingen örlogsman i hela världen förmår att uppjaga.“

“Men, som *politiken* nog kommer att hindra i sin flygt,“ svarade kaptenen skrattande, “ty icke är det troligt, att Amerika nöjer sig med att på detta sätt se England upprätthålla neutraliteten. Alabamas lyckliga resor med krigskontraband på kölen blir nog i sinom tid en politisk fråga, lita derpå Mr Halloran.“

“Det är mycket troligt, men på det hela taget vidkommer det ej oss, affärsmän. Konjunkturerna äro så tryckta, att man måste våga och försöka allt för att kunna förtjena något. Gälde det vårt skinn handlade broder Jonathan på samma sätt mot vännen John Bull. Men nog härom. Ni tror således, att Duncan blir färdig att afgå på utsatt dag?“

“Det är säkert, mr Halloran. Ni kan lita derpå.“

Direktören uttryckte med några förbindliga ord sin belåtenhet och de båda herrarna skildes åt.

Den 5 juni herskade om möjligt en ännu större rörelse och ännu mera lif på kajen och ombord å Duncan. Signalklockan hade ringt för andra gången, lotsen var ombord, full ånga var uppe, den sista vagnen med passagerare hade anländt, runnare, cigarr- och fruktmånglare, tvätterskor och lösdrifvare hade gjort sina sista affärer ombord. Välsignelser, tårar, förbannelser och välönskningar hade haglat om hvartannat. Det var ett skrik, ett buller och en förbittring öfver all beskrifning. Men det skulle snart blifva ordning och lugn, ty nu visade sig kapten O'Brien på kommandobryggan. “Alla främmande från bord,“ befalde han. “Enkla förtöjningarna. Klart i maskinen!“

På Duncans förtopp blåste afgangssignalen. Från maskinen rapporterades “klart!“ Matrosar och polis-konstaplar drefvo folket öfver landgången, som der-

efter indrogs. Ånghästarna frustade allt häftigare. Däcket vimlade af passagerare och de vanliga afskeds-viftningarne togo sin början.

Den tredje och sista signalen till afgang var gifven. Kapten O'Brien kommenderade: "Kasta loss förtöjningarna, framåt!" Under dånande hurrarop från åskådarna gled "Duncan" från kajen och inom kort var den flytande arken ute på hafvet.

"Nu äro vi ute på oceanen och den långa färden öfver Atlanten är börjad," yttrade Oliwer Tyndall till sin mor, der de tagit plats på en af sofforna, som voro placerade på hytt däcket. "Hitintills," tilllade han, "har resan bekommit dig väl, måtte det få fortfara så."

"Men sjöluften är väl skarp för mitt svaga bröst," svarade hon. "De myckna bestyren med vår resa ha hitintills kommit mig att förgäta mina plågor. Nu, då mera lugn inträdt, känner jag mig matt, och hostan har ånyo börjat. Vi skola dock hoppas det bästa!"

Han betraktade henne med oroliga blickar. Hon såg lidande och trött ut. Han tog hennes hand, den kändes fuktig och kall oaktadt solen lyste från en klar och molnfri himmel och oceanen ej krusades af en vindflägt. Han gick ned, hämtade en resfilt och lade den öfver hennes knän. Lydia var i sin hytt och sysslade med sina reseffekter.

"Om någonting som vi ej kunna förutse skulle inträffa, t. ex. ett hastigt sjukdomsfall, så kom ihåg, att såväl de bref som jag mottagit från Amerika som ock vår reskassa jemte en del nipper ligga förvarade i det lilla mahognyskrinet, hvilket du känner till och som är en gåfva af din far. Detta skrin är inlåst i den öfversta chiffonierlådan i min hytt. Förgät ej detta. Lydia har jag äfven underrättat härom. O! hvad hafvet är skönt och imponerande, det utöfvar en egen obeskriflig tjušnjingskraft på mig."

"Och på mig en icke mindre," svarade Oliwer, som alltifrån början af deras sjöresa dinglat i master

och tåg och redan äntrat öfver "Duncans" stortopp. "Kapten O'Brien yttrade till mig i går, att jag är skapad till sjöman, och jag tror detsamma. När jag sitter der högt uppe på salningen och blickar ut öfver det omätliga hafvet bestormas jag af tusen förut ej anade känslor. Mitt bröst vidgas och det kännes som flöge jag bort i ett oändligt fjerran. För djupet under mig bäfvar jag ej; och jag erfar ej den minsta svindel. Min mage är förträfflig och jag tror att om det rätt blåste småstenar skulle jag ej blifva sjösjuk. Ja ja, osäkert är, om din son ej blir en beckbyxa."

Fru Tyndall betraktade med välbehag den starke ståtliga ynglingen, hvars ansigte strålade af mod och lefnadslust. Hon såg i honom en föryngrad bild af den make, hon så innerligt älskade, och hvarje ynglingens drag påminte henne om honom.

"Det ena yrket kan vara lika godt som det andra," svarade hon, "och det oroliga Tyndallska blodet lär väl ej trifvas under sotad ås. Men du måste först avsluta dina humanistiska studier innan du beslutar dig för någon viss lefnadsbana."

"Men de måste få en annan riktning än skolfluxens, de måste blifva till praktisk nytta i lifvet," svarade Oliwer. "Hvad har jag väl för gagn af all den latin och grekiska som jag pluggat in i mitt hufvud? Platt ingen. En dyrbar tid har gått förlorad och nu, då jag befinner mig i beröring med praktiska menniskor står jag som en handfallen fåne. På den korta tid jag varit tillsammans med utlänningar har jag inhemtat långt mera i främmande språk än under årtal i skolan. Jag är skapad att tumla om i det friskt svallande lifvet och dit längtar jag."

"Du får nog bryta dig din egen bana, och kampen för tillvaron lär väl ej vara mindre svår i Amerika än annorstädes," svarade fru Tyndall. "Alla sträfva för att erhålla ett lefvebröd och uppehålla lifvet, och denna strid är ej den minst svåra. Nöjet vi erfara

derunder är ringa, pröfningarna stora och mångfaldiga.“

Hytttäcket började att fyllas af passagerarna, hvilka nu ville taga sig en portion sjöluft före midnatten. Lydia kom äfven upp och tog plats vid fru Tyndalls sida och Oliwer, som helst undvek tantens sällskap, gick förut för att betrakta sjömännens arbeten.

Hvilken profkarta på olika slag af individer hörande till släktet *homo* utgjorde icke alla dessa passagerare. Här fann man trenne spleensjuka engelsmän, herrar Braady, Cooper och Ilmington, hvilka reste endast i hopp att något skulle inträffa som kunde hafva något retande inflytande på deras nerver och komma deras jämmerliga melankoli att dunsta bort för några ögonblick. En orkan, ett skeppsbrott, en sammanstötning med ett annat fartyg, en man öfver bord eller nedfallande från riggen, allt sådant vore dem välkommet och efterlängtadt. Deras blekröda polisonger hängde slokiga som vingarna på en skjuten gås. Deras vattenblå ögon rullade dåsiga i sina hålor och de betraktade hvarandra med blickar sådana som den dödsdömde betraktar det rep, i hvilket han skall hänga. De voro missnöjda med allt och alla, de voro rasande på sig sjelfva, på gud och hela världen, men ville dock lefva. Det var melankolien i sin högsta potens.

Så fann man lady Sara Hopkins jemte ett halft dussin misser Hopkins, alla giftasvuxna, alla giftasjuka, alla magra, med fräkniga ansigten och fladdrande ljusa lockar, af sjömännen ombord kallade förtoppar eller väderflöjlar. De voro utrustade med giraffhalsar och papegojknäbb. Man såg dem oupphörligt prata och skratta samt vicka med hufvudet. De reste på spekulation och hoppades att i Amerika vinna hvad de ej kunde få i gamla världen, nemligen en — man. Med samma tvärsäkerhet talade de om skön konst som om litteratur, musik och allt möjligt. De voro alldeles ovanligt bildade och denna bildning var så stor, att de i sjelfva verket visste och förstodo rakt

ingenting. Der fans äfven mycket förståndigt och klokt folk - som reste i verkliga affärer eller för att helsa på fränder och vänner i det fjerran landet. Äfven påträffade man ett stort musikaliskt geni, en ung signor Stråkastryka och en sångerska Gapaloffsky, båda engagerade för en tourné i Förenta staterna mot ett ofantligt högt honorarium. Herr Stråkastryka var lika tunn och mager som sin violstråke och signoran hade en mun så stor att hon utan möda kunde stoppa en hel apelsin in i densamma. Vidare såg man vid första klassens middagsbord doktor Malchus Roback. Vi måste vid hans person göra ett litet längre uppehåll, ty han är vår landsman fastän han talar engelska lika fort som en häst äter hafre.

Ja, doktor Malchus Roback är den frodige röd-kindade och glade herre, som vid bordet har till vis à vis miss Lydia Tyndall samt till sidogrannar hvar sin af de äldsta misserna Hopkins. Detta sistnämnda faller sig helt naturligt, när vi säga, att Malchus Roback är ungarl och vi känna till misserna Hopkins stora "geschäft": Doktorn är mycket artig emot sina grannar, men han ser dem genom ett par blå glasögon, som måhända ha den egenskapen att försköna och förbättra. Vi lefva ju i uppfinningarnas tidevarf och hvem kan veta hvad för en "japansk hemlighet" som ligger förborgad i de glasögon, som trona på doktors långnäsa.

Doktorn är 45 år och 7 månader gammal. Han är född smålänning och således egare till ett naturligt födgeni. Som fattig gosse åtföljde han en oxdrift till Stockholm. Hans snille gick ej förloradt genom resällskapet med släktet bos, hvilket tydligen bevisades deraf att han, efter att en kort tid hafva varit springpojke på ett apotek snart erhöll förtroendet att breda ut plåster och "spanska flugor", sockra kanelknoppar, kaffa ut "jungfruskinn" samt vårda blodiglar. Af provisorerna lärde han sig att förstå "apotekarelatin" och i laboratoriet att blanda Hoffmansdroppar, Roséns bröstdroppar samt "några andra för

helsans välbefinnande oskadliga droger och meklamenter“, som det står att läsa i en medicinsk rådgifvare och hjälpare, tryckt och utgifven i början af 1700-talet.

Med dessa kunskaper och ett samlat kapital af några hundra kronor begaf sig den unge apotekareleven öfver till Amerika med full föresats att der skapa sin lycka. På hvad sätt han att börja med vigilerade sig fram är en okänd hemlighet, men en vacker dag öppnades en butik på Broadway, den förnämsta gatan i New-York, och en stor elegant skylt tillkännagaf: att den store namnkunnige doktorn och drogisten Malchus Roback här öppnat försäljning af sina undergörande och för alla sjukdomar användbara och ofelbara droppar, pulver, salvor och elixirer m. m. I jernvägs- och spårvagnar, på hotell, i kaféer och källarsalar, på husknutarna, i öl- och vinstugorna, i tidningarna, ja öfverallt der en möjlighet fans att annonsera fann man den store doktors droppar och droger utpuffade och framhållna för publiken. Otaliga intyg från “tacksamma patienter“ bevisade deras välgörande verkningar. Ja, doktorn utlofvade en belöning af 500 dollars till den, som efter att hafva begagnat sig af hans bröstdroppar eller tandvärkselixir, någonsin vidare kom att lida af hosta eller tandplåga. Följden blef att hans “medicinalier“ hade en strykande afgang, och att hans geschäft blef en storartad affär.

Allt som oftast hände det, att personer hvilka köpt af hans medicin, infunno sig för att fordra utbeholdandet af de utlofvade 500 dollarna, emedan de återfått hostan eller tandvärken. Doktorn mottog dessa fordringsägare med sitt skälmaktigaste leende och en slug blinkning med ögonen. “Mycket riktigt sir,“ sade han till kunden, “lider ni af en fördömd hosta, men kan ni bevisa att det är samma hosta, för hvilken ni en gång erhållit bot och som nu återkommit, så har ni genast edra femhundra dollars på fickan.“

“Samma hosta, god dam, sir! den jag hade för två månader tillbaka?” svarade den förbluffade kunden. “Hostar gör jag, men om det är samma en eller någon ny, det vete djefvulen.”

“Ser ni, sir, hur rätt jag har,” utropade doktorn förtjust. “Det är en *ny* hosta ni genom förkylning ådragit er och ej den *gamla*. Denna nya kurerar ni genom att köpa en flaska af mina ofelbara bröstdroppar. Återkommer den och ni kan bevisa, att det är den gamla, vipps har ni edra 500 dollars.”

Kunden knöt handen framför doktors näsa och sade: “Ni är en satans klipsk karl, som visserligen förtjenade ett godt kok stryk, men som det ej lönar mödan att blåbanka. God morgon, sir, vi träffas när vi råkas.”

Samma uppträdde föreföll med den, som återfått sin tandvärk. Det var en ny tand, som börjat värka och ej den gamla. Somliga svuro men de flesta skrattade åt geschäftet. Man ville blifva bedragen och man fortsatte att köpa af doktors kemiska rariteter. Malchus Roback blef rik och återvände nu efter ett kort besök i fäderneslandet till sitt laboratorium och sin affär i Amerika. Huru och på hvad sätt han bekommit sitt doktorsdiplom kände endast den till, för hvilket intet är förborgadt. För den som är egare till mycket penningar är ingenting omöjligt. I Amerika långt mera än annorstädes är penningar den afgörande makten.

Att skildra alla dessa passagerare hvar för sig med deras olika karakterer, lynnen, vanor och ovanor skulle ensamt upptaga en hel volym, och dermed vore läsaren ej belåten. Vi hafva endast framhållit några få individer och det torde vara tillräckligt. Man sällade sig till hvarandra allt efter tycke och smak samt sökte att göra dagarna så angenäma som möjligt. Kapten O'Brien var den förmedlande och styrande handen, som på ett utmärkt sätt förstod att upprätthålla harmonien bland alla dessa åt hans omtanke och vård anförtrödda menniskor.

Och dag efter dag fortsatte "Duncan" sin spår-lösa väg öfver oceanen. Besticket i sjökortet utvisade, att man efter sex dagars upphörligt anlåtande af de snabba ånghästarne tillryggalagdt hälften af den långa vägen, allt under fortfarande stilla och gynsam väderlek.

SJUNDE KAPITLET.

Hämnden.

Om alla ombord å "Duncan" voro belåtna med det herrliga vädret så fans det likväl en, som i själ och hjerta var missbelåten dermed, och som innerligt bad till Neptun, att denne hafvets herre ville ställa till en väl arrangerad konsert i tackel och tåg och att dansmästaren Æolus ville låta "Duncan" göra saltomortaler och piruetter öfver vågor af 30 fots höjd.

Denne missnöjde Jonas var mr Cham, hofmästaren och proviant-intendenten, han som hade att öfvervaka det passagerarnes gomar och magar blefvo till fredsställda. Hans lukulliska snille var det som skulle uppehålla det goda humöret och sänjan hos alla dessa menniskor, ty ett faktum är det, att ett väl ordnadt och gastronomiskt bord är en afledare för missnöje och dålig sinnesförfattning, ett faktum, hvilket isynnerhet är bevisadt under långa sjöresor, hvarunder magen är utsatt för många störande vedervärdigheter och matlusten ofta obestämd.

Men mr Cham såg med bekymmer hur den ena köttburen tömdes efter den andra, huru slagtar-knifven gjorde grymma härjningar bland ankor, gäss och kalkoner, huru smågrisarna ströko åt och fåren

i oroväckande grad måste släppa till lifvet. Ingen storm och således ingen *sjösjuka* som störde matlusten och jagade minst två tredjedelar af passagerarna in i sina hytter och dymedelst minskade åtgången af matförråden. På sjösjukan förtjenade mr Cham högst betydligt, men på ett längre vackert väder gjorde han förluster. Nu åto och drucko alla med den ypperligaste aptit. Man slösade komplimenter på mr Cham utan att denne syntes det ringaste smickrad deraf. En storm med ty åtföljande sjögång skulle gjort hans ansigte lika skinande som Moses'; nu var det mörkt och hotfullt som en italiensk röfvares. Han led ej en gång att hans gode vän mr Japhet — stack sin näsa in i hans hytt för att som vanligt var prata bort en stund vid ett glas *gin and water*. Mr Cham kastade förgäfves ut slantar i alla fyra väderstrecken under det han hvisslande lockade på vinden. Som det hvarken fans lä eller lovart utan "Duncan" gick framåt på rät köl kunde han ej heller använda trollmedlet att till lovart slå ut en pyts med hett vatten och aska. Mr Cham var förtviflad. Kom ej snar hjälp skulle långt innan man fick sigte på fyrbåken vid Sandy Hook den sista ankan och den sista preserv-dosan vara putzweg. Mr Cham började få hallucinationer.

Den olycklige proviantmästaren satt just i sin hytt och funderade öfver, om ej skeppsrättorna dugde att ragusera eller om ej eldarnas och maskinisternas permissioner kunde användas till någon slags pikant soppa à la Louis XIV, då han i en hast spratt häftigt till och började att lyssna. Ett kommando hördes nemligen från däck och repeterades genom hela fartyget.

"Hörde jag väl rätt?" frågade sig sjelf mr Cham, i det han steg upp och stack hufvudet ut genom hytt-dörren. Han fick sigte på en af skeppspojkarna. "Hör hit, boy!" ropade han, "hvad var det för något som varskoddes från däck?"

“Att sjöförsäkra för storm,” svarade pojken.
 “Mr Cham, ni får se till edra vinflaskor och syltburkar.”

Mr Cham kastade mössan på hufvudet och rusade upp på däck. En frisk vind svepte honom till möte och satte hans grå lockar i rörelse.

“Gud vare lofvad,” pustade mr Cham, räddningen är i antågande.”

De så länge beslagna seglen lösgjordes och sjö-
 männens “ohoj”, “hal ut”, “friska tag boys” ljud muntert från riggen. I vest-nord-vest stod en svart moln-
 vägg, och från denna började att lösrycka sig stormens
 budbärare, små molntappar, hvilka med ilande fart
 drefvo öfver solens skifva. Det började att småpipa,
 i tacklingen och sjön reste sig allt högre. De spleen-
 sjuka herrarna blefvo allt piggare. Det annalkande
 ovädet verkade som en elektrisk ström på deras
 nerver och allt som oftast gingo de ned i salongen
 för att med förtjusning se hur barometern ständigt
 var i fallande.

Den som ej mindre fröjdade sig var Oliwer. Han
 följde matroserna upp till väders samt deltog i deras
 arbete med fröjd och gamman. O'Brien, som obser-
 verade ynglingens tilltagsenhet, tillropade honom några
 uppmuntrande ord. Sjön växte allt högre och fartyget
 började att rulla och arbeta hårdt. De flesta af
 passagerarna hade lemnat däcket, och fru Tyndall
 kände sig mycket illamående. Hon låg i sin hytt
 och vårdades af Lydia och en af uppasserskorna, en
 ung flicka, Kate Higgins, för hvilken fru Tyndall
 fattat särdeles välvilja.

“Jag lider mycket,” yttrade fru Tyndall, “och
 hostan plågar mig på det högsta. Ett par gånger
 har jag fått upp blod. Jag tål ej vid dessa häftiga
 rörelser. Gifve Gud, att vädet blefve bättre.”

“Måhända önskar du, att jag kallar hit läkaren?”
 frågade henne Lydia.

“Ja, ty det vore nog skäl att rådfråga honom.
 Äfven önskade jag att få tala vid Oliwer.”

Läkaren infann sig och förklarade, att fru Tyndalls lidanden voro en följd af hennes bröståkomma, som ej tålde vid de häftiga rörelser, som sjögången förorsakade på fartyget. När bättre väder infunne sig var han öfvertygad om att hennes tillstånd skulle blifva bättre. Han ordinerade några lugnande pulver samt tillsade den sjuka att hålla sig lugn och stilla.

Oliwer skyndade till sin mor. Han intogs genast af oro och fruktan, ty fru Tyndall led obeskrifligt af sjösjukan, och hennes bröst arbetade tungt. Lydia såg innerligen deltagande ut, men hennes kalla ansigte plågade honom. Kate O'Kiggins var den enda, med hvilken han kunde meddela sig.

“Vi skola hoppas det bästa, ty sjösjukan, huru svår och plågsam den än må vara, är dock ej farlig,” sade hon tröstande. “De flesta af passagerarna lida deraf, och elände och jämmer höres från hvarje hytt, Mr Cham får ej se många gäster vid bordet i dag.”

Oliwer lemnade ej sin mor. Lydia visade allt emellanåt sitt kalla ansigte, men när hon såg Oliwer vara närvarande drog hon sig genast tillbaka. Det blåste nu full storm och hyttdeckat var fritt från passagerare. Stormseglen voro tillsatta och sjön bröt emellanåt öfver “Duncans“ däck. Bullret från de hårdt arbetande maskinerna, vindens tjut och guisslande, fartygets våldsamma rörelser, allt bidrog att göra situationen otreflig och melankolisk. Sjelfva doktor Roback, den store medicinmannen måste trots sina egna piller och droppar intaga kojen samt skatta åt sjösjukan. Mot midnatten blåste det full orkan och “Duncans“ 800 hästar hade all möda att hålla fartyget i den rätta kursen. En af fartygets lifräddningsbåtar slet sina surringar och spolades öfver bord. Man passerade åtskilliga seglare mer eller mindre illa ramponerade af stormen och sjögången.

I soluppgången blåste det om möjligt ännu hårdare. Af passagerarna voro blott de tre spleensjuka herrarna synliga på däck, hvarest deras smala ben oupphörligt

balancerade, under det de med händerna höllo sig fast i nagelbänkarna eller i en tågända.

Fru Tyndalls tillstånd började att blifva betänkligt. Hon fick ofta upp blod, och stark feber infann sig. Läkaren såg allvarsam ut, och han yttrade till Lydia sina farhågor. Hon afhörde honom med kall likgiltighet. Oliwer deremot var alldeles utom sig af sorg och bedröfvelse. Han lemnade modern ej för ett ögonblick utan vakade oupphörligt vid hennes sida.

Det led mot natten och Oliwer hade ej under loppet af 48 timmar fått någon hvila. Fru Tyndall uppmanade honom att gå in i sin hytt och söka till att få sofva, tilläggande, att hon sjelf trodde sig få någon sömn och att hennes plågor kändes mindre svåra. Oliwer lät öfvertala sig härtill sedan Lydia infunnit sig och förklarar sig vilja vaka hos den sjuka.

Innan han lemnade hytten föll han på knä invid moderns säng och lade hennes hufvud intill sitt bröst under det han tillhviskade henne ömma och kärleksfulla ord.

“Sof nu godt, älskade oförgätliga moder,” sade han, “om en kort stund är jag åter hos dig. Sof godt och dröm ljufva och fridfulla drömmar. Stormen tyckes hafva något gifvit med sig och fartygets rörelser kännas nu ej så häftiga.”

Hon smålog med ett mildt, barnafromt leende och kysste honom på pannan.

“God natt mitt älskade, kära barn,” sade hon. “Jag tror verkligen att jag får någon ro. Vi se hvarandra snart åter.”

Utkommen i salongen träffade han den vänliga Kate O’Kiggins.

“Glöm ej att titta in till min mor,” sade han, “och skulle någonting oroväckande inträffa så väck mig genast.”

“Det lofvar jag er,” svarade Kate. “Stormen har bedarrat, och jag hörde kaptenen yttra, att vi snart ha att vänta ostlig vind med vackert väder, och då skola vi hoppas, att fru Tyndall blir bättre.”

Oliwer gick in i sin hytt och kastade sig fullt påklädd i kojen. Tröttheten tog ut sin rätt och han föll snart i en djup sömn. Stormen hade verkligen saktat utaf, men sjöhäfningen var deremot starkare och mera våldsam. Fartyget stampade och rullade förfärligt och de sjukes jämmer och elände var öfver all beskrifning.

På början af dagvakten väcktes Oliwer af en hand, som häftigt skakade honom i armen. Han vaknade upp och såg Kate O'Higgins stående framför sig.

“Hvad är på färde?” frågade han.

“Er mor är mycket sjuk,” svarade Kate, “ja, hon är hopplöst dålig.”

Kate yttrade dessa ord med tårar i ögonen och med darrande röst.

“Hon är död!” utropade Oliwer, i det han förde Kate åt sidan och sprang ut i salongen. Inkommen i moderns hytt fann han Lydia och läkaren der före sig.

“Hur befinner sig min mor?” frågade Oliwer med skälfvande läppar. Läkaren visade med ett stumt tecken på sängen, under det att Lydia vände bort. Der låg hans mor stel och med brustna ögon. En häftig påkommen blodstörtning hade helt hastigt slutat hennes lif. Oliwers sorg och bestörtning var utomordentligt häftig. Under strida tårar lutade han sitt ansigte intill den dödas kind, under det han hviskade hennes namn. Detta den första sorgens uttryck och bedröfvelse varade länge, och man måste till slut använda ett mildt våld för att kunna förmå den öfvergifne ynglingen att lemna liket.

“Han är så häftig, så öfverdrifven, vare sig det gäller glädje eller sorg,” yttrade Lydia till läkaren. “Han har ett mycket häftigt lynne, som jag nog fått erfara.”

Hon visade med handen på sitt förlorade öga.

“Hvad menar ni?” frågade läkaren.

Lydia berättade händelsen med den afskjutna pilen, tilläggande att Oliwer begått detta dåd i vredesmod och af elakt uppsåt.

“Han förefaller mig som en hurtig och älskvärd yngling,” svarade doktorn. “Lifliga sinnen som hans synes vara, äro fallna för häftiga utbrott.”

Lydia ryckte på axlarna och syntes missbelåten med läkarens undfallande yttrande. Hon gick in i sin hytt och gjorde toalett. Vid frukostbordet visade hon sig i djup sorgdrägt samt såg mycket sorgbunden och nedslagen ut.

Fru Tyndalls så hastiga frånfälle framkallade mycken bestörtning och deltagande hos passagerarna.

Hennes ringa språkkänedom hade gjort, att hon ej kunnat göra några bekantskaper ibland dem, men hennes stilla och anspråkslösa sätt, samt det milda och fromma i hennes ansigtsuttryck hade dock framkallat sympatier. En dylik händelse ombord i ett fartyg är alltid egnad att framkalla nedslagenhet och förstämning. Väderleken fortfor att vara stormig och ostadig, och sjömännen — hvilka i allmänhet äro skrockfulla — påstodo, att så länge ett obegravvet *lik* fans ombord, ingen förbättring i den vägen var att vänta.

Oliwer var en sann bild af sorg och bedröfvelse. Han förra glädtighet och hurtiga väsen var fullkomligt borta, och tårar syntes ofta i hans ögon. Han var helt och hållet sluten inom sig sjelf och ville ej lyssna till de tröstens ord man talade till honom.

“Hon, den som jag älskade mest på jorden är borta och min far är — blind,” sade han till sig sjelf. “Hvad skall väl mitt öde blifva? Jag är att förlikna vid en fogel, som fallit ur boet och hjälplös blifvit utkastad i den stora vida världen. Jag delar i rikaste mått släkten Tyndalls öde, att vara olycklig och fattig.”

Och Lydia visade sig ej mindre bedröfvad. Hon talade med alla passagerarna, och märkvärdigt nog

kom hon alltid att berätta om Oliwers häftiga lynne och huru illa han som gosse handlat mot henne.

Hon sökte nedsätta hans karakter i passagerarnas ögon och hon lyckades att uppväcka deras motvilja eller åtminstone borttaga deras sympatier för honom. Lydia syntes härvidlag handla efter en bestämd uppgjord plan, så systematiskt gick hon till väga, allt under sken af djup sorg och bedröfvelse. Sjelfva den unga miss Mary Robson, en flicka af Oliwers ålder och mycket vacker, som ofta funnit ett nöje i att sällskapa med honom, drog sig tillbaka och visade honom en kallsinnighet som han ej kunde förklara men som djupt sårade honom. Försänkt i sin sorg lade Oliwer ej i början märke till denna förändring, hvilken han först senare iakttog och fick förklarad.

Dagen för fru Tyndalls begrafning var inne och under vanliga ceremonier skulle liket sänkas i hafvet. Likasom för att hedra den döda hade hafvet åter blifvit lugnt, och endast en svag bris krusade dess yta. Klockan tio förmiddagen samlades alla passagerarna i sorgdrägt på halfdäcket. På babords gångbord invid fallrepet låg liket insydt i hvit segelduk samt med engelska flaggor som bårtäcke. Som bruket är ombord förrättade kapten O'Brien jordfästningen och invigde den döda åt den sista hvilan. Det var ett högtidligt ögonblick, som framkallade tårar i allas ögon. Oliwer stod under hela akten med ansigtet doldt i sina händer. Hans bröst häfdes af våldsam rörelse, och när det sluttande planet, på hvilket liket hvilade, sakta höjdes och kroppen gled ned i hafvet uppgaf han ett genomträngande rop af smärta, rusade fram till relingen, och såg med stirrande ögon ned i djupet efter det stoft, som hastigt försvann i det omätliga djupet.

“Farväl, o farväl!” ropade han, “jag skall helsa från dig till — *honom*, som förgäfves skall afvakta din ankomst.”

Han gick ned i sin hytt och tillbragte der ensam det återstående af dagen. Han och Lydia undveko

hvarandra. Oliwer anade, att hennes sorg endast var hycklad, och en röst tillhviskade honom att vara på sin vakt. Hon hade ju hatat honom alltsedan hans barndom, och detta hat kunde ju lätt öfvergå från ord till handling.

Matrosernas förutsägelse med afseende på väderleken besannades, ty för en jemn bris och klar himmel ilade "Duncan" nu fram öfver oceanen. Matfriska och vid bästa humör visade sig passagerarna åter på däck. Samtalsämnen, som voro på väg att tryta, hade fått ny näring genom det timade dödsfallet och den utkämpade stormen. Man talade om sina utståndna lidanden och vedermödor, hvilka man hoppades snart få trösta sig öfver på Delmonico's, Brunswick's eller Brevoorts ypperliga restauranter. De spleensjuka gentlemännen piggade upp sig vid tanken på att resa till Niagara för att skåda mr Blondin spatsera på lina öfver "hästskofallet" och naturligtvis störta ned i djupet. I motsatt fall skulle njutningen för dem ej vara fullständig. Damerna drömde om Stewarts' salumagasin vid Broadway och misserna Hopkins illusioner vände sig kring giftermålsbyrå och milliongubbar. Man började intressera sig för utkiken på förtoppen och för loggen. Man hängde näsan öfver det i salongen liggande sjökortet och ropet: "*land!*" var ett med otålighet afvaktadt budskap.

Bland alla dessa glada och förhoppningsfulla människor fans det en som, dyster och sorgbunden, hvarken hyste några förhoppningar eller planer, och för hvilken man visade en kallsinnighet, som om han ej funnits till. Denne var Oliwer, hvars sinne trycktes af sorgens och saknadens tunga börda, och som ej kunde förlika sig med tanken på den förlust han lidit. Hade han blott egt en enda förtrogen eller en vän, åt hvilken han kunnat anförtro sin sorg och sina bekymmer, och som förstått att uppfatta hans ungdomliga känslor, hade hans sorg och djupa melankoli kunnat mildras, men nu egde han ingen. Alla dessa

menniskor voro främlingar för honom, och det deltagande som de i början visat honom hade förbytt i en sårande kallsinnighet. Hade han väl på något sätt förgått sig mot gällande bruk och sedvanor, eller var det människornas vanliga liknöjdhet för andras olyckor, som vållade denna köld och hjertlösa hårdhet? frågar hvilka han ej sjelf förmådde att besvara.

Han såg den unga Mary Robson sitta ensam på en soffa, och han beslöt att tilltala henne trots hennes förändrade uppförande mot honom för att möjligen vinna några upplysningar.

Han helsade henne med ett vänligt godmorgon, hvilket hon besvarade med synbar förlägenhet. Han försökte att inleda ett samtal, men det ville ej taga riktig fart. Den förra förtroligheten dem emellan var borta och ville trots Oliwers försök ej komma åter.

Oliwer tog mod till sig och beslöt att gå rakt på saken.

“Miss Robson,“ sade han, “ni känner till den smärtsamma förlust jag lidit, en förlust så stor för mig, att den är oersättlig, ty min mor var den godaste och ädlaste bland qvinnor. Med denna sorg blandar sig äfven en annan. Passagerarna och bland dessa äfven ni visade före min mors död ett deltagande och en vänlighet mot mig som var mig dyrbar. Nu deremot visa sig alla, ja äfven Ni, kallsinniga och liknöjda, och synas med afsigt undvika mitt sällskap. Miss Robson, jag känner mig mycket olycklig, och jag bönfaller, att ni ville upplysa mig om orsaken till denna förändrade sinnesstämning.“ Hon märkte på tonfallet i hans röst, att han var mycket upprörd, och hon kände medlidande med honom. Ur hans öppna frimodiga ansigte talade sanning och redbarhet och hennes förra intresse för honom vakuade till lif.

“Ni ställer en fråga till mig,“ svarade hon, “som jag ej har godt för att besvara, emedan jag derigenom lätt sjelf kan råka i en obehaglig ställning och måhända äfven framkalla ett uppträde, som kan öka oviljan mot er. Dock vill jag göra en anspelning

derpå, med vilkor att ni gifver mig ert hedersord på, att ej inblanda mig i denna sak eller ställa till någon skandal?"

"Det gifver jag er," svarade Oliwer och räckte henne handen.

"Ni har en släkting här ombord, och hon tyckes ej vara er vän," yttrade miss Robson, "åtminstone kan man ej så betrakta den, som utan att deraf kunna hafva något intresse omtalar en ungdomsöfverilning såsom ett öfverlagdt brott och söker att uttyda den till det värsta. Så har likväl denna er släkting gjort samt fått folk att tro, det Ni har ett vildsint lynne och dåliga anlag."

Oliwer bleknade.

"Med edra ord afser ni min fars kusin, Lydia Tyndall," svarade han, "och jag borde lätt hafva kunnat ana, att slaget kom ifrån hennes hand. Som blott en åttaårig oförståndig pojke råkade jag ut för den olyckan att skjuta en pil in i hennes venstra öga. Det skedde utan all öfverläggning, men min hand darrade af vrede och den bedröfliga händelsen inträffade. Hon gaf mig sin förlåtelse och jag trodde derpå. Något godt förhållande har aldrig rådt oss emellan, men hvad nytta eller nöje hon kan hafva af att nu upprifva detta gamla sår och omtala händelsen för främlingar är mig en gåta."

"Så förefaller det äfven mig," svarade den unga damen. "Att någon egendomlig beräkning ligger till grund för hennes handlingssätt tager jag dock för gifvet. Jag blef genast både öfverraskad och missnöjd när hon berättade denna historia för mig. Det förvånade mig, att, då hon sade sig älska er mor, hon kunde hata sonen. Dessa kontraster låta visserligen förklara sig, men äro dock sällsynta företeelser."

Oliwer kom att helt oförmodadt vända sig om och märkte då, att Lydia stod bakom dem på helt kort afstånd och betraktade dem med ett hånfullt uttryck i sitt ansigte. Han hviskade några ord härom till miss Robson, steg upp och lemnade henne.

Oliwer var utrustad med ett skarpt förstånd och en god reflexionsförmåga, men huru han än ville vända och vrida saken kunde han likväl ej utfundera i hvad afsigt Lydia berättat denna historia och hvad nytta hon deraf kunde draga. Att Lydia var ytterst vred på honom fann han lätt deraf, att hon ej talat ett ord med honom rörande moderns frånfälle eller ens rådgjort med honom huru de borde arrangera för sig vid framkomsten till New-York. Oliwer hade i detta fall öfverlemnadt allt åt sin mor, som egde sin mans anvisningar att följa. Han visste att ett ombud från hans far skulle möta dem vid ångbåtens framkomst till New-York, men sin fars adress och uppehållsort hade han slagit ur minnet. Ung och oerfaren som han var hade de nya scener och förhållanden som mött honom under resan, så upptagit hans tankar, att han förjagat hvad som närmast rörde honom sjelf. Nu påminte han sig de ord, hans mor yttrat, om det skrin, i hvilket hon förvarat såväl deras respenningar som hans fars bref och en del nipper, och han beslöt att redan dagen derpå taga reda på skrinet, genomläsa brefven samt taga del af öfverste Tyndalls anordningar beträffande deras vidare resa.

Den följande dagen strax efter middagstiden hördes från utkiken på förtoppen ropet: "land i sigte kranbalksvis om babord!" en nyhet som åstadkom en allmän rörelse bland "Duncans" många passagerare. Champagnekorkarna smälde i salongen, man tryckte hvarandras händer. De amerikanare, som befunno sig ombord och återvände hem från utländska resor, begåfvade, godhertade, gästfria amerikanare, inbjödo i glädjen sina nyförvärfvade vänner att besöka deras hem i de olika staterna. Man utbytte fotografier och adresser och ropet: "land i sigte!" syntes på alla hafva utöfvat en förtrollande verkan.

Oliwer var inne i sin mors hytt. Det var första gången efter hennes frånfälle, som han befann sig derinne. En mängd af kära och oförgätliga minnen bestormade honom, och han satt för en lång stund

tyst och stilla med ansigtet doldt i sina händer. Slutligen ryckte han sig lös från sina tankar och började söka efter det viktiga skrinet.

Han genomletade hvarje låda i chiffonieren, hvarje vinkel och vrå i hytten, han sökte bland sängkläderna i kajen, han började på nytt sin undersökning, allt med samma resultat, skrinet stod ej att finna.

“Då måste Lydia hafva tagit vara på det, anseende mig stå under hennes förmyndarskap,” tänkte han. “Men dermed låter jag mig ej nöja, ty hon har ingen rättighet dertill. Min fars bref voro ställda till min mor, och hvad penningarna beträffar, som förvarades i skrinet, tillhörde de uteslutande min mor, alldenstund Lydia hade sin egen kassa. Ehuru ogera måste jag genast uppsöka henne för att erhålla en förklaring hur det rätteligen förhåller sig med denna sak.”

Han fann Lydia i sin hytt sysselsatt med att framtaga och inlägga sina reseffekter. När hon såg Oliwer inträda samt stänga dörren efter sig märktes en viss orolig rörelse i hennes ansigte. Oliwer gick rakt på saken och frågade, om hon ej sett och tillvaratagit ett skrin, som borde finnas i hans mors chiffonier och som innehölle bref, penningar och nipper.

Lydia blef blossande röd i ansigtet samt anslog genast en hög och förolämpande ton.

“Hvad är det för ett skrin du talar om?” yttrade hon, “jag har hvarken sett eller tillvaratagit något dylikt. Det hade varit din skyldighet att genast efter dödsfallet taga vård om din mors qvarlåtenskap. Du är din egen herre. Hvem vet om Kate O’Kiggins är en ärlig qvinna.”

“Innan jag uppsökte er sporde jag henne, om hon händelsevis sett skrinet. Hon svarade, att hon dagen före min mors död framtagit linne åt henne och då observerat, att skrinet stod i chiffonierlådan med en liten nyckel sittande i låset. Kate blef mycket upprörd och förklarade sig beredd att låta visitera sina saker. Hon betjenade min mor med mycken

välvilja och godhet, och jag håller henne för att vara redbar och sanningsälskande.“

“Det må blifva din tanke, jag har min,“ svarade Lydia harmsen. “Jag har ej med saken att skaffa. Lemna mig nu, ty jag har annat att uträtta än att höra på dina klagovisor.“

Oliwer kände hur blodet rusade åt hans hufvud. Lydias besynnerliga uppförande ökade hans misstankar, att hon och ingen annan vore den skyldiga. Hon hyste bestämdt någon mörk plan, genom hvilken hon ville förskaffa honom obehag, ja, måhända hindra honom ifrån att sammanträffa med sin far. Han visste ej hvad han skulle tro eller tänka.

“Öfverste Tyndall skall få del af ert uppförande,“ sade han, “och ni skall komma att ångra er. Ingen annan än ni har tagit skrinet, tag fram det, jag ber er i godo härom.“

Lydia hänskrattade.

“Till din far ämnar jag ej resa, utan återvända dit hvarifrån jag kommit,“ yttrade hon. “Det löfte jag gifvit med afseende på din mor har jag uppfyllt. De band som fästade mig vid dina föräldrar finnas ej mera till. Med dig har jag intet att skaffa och jag upprepar, du är din egen herre.“

“Må så vara, men utan penningar och i saknad af de upplysningar rörande min fars uppehållsort som hans bref innehöllo kan jag ej resa,“ svarade Oliwer. “Ett ombud från öfverste Tyndall skall ju möta oss i New-York. Känner ni namnet på denna person samt namnet på den stad der min far är bosatt?“

“Jag känner till ingenting och kan ej lemna de minsta upplysningar,“ svarade Lydia. “Blott en gång genomögnade jag öfverste Tyndalls bref, och allt har fallit mig ur minnet. Du är stor och stark samt kan således med lätthet taga dig fram i världen.“

Hennes kalla och hånfulla ord öfvertygade honom om, att hon var brottslig och dolde sanningen för honom. Hans belägenhet var förtviflad och han fattades af häftig vrede och raseri. Han gick henne

helt nära. "Ni är en tjuf och bedragerska," utropade han. "Tag fram skrinet eller stryper jag er med mina händer." Han fattade tag i hennes armar och skakade henne häftigt. Lydia uppgaf ett skärande ångestrop och ropade på hjälp.

"Skynda hit, rädda mig, han vill mörda mig," skrek hon på engelska. "Vill då ingen hjälpa mig, jag dör!"

Dörren till hytten sköts åt sidan och flere af de manliga passagerarna rusade in. Oliwer höll Lydias armar hårdt omslutna under det att hans ansigte uttryckte ett vildt raseri.

"Hon har bestulit mig," utropade Oliwer, "hon har tagit ett skrin, som innehöll penningar och nipper samt vill ej återlemna det. Jag vill att man företager en undersökning hos henne. Det är en elak och grym qvinna. Tro mina ord."

Man skilde Lydia och Oliwer från hvarandra samt sände bud efter kapten O'Brien.

"Ni finner nu, att hvad jag berättat för er allesamman om hans våldsamma lynne och dåliga uppförande är fullkomligt sant," utropade Lydia under väl spelad rörelse. "Som blott en gosse beröfvade han mig till hälften min syn, och nu vill han mörda mig, för det jag ej vill påtaga mig ett brott, som jag aldrig begått. Hjelp mig, beskydda mig mina vänner, annars är jag förlorad."

"Han skall ej mera kröka ett hår på ert hufvud," försäkrade passagerarna, i det männen slog en tät krets kring Oliwer, som blifvit förd ut i salongen.

"Ni hade fullkomligt rätt, miss Tyndall, denne yngling är en bof som bör oskadliggöras."

Oliwer insåg att opinionen var emot honom och att Lydia handlat efter en öfverlagd plan. Han teg därför och afvaktade kaptenens ankomst.

När kapten O'Brien infann sig i salongen skyndade man att delgifva honom hvad som passerat. Han riktade en förebrående blick på Oliwer, hvilken denne med frimodig uppsyn uthärdade.

“En mycket störande och ledsam händelse, den här,” sade kaptenen, “så mycket mera som ni, sir,” — han vände sig till Oliwer — “under hela resan visat ett exemplariskt uppförande och varit en öm och god son mot er mor. Huru förhåller det sig i korthet med denna sak, svara mig uppriktigt, jag ber er derom.”

Oliwer redogjorde öppet och ärligt för ändamålet med deras resa samt tillstod, att ett spändt förhållande alltid varit rådande mellan honom och Lydia Tyndall. Han omtalade äfven sin mors uppmaning till honom med afseende på skrinet tilläggande, att endast Lydia Tyndall samt Kate O'Higgins varit de som utom honom sjelf haft tillträde till hans mors hytt. Han berättade äfvenledes huru ytterst viktiga de bref voro för honom, hvilka förvarades i skrinet tilläggande att hvar och en lätt kunde finna, det hans mor ej företog denna långa resa utan att ega nödiga medel dertill samt försäkrade, att hans afsigt ej varit att göra miss Tyndall någon som helst skada utan endast skrämma henne att återlemna skrinet. Att hon hyste hat och ovilja för honom bevisades deraf, att hon sökt att genom smygande förtal nedsätta honom hos passage-rarna och göra dem ovänligt stämda för hans person, liksom ville hon bereda sig deras understöd om något uppträde mellan henne och Oliwer skulle inträffa.

Oliwer hade talat med lugn och värdighet och kaptan O'Brien jemte flera af de närvarande syntes vänligt stämda för honom. Lydia å sin sida fortfor att med lidelsefull häftighet försvara sin oskuld. Hon begärde att hennes hytt och hennes saker skulle undersökas, samt anropade kaptenen och de närvarande att skänka henne sitt beskydd.

“Han mördar mig, om han ej sättes i förvar,” sade hon, “och ansvaret härför kommer att drabba er, som lemnat en svag och värnlös qvinna i hans händer.”

“Vill ni hafva en undersökning?” frågade kaptenen.

“Nej, ty det gagnar till ingenting,” svarade Oliwer. “En så slug qvinna som hon har nog förstått att sätta sitt rof i säkerhet.”

Kaptenen syntes en stund öfverlägga innan han yttrade:

“De å ömse sidor af båda parterna anförda klagomålen och beskyllningarna, äro af den beskaffenhet, att de endast vid vedertörlig domstol kunna utredas och afgöras. I egenskap af befälhafvare å detta fartyg har jag blott att tillse att ordning och disciplin är rådande ombord, samt att lemna skydd åt en och hvar, som fordrar sådant. Någon domsrätt saknar jag således, men all den stund Oliwer Tyndall blifvit på bar gerning öfverbevisad om att i vredesmod hafva burit våldsam hand å miss Lydia Tyndall, så finner jag det nödvändigt, att Oliwer Tyndall förvaras i arresthytten under bevakning, intill dess fartyget anländt till New-York hvarest parterna vidare få tvista vid domstol.”

Man gaf sitt bifall till denna salomoniska dom och Oliwer befann sig inom kort i arresthytten belägen på trossbotten. En matros stälde utanför dörren till hans bevakande. När Oliwer fördes ur salongen passerade han förbi miss Mary Robson, som betraktade honom med en deltagande blick; hon tycktes vara nedslagen och bedröfvad.

Oliwer hade nu fått tid att anställa åtskilliga reflexioner, hvilka naturligtvis ej voro af det angenämaste slaget. Hans belägenhet var i högsta grad brydsam, och han visste ej hvad han skulle taga sig före. Lydias planmessiga anläggning till hans störtande hade varit så slugt beräknad, att han ovilkorligen måste falla i snaran. Hade han varit en man med erfarenhet hade han nog kunnat rädda sig ur det bryderi, i hvilket han råkat, men för en oerfaren yngling hade detta sig ej så lätt. Han insåg, att för tillfället fans ingenting annat att göra än afvakta händelsernas gång. Af Lydia, det visste han, hade han ej någon misskund att förvänta, men hans far

måste vara känd för sitt tappra deltagande i kriget och han hoppades att på så vis vinna hjälp och understöd att kunna uppsöka och sammanträffa med fadern.

Vid två-tiden på eftermiddagen passerades Sandy-Hook, 18 engelska mil från New-York, och några få timmar derefter ångade "Duncan" uppför det praktfulla New-York-inloppet och med hänryckning beundrade alla denna vackra vattenytas vida utsträckning. Klockan 5 eftermiddagen nalkades "Duncan" sin landningsplats, som var belägen på samma strand som Jersey City, hvilken stad skiljes från New-York af den breda Norra eller Hudson-floden. Stora folkmassor voro församlade vid landningsplatsen, väntande på ångbåtens ankomst. Så snart ångbåten lagt till rusade man ombord, och nu började ett omfamnande och kyssande, som aldrig tycktes vilja taga slut. Det var ett lif och en rörelse som om ångbåten varit en bikupa.

Lydia hade fattat posto vid landgången samt granskade med oroliga blickar alla som gingo ombord på ångaren. Plötsligt fick hon se en starkt bygd och välklädd neger närma sig. Lydias ansigte strålade af glädje.

"Det är *Will Watson*, öfverste Tyndalls ombud," mumlade hon, "nu gäller det att handla fort."

Hon gick fram och vidrörde negerns arm.

"Är ni *Will Watson*, ombud från öfverste Tyndall?" frågade hon.

"Ja min fru," svarade negern i det hans kloka ansigte strålade af förlägen glädje. "Jag är *Will Watson* och hitsänd af min husbonde för att mottaga och ledsaga hans familj. Är ni måhända fru Tyndall sjelf?"

"Nej, jag är miss Tyndall, den slägtinge som åtföljt lady Tyndall på resan från Sverige och hit. Lady Tyndall har afidit under vägen till följd af en hastigt påkommen blodstörtning, och hennes son ville ej afbryta sina studier utan qvarstannade i Sverige. Jag kommer således allena som ett sorgebudskap i stället för att tillskynda er husbonde glädje och lycka."

“Lady Tyndall död, o min arme husbonde,” yttrade Will Watson under djup rörelse. “Denna sorgliga underrättelse skall helt och hållet förkrossa honom. Med hvilken glädje talade han ej om den stund, då han skulle blifva återförenad med sin familj. Om blott hans son kommit till honom hade det dock varit en tröst för honom. O hvad jag beklagar honom.”

Will Watson grät som ett barn. Han var innerligt fästad vid öfverste Tyndall, och hans glädje öfver att få föra hans familj till honom hade varit obeskriplig. Nu var allt förbytt i mörker och sorg.

Lydia förde Will Watson ned i sin hytt och samtalade der en stund med honom.

“Jag vill som sagdt så fort som möjligt skynda till öfversten för att meddela honom den sorgliga nyheten och söka till att bringa honom den tröst jag förmår,” yttrade Lydia. “Något uppehåll här är ej nödvändigt för mig. När afgår tåget till Kansas?”

“Om tvenne timmar, men vill ni ej hvila här öfver natten? Jag har ombestyrt rum på hotellet Brevoort House, beläget vid den vackra femte avenyen, samt hellre resa med morgontåget?”

“Nej nej, hvarje dröjsmål vore att öka öfverstens lidanden och jag känner dessutom ingen trötthet,” svarade Lydia. “Ju fortare vi komma åstad desto bättre. Mina reseffekter bestå i den här kofferten och båda hattaskarna. Vill ni ombestyra en vagn och ställa om att dessa saker komma från fartyget så är jag genast färdig.”

“Jag står uteslutande till er tjänst, och en hyrvagn står redan i beredskap på kajen,” svarade Watson. “Edra saker skola genast blifva ombestyra och, om ni så behagar, kunna vi genast resa.”

“Tack,” svarade Lydia. “Jag har blott att säga farväl till kapten O'Brien, ångarens befälhafvare och sedan är jag färdig.”

Hon träffade kaptenen promenerande på hytt-däcket. Lydia räckte honom handen och tackade för all bevisad vänlighet och välvilja.

“Men hvad skall det blifva af er slägtinge, den stackars ynglingen som befinner sig i arrest här ombord?” frågade kaptenen. “Nu sedan vi landat här har jag ingen rättighet att längre förhålla honom hans frihet.”

“Blott ett par timmar till anhåller jag att ni ville qvarhålla honom i arrest,” svarade Lydia. “Jag fruktar hans vildsinthet långt mera nu än här ombord. Om ett par timmar hoppas jag vara i säkerhet för hans förföljelser.”

“Må ske som ni önskar, men ej en minut längre,” svarade kaptenen. “Den amerikanska lagen är sträng när det gäller något angrepp på den personliga friheten, och jag vill ej råka i delo med densamma. Farväl, miss Tyndall, och måtte ert samvete säga er om ni handlat ädelt och rätt emot er unga anförvandt.”

Två timmar derefter satt Lydia Tyndall i en beqväm Pullmans vagn, som hörde till det tåg, hvilket afgick från New-York till Flowerstown i Kansas. Will Watson infann sig hos henne alltsom oftast för att efterhöra om det var något hon önskade, samt visade henne den största uppmärksamhet en person i hans ställning kunde ådagalägga.

“Hitintills har allt gått efter önskan,” tänkte Lydia der hon satt försjunken i drömmier. “Den elake Oliwer Tyndall är utkastad i verlden och jag är ensam herre öfver situationen. Hade han kommit att sammanträffa med sin far hade han nog ingifvit honom samma onda tankar om min person, som han sjelf lyser och hindrat mig ifrån att blifva den mans hustru som jag aldrig upphört att älska. Nu skall och måste jag blifva *Lady Tyndall* och om hans son och jag vidare skulle råkas, så må han taga sig till vara om han börjar en ny fejd med sin — *stjufmor*.”

När den tid var inne som kaptен O'Brien utsatt för Oliwers befrielse gaf han befallning om att denne skulle försättas i frihet. Matrosen, som bevakade hans hytt öppnade dörren och lyste ditin med sin handlykta.

Oliwer hade kastat sig på sängen och insomnat. Hans hufvud hvilade på högra armen. Ynglingen sof en lugn och fridfull sömn, sådan som endast ett godt samvete kan skänka. Matrosen gick fram till den sofvande, och vidrörde hans arm. Oliwer spratt till och reste sig upp ur sängen samt såg helt förvånad på sjömannen.

“Hvad är det fråga om?” sporde han.

“Att ni är fri och kan med ert pick och pack begifva er hvart ni önskar,” svarade matrosen. “Kaptenen har dock medgifvit, att ni får stanna här ombord öfver natten, samt att er qvällsvard dukas i matsalongen.”

“Ja, nu minnes jag allt,” yttrade Oliwer. “Vi äro således framme i New-York. Jag har sofvit en lång och god sömn.”

“En törn i kojen på fyra styfva timmar,” svarade matrosen skrattande. “Farväl, och tack för god vakt.”

När Oliwer inkom i salongen fann han den tom och öde. Endast några få lampor spredo ett matt ljus. Den förut rådande lifligheten och glammet var förbytt i en dyster stillhet. Dörren till Lydias hytt var skjuten åt sidan och han såg dit in.

“Borta,” mumlade han, “och jag står ensam och öfvergifven i ett främmande land. Hvad skall väl blifva mitt öde?” Han hörde steg nalkas och vände sig om. Det var Kate O'Higgins, som visade sitt vänliga ansigte. Hon helsade honom med ett godt leende.

“Jag har sökt er för att tillsäga er, att qvällsvarden är serverad,” sade hon. “Stackars unge herre, ni har blifvit hårdt pröfvad.”

“Det har jag, Kate, och är mycket olycklig,” svarade Oliwer. “Det värsta är, att jag är helt och hållet blottad på penningar och vet mig ingen utväg.”

“Möjligtvis kan jag förhjelpa er till litet mynt,” sade hon. “Er mors qvarlätenskap är er till ingen nytta utan tvärtom till besvär. Fruntimmerspersonalen

här ombord torde möjligtvis vilja köpa den för måttligt pris. Vill ni, att jag skall försöka att ombestyrta denna affär.“

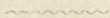
“Nöden har ingen lag och denna utväg att få mig litet^e penningar är den enda som står mig till buds,” svarade Oliwer. “Jag tackar er således om ni vill hafva besvär dermed.“

“Och att jag skall göra mitt bästa, derpå kan ni förlita er, sir. Ni har ej betviflat min redbarhet och skall ej få någon orsak dertill. Ingen annan än den der missen tog ert skrin, lita på det.“

Sedan Oliwer ensam och under dyster sinnesstämning intagit sin måltid begaf han sig upp på däck. Besättningen hade redan sökt sina kojor och endast ett par man höllo vakt. Han gick upp på kajen. Den väldiga staden, med dess 1,215,000 invånare, låg som ett fladdrande ljushaf från millioner gaslåg. Ett surrande ljud hördes från denna ofantliga bikupa uppstiga i luften, och med detta ljud blandade sig ångbåtarnas och lokomotivens signaler. Den mäktiga Hudsonfloden låg i en lång utsträckning utbredd framför åskådarens ögon. Dess vackert utskurna stränder voro klädda i sin praktfulla, mångfärgade midsommarskrud. Lönnar, almar och ekar, belysta af månens strålar, visade sina i silfver skiftande blad, och hela denna del af landet prälade i de gladaste och lifligaste färger.

Med tankfulla och drömmande blickar betraktade Oliwer Tyndall denna tafra. Här på en främmande jord, hjälplöst utkastad i verlden, skulle han börja att kämpa lifvets strid och söka bryta sig en bana. I denna ofantliga bikupa skulle han tillkämpa sig ett lefvebröd eller också spårlöst omkomma och försvinna.

Andra afdelningen.

UTKASTAD I VERLDEN.

Arbitr. Arbetslöshet.

UTKASTAD I VERLDEN.

ÅTTONDE KAPITLET.

Ett sjömanshem.

Patrick Dodd, eller helt enkelt "Pat", under hvilket namn han var allmänt bekant, var egare till ett "boarding-house" beläget i närheten af hamnen i New-York. Det var en restaurant af tredje eller om man så vill af fjerde klassen och uteslutande afsedd för sjömän, hvilka mot någorlunda skäligt pris kunde få sig ett tarfligt logis samt få pröfva sina tuggorganer på mrs Dodds seg abiffstekar och arsenikfärgade pickels.

För ungefär ett tjugotal af år tillbaka hade Patrick Dodd jemte hustru och sex barn i sällskap med ett hundratal uthungrade landsmän från Irland kommit flytande öfver Atlanten till New-York för att söka lycka och bröd. En irländare förmår att lefva af ett mål om dagen blott han då får fylla sin mage med sin nationalföda — potatis. Patrick svalt och arbetade, hustrun tvättade linne åt sjömän och barnen tiggde och sopade rännstenar och gårdar. Tio år efter sin ankomst till det förlofvade landet hade Patrick Dodd knogat ihop så pass många dollars, att han kunde hyra ett hus vid Pall-Street och blifva värds-husvärd. Affären gick bra och efter ytterligare tio års förlopp var Patrick egare till huset med hvad deruti fans. Han hade haft lyckan med sig d. v. s. han förstod konsten att arbeta och spara och med denna konst tror jag, att man kan slå sig fram hvarhelst

här i världen. Patrick klädde sina kunder måttligt, och nöjde sig med sjutiofem procents vinst på sina varor, ett verkligen humant sätt att gå till väga när man får veta, att dessa kunder voro sjömän, hvilka äro vana vid att blifva klädda inpå kroppen af en mängd vampyrer, som lefva på deras svett och möda.

Dagen efter "Duncans" ankomst till New-York stannade en cab utanför trappan till Patrick Dodds värdshus. I det simpla åkdonet satt en helt ung man, en yngling af omkring 16 å 17 år. Vid hans fötter stod en kappsäck och ofvanpå denna en hattask.

"Nu äro vi framme, sir," yttrade kusken. "Här är mr Dodds Boarding-house, det värdshus, hvilket jag rekommenderat som godt och billigt."

Den unge mannen hoppade ur åkdonet och gick in i huset. Klockan var tio på förmiddagen och i krogrummet, som var uppfyllt af gin- och öldrickande gäster, hvilka bolmade tobaksrök ur korta kritpipor, tronade mr Dodd i egen hög person bakom disken utdelande sina befallningar till två å tre tjensteflickor, hvilka sprungo omkring med muggar och glas till de törstiga gästerna, hvilka, att döma af den drägt de buro, till största delen utgjordes af sjömän.

Den unge mannen gick fram till disken och helsade på mr Dodd, som allt emellanåt fuktade sina läppar med en klunk konjak och vatten ur en stor tennmugg.

"Mr Dodd, är det icke så?" sporde den främmande.

"Very well, till er tjänst, sir," svarade Pat, hvars små rödstrimmiga ögon nyfiskt betraktade den välklädde unge gentlemannen, som höll på att qväfvas af de blandade ångorna i krogrummet.

"Önskar få logis hos er, mr Dodd. Ett enkelt rum, med kost, låter det sig göra?"

Mr Dodd blinkade med ögonen, smuttade ur muggen och hostade.

"Ert namn och ert yrke, sir?" sporde han. "Ni ser mig för fin ut att logera på ett så simpelt ställe.

Ni är ingen arbetare, det ser jag på edra hvita fruntimmershänder, eller hur?"

"Jag heter Oliwer Tyndall, och hvad mitt yrke beträffar så beror det på omständigheterna," svarade främlingen. "Får jag logis eller ej, det är frågan."

"Hm! låt mig tänka efter, ja, ett rum kan ni få och mat också," svarade Dodd, som ej ville försaka tillfället att få sig en god förtjenst. "Priset per dag är en dollar och afgiften erlägges i förskott vare sig för dag eller vecka."

Oliwer Tyndall, ty den unge mannen var verkligen vår gamle bekante, framtog sin börs och lmnade mr Dodd sju dollars, utgörande en veckas liquid för rum och mathållning.

"Det är billigt, mycket billigt då man tager i betraktande hvad de stora restaurationerna hugga för sig," yttrade mr Dodd med eftertryck. "I Astor-House och hos Delmonico får man betala 10 dollars om dagen för kost och logis då man hos Patrick Dodd har detsamma för en dollar. Det är visserligen sant, att tryffel och champagne smaka bättre än rostbiff och öl, men man kan ej mera än äta sig mätt och är man trött sofver man lika godt på en madrass stoppad med halm som på en med ejderdun."

Efter denna filosofiska utgjutelse befallde Pat en af flickorna att följa den nye gästen upp till hans rum sedan kusken fått tillsägelse att bära dit hans koffert.

"Ingen erfarenhet, ingen praktik," mumlade Pat. "Hade han burit sin koffert sjelf hade han inbesparat 50 cents i drickspenningar till kusken. Hans börs tycktes mig vara mager och tunn och tålde ej vid någon åderlåtning."

Det rum som mr. Dodd så ädelmodigt upplåtit åt Oliwer var ett litet eländigt kyffe beläget på vinden och dit en smal och rankig trappa förde. Det var ej större än att blott en säng, ett bord och tvenne stolar fingo plats derstädes. Ett par smuts-gula gardiner hängde för fönstren och golvet tycktes

ej på långa tider hafva gjort bekantskap med borste och vatten. När Oliwer jemförde detta rum med sin eleganta och komfortabla hytt ombord å "Duncan", eller sitt treffiga hem i Sverige kände han en rysning genomila sin kropp. Här var allt snusk och otrefnad och när han såg halmen sticka fram ur hålen på sängmadrassen var han på väg att fälla tårar.

"Och snart kommer den tid då äfven ett sådant kyffe som detta ej heller står mig till buds," sade han suckande för sig sjelf. "De penningar Kate O'Higgins erhöll för försäljningen af min mors qvarlåtenskap belöpte sig till tretiotre dollars, som med bästa hushållning ej kan räcka länge. Men kommer dag så kommer äfven råd. Kampen för tillvaron måste uppehålla mitt mod. Med två friska armar vore det en stor skam om man behöfde svälta ihjäl här i verlden. I morgon skall jag börja att springa omkring för att få mig ett bröststycke att lefva utaf."

Under loppet af en veckas tid såg Pat Dodd sin unge hyresgäst hvarje morgon efter frukosten välklädd lemna hans lokal och begifva sig ut i staden. Han hemkom ej förr än sent på eftermiddagen och såg då trött och nedslagen ut. Han slog sig ned vid bordet och åt med en strykande aptit af mrs Dodds biffstekar och potatis samt drack af Pats öl.

När Oliwer kom upp på sitt rum satte han sig vanligtvis ned och försjönk i djupa tankar. Med adresskalendern till vägledare hade han under en veckas tid besökt köpmän och fabrikanter samt en mängd af näringsidkare för att erbjuda dem sin tjänst utan att lyckas. Första frågan man stälde till honom var:

"Hvad kan ni för någonting, hvad tjänst erbjuder ni oss?"

Svaret blef:

"Jag har erhållit uppfostran och kan med tiden blifva er till nytta när jag erhållit erfarenhet. Mina pretentioner äro ytterst små och jag är tacksam för den minsta anställning blott jag får arbete."

“Vi hafva ingen sådan befattning att gifva er. Endast praktiska män kunna vi antaga i vår tienst. Farväl!”

Hos fabrikanterna hette det:

“Har ni någon insigt i det eller det fabrikatets tillverkning, har ni genomgått någon kurs i mekaniken, eller studerat vid något teknologiskt institut, är ni skicklig ritare?”

Svaret blef detsamma som föregående.

Hos skomakaren hette det: “Kan ni nyttja sylen och lästen?”

Hos skraddaren: “Kan ni begagna symaskinen, kan ni träda tråden på nålen, kan ni handtera saxen?”

Svaret, som följde på dessa frågor, blef alltid lika. Det måtte gälla hvad yrke som helst.

Oliwer var förtviflad. I detta Amerika som blifvit utbasuneradt som ett “förlofvadt land” och der man ju endast behöfde sträcka ut handen för att finna arbete och en riklig utkomst, i detta Eldorado fick man svälta ihjäl om man ej kunde något handverk eller egde något kapital att börja någon affär med. Ett studentbetyg eller en lagerkrans var der värd lika mycket med noll.

“Om jag blott fått lära mig något handverk,” utropade han. “Om jag kunde t. ex. nyttja yxan och hyfveln. Hvad har jag väl för nytta af att jag i årtal pluggat latin och grekiska, fyllt hjernan med obegriplig filosofi och logik. Hvarken Cicero, Ovidius eller Xenophon kunna förhjelpa mig till ett mål mat. Det enda yrke jag möjligtvis duger till är att sköta *soppvasten*. En Tyndall — gatsopare! nå ja, hvarför inte, här i detta den ädla frihetens land har ju hvad arbete som helst sitt värde, och den store Epaminondas ansåg det ej för någon skam att vara renhållningskarl i Thebe, således bör jag ännu mindre finna det vara under min värdighet att utöfva ett dylikt arbete i den stora verldsstaden New-York.”

Han skrattade bittert. Dagen derpå begaf han sig åter ut på ströftåg sedan han betalat Pat Dodd för ytterligare en veckas kost och logis.

Han tog vägen uppför Broadway, den förnämsta gatan i New-York.

Att se all den rörelse och det kommersiella lif som utvecklades der, att se alla de menniskor, som trängas der, äflas och täfla med hvarandra i kampen för tillvaron eller för att samla egodelar, att se alla som färdas i spårvagnar, i jernbanor, på och öfver gatorna, att skåda allt detta utan att deltaga i den allmänna rörelsen, att med ett ord *vilja* och ej *kunna få* något arbete därför att man intet arbete lärt, det är hårdt, tungt, ja rent af förkrossande. Att vara en drönare bland all denna idoghet är att tyna bort sitt lif, och står man dertill ensam och obekant, utan en enda vän, utan att veta sig ega ett enda deltagande väsen som intresserar sig för om man lefver eller dör. O, hvad man då är olycklig och djupt beklagansvärd; för en menniska i en dylik belägenhet vore det bättre om hon aldrig blifvit född.

En sådan i verlden utkastad, olycklig menniska var Oliwer Tyndall der han liksom drömmande gick framåt på den med palatslika hus bebygda Broadway. Hans hufvud var nedböjdt och han tycktes ej bekymra sig om något som tilldrog sig omkring honom.

Plötsligt tycktes han vakna till lif. Han spratt till och for med handen öfver pannan.

“Det var ju till kommissionskontoret för tjänst-sökande som jag skulle gå,” mumlade han. “Här ha vi ju den tvärgata som leder till femte avenyen och på den är ju kontoret beläget.”

Med snabba steg vek han in på Horace-Street, den tvärgata som förde till femte avenyen.

NIONDE KAPITLET.

“De hundra uppfinningarnas man.”

Vår berättelse föranleder oss att kasta en blick tillbaka till början af det inbördeskrig, som nu på tredje året rasade mellan Amerikas nord- och syd-stater, en återblick, som vi äro öfvertygade om skall vara af stort intresse för våra läsare, hvilka ej varit i tillfälle att taga närmare kännedom om denna verldshistoriska händelse, så mycket mindre som tilldragelserna under detta krig ännu ej blifvit skildrade, utan inskränka sig till tidningarnes meddelanden och enskilda korrespondenser. Vår afsigt är ej att ingå på några politiska betraktelser, utan endast att i korthet antyda ställningen i allmänhet inom landet och flottan strax före krigets utbrott, eller vid början af presidenten Lincolns administration (mars 1861).

De södra staterna, som i flera fall egde mot unionen stridande intressen, hade länge gjort sig beredda att med vapenmakt, om så skulle erfordras, genomdrifva sina anspråk, hvaremot unionsstyrelsen i det längsta, kanske alltför länge, hoppades på ett fredligt uppgörande af stridigheterna. När därför rebellerna först började sina mot unionen fiendtliga handlingar med att tillegna sig fästningar, arsenaler och skepp, var styrelsen fullkomligt oberedd att hindra sådant. Många män som af själ och hjerta omfattade rebellernas sak voro ännu vid denna tid anställda i styrelsen och med dessa statens embetsmän förenade sig många andra, såväl nord- som sydstatsmän för att tillintetgöra styrelsens kredit och att disponera öfver flottan och arméen på ett sådant sätt, att deras hjälpkällor förskingrades eller förstördes, eller att de blefvo öfverförda till söderns besittningar, hvar-

igenom det omöjliggjordes för dem, att på något kraftigt sätt uppträda eller ens försvara sig själftva, när rebel-lernas plan var mogen.

Den lilla armée, som fans, var vid gränserna; flottan var hufvudsakligen i främmande farvatten, eller aflägsen från de ställen, hvarest skepp snarast och bäst behöfdes; fästningar, arsenaler, skepp och varf voro, så vidt möjligt varit, placerade i sydstats-vännernas händer, och nästan inom hvarje gren af styrelsen funnos män, äfven på viktiga platser, hvilka begagnade sig af sin ställning för att förråda styrelsens planer och rörelser och derigenom, så mycket som möjligt, underlätta rebellernas stämplingar.

Sådan var ställningen, då nordens slutligen, åsido-sättande sina önsknings för fred och återförening, beslöt sig för att kufva en rebellion, som var fullt organiserad, fullkomligt enig, viss om framgång, och ej saknade understöd af främmande makter, samt hade verksamma och sympatiserande vänner spridda öfver hela landet. Med någon närmare kännedom om det arbete som förestod och de utomordentliga ansträngningar som måste göras inom båda krigsdepartementen, för vinnandet af detta mål, torde det ej väcka så stor förvåning, att styrelsen, först efter ett fyraårigt krig, lyckades undertrycka denna rebellion, som man till en början trodde sig kunna blifva mästare öfver inom några månader.

Då Lincoln i mars 1861 intog presidentstolen efter Buchanan, utnämnde han mr Gideon Welles till secretary of the Navy, d. v. s. chef för sjödepartementet. Som rebellionen kort derefter utbröt, fick Welles snart tillfälle att visa sin lämplighet för denna befattning, enär, redan under de första veckorna af hans förvaltning, Navy-departementet påkallades att utföra ett verk, som så väl inom landet som i Europa, ansågs för att vara omöjligt, äfven om man kunnat förfoga öfver sådana flottor som Frankrikes och Englands. Det gälde nämligen ingenting mindre än att verkliggöra en blockad af de revolterande staterna Södra och

Norra Carolina, Georgia, Alabama, Florida, Mississippi, Louisiana, Virginia och Texas, således omfattande en sträcka af mera än tretusen miles längd, oberäknadt kustlinier och inlopp. Denna åtgärd stridde helt och hållet emot sekreterarens åsigter, hvilka voro, icke att blokera, utan att “tillsluta de insurgerande staternas hamnar“, hvilken åsigt också sedermera insågs hafva varit den rätta, men emellertid måste blokaden, en gång anbefald, sättas i verket med de medel som stodo till buds och underhållas så godt sig göra låte. Vid början af kriget bestod Nordamerikanska flottan af tjugusex ångfartyg, nämligen af fem skruffregatter, en stor skrufkorvett, sex första klass skrufkorvetter, fem andra klass korvetter, två tredje klass korvetter, fyra första klass sidohjulkorvetter samt tre mindre sidohjulsångare.

Om alla dessa fartyg stått till departementets förfogande, skulle de visserligen hafva utgjort en ganska aktningsbjudande styrka för att dermed börja operationerna, men, som redan blifvit nämndt, denna flotta var så disponerad, att i sjelfva verket endast ett fans på norra kusten, när konflikten började. I följd af dessa omständigheter erhöilo insurgenterna tillräcklig tid att taga och etablera sig uti befästningarna på kusten, innan någon sjöstyrka kunde blifva samlad.

För att utföra blokaden var det därför nödvändigt att taga i anspråk hvarje sjödueligt fartyg; att återkalla de utevarande eskadrarna, att föröka styrkan genom att bygga nya fartyg och att från handelsmarinen anskaffa alla sådana fartyg, som kunde göras till stridsfartyg; att utvidga varfvens förmåga; att taga i anspråk landets gjuterier och verkstäder för anskaffning af kanoner; att öka sjömännens antal och att ersätta bristen på officerare genom att utvälja erfarne och skickliga sjökaptener och andra från handelsmarinen.

Det var ett herkulesarbete som tog de mest energiska åtgärder i anspråk. Men de svårigheter

och faror som härrörde af rebellionen inom landet, voro likväl ej de enda, hvilka Navy-departementet måste bereda sig att möta. Den hotande ställning England och Frankrike intogo gjorde det nödvändigt att äfven bereda sig på ett möjligen inträffande krig med endera eller båda dessa nationer. I händelse af ett sådant var behofvet af kraftiga oceankryssare, med hvilka fiendens egna länder kunde hotas och dess handel oroas, oafvisligt, enär, i saknad af sådana, fienden ej på något kraftigt sätt kunde anfallas, hvar emot Amerikas kust verksamt kunde blokeras af fiendens flottor och dess handel tillintetgöras, under det att fiendens egna handelsfartyg med säkerhet kunde användas på alla haf.

De fartyg man egde och de som anskaffades voro alla bygda af trä, men dessa utgjorde likväl blott en del af den styrka, som nästan bokstafligen måste skapas. Kort efter krigets utbrott hade rebellerna påbörjat en flotta efter en fruktansvärd skala och vände dervid sin uppmärksamhet uteslutande på jernpanrade fartyg. Tillgodogörande sig den erfarenhet, som i England och Frankrike förväfvats rörande dessa slags fartyg, adopterade de den senaste nya förbättringen, hvilken, enligt mångas tanke, lofvade viktiga resultat. Denna förbättring bestod uti att betäcka däcket med ett tak af skottsäkert pansar, hvilket gick så långt ned i vattnet, att det skyddade skrofvat nedanför. Genom de federerades fega brännande och öfvergifvande af varfvet i Norfolk föll i rebellernas händer ett fartyg som särdeles lämpade sig för bepansring, nämligen Merrimac, en af Unionens största och vackraste fregatter, af omkring 3,200 tons, hvilken sänktes då varfvet öfvergafs, men upptogs af rebellerna med ringa svårighet, och befans nästan oskadad. Så snart dessa hade satt sig i besittning af varfvet, började de tillreda denna fregatt för emottagande af ett takformigt pansar och, försedde med alla nödiga materialier, hade de den snart i ett så framskridet tillstånd, att den sannolikt kunde vara

färdig till tjänst innan någonting motsvarande kunde, å de federerades sida, beredas för att möta henne, och då, huru skulle väl deras träflottas öde blifva? Det var således tydligen af största vigt för de sist-nämnde, antingen att förstöra Merrimac der hon var eller att taga henne innan hon kunde lemna Hampton Roads; ty att återtaga varfvet var vid den tiden öfver styrelsens förmåga. Styrelsen egde intet slag af pansradt fartyg, och att bygga ett sådant, af någon då känd form, af tillräcklig storlek och styrka att strida med rebellfregatten, var ett arbete som fordrade, icke månader utan år. Behofvet af något slags pansarfartyg var emellertid oafvisligt och Navy-departementet beslöt därför på försök att bygga några sådana. Kongressen beviljade härtill 1,500,000 dollars. En uppmaning ställdes till nordstaternas ingenjörer att inkomma med förslag upptagande icke allenast konstruktion med mera utan äfven den tid som skulle erfordras för byggandet af ett sådant fartyg, stälklädda ångfartyg eller ångbatterier.

Faran att i detta afseende låta sydstaterna vinna försprång insågs icke allenast af styrelsen utan af hela nordstaternas befolkning. Men hvem skulle väl afvända den hotande faran, hvar fans väl det snille som kunde skapa ett dylikt fartyg och detta på minsta möjliga tid? Till komitén som hade att afgöra öfver denna fråga inkommo ritningar och förslag från ej mindre än sjutton ingenjörer och fartygskonstruktörer, och bland dessa täflare befann sig äfven “de hundra uppfinningarnes man,” den ryktbara *John Ericsson* som då var bosatt i New-York. Han utfäste sig att bygga ett pansarbatteri till ett pris af 275,000 dollars, med en hastighet af 9 knop och på den korta tiden af 100 dagar.

Sjöministern antog genast hans förslag. En hastigare och mera beslutsam handling torde i motsvarande fall aldrig hafva egt rum. På mindre tid än två timmar hade komitén fattat sitt beslut. *John Ericsson*, som blifvit uppkallad till sjöministern, uppe-

höll honom ej fullt fem minuter och ministern beordrade honom för att vinna tid, att genast börja arbetet, hvarför också det jern, som utgjorde kölen till "*Monitor*" (namnet på Ericssons nya fartyg) drogs igenom valsarna medan departementets civilpersonal ännu voro sysselsatta med att göra utkast till kontraktet.

John Ericsson och hans arbetare anstränga sig till det yttersta. *Merrimac* är nära fullbordad och nordstaternas träfartyg äro i den största fara. För att bevaka den viktiga positionen vid "*Cheasapeak bay*" hade nordstaterna fem fregatter stationerade vid "*Hampton-Roads*. Af dessa voro två, nämligen "*Congress*" och "*Cumberland*" segelfartyg och de öfriga "*S:t Lawrence*", "*Roanske*" och "*Minnesota*" försedda med ånga. Alla dessa präktiga fartyg äro *Merrimacs* säkra byte om hon hinner att anfälla dem innan hjälp anländer. Till den svenske ingenjören står allas hopp om räddning.

Ett oändligt jubel brusar genom luften. Det kommer från de tusentals åskådare, som bevitna "*Monitors*" sättande i vattnet. Man vet ej hvad man skall tro och tänka om den besynnerliga tingesten, som Ericssons snille skapat. Man ser ett skrof, som blott häfver sig några få fot öfver vattenytan. På dess däck höjer sig ett torn och en skorsten. Detta torn är roterande och inuti detsamma befinna sig tvänne stora kanoner. Detta är allt hvad man ser. Småleende afhör kapten Ericsson de olika anmärkningar man gör öfver hans fartyg, hvilket han är öfvertygad om skall uppfylla sin bestämmelse. Denna lilla tingest är en David, som ej fruktar att möta den förfärliga Goliath-*Merrimac*.

De hundra dagarna äro tilländalupna. Under befäl af den tappre kapten Wonden sticker "*Monitor*" ut till sjös och ilar sydvardt hän öfver oceanen. Intet assurancesbolag ville vedervåga en cent på att assurera deras lif, som finnas ombord. Det skall vid första storm, så spår man, sjunka i djupet. Dess besättning är i förväg dömd till undergång ej af *Merrimacs* kulor men väl af vind och vågor. Kapten Wonden och

hans modiga besättning skratta åt dessa spådomar, de förlita sig fullkomligt på den snillrike konstruktörens beräkningar. “Framåt, framåt!” är dess lösen. “Monitor“ visar sig vara det bästa sjöfartyg och efter en stormig resa ångar den välbehållen in på Hampton-Roads redd.

Innan “Monitor“ anlände dit har der spelats ett förfärligt drama, som i korthet var följande:

Då “Monitor“ på aftonen anlände till stället hade Sydstaternas pansarfregatt “Merrimac“ just dragit sig tillbaka efter att helt plötsligt hafva visat sig och under dagen anfallit den der liggande eskadern af träfartyg. Denna strid hade utfallit så, att “Cumberland“ äg sjunken, sänkt i djupet af “Merrimacs“ förfärliga stöt, hvilken nästan klöf det midtitu, “Congress“ hade tagit eld och sedan sprungit i luften, och “Minnesota“, sönderskjuten och illa medfaren, stod på grund, ett lätt byte för “Merrimac“, som låg på något afstånd för att följande dag förnya striden. “Merrimac“ hade utöfvat en förstörelseförmåga mot Nordstaternas opansrade fregatter, snarlik den, som en tjur skulle utöfva i en porslinsbod. Inom några få timmar hade denna strid utkämpats som skulle slå verlden med häpnad och förvåning, förvandla Englands och Frankrikes stolta flottor till ett värde lika med noll samt komma de gamla örlogsbussarna att fälla tårar vid tanken på att de hvita dukarna ej längre skulle fladdra för vinden. Striden vid Hampton Roads hade lemnat ett resultat, som skulle omskapa hvarje maritim makts sjöförsvär.

Kapten Wonden uppfattar genast situationen. Klockan 12 på natten ankrar han tätt invid “Minnesota“ för att skydda detta fartyg och afvakta “Merrimacs“ återkomst.

Tidigt på morgonen visar sig jätten för att fortsätta förstörelseverket. Den stannar på sin väg liksom undrande. I morgondisan ser den till sin förvåning en liten tingest, ett underligt litet hafstroll hafva tillkommit under natten. Något krigsfartyg

kan det ej vara. Det är en fantasibild skapad af dimman.

“Framåt!” kommenderas. “Merrimac” ilar åstad att gifva “Minnesota”, “St. Lawrence” och “Roanske” dödsstöten. Dess kanoner börja att spela, men hallo! hvad är på färde?

Den lilla tingesten börjar att röra sig. Den skyndar framåt och kastar sig emellan jätten och dess offer. Dess torn vrider sig och — pang! från “Monitors” grofva artilleri falla kulorna öfver rebellfregatten. Hvilken djerfhet. De båda fartygen löpa ut på redde och manövrera och anfalla hvarandra, som kämparna i ett tornerspel. De rusa mot hvarandra med ursinnig häftighet. Styrhuset på “Monitor” träffas af en kula strax utanför der chefen hade sitt öga, hvilket han fick förstördt och det andra för tillfället skadadt. “Merrimac” försöker att ränna ner sin motståndare så som han gjorde med “Cumberland” dagen förut. Hennes bog går långt in öfver “Monitors” däck, men dess skarpa waterbord skär igenom jernklädnaden på hennes stäf och långt in i hennes timmer, så att hon inte gör om den manövern en gång till. Det var en förfärlig stöt hon gaf, men skadade ej “Monitor” det minsta. Man kan knappast märka stället der sammanstötningen skedde.

Striden varar med mer eller mindre uppehåll till kl. 12 middagen, då “Merrimac” svårt skadad retirerar till Norfolk, hvarifrån hon utgått. “Monitor” kvarstannar som segrare på valplatsen. Kapten Ericssons framgång är afgjord. Tusenden välsigna hans namn. Han har blifvit den populäraste mannen i Amerika. Hans snille och ihärdighet har räddat åt nationen dess viktigaste plats genom att förse den med medel att kunna bortdrifva en pansarfregatt, som intill “Monitors” ankomst var oinskränkt herre öfver dess kraftfullaste krigsfartyg.

Efter denna korta afvikelse från vår egentliga berättelse, återgå vi nu till densamma.

I sitt kontor beläget i huset n:o 56, ungefär i midten af femte avenyen, satt mr. Benjamin Neafie, chef för kommissionsfirman Neafie & Levy uppspetad på sin pulpetstol samt mottog den mängd af kunder som för olika ändamål anlidade hans “vidtberömda affär”, etablerad för 40 år tillbaka, och som tack vare Bens outtröttliga ihärdighet samt förmåga af humbug nu intog en ganska aktningsvärd ståndpunkt.

Benjamin Neafie var en typ för den Americo-Anglikanska racen både till utseende och egenskaper. Han var lång till växten, mager och senfull. Hans förmåga att försaka och undvara gränsade till det otroliga. När han först började sin affär i ett litet uselt kyffe vid Fulton-Market lefde han af ett fyra cents bröd eller en rofva om dagen och tog sin buljong ur vattenpumpen på gatan. Han hade till valspråk “Tid är pengar” och han förstod också konsten att nyttja tiden, denna stora konst, hvilken i de flesta fall har till resultat ekonomiskt välstånd. Ben snärjde omkring som en kilande ödla, öfverallt stack han in sin näsa der något var att förtjena. Han ansåg att i affärslifvet ingingo tre viktiga faktorer: *humbugen*, *puffen* och *annonseringen*. Menniskorna vilja bedragas och de gifva gerna ut sina penningar för de lumpnaste ting blott de på samma gång få skratta. Vi vilja blott anförä ett enda exempel bland de många som stå oss till buds, på Bens förmåga att puffa för sin affär och göra den populär hos allmänheten. När Abraham Lincoln blef vald till Förenta Staternas president stod dagen derpå att läsa i New-Yorks förnämsta tidningar följande annons: “Vill ni hafva goda och inkomstbringande tjenester, önskar ni vinna edra processer, vill man hafva dödsbo och konkurser utredda utan att sådana jesuiter som Beck eller Joé Wertwood stryka hela behållningen i sin ficka, så vänd er med fullt förtroende till den aktningsvärda agentur-, advokat- och kommissionsfirman Neafie & Levy, femte avenyen n:o 56. Hvem var det väl som skaffade vår ärade president Abraham Lincoln sin

första tjänst som lärling i det ädla skrädderiyrket om ej vår firma. Vi rekommenderade honom och han rekommenderade sig vidare sjelf tills han blef president. Sin tacksamhet mot oss har han bevisat derigenom, att han sjelf med egen hand sytt ett par byxor åt firmans chef, Benjamin Neafie, just de der grönspräckliga byxorna som han bar, då han vann den stora processen Katsch mot Kitsch. Det är en afgjord fördel att anlita vår byrå, ty hvad man önskar det vinner man genom oss. Pröfven sjelfva och dömen sedan.“

Att Lincoln varit skraddare det kände man till, men att firman Neafie & Levy haft med honom att göra det visste man var ren humbug. Men allmänheten skrattade och var förtjust och Neafie vann ökad popularitet genom puffen.

När Oliwer inträdde på kontoret var det för tillfället fritt från besökande. Ben Neafie såg upp från sitt arbete och fäste sina grå ögon på den nya kunden.

“Aha, är det ni, nu känner jag igen er. Inskrifven i min bok som tjänstsökande, okunnig i hvarje yrke. Ja så är det,“ yttrade mr Neafie. “Hvad skall man göra?”

“Jag vet det ej,“ svarade Oliwer, “men för att få någonting att göra är det just som jag är hitkommen.“

“All right, sir, men hvad skola vi hitta på?“ yttrade Neafie. “Jag vill hjälpa er, jag vill hjälpa alla som anlita vår firma.“

Ett af firmans biträden inträdde på kontoret och lemnade Neafie några papper, hvarefter han aflägsnade sig. Ben började att se igenom papperen. Plötsligt utropade han:

“Ni har tur, sir, en mycket god tur. Ni är bestämdt född med segerhufva. Se här har inkommit en skrifvelse från mrs Childers boende i Wallace Street n:o 67 med förfrågan om jag kan rekommendera en ung person, som är villig att antaga en betjents

syssla. Lönen som erbjudes är 20 dollars i månaden, livré och fritt vivre. Hvad säges om det, sir? Det är en plats enkom skapad för den som ej innehar kunskap i något yrke. Att passa upp vid ett bord och att följa mrs Childers på hennes promenader och bära en sjal eller ett paraply är ju så godt som ingenting. Ni är ung, har ett fördelaktigt utseende, och är särdeles passande för en sådan syssla.“

Oliwer visste ej hvad han skulle svara. Att i tio år hafva studerat vid ett läroverk, att hafva offrat tid och arbete för att samla kunskaper och likväl ej vara duglig till någonting annat än en simpel betjent-syssla det var i högsta grad förödmjukande, ja rent af förkrossande. Den som burit Ovidius och Cicero på sin väg till och från “lärdomens tempel“ skulle nu bära en knähund eller en sjal på armen. Det var en förnedring, mot hvilken ambition och stolthet reste sig. Men hvad var att göra? Oliwer visste att det i hans portmonnä ej fanns mera mynt än några få dollars. Han kände till, att Pat Dodd ej lemnade en veckas kredit, nöden hade ingen lag och han insåg, att det var vida bättre att vara betjent än gat-sopare, bättre att taga sin buljong i köket än ur gatpumpen, och han svarade därför:

“Om damen finner mig passande så vill jag antaga platsen, det är för närvande det bästa, det finnes ingen annan utväg.“

“Mycket klokt resonerad“, svarade mr Neafie, som medan Oliwer funderade på saken bläddrat i sina böcker och gjort anteckningar i dem. “Se här har ni mrs Childers adress, Wallace street n:o 67. Nu får ni uppvakta damen samt tala för er sjelf, sir. Ni har ett mycket hyggligt utseende och blir bestämdt antagen. Lycka till, sir, och glöm ej att rekommendera vår firma. Den har tur och framgång med sig. Lincoln, vår forne kund, blef president fastän han började som skraddare, och ni kan blifva detsamma, fastän ni börjar er bana som betjent.“

Han fattade Oliwers hand och skakade den med en värme som om denne redan var herskare i "hvita huset" i Washington.

"Tack för edra välönskningar," yttrade Oliwer, "men jag ville framställa en fråga till er om ni tillåter?"

"Det gör jag, men fråga fort, ty tid är pengar, jag har brådtom."

"Har ni hört omtalas eller i tidningarna läst något om en viss Charles Tyndall, officer i nordstaternas armé, som i slaget vid Antietam blef svårt sårad?" frågade Oliwer under synbar rörelse. "Han åtnjuter för närvarande pension och är bosatt någonstades inom norra staterna, men på hvilken plats är mig alldeles obekant. Skulle ni kunna skaffa mig hans adress eller lemna mig tillförlitlig upplysning om hans uppehållsort, så är jag villig att härför rikligt ersätta er. Ni har nyss yttrat, mr Neafie, att er firma har tur med sig och detta vore att bevisa ert påstående på ett lysande sätt. För mig vore en sådan upplysning af allra största vigt, ty hela min framtid beror på om jag kan träffa denne Charles Tyndall."

Mr Neafie stödde högra armbågen mot pulpeten, lutade sitt giraffhufvud i handen och syntes allvarligt eftersinna.

"Tyndall, en Charles Tyndall," mumlade han. "Nog känner jag många med det namnet t. ex. Tyndall, tvålhandlaren, Tyndall, som gör affärer i fläsk och petroleum, och flera andra, men någon militär med det namnet har jag icke reda på. Men är det en som utmärkt sig i kriget, så är det väl ingen så stor svårighet att få reda på honom. Det är således af största vigt för er att få upplysningar om denne Charles Tyndalls adress och vistelseort?"

"Måhända blir det nog för er att veta, att denne person är ingenting mindre än min — *far* och att jag, som är svensk, lemnat mitt fädernesland och rest hit öfver för att träffa honom. Han begaf sig till

Amerika för att som soldat vinna framgång. Han gjorde så äfven, ty han befordrades för sin tapperhet till öfverste, och troligt är att han avancerat ännu högre, om han ej genom sin svåra blessyr blifvit oförmögen att tjena. Genom en oförutsedd händelse, som jag ej närmare vill redogöra för, blef jag under öfverfarten hit bestulen icke blott på min reskassa utan äfven på de bref från min far, i hvilka han uppgifver sin vistelseort m. m. Derigenom blef jag helt och hållet utblottad och så att säga hjälplöst utkastad i verlden. Ni finner således af huru stor vikt och betydelse det är för mig att vinna upplysningar om denne Charles Tyndalls adress och vistelseort.“

Mr Neafie hade lyssnat till Oliwers ord med största uppmärksamhet och det syntes tydligt, att hvad han fått höra på det lifligaste intresserade honom.

“Hm! ett mycket intressant fall, en verklig romantisk affär den här,” yttrade han. “En son som söker efter sin far, en tapper officer som tjenat inom vår armé. Den unge mannen plundrad och utkastad i verlden. I sina bekymmer vänder han sig till den välkända firman Neafie & Levy, som är känd för att kunna utreda de trassligaste affärer i verlden. Efter otrolig möda och besvär lyckas det för firman att taga reda på faderns vistelseort. Far och son återförenas med hvarandra. Stor tablå. Hm! hvilken puff, hvilken notis för Herald eller the World, hvilket ökad anseende för firman Neafie & Levy. Sir! om jag skall söka tvärsigenom landet, från Atlantiska till Stilla oceanen, från Canadas gräns till Panama-näset så skall jag hafva reda på hvarest Charles Tyndall finnes och uppehåller sig, lita på det. Besök mig, sir, vid tillfälle och jag hoppas då kunna gifva er goda underrättelser.“

Oliwer tackade och kände sig helt lätt om hjertat sedan en sådan man som Ben Neafie lofvat honom sitt bistånd i denna viktiga sak. Efter en ny handtryckning tog Oliwer afsked för att uppsöka mrs

Childers och hos henne vinna den plats, som åtminstone för tillfället skulle förskaffa honom dagligt bröd, huru hårdt och surt detta än var för honom att bita uti.

TIONDE KAPITLET.

Hjelten flyr med större hast än Josef gjorde för Potifars hustru. Ocean-kryssaren.
Commander Cushing.

Förutom "den upphöjda jernbanan" har man äfven andra sätt att färdas omkring i New-York nemligen spårvagnar, omnibusar och hyrvagnar. Spårvagnarna äro de allmännast anlitade, skenor äro lagda utefter nästan hvarenda aveny och många af tvärgatorna. Omnibusarna äro målade röda, hvita och blå och deras sidor prydas af kladdiga målningar i bjärta färger. De passera öfver Broadway och användas mest af innevånarna i den öfre staden, då de vilja fara ned till Brooklyn-båtarna. Det är "fashionabelt" i millionstaden att fara med spårvagn eller per jernväg.

Förmodligen var det väl denna senare omständighet som gjorde, att den stackars Oliwer, utkommen från kontoret på gatan, gaf kusken till den förbifarande spårvagnen ett tecken att stanna och steg in i åkdonet. Den billiga afgiften af 5 cents för att komma från Horace-street till Central-Park, vid hvilken Wallace-gatan var belägen, och ej behöfva nöta sina skor var ju en ren ekonomisk fördel, ehuru 5 cents kunde i nödens stund förskaffa dess egare en portion varm mat i någon soppkokningsanstalt och det är ej heller

att förakta. Vagnen var nära till trängsel uppfylld af passagerarna, hvilka till större delen utgjordes af kontorister, notisjägare och handelsbiträden, hvilka alla hade göromål att uträtta. An den ene, än den andre lemnade vid de olika stationerna vagnen och nya passagerare inkommo. På väggarna i vagnen voro hvitmålade annonstafflor upphängda, på hvilka utpuffades "Robacks ofelbara bröstdroppar och balsam", "Polerpulver för kakelugnsluckor, det bästa i världen", "Frasers hjulsmörja", "Herrik's plåster", "Sundhetsbröd för barnsängs kvinnor", "Lindränd olja, säker bot för värk", "Bartlett's blanksmörja, oändgämlig för hvar och en som vill vara elegant" o. s. v. Dessa stafflor med sina svarta bokstäfver gjorde en riktigt yr i hufvudet. Men hvad hjälpte det, puffen framför allt, i motsatt fall gick ej kommersen och detta vore det värsta som kunde inträffa i ett land, der dollarn spelar en så vigtig och framstående roll.

Vid Central-park stannade spårvagnen och urladdade sina passagerare. Vid denna tid på dagen var detta offentliga förlusteställe nära nog tomt och öde. Det är först kl. 4 på eftermiddagen som det eleganta New-York visar sig här, och man kommer i tillfälle att se litet af denna stads *high-life*. Nu tumlade endast några barn omkring på gångarna bevakade af en och annan svart sköterska, hvilken halfsofvande satt på en soffa.

Oliwer tog vägen genom parken och befann sig efter att hafva passerat Cedar-street inne på Wallacegatan samt framför ingången till det präktiga af brunsten och marmor uppförda hus, som beboddes af Mrs Childers.

Mrs Childers var en inom New-York mycket bekant personlighet, ej för skönhet eller talanger, ty hon var ful som en krokodil och okunnig som en neger, utan för sitt slöseri, sin fåfänga och elakhet. Hon var född någonstädes i en af de södra staterna samt hade varit anställd som kokerska hos en bomullspatron. Huru hon kom att hamna i New-York det

visste man icke, men en vacker dag såg man en mörkhyad, korpulent kvinna stå framför spiseln i ett kokhus vid hamnen, i hvilket de vid kajen liggande fartygens besättningar lagade sina måltider, enär all kokning ombord är förbjuden så länge fartyget ligger vid land. Här gjorde hon bekantskap med Tom Childers, som var slagtare till yrket. Han var en jätte, som kunde döda en ox med ett knytnäfs slag. Det var en robust man, lika rå och grof i sitt talesätt och uppförande som han var till utseendet. Ett kvarter whisky drack han i en enda klunk och kunde tömma en kanna utan att blifva berusad. Han fattade tycke för den korpulenta kokerskan och en vacker dag var Polly Siefmers förvandlad till mrs Childers.

Huru och på hvad sätt en mängd folk samlar rikedomar här i verlden är och förblir en hemlighet för verlden och människorna. Efter ett tjugoårigt äktenskap räknades Tom Childers bland New-Yorks millionärer. Hans slagterier voro de största i staden och han, som hvarken kunde räkna eller ens skrifva sitt namn blef vald till en af New-Yorks stadsfullmäktige, samt således medlem af den beryktade "Tammany-ringen", hvilken plundrade stadens befolkning på millioner, hvilka de ströko i sina egna fickor. Det var ett stort tjufband under hvars ok öfver en million människor suckade. Innan denna ring blef bruten och bofvarna ställda inför rätta lade sig Tom Childers ned att — dö, på detta sätt undgående ett vanärande straff och att få återbära hvad han röfvat till sig. Enkan Childers fick således sitta i "orubbadt bo" och njuta af lifvet. På den vackra Greenwoodkyrkogården i Brooklyn lät hon resa ett praktfullt marmor-monument öfver sin der hvilande "salig man" med denna inskrift i gyllene bokstäfver: Här hvilar en *rättrådig* man, den Herren en gång skall uppväcka till evigt lif samt fröjd och salighet.

Finnes det väl något mera osmakligt och berneradt folk än så kallade *uppkomlingar* d. v. s. personer som i total brist af bildning eller ens en skymt af takt

och lefnadsvett genom ett eller annat lyckans vindkast kommit i besittning af den gula metallen och i en hast se sig förflyttade från fattigdomens dy midt in i rikedomens sköte? Sällan är det som dessa individer förstå att på ett värdigt och anspråkslöst sätt bära lyckan. De förhäfva sig vanligtvis och utöfva den ena dårskapen värre än den andra. Så blef äfven förhållandet med mrs Childers. Millionerna förskaffade henne tillträde till New-Yorks fashionabla verld. Hon började att täfla med husen Astor och Vanderbilt i lyx i ekipager, hus och betjening. Hon klädde sig i siden och juveler, gaf splendida baler, middagar och konserter.

Som hon trodde att till den goda tonen hörde att visa sig sjuklig och pjåskig uppträdde hon med anspråk på att vara till ytterlighet nervös, hon, som utan att visa den minsta rörelse åsett huru hennes man nyttjade yxan och knifven på den tid då han sjelf med egen hand utöfvade sitt yrke. Hon sade sig äfven vara i saknad af aptit, ehuru hon gerna och i smyg förtärde en roastbeef på ett par skålpund samt dertill drack en butelj portvin och 3 à 4 glas whisky, samt vidare åt några dussin ostron utom äppletårta och puddingar. Tvenne läkare besökte henne dagligen och hon pep samt gnälde oupphörligen. Sin betjent genompyglade hon minst en gång i veckan och kammarjungfrun visade sig ständigt med röda ögon och tårar i ögonen. En sådan dam var mrs Polly Childers, som ständigt lät sig bedragas af smickrande skälmar och illistiga matfriare, sådane, som djupt bugade sig för millionernas egarinna, men bakom hvars rygg de räckte lång näsa åt henne.

Det var detta älskvärda fruntimmer, som annonserade efter en betjent, och det var i hennes präktiga hus som Oliwer Tyndall nu inträdde.

När han inkom i den eleganta tamburen såg han sig omkring utan att veta, på hvilken dörr han skulle banka. Slutligen upptäckte hans öga en klocksträng. Han drog i denna och efter några minuters

uppehåll öppnades en af dörrarna, ett ungt fruntimmer visade sig och frågade med en väklingande och behaglig röst hvem det var.

“En person som önskar att tala vid mrs Childers,” svarade Oliwer, som närmade sig några steg och bugade sig artigt.

“Mrs Childers är för tillfället opasslig och kan ej mottaga något besök,” svarade fruntimret. “Men var god och stig hit in så torde ni till mig, hennes sällskapsdam, framföra ert ärende. Var god och stig in.”

Rösten som talade till Oliwer föreföll honom bekant. Den stämman hade han bestämdt hört förr en gång, men hvar? Han skyndade emellertid att åtlyda fruntimrets tillsägelse och steg in i det anvisade rummet. Här i det fulla dagsljuset riktade han sin blick på den unga damen och hon såg på honom. I bådas ansigten lästes den största öfverraskning och båda utropade på en gång:

“Mr Oliwer Tyndall!”

“Miss *Mary Robson!*”

Ja, det var verkligen Oliwers gamla bekanta från “Duncan”, det var denna vackra unga flicka, som visat honom ett så varmt deltagande och som han ej fick bjuda sitt farväl när fartyget landade. Med oförställd glädje räckte de hvarandra handen.

“Ack, så roligt att få återse er, mr Tyndall,” yttrade Mary. “Ni kan vara försäkrad om, att jag menar allvar med mina ord. Hur har det gått för er sedan vi senast voro tillsammans, det intresserar mig att veta.”

“Tack, miss Robson, och jag är ej mindre glad öfver att få återse er,” svarade Oliwer, “så mycket mera som alla äro främlingar för mig i denna stad. Hur det har gått för mig, frågar ni. Det kan ni lätt sluta till, då jag säger er, att jag infunnit mig för att söka erhålla den lediga betjentsysslan hos mrs Childers.”

“Hvad säger ni, är det väl möjligt?” yttrade miss Robson i hög grad öfverraskad. Ni, en person med uppfostran och af god familj vill blifva betjent! Finnes det då ingen annan utväg för er att vinna arbete?”

“Nej, jag har försökt mig på alla håll, men fått afslag,” svarade han. “Bokkunskap tyckes ej här i Amerika hafva något värde. Ni känner till händelsen med det skrin jag förlorade ombord å 'Duncan'. Min släginge försvann äfven spårlöst utan att taga någon vidare notis om mig. Jag stod utblottad på allt och skall omkomma af nöd om jag ej vinner någon anställning.”

“O, hvad jag beklagar er,” svarade hon. “Att antaga den lediga tjänsten här är omöjligt för er. Mrs Childers är en nyckfull och elak qvinna, som skulle förolämpa er på det gröfsta. Ni skulle utsätta er för att blifva misshandlad och det lär ni ej lida.”

“Nej, miss Robson, helst som jag är mycket häftig till lynnet,” svarade Oliwer. “Den som förolämpar mig slår jag till jorden. Men huru kan ni sjelf trifvas och stanna hos henne?”

“Derför att den plats som väntade mig här befans upptagen när jag anlände hit, och jag måste derför nöja mig med den närvarande,” svarade hon. “Dock stannar jag ej qvar här länge. Jag hoppas få en god anställning hos en familj i de södra staterna och då reser jag genast härifrån.”

Oliwer ämnade svara, då dörren till rummet häftigt öppnades af mrs Childers kammarjungfru, som syntes helt upprörd och ropade:

“Frun sitter vid lunchen och är alldeles ursinnig öfver att ni ej är närvarande. Hon vill att ni skall spela för henne och hon skriker och ropar på er oupphörligt. För all del skynda in till henne annars blir det ett fasligt uppträde.”

Man hörde en röst som ropade:

“Miss Robson! hvar är miss Robson? Skall jag då behöfva hemta er sjelf. Hvar är ni?”

Mary smålog.

“I dag tyckes hon vara vid riktigt älskvärdt lynne och jag får lof att gå in till henne,” yttrade Mary. “Vill ni tala vid mrs Childers skall jag underrätta henne derom?”

“Nej för all del, jag afstår med nöje derifrån, sedan jag fått del af ställningar och förhållanden här i huset,” svarade Oliwer. “Det blir väl någon utväg,” tillade han med en suck. “Farväl, miss Robson, roligt vore om jag finge återse er.”

Mary ville yttra några vänliga afskedsord men fick ej tid dertill, ty dörren till rummet rycktes upp med vild häftighet och in störtade mrs Childers blossande af vrede. Det visade sig tydligt, att hon ej sparat på fluidum vid lunchen, ty whiskyrosorna brunno på hennes kinder och ögonen voro röda.

“Hvad vill det här säga?” utropade hon. “Är det på så sätt ni uppfyller edra åligganden, ni lata, sqvalleraktiga slyna. Jaså ni har fått en spelevink att slamra med. Hvad vill den der, säg det fort?”

Mary rodnade af sårad stolthet, hon blygdes öfver att en främmande skulle vara vitne till all denna råhet.

“Den frågan skall jag sjelf besvara,” yttrade Oliwer, som djupt harmades öfver det sätt, på hvilket den grofva qvinnan behandlade den unga flickan. “Jag kom hit för att söka anställning i er tjänst i hopp om att komma i ett aktningsvärdt hus, men finner, att här är ett helvete. En neger vore alltför god att vara här, än mindre en hvit man. Ni är en elak och grym qvinna, mrs Childers, och farväl med er.”

Mrs Childers hade fått höra sanningen och det tålde hon ej. Hennes ofantliga händer knöto sig, hennes kolossala kropp skälfdes af vrede och lik en tiger tog hon ett språng fram mot Oliwer för att gifva honom ett slag, men denne, som ej släppt henne ur sigte, flög på dörren, rusade ur tamburen

och kom helskinnad ned på gatan förföljd af slagtarfruns oqvädinsord och hotelser.

“Återigen en grusad förhoppning,” mumlade han, “men bättre att sluta vid början än att komma i en dylik qvinnas vård. Stackars miss Robson, som nödgas vara i hennes bröd. Hon är liksom jag utkastad i verlden och får pröfva på lifvets bitterhet. Att gå till Neafie och omtala hvad som händt tjenar till ingenting. Nu vet jag sannerligen ej hvad jag skall företaga.”

Han gick in i parken och satte sig på en soffa. Rundtomkring honom doftade blommorna och i träden sjöngo fåglarna. Barnen lekte och jollrade, och deras glada skratt fylde luften, men han hvarken hörde eller såg något af allt detta. Blek och drömmande satt han försjunken i dystra tankar, så sorgliga, att vi ej ens vilja gifva uttryck åt dem, ty de kommo från ett hopplöst hjerta, som var bragt till förtviflans brant.

Han steg upp och lemnade parken. Han gick framåt med sänkt hufvud nästan utan att veta hvart-hän han stälde sina steg. Han kom in på det lifliga och bullersamma Broadway och passerade Delmonicos och Astors eleganta lokaler. Fönstren till de ofantliga matsalarna stodo öppna och från de med gäster uppfyllda rummen hördes ett gladt sorl. Gick han väl att uppsöka sitt otrefliga kyffe hos Pat Dodd? Nej, han visste ej hvarthän han stälde sina steg. Han erfor ej någon trötthet fastän han uppnått Union-Square eller den del af Broadway, som ligger fyra eller fem engelska mil från dess utgångspunkt Bowling Green.

Ett: “se opp, sir!” kom honom att spritta till och vakna upp ur sina drömmier. Han hade lemnat trottoaren och befann sig midt på gatan på väg att blifva öfverkörd af en spårvagn. Med knapp nöd hann han att kasta sig åt sidan och att undgå den hotande faran. Svetten droppade ned från hans panna. Nu först kände han sig trött. En lemondärsäljare,

hvars vagn drogs af ett par hundar, hade stannat på gatan invid trottoaren. Oliwer begärde ett glas vatten, hvilket han tömde i ett enda drag. Nu såg han sig omkring och märkte, att han stod framför trappan till ett enkelt grönmåladt envåningshus, hvars anspråkslöshet bjert stack af mot de närliggande byggnadernas storlek och praktfulla yttre. Hvem bodde väl i detta hus, hvars hemtrefliga utseende fängslade ögat, som tröttnat vid att fästa sig vid de ständigt förekommande palatsen af brunsten och canadamarmor, det ena så likt det andra som om de voro stöpta i samma form.

Oliwer märkte, att en blank messingsplåt satt ofvanför ingångsporten. Han gick närmare och läste:

“John Ericsson (Engineer).”

Under vexlande sinnesrörelse läste han detta namn flera gånger. Det var ju namnet på hans ryktbare landsman, på de hundrade uppfinningarnas man, på honom, som ansåg för den största heder att blifva kallad: den förste arbetaren och som var vår tids största mekaniska snille. Försynen sjelf hade fört den hjälplöse unge svensken till detta hus.

Hvad, om han skulle försöka? Han kunde ju ej få mera än ett afslag, och han var van vid dylika. Misslyckades äfven detta försök, då visste han sig ej någon utväg. Han måste då omkomma eller falla kommunen till last.

Han ringde på klocksträngen, dörren öppnades och han befann sig snart stående framför en ung man. Det var mr Earle, kapten Ericssons sekreterare.

“Ert ärende, sir?” sporde mr Earle i en vänlig och uppmuntrande ton.

“Jag är kapten Ericssons landsman och har en enskild anhållan att framföra till honom,” svarade Oliwer med darrande röst. “Min far är öfverste Tyndall, som med utmärkelse tjenat i Förenta staternas armé.”

“Ledsamt nog kan ej er anhållan för det närvarande uppfyllas,” svarade sekreteraren, “ty kapten

Ericsson är så upptagen af arbete, att han ej kan uppoffra den ringaste tid åt besökande. Förnya ert besök om cirka 14 dagar, så skall jag förbereda kaptenen derpå. Välkommen således åter hit vid den tiden.“

“Då är jag — *död!*“ svarade Oliwer med en röst så djupt allvarlig och sorgsen, att mr Earle studsade och såg på honom med en genomträngande blick.

“Död!“ upprepade han. “Sannerligen sir, jag förstår hvad ni menar dermed.“

“Förstår ni ej, att jag då omkommit af svält af brist på arbete i denna stora stad, dit jag blifvit förd af ett olyckligt öde och af omständigheter, som jag ej förmått att förutse eller beherska,“ svarade Oliwer med lidelsefull häftighet. “I himlens namn och i er moders namn besvär jag er att lemna mig tillfälle att nu få tala vid kaptenen, till hvilken hela mitt hopp om hjälp står. Gör ni det icke, kommer ni att bära ansvaret för min död. Sir, ni ser, att jag är en ung människa, en yngling, som bönfaller om hjälp och räddning. Stöt mig ej bort ifrån er, jag ber er så ödmjukt derom.“

Oliwer talade högt och med hela vältaligheten hos en, som för att rädda sitt lif lägger sitt hjerta och sin själ i orden. Han stod med sammanknäppta händer och med tårar i ögonen. Mr Earle rördes af denna enkla uppriktighet och yttrade i vänlig ton:

“Är ni då så fast öfvertygad om, att kaptenen vill hjälpa er? Ständigt anlitad af behöfvande landsmän kan han ej vara till tjänst åt alla, dessutom har han ofta haft olägenheter af att följa sitt hjertas bud, ej alla hafva motsvarat hans förtroende.“

“Men jag skall göra det,“ svarade Oliwer med fast ton. “Han har brutit sin bana och skall ej förskjuta mig. Jag begär endast att få arbeta och det skall han förhjälpa mig till. Tigga vill jag ej och förr än jag gör det kastar jag mig i Hudson.“

I detta ögonblick öppnades dörren till ett angränsande rum och en i blusdräkt klädd kraftigt bygd

man visade sig. Det rödlätta ansigtet omgifvet af ett lätt grånadt helskäg, de skarpa ögonens lifliga eld utvisade helsa och kraft. Dragen i ansigtet voro skarpt utpreglade och öfver den höga pannan löpte några djupa linier. Mannen var kapten John Ericsson, Oliwers ryktbare landsman.

“Ni har talat så högt, att jag ofrivilligt kommit att höra allt,” yttrade han, i det hans skarpa ögon fästades forskande på Oliwers ansigte. “Stig hit in, unge man, och redogör närmare för edra förhållanden. Men tala fort, kort och tydligt, ty min tid är ytterst dyrbar, jag är ej i tillfälle att bortslösa en enda minut.”

Oliwer följde kaptenen. Det var i dennes arbetsrum, som han inträdde. Gröna gardiner voro dragna för fönstren för att mildra det starka solljuset. Öfverallt på bord och stolar lågo papper och böcker. Ett stort ritbräde låg på en ställning stående midt på golvet. I ett angränsande rum stodo uppställda modellerna till alla de maskiner och mekaniska instrument, som den snillrike ingenjören uppfunnit och hans snille skapat. Detta rum var det allra heligaste, ett museum, som i praktiskt hänseende representerade millioner.

“Tala,” yttrade kaptenen, i det han med händerna korslagda bakom ryggen gick fram och tillbaka på golvet.

Oliwer redogjorde i korthet för sina familjförhållanden samt anledningen till hvarför han befann sig i det fjerran landet. När han slutat yttrade kaptenen:

“Ni har således ej lärt något handverk eller erhållit kunskap i något praktiskt yrke? För studenter, kontorister och dylikt folk är ej Amerika något förlofvadt land. För handverkare och grofva kroppsarbetare och för sådane som kunna köpa land och bryta bygd är här deremot tillfälle till verksamhet och god förtjenst. Den som tror och inbillar sig, att man ej behöfver arbeta här i Amerika för att

vinna dagligt bröd, den misstager sig förfärligt. Här får man arbeta långt hårdare än hemma i Sverige. Dock, nog härom. Hvad skall jag göra utaf er. Jag vet ej någon annan utväg för er än att våga sjöyrket; har ni någon fallenhet härför?“

“Jag har en stark kropp, en god mage och är ej generad af svindel om jag än dinglade öfver ett bråddjup,” svarade Oliwer. “För sjölifvet har jag bestämdt anlag. Vål vore om någon ville skaffa mig plats ombord på någotfartyg, jag skulle göra mitt bästa.“

“En sådan vill jag försöka bereda er,” svarade kaptenen. “Ni är ingen äfventyrare som gifvit er hit öfver på vinst och förlust, liknöjd om huru det går, utan ni är en af omständigheterna i verlden utkastad menniska, som står hjälplös och beder om arbete, och att ej förskaffa er arbete vore en synd. Sitt nu medan jag skrifver några rader.“

Kaptenen satte sig ned vid skrifbordet, tog ett brefpapper och skref följande:

“Commander S. Cushing,
Navy-Yard. Brooklyn!

Bäste vän!

Ert senaste bref har jag mottagit och det gläder mig att ni delar mina förhoppningar om att “Wampanoog“ skall blifva en ypperlig oceankryssare. Den kan anses som en typ för denna nya klass af fartyg, hvars ändamål är, icke att strida mot krigsfartyg, ej heller att försvara egen kust, utan att, med fullt förråd af kol och endast begagnande sina maskiner, då sådant är högst nödvändigt, under segel korsa oceanen och hålla sig i stråkvägarna för den europeiska handeln, hvilken genom dem skulle tillfogas den största skada.

Ritningen till min nya propellerpansarbåt är snart fullbordad. Det blir ett fruktansvärdt vapen, som kommer att med största fördel kunna operera på söderns kanaler, floder och insjöar, samt med fördel strida mot befästningarnas kanoner. De äro enkom skapade för tjensten på Mississippi. Sextiofem dagar

efter sedan kölen blifvit sträckt är en dylik kanonbåt färdig.

Jag har en enskild tjänst att begära af er. Öfverbringaren af detta bref, en stackars yngling, som blifvit utkastad i verlden, saknar all sysselsättning, och jag har åtagit mig att förhjelpa honom härtill. Han är son till den öfverste Charles Tyndall, som så mycket utmärkt sig under kriget och som blef svårt sårad i slaget vid Antietam. Han har erhållit god skolundervisning och tror sig hafva anlag för sjöyrket. Var god och förskaffa honom en plats ombord på "Wampanoog" under ert befäl. Naturligtvis kan han endast erhålla en af de lägsta. N gör mig en verklig tjänst om ni villfar min anhållan och ökar den vänskap, som råder oss emellan.

Han saknar alla tillgångar till uppehälle, hvarför det vore önskligt, om han genast kunde erhålla någon befattning.

Er tillgifne

John Ericsson."

Kaptenen lade brefvet i ett kuvert, skref utanskrift samt räckte det till Oliwer.

"Se här," sade han, "har ni ett bref att framlemna till Commander Cushing, boende å Navy-Yard, Brooklyn. Hos honom har jag anhållit om anställning för er ombord å oceankryssaren "Wampanoog", som under hans befäl utrustas för att stöta till blockadeskadern under kontreamiral Lee. Jag är öfvertygad om, att commander Cushing uppfyller min begäran. Lycka till och låt mig se att jag får heder af er."

Oliwer kunde ej finna ord för att uttrycka sin tacksamhet. I sin öfversvallande känsla lutade han sig ned, fattade kaptenens hand och förde den till sina läppar.

"Må gud välsigna er, sir, för hvad ni gjort för mig," yttrade han under djup rörelse. "Försynen själf förde mig hit på det att ni måtte blifva ett

redskap i hans hand. Utan er medverkan hade jag varit förlorad.“

Kapten Ericsson hade återtagit sitt arbete vid ritbrädet och vinkade med handen ett farväl åt Oliwer.

När denne åter kom ut till mr. Earle strålade hans ögon af glädje.

“Nå, hur aflopp ert samtal med kaptenen?” frågade sekreteraren.

“Räddad!” hviskade Oliwer. “Jag har fått arbete och nu har det icke längre någon fara. Farväl, sir!”

Navy-Yard eller örlogsvarfvet är beläget i Brooklyn, en stor stad, i afseende på folkmängd den tredje i ordningen i Förenta staterna och det fastän den ligger så nära New-York, den folkrikaste staden i unionen. Men Brooklyn förhåller sig till New-York som skuggan till sitt föremål, ty en stor del af dem, som ha sin verksamhet i den senare staden bo i den förra. Brooklyns få lockelser äro Greenwood-kyrkogården, Förenta staternas flottstation samt Utsigtsparken, en vidlyftig, oregelbunden park om 540 yards vidd.

Det var till Brooklyn som Oliwer Tyndall nu stälde kosan sedan han lemnat den store ingenjörrens bostad. Han gaf sig ingen rast eller ro förr än han framlemnade det bref han medförde till Commander Cushing och som skulle afgöra hans öde. För att komma öfver till Brooklyn måste han gå ombord på någon af de ofantligt stora ångbåtar, hvilka transportera passagerare och gods öfver East River till Brooklyn på Long Island. Dessa ångbåtar kunna taga ombord ända till 1600 personer på en gång förutom både publika och privata åkdon — fyrspann, lastvagnar och torgkärror. Öfver 200,000 personer transporteras dagligen fram och tillbaka af East Rivers färgebåtar, deraf omkring hälften under loppet af tre timmar, morgon och afton. Vid sådana tillfällen skulle 50,000 människor och en motsvarande mängd åkdon inom halfannan timme samlas vid afgangstationen, om ångbåtsfarten af ett eller annat skäl afbrötes.

På örlogsvarfvet arbetades i arsenaler, dockor, på stapelbäddar och i verkstäder med en rastlös iver. Dag och natt fortgick arbetet oafbrutet. Ett nytt försvar skulle skapas och ordnas efter helt andra grunder än det förutvarande. Vid början af kriget var antalet fartyg, segelfartygen inberäknade, blott 42; den 4 juli 1861 uppgick antalet till 82; i december samma år till 264; den 1 december 1862 till 427; och den 7 december 1863 till 588; vid krigets slut var antalet 671, ett ofantligt antal, som bevisade, hvilka rika resurser som landet egde, och hvilken otrolig verksamhet som blifvit utvecklad så offentligt som enskildt.

Tillökningen i sjömännens antal var naturligtvis i proportion med flottans tillväxt; men vid krigets utbrott voro blott omkring 200 sjömän tillgängliga på alla sjöstationerna, och det var en ej ringa svårighet att hastigt anskaffa besättningar till ett så stort antal fartyg, helst arméén hade stora och ofta förnyade anspråk på landets krigsdugliga män. Ännu svårare var det att erhålla tillräckligt befäl för alla dessa fartyg, synnerligen som, under tiden mellan den 4 mars och 4 juli 1861, 250 sjöofficerare antingen resignerade eller blefvo afskedade från tjensten; i följd hvaraf äfven många fartyg måste sändas till sjös utan erforderligt antal officerare.

Af en arbetare erhöll Oliwer anvisning på Commander Cushings bostad. Commandern befann sig hemma och Oliwer erhöll genast företräde hos honom och framlemnade det bref han medförde.

Commander Cushing, 45 år gammal, var lång till växten med en kropp som blifvit härdad såväl bland nordpolens isar som i Ostindiens brännande klimat. Det mörka håret, ansigtets vackra form, de stora om mod och intelligens vitnande ögonen, örnäsan, som djerft sprang fram mellan ett par buskiga mörka ögonbryn gaf den kraftfullt bygda gestalten ett manligt och tilldragande utseende samt gjorde ett särdeles godt intryck på dem, som kommo i berö-

ring med honom. Hans duglighet hade förskaffat honom en hastig och välförtjent befordran och han ansågs vara en af marinens bästa officerare.

När han slutat att läsa brevet vände han sig till Oliwer.

“Ni har goda rekommendationer,” yttrade han. “Kapten Ericssons önskan är afgörande och för det andra är ni son till en man som gjort sig välförtjent af nationens tacksamhet. Er anställning ombord å “Wampanoog” är afgjord; men ni har erhållit uppfostran och är af familj, jag vill derfor söka att bereda er en plats som kan skapa en framtid åt er.”

Oliwer bugade sig rodnande af glädje. Commandern ringde och en adjutant inträdde.

“Vet ni om varfsamiralen är att träffa?” sporde han.

“Ja sir, jag såg honom nyss gå in på sitt kontor,” svarade adjutanten.

“Godt!” Derefter vände han sig till Oliwer och sade:

“Vänta mig här, sir, jag är strax tillbaka.”

Oliwer fick god tid att samla sina tankar och reflektera öfver de senaste timmarnas händelser, ty det dröjde en god stund innan Commandern återkom.

“Jag har dröjt något länge, men så medför jag också goda nyheter till er,” yttrade han. “Varfsamiralen har bifallit min framställning och ni har blifvit antagen till *midshipman* (kadett) inom Förenta Staternas flotta. Ni kommer således att erhålla fri uppfostran, fritt underhåll, uniform, bostad samt när ni är sjökommenderad *midshipmans* aflöning. När ni fullbordat er lärokurs blir ni befördrad till officer. Jag hoppas att ni är nöjd, sir, eller huru?”

Oliwers öfverraskning och glädje var så stor, att han endast förmådde helt svagt uttrycka sin tacksamhet. Hvad som nu händt honom var öfver all förväntan. Han hade blifvit satt i tillfälle att skapa sig en framtid samt i öfrigt vunnit fördelar, som mången rik mans son skulle afundats honom.

“Och redan i morgon,” tillade Commandern, “blir ni mottagen i kadettskolan. Som “Wampanoog“ ej blir sjöfärdig förr än om cirka sex veckor, så kommer ni att under tiden vistas ombord på skolfartyget “Monacacy“ för att genomgå en praktisk kurs i sjömansarbeten, styrning, rodd och lodhyfning m. m. Ert nit i tjensten, ert uppförande och er flit hoppas jag skall motsvara den välvilja, med hvilken ni blifvit omfattad.“

Oliwer försäkrade, att han skulle göra allt för att vinna sina förmäns tillgifvenhet. Allt hvad som nu inträffat föreföll honom som en dröm, och han vågade knappast tro på sin lycka. Med hvilka glada framtidsförhoppningar var det ej som han nu återvände till sitt otrefliga kyffe hos Pat Dodd. När han passerade genom krogrummet satt den gamle irländaren och halfsof bakom disken. Några kunder funnos ej för tillfället, så att Pat ostörd kunde njuta sin siesta. När han såg Oliwers glädjestrålände ansigte spratt han till. Pat var så van att se honom dyster och nedslagen, att han icke kunde låta vara att fråga: “Hvad nytt?“

“Jo, att jag i morgon kommer att lemna mitt logis här,” svarade Oliwer. “Jag får tacka er, mr Dodd för ett vänligt bemötande, det har verkligen händt mig någonting.“

Pat öppnade båda ögonen på vid gafvel och tog sig en styrketår ur tennmuggen.

“Hvad har händt?“ frågade han.

“Att jag blifvit midshipman i Förenta staternas flotta samt anställd ombord å “Wampanoog“ under Commander Cushings befäl.“

Pat reste sig upp i det han i häpen förvåning stirrade på Oliwer.

“Hvem har förhjelpt er till det?“ frågade han.

“Gud!“ svarade den unge mannen, “hvem annars?“

Pat såg efter Oliwer, som lemnade rummet, i det han mumlade:

“Ja, nog måtte det ha varit någon mäktig herre som tagit hand om honom, ty för min del hade jag dömt honom till gatpumpen och sopqvasten, ty till någonting annat tycktes han ej duga.”

ELFTE KAPITLET.

En felslagen förhoppning.

“Är nu allt i ordning, Adamis, är tébordet dukadt, har du satt friska blommor i vaserna, äro grindarna till gården öppna? Klockan har jag hört slå fyra och klockan fem kommer tåget. Du vet, mitt barn, huru orolig och längtansfull jag är. Att få mottaga hustru och son, att få, om ej skåda deras ansigten, så få trycka dem till mitt hjerta, hvilken utsäglig fröjd. Mitt hjerta klappar så våldsamt som om det ville spränga sitt omhölje. O, så barnsligt glad jag är.”

“Jag har ordnat allt efter er önskan och befallning, sir,” svarade Adamis, en ung, behaglig flicka, som var anställd i öfverste Tyndalls tjenst. “Tébordet står dukadt i salongen och allt är redo att mottaga de väntade. Jag förstår ganska väl huru glad och orolig ni på samma gång måste vara. Besynnerligt att Will ej telegraferade från New-York till er, som han fått befallning att göra. Något hinder för deras resa har ju lätt kunnat uppstå, så att vi i dag väntar dem förgäfvos.”

“Härutinnan kan du hafva rätt, min kära Adamis,” svarade öfverste Tyndall, “men just den omständigheten, att Will ej telegraferade tyder jag gynsamt, ty enligt min tanke har han ej fått tid dertill. Jag

känner min älskade hustrus tillgifvenhet för mig och hennes längtan att efter en så lång skilsmessa få sammanträffa med sin man. Hon har därför ej uppehållit sig i New-York, utan genast, samma dag som 'Duncan' anlände dit, rest med bantåget. Nu slår klockan fem och tiden är inne, Adamis, led mig ut på verandan, jag vill sitta der för att bättre kunna lyssna till deras ankomst."

Hon tog hans hand och förde honom ditut. Ett lycksaligt småleende krusade hans läppar, och med välbehag inandades han doftet från blommorna i den omgifvande trädgården. En mild, angenäm vind drog sakta fram, och for svalkande genom verandans öppna sidoväggar. Dagen hade varit ovanligt varm och aftonens svalka kändes därför så mycket behagligare

Han lutade hufvudet åt sidan och lyssnade.

"Jag hör tydligt lokomotivets signaler, tåget har anländt till stationen," yttrade han. "O, hvad jag i detta ögonblick känner mig djupt olycklig, som förlorat mina ögons ljus och ej kan se de kära dragen af maka och son. Hvad Oliwer vid det här laget måste vara stor och hurtig. Han hade fått i arf mitt utseende och min starka kroppsbyggnad. Men tyst, det kör på gatan, jag hör tydligt rullandet af en vagn. Den kommer hitåt, den far in genom grindarna. Adamis, led mig fram till trappan. Charlotte, Oliwer, Lydia, är det ni. Välkomna! hvarför svara ni ej. Will, hvarför är du tyst, hör du ej din husbonde. Adamis, hjälp dem ur vagnen, jag står här med öppna armar och väntar."

Han skälfde och darrade i alla leder af otålighet. Aftonsolens snedt fallande strålar föllo in genom verandan och belyste hans ansigte med dess regelbundet vackra drag, lifvade af den rörelse som bestormade honom. Vagnen hade stannat utanför trappan, han hörde steg nalkas, och han kände en feberhet darrande hand, som fattade hans.

“Hvem är det?” sporde han med en röst, som tycktes vilja qväfva honom. “Det är ej Charlotte, hvem är det, i himlens namn, svara mig!”

“Det är Lydia Tyndall,” svarade en oroligt dar-
rande stämma, “det är Lydia, din kusin, som kommit
hit för att trösta dig under dessa pröfnings och
hemsökelsens svåra dagar.”

“Men du kommer — *ensam*,” svarade han med
dof röst. “Hvar fins min hustru, hvar är min son?”

“Låt oss gå in samt der tala allena med hvar-
andra,” svarade hon. “Du är en man, du är soldat
och bör således mottaga hvarje underrättelse, om än
den mest nedslående, med lugn.”

“Du har således en sådan pröfvande underrät-
telse att gifva mig?” yttrade han under det att han
gick in i salongen.

“Ja,” svarade hon, “du må bereda dig derpå.
Herrans vägar äro icke våra vägar, och som kristna
måste vi tåligt bära den börda han pålägger oss.”

Hon talade med en mjuk ton, med en rörande
dallring i rösten, likasom hon velat qväfva utbrottet
af sina tårar. Han satt i soffan och hon tog plats
vid hans sida samt hviskade: “Du frågar efter Char-
lotte, din oförgätliga maka, och med djupt bedröfvadt
hjerta måste jag svara dig: hon är — *död!*”

Han bade anat detta och beredt sig derpå. Men
det oaktadt uppgaf han ett rop af sorg och smärta.
Ett skri af så djup förtviflan, att det skar igenom
märg och ben på dem som lyssnade dertill.

“Död,” mumlade han, “och hvar fins min son?”

Det ryckte till i Lydias ansigte när hon med
lögnen på läpparna svarade:

“Han ville ej under några vilkor lemna Sverige
förr än han tagit sin studentexamen. Han har blott
ett år qvar vid läroverket. All vår öfvertalning tje-
nade till intet. Vi arrangerade på bästa sätt för
honom, så att han i ekonomiskt hänseende har det
mycket bra. Jag medför bref till dig från honom.”

Hade han kunnat se det hatfulla uttrycket hennes ansigte, när hon talade om Oliwer, skulle han bestämdt dragit misstankar om att hon bedrog honom. Nu trodde han fullt och fast på hennes ord och hyste ej det ringaste tvifvel på hennes uppgifter.

“Och min hustru, hvad var orsaken till hennes död?” sporde han. “Berätta för mig om allt, som står i samband med denna olyckliga resa samt om hennes sista stunder. Skona mig ej, utan låt såret blöda medan det är friskt. Jag vill veta allt.”

Lydia omtalade allt hvad läsaren redan känner till rörande resan med “Duncan” samt orsaken till fru Tyndalls frånfälle. Lydia förstod att i sin berättelse infäta så många vackra saker om den hängifvenhet, kärlek och uppoffring som hon visat den aflidna, att Tyndall kände sig djupt rörd och öfverhopade henne med tacksägelse samt försäkran om sin tillgifvenhet.

“Sådant som jag nu berättat det är förhållandet med denna sorgliga och oförutsedda tilldragelse,” slutade hon sin historia. “Ödets hårda slag kan ingen undgå och vi kunna ej ändra försynens rådslag. Den sorg som drabbat ditt hjerta är stor, men du måste bära den såsom en man och sann kristen. De tröste-grunder jag kunde anföra känner du till lika väl som jag. Tänk på att hvad som händt kunnat blifva ännu värre. Din son hade kunnat befinna sig ombord och fartyget t. ex. hade gått förloradt med man och allt. Du hade då stått alldeles ensam och öfvergifven i verlden. Nu har du dock honom att lefva för, och i mig,” tillade hon med en ljuf smekande röst, “har du en tillgifven syster, en trogen vän som gerna delar dina sorger och ömmar för dina lidanden.”

Hon smekte hans hand, som hon fattat och höll slutan mellan sina händer. Med hufvudet sänkt mot bröstet suckade han tungt. Det syntes tydligt, att han sörjde djupt och innerligt.

“Om blott Oliwer, min älskade son, varit här, hvilken tröst skulle jag då ej funnit i umgänget med

honom," yttrade han med låg röst liksom talande för sig sjelf. "Besynnerligt att han kunde handla så och lemna sin älskade mor utan att ledsaga henne på den långa färden. Detta handlingssätt är så olikt honom, att jag ej kan förklara det. I morgon, Lydia, skall jag bedja dig uppläsa för mig det bref du medför från honom. Måhända erhåller jag i detta närmare förklaring på hans handlingssätt."

Hvarje gång han nämnde sonens namn kände Lydia ett styng i sitt hjerta. Hon erfor en lätt förklarlig oro och ångest, att hennes bedrägliga förfarande mot Oliwer skulle blifva upptäckt, och då var hon viss om, att Tyndall skulle så djupt förakta henne, att hvad hon nu vunnit i hans aktning och tillgifvenhet totalt skulle gå förloradt och han drifva henne bort ur sitt hus. Hon måste därför till hvad pris som helst spela sina kort så, att ingen upptäckt blef möjlig. Hon bäfvade vid tanken på, att Oliwer kunde finna hjälpare, hvilka hyste deltagande för honom, och med hvilkas understöd han kunde komma i tillfälle att finna faderns uppehållsort och komma till honom. Hvad följderna häraf skulle blifva var lätt att inse, och Lydia började tvifla på, om hennes handlingssätt varit klokt, då hon af hat till Oliwer och af fruktan att denne skulle korsa hennes planer med afseende på fadern, lät honom bli utkastad i världen.

Dagen derpå var Lydia uppe i arla morgonstunden för att i Oliwers namn skrifva det bref hon sagt sig medföra ifrån honom. Detta bref blef ett prof på qvinlig list och argslughet. Hon vågade ej helt och hållet utesluta uttryck af kärlek och deltagande för fadern och den svåra olycka som drabbat honom, ej heller att uttrycka sin önskan att träffa honom samt vara modern följaktlig, men på samma gång lät hon framlysa så mycken egennyttighet och sjelfkärlek att intrycken af de vackra och deltagande uttrycken betydligt minskades och lemnade rum för ett högst ofördelaktigt omdöme.

Hon stoppade brevet på sig och gjorde derefter en rund genom huset. Hon fann Tyndalls hem mycket treffligt och komfortabelt. Adamis, den unga mulattskan, sysslade i rummen och Lydia berömde den ordning som herskade öfverallt. Adamis rodnade af glädje och tillfredsställelse, det beröm hon erhöll smickrade henne och Lydia vann genast hennes tillgifvenhet.

“Jag skall säga er, miss, att jag är ung och oerfaren, men vill gerna göra så godt jag förmår,” yttrade hon till Lydia. “Öfversten är så god och välvillig, att det vore en stor skam att ej söka vara honom till nöjes. Stackars vår käre husbonde, han har träffats af en stor sorg, han älskade sin hustru djupt och innerligt.”

“Han gjorde det,” svarade Lydia, “men vi skola hoppas att tiden medför lindring i hans sorg. Talade han något om mig och nämnde mitt namn när han talade om sin familj och sina vänner?”

“Det gjorde han, miss,” svarade Adamis, “och det i ord som vitnade om att han hyste mycken vänskap och tillgifvenhet för er. Ni kan vara öfvertygad om att han värderar er högt.”

Lydia rodnade af glädje och nickade vänligt åt den unga flickan. Hon hade slutat sin rund i rummen och gick nu ut i trädgården. Ett uppfriskande regn hade fallit under natten. På blad och blommor glittrade regndropparna. Solen lyste från en klar himmel och luften var uppfylld af vällukter.

“Kunde jag blott vara lugn att ej blifva öfverraskad af Oliwer skulle jag finna mig oändligt väl på detta ställe,” tänkte hon, der hon med långsamma steg vandrade framåt gångarna. “Men det är ej värdt att oroa sig med tanken på en fara, som ännu torde vara långt aflägsnad om den någonsin blir att frukta. I det Babylon, som kallas New-York, kan mycket inträffa, som leder till förderf. Det är en myrstack, der det ena kräldjuret lätt trampar ihjäl det andra.”

Det var en hemsk förhoppning, som hon likväl ej klädde i ord. Men den vitnade om, att de onda

lidelserna i Lydia Tyndalls själ helt och hållit vuunit herraväldet öfver henne, och att hon, för att vinna sitt eftersträfvade mål och blifva den mans maka, hvilken hon älskade, ej skulle rygga tillbaka för några mötande hinder.

Hon vek in på en sidogång och uppgaf ett lätt rop af öfverraskning. Hon stötte nämligen på öfverste Tyndall, som stödjande sig på Will Watsons arm äfvenledes promenerade i trädgården. Öfversten såg blek och lidande ut. Han hade tillbragt en sömnlös och orolig natt och därför stigit tidigare upp än vanligt.

Lydia helsade med ett fryntligt god morgon, gaf Will en blick att aflägsna sig, tog öfverstens arm och fortsatte promenaden med honom. Tyndall förde genast samtalet på sin hustru och den förlust han lidit. Lydia försökte allt emellanåt att bringa samtalet in på andra ämnen, men det ville ej lyckas för henne.

“Jag har medtagit brevet från Oliwer,” sade hon. “Måhända önskar du att jag läser det för dig? Låt oss sitta ner, här ha vi en beqväm hviloplats.”

“Må ske då, det skall blifva en kär förströelse,” sade han.

De hade tagit vägen uppför en liten kulle, som låg ungefär midt i trädgården, och från hvilken man hade en vacker utsigt öfver den lilla staden, som i halfcirkel utbredde sig på slätten. På afstånd syntes Arkansasfloden slingra sig fram mellan trädbevuxna stränder och grönskande ängar. Det var en täck tafra, som framkallade en behaglig sinnesstämning hos åskådaren.

Hon framtog och läste det bref hon sjelf författat. Hon lade en särskild tonvigt på de uttryck hon ville framhålla. När hon slutat yttrade öfversten:

“Det der brevet förefaller mig kyligt och kallt och är helt och hållet olika mot dem jag förut fått mottaga från Oliwer. De uttryck, som skulle vara deltagande och vänliga, äro sökta och ej från hjertat

gående. Lemna mig det brefvet, jag vill förvara det bland de öfriga jag har från honom.“

Hon vågade ej göra några invändningar häremot. Med darrande hand räckte hon honom brefvet. Det kunde blifva ett farligt vitne mot henne i en framtid, men hon hoppades att vid något passande tillfälle kunna återtaga det. Hon hade beträdd bedrägeriets väg och måste fortgå på densamma.

Hon beskref den täcka utsigt för honom, de hade från den plats de intagit. Han lyssnade med synbart nöje till de väl lagda orden, ty Lydia egde fantasi samt kunde när hon så ville inlägga ett behagligt tonfall i sin röst.

“Hvad hon skulle funnit trefnad här,“ sade han med en djup suck. “Att åt henne kunna erbjuda detta nya hem utgjorde min glädje och stolthet. Men ack, det blef en felslagen förhoppning.“

Han suckade så djupt, att Lydia kände verkligt medlidande med honom. Hans ansigte var blekt och syntes ännu blekare genom den svarta bindel han bar för ögonen, dessa fordom så liffulla och strålande ögon som Lydia så mycket beundrat.

“Och läkarna ingifva dig goda förhoppningar om att du skall återvinna din syn?“ sporde hon. “Gud, hvilken ousäglig nåd och glädje vore ej detta.“

“Ja, du har rätt,“ svarade han. “Hoppet finnes, men om det blifver en verklighet känner endast försynen. Ännu på ett år kan ingen operation företagas. Det blir en lång tid af mörker och lidanden.“

Inom ett år borde hon således hafva vunnit sitt syftemål och blifvit Carl Tyndalls maka. Inom denna tid borde hon i så hög grad vunnit hans tillgifvenhet och gjort sig så outhärlig för honom att han ej kunde undgå att erbjuda henne sin hand. Sedan måtte det hända hvad som helst. Återfick han sin syn innan Lydia lyckats snärja honom i sina nät kunde det lätt hända, att han fattade tillgifvenhet för en annan qvinna och blott skänkte henne sin vänskap som förut. Hon måste således handla med beräknad list och slughet.

Och hvarför, frågar man möjligtvis, var Lydia Tyndall så angelägen om detta äktenskap, att hon till och med för att vinna detta mål blef brottslig? Svaret härpå är ej så lätt afgifvet, ty på djupet af människohjertat ligga så många oförklarliga gåtor fördolda, att deras lösning är ytterst svår att finna.

Vi skulle tro, att det var passion, att det var kärlek, en verklig böjelse för den man, som hon älskat ända från sin ungdom. Den osämja som alltid varit rådande mellan henne och Oliwer och som slutligen öfvergick till ett verkligt hat gjorde, att hon fruktade det denne skulle motarbeta hennes planer, och att han på det bestämdaste skulle afråda fadern från en förbindelse med den af sonen afskydda qvinnan. Dessutom var Lydia af en lidelsefull karakter och vi skulle tro att allt detta tillsammantaget förde henne in på den väg hon beträdde.

“Flowerstown“ var ett bevis på huru hastigt en stad uppstår i Amerika, liksom vore den stampad fram ur jorden. För ett tjugutal af år tillbaka fans på den plats, som staden nu intog, blott ett par landt-gårdar, hvilkas egare sysslade med boskapsskötsel. Af en händelse upptäcktes en jerngrufva på platsen, ett konsortium bildade sig för dess bearbetande, hus byggdes, en jernbana anlades, som förband stället med New-York-Kansas-banan, och en stad uppstod med hotell, tidningar, kyrkor, gas och vattenledningar m. m. Folk flyttade dit och en liflig handel uppstod. Men sedan grufvan, på hvilken stadens hela bestånd hvilade, år efter år började att minska afkastning, så att dess drift till slut måste alldeles nedläggas, så försvann från staden allt industrielt lif och den vegeterade numera endast såsom en anhaltstation för den stora jernbanan samt genom odlingen af blommor och grönsaker, hvartill jorden var särdeles lämplig. För familjer hvilka önskade att lefva i tillbakadragenhet, samt för sjuklingar eller för personer som älskade studier och ej ville störas af bullret från gatorna, var “Flowerstown“ en synnerligen lämplig plats. Grönt

växte här frodigt på gatorna och torgen, samt tjänade till föda åt får och kor. Det var en idyllisk plats, som var dömd att i tidens längd försvinna i brist på lif och verksamhet.

Stationsföreståndaren vid jernvägen, pastor Anthony Habbert vid metodistkyrkan samt läkaren doktor Herrick voro stadens notabiliteter, som representerade platsen. Att något umgängeslif familjerna emellan här skulle förefinnas var en omöjlighet, och något sådant existerade ej heller.

För Lydia, som var van vid umgänget med människor och som var i behof af en afledare för sina oroliga tankar, blef den lilla staden snart outhärdlig, och hon hade ej vistats i "Flowerstown" längre än trenne månader förr än hon öppet förklarade, att hon skulle få tvinsot om hon skulle uppehålla sig en liten tid till. Frukten att Oliwer likt ett hemskt spöke i en hast skulle visa sig bidrog äfven till hennes önskan att ombyta vistelseort. Tyndall som hörde denna klagan och jämmer lofvade att tänka på saken, ehuru han sjelf ej var böjd för någon rubbning innan tiden för ögonoperationen var inne.

"Det är ej nog med att du tänker på saken, du måste äfven handla," yttrade Lydia, i det hon anslog en annan ton än den hon brukade använda mot honom. "Blir ingen flyttning utaf reser jag tillbaka till Sverige, ty här i denna dystra håla kan man blifva galen. Dessutom är jag öfverflödig hos dig. Will och Adamis kunna mycket väl sköta om husets angelägenheter, är det icke så?"

"Hur kan den förståndiga Lydia så tro och tänka," svarade Tyndall med upprörd röst. "Skulle du väl hafva hjerta att öfvergifva mig i denna min pröfvande belägenhet, nedtyngd som jag är af sorg och olycka. Icke kunna tvenne tjänare huru tillgifna de än äro ersätta din plats, ersätta mig ditt sällskap och den ömma omvårdnad du skänker mig. Vi skola inom kort flytta härifrån, jag lofvar dig det."

“Och på detta löfte litar jag och stannar kvar hos dig,” svarade hon. “Till de norra staterna vill jag ej komma. Jag vill njuta af söderns praktfulla natur. I New-Orleans eller Charlestown t. ex. skulle jag vilja bosätta mig, eller också på någon plantage i Florida, Georgia eller Louisiana. Ja, vi skola öfverlägga derom och nog komma öfverens om platsen, der vi skall slå ned våra bopålar.”

“Men i dessa stater är det ofantligt hett och såväl i New-Orleans som Charlestown uppträder gula febern,” sade han. “Det är en fiende, som man har alla skäl att respektera.”

“Men som jag icke alls fruktar, ty jag är litet smått fatalist och tror att det öde som är bestämdt för oss skall gå i fullbordan det må nu vara hvilket som helst,” svarade hon. “Jag har läst så många skildringar om Mississippi, med dess ofantliga prärier, dess djur och växtverld, om det lif och den rörelse som är rådande på denna jätteflod, att jag längtar obeskrifligt att få skåda allt detta med egna ögon. “Flowerstown” är som de dödas stad. Hvilket är bäst: antingen att dö här af melankoli och tvinsot eller af gula febern i Florida? Jag för min del föredrager det senare alternativet.”

Med Oliwer underhöll hon fortfarande den skenbara brevexlingen samt uppläste för Tyndall de falska bref hon skrivit i Oliwers namn. Hon hade delgifvit denne moderns död och hon skildrade på ett rörande sätt sonens sorg och saknad. Hon bedrog fullkomligt den blinde mannen samt spelade sin falska roll med en list och kloket som betog alla misstankar.

Men hennes oro och fruktan tilltogo dock för hvarje dag. När anghvislan tillkännagaf bantågets ankomst erfor den brottsliga qvinnan en ångest, som utsägligt pinade henne. Hennes oro dref henne att gå till stationen för att efterforska, hvilka passagerare det ankomna tåget medförde, och om någon af dessa kvarstannat i staden. Hon lemnade Tyndall ingen ro förr än han gifvit sitt bifall att lemna “Flowerstown”.

I största hemlighet förberedde hon deras afresa. Hvarken Will eller Adamis fick veta hvarthän de ämnade sig. Hon uppgaf blott, att öfversten ämnade sig bort för att rådfråga en ryktbar ögonläkare, och att de samtliga skulle lemna staden. Med en outtröttlig ifver förberedde hon allt till deras afresa och en vacker dag stod Tyndalls lugna hem tyst och öde. Ingen i staden hade den ringaste aning om hvarthän den blinde mannen och hans omgivning ställt kosan. Man hade observerat dem på bantåget, som tidigt på morgonen lemnat stationen, detta var allt. På en tafva uppsatt vid grindarna till gården tillkännagafs, att det hus, som Tyndall bebott, var att hyra. Lydia hade lyckats att igensopa alla spår, som kunnat leda till någon upptäckt, hvarthän de ställt sin färd, och ingen i staden lade sig heller någon vinning om att forska derefter.

Men några dagar efter deras hemlighetsfulla afresa anlände dock en resande till "Flowerstown" som på det ifrigaste gjorde förfrågningar efter öfverste Tyndall, utan att kunna erhålla upplysningar om hvarthän han begifvit sig. Man visade honom det hus öfversten nyss lemnat och detta var allt. Den resande svor ve och förbannelse öfver sin otur att hafva kommit "en timme försent". Han hade haft en otrolig möda innan han lyckats upptäcka öfverstens vistelseort, och nu var allt förgäfvat. Den resande gick åter på tåget, som ångade i väg norr hän. När det anlände till New-York skyndade han att taga sin lilla nattsäck i handen samt begifva sig till mr Ben Neafies kontor nr 56 femte avenyen.

Mr Neafie satt som vanligt uppspetad på sin pulpetstol och skötte sina affärer med samma nit och ifver som så mycket utmärkte honom. När han fick se den resande inträda på kontoret utropade han:

"Nå, mr Cowper, har firman att anteckna en ny seger. Är öfversten funnen?"

"Ja, sir, både funnen och på nytt försvunnen. Djefvulen har haft sin hand med i spelet. Just som

jag hade segerpalmen i min hand rycktes den ifrån mig.“ Mr Cowper yttrade dessa ord med den djupaste harm afmålad i sitt ansigte. Han var en af firmans yppersta spårhundar och notisjägare, och hvad som hänt honom ansåg han för en outplånlig skymf.

Han berättade för mr Neafie utgången af sin beskickning.

“Ni har visat mycken nit och en ovanlig skicklighet,” yttrade kontorschefen. “Firman beviljar er en gratifikation af 50 dollars. Vi skola ej förlora modet, ty vi skola till slut likväl finna rätt på öfverste Tyndall om vi än skola söka efter honom under jorden.”

“All right, sir!” jag skall uppsöka honom,” svarade mr Cowper med bestämdhet. “Denna affär är en hederssak, som ej får öfvergifvas.”

Mr Neafie nickade med sitt giraffhufvud ett stumt bifall och återtog arbetet med sina böcker.

Lydia hade således undgått den hotande faran. af en upptäckt i rättan tid. Hon hade haft en ovanlig lycka och tur att undslippa den farliga spårhunden.

TOLFTE KAPITLET.

•
“Wampanoog“ erhåller sin besättning.

Mellan Cap Hatteras och Florida.

Tvårs öfver oceanen.

“Wampanoog“ var fullt utrustad och sjöfärdig, det återstod blott att komplettera dess besättning, men detta hade sig ej så lätt, ty bristen på sjöfolk var ytterst kännbar, och matroserna fordrade enormt stora hyror. På krogarna såväl i Brooklyn som New-York voro

anslag uppsatta, som tillkännagafvo, att "Wampanoog" behöfde folk, och att dess besättning hade att förvänta både god hyra och prispennningar; ty fartyget var bestämdt att som oceankryssare jaga efter kapare och blokadbrytare och Commander Cushings namn var en säker borggen för, att man ej fåfängt skulle söka efter dessa.

Af kännare erhöll "Wampanoog" ett särdeles godt bedömande. Den representerade en helt och hållet ny klass af fartyg och kunna anses för en typ af dessa. Den var 335 fot lång, 45 fot bred och mätte 3,200 tons. Bestyckningen bestod endast af några få svåra kanoner. Dessa fartyg, hvilkas antal efter hand ökades, äro fullt fregatt-tacklade, och deras förmåga att föra kol är stor, i förhållande till fartygens egen storlek. Deras segelmassa är ofantlig och denna i förening med fartygens stora längd och jemförelsevis ringa bredd gifver dem den största hastighet, som kan uppnås af ett segelfartyg. På samma gång hafva de, i stället för tyngden af ett fullt batteri, de mest kraftiga maskiner, som deras skrof kunna bära, och hafva derfor så stor hastighet, som någon oceanångare ännu uppnått. Deras få men svåra kanoner och hastigheten af deras rörelser sätta dem i stånd att strida med hvilket träfartyg som helst, och de äro snabba nog att undvika strid, om de icke åstunda en sådan.

Commander Cushing såg sig föranlåten att ut-sända värfvare för att få sin besättning fulltalig och först efter mycket bråk kunde "Wampanoog" inmönstra och hissa "Union-Jack" på förtoppen till signal för afgang. Master Pat Dodd hade sålt 15 man till "Wampanoogs" besättning, emot det han erhöll en månads förskott på deras aflöning och 10 dollars i i extra dusör för hvarje man. Dessa arma satar stodo i skuld hos Pat för en månads kost med logi och fingo nu på detta sätt gälda nöjet att hafva tagit sig en rast på landbacken.

Ombord på "Wampanoog" befann sig Oliwer, som med heder genomgått sin kurs på skolfartyget. Nu först kommo honom de kunskaper han förvärfvat i skolan till nytta. Hans teoretiska underbyggnad i humaniora befans nemligen så god, att han befriades från vidare studier i dessa ämnen. Han hade blott att inhämta navigation och astronomi, i öfrigt bestod allt att lära den praktiska delen af sjömansyrket. Commander Cushing var mycket belåten med sin skyddsling och Oliwer intog första rummet bland de fyra kadetter som jemte honom voro anställda ombord.

Vid Cap Hatteras på kusten af Nord-Carolina anträffade "Wampanoog" kontreamiral Lee, chefen för norra atlantiska blokadeskadern, samt erhöll befallning att intaga sin krysstrakt mellan nämnde Cap och mynningen af Florida-golfen. Under höst- och vintermånaderna är denna del af atlantiska oceanen ofta hemsökt af svåra stormar, och strömsättningen längs kusten gör navigeringen ytterst svår och makt-påliggande. Af amiralen erhöll commander Cushing den upplysningen att i Charlestowns hamn lågo flera blokadbrytare med intagen last af bomull, samtliga under engelsk flagg, samt blott lurande efter något passande tillfälle för att kunna utlöpa. Kapare utrustade i St. Louis och New-Orleans hade äfven varit synliga, och commandern erhöll order att hafva ett vaksamt öga på dessa jemte blokadbrytarne. Commander Cushing delgaf genom en skeppsorder sin besättning dessa underrättelser, samt anbefalde den strängaste utkik efter seglare.

Något enformigare än att dag efter dag kryssa med ett fartyg inom vissa bestämda gränser kan man näppeligen råka ut för, och om det gladaste lynne under dylika omständigheter skulle sjunka ned till melankoliens ståndpunkt, så är sådant högst förlåtligt. Vatten och idkeligen vatten skådar det trötta ögat, och exercisen med kanoner och segel är ej tillfyllestgörande att skingra enformigheten. Commander Cushing, som hyste den rätta åsigten, att fartyget

var till för artilleriets skull och ej tvärtom, använde tiden med att öfva sin besättning vid kanonerna. Man sköt till måls på utkastade rödmålade tunnor, och folket uppnådde också en stor färdighet i träffsäkerhet. Äfven skjutningen med revolver och bruket af blanka vapen öfvades flitigt.

Länge kryssade "Wampanoog" på alla håll, under hela oktober månad, utan att kunna uppspara någon pris; och folkets lynne blef allt mera nedstämt. Man kunde från toppen urskilja flera fartyg liggande i Charlestowns hamn utan att något gaf sig ut till sjös. En dag stälde sig commandern framför nachterhuset, tog nyckeln till sin byrå ur fickan, kastade den i vädret och befalde vakthafvande officern att låta styra efter det streck på kompassen, hvori den nedföll. "Jack" fann infallet mycket roligt och efter sin smak, men log i mjugg åt detta beteende; men de äldre matrosernas förhoppningar lifvades deraf, och man hoppades att snart få sigte på någon seglare.

"Hvad skall man väl hitta på för dumheter för att krya upp humöret på våra sjögastar," yttrade Cushing till sin förste löjtnant. "Jag hör ej till de skrockfulle, men det tål ju att försöka. Hvad är det fråga om, sir?"

Detta yttrande var stäldt till Oliwer, som kom fram till chefen och vidrörde mössan.

"Jag har varit på stortoppen, sir, och med tillhjälp af kikaren har jag kunnat räkna fartygen i Charlestowns hamn," svarade han. "När vi vände från landet låg der 22 fartyg, nu när vi åter lågo in emot kusten, kunde jag endast räkna — *tjuquett*. Ett af dem har således stuckit ut till sjös."

Commandern såg med välbehag på den unge midshipmannen och yttrade:

"Ert nit och er påpasslighet hedrar er, och jag är nöjd med er, sir." Derefter vände han sig till mr Coles, förste löjtnanten.

"Tänk om det vore 'Alabama'," sade han, "denne djerfve blokadbrytare, som hitintills gäckat alla våra

kryssare. Något annat fartyg än detta fördömda spökskepp har ej vågat sig ut. Hvad kurs styra vi?"

Frågan var stäld till vakthafvande officeren. Denne svarade leende:

"Efter den riktning, i hvilken nyckeln nedföll styra vi NNO $\frac{1}{2}$ N, farten 6 knop."

"Låt elda upp under alla pannorna och håll den kurs vi nu styra. Vinden mojnar ut till natten och om vi skola hafva hopp om att hinna fatt blokadbrytaren måste vi skynda."

Inom kort började "Wampanoog" ånghästar att arbeta, seglen, som ej längre gjorde någon nytta, beslogos, och för full ånga ilade det vackra fartyget med en loggad fart af fjorton knop öfver oceanen. Natten var mörk och himlen öfverdragen med moln. Vid 11-tiden ändrades kursen mera ostlig. Det blixtrade starkt i nordvest och vinden som mojnadt ut väntades komma från detta håll.

Oliwer, som hade hundvakten, gjorde allt emellanåt en tur till väders för att med tillhjälp af sin nattkikare speja kring horisonten. Han hade fattat posto på storbramsalningen och satt der ej olik en stor svart fågel.

Med den unge mannen hade försiggått en i ögonen fallande förändring. Hans af naturen lifliga lynne hade, sedan hafsvindarna fullkomligt bortblåst skoldammet, blifvit ännu mera gladt och frimodigt. Skolan hade varit på god väg att göra honom till en filosoferande pedant, oduglig för det praktiska livets verksamhet och fordringar. Den latin och grekiska han under årtal pluggat i sin hjerna hade uppsvällt hans själ och gjort honom dummare. Kunskapen har endast värde för så vidt den medför karakterens förbättring och omdömet skärpande. Kunskapen på läpparna är blott till för att paradera med, det är då ett onyttigt mynt. Med flit hade romarna vid de grekiska provinsernas eröfring skonat biblioteken, ty dessa böcker och bokstudier höllo sina idkare i för-

slappning, och hindrade dem ifrån att blifva handlingskraftiga män.

Oliwer var nu midt uppe i det praktiska lifvet, och han njöt deraf med verklig vällust. Ingen dag förgick, under hvilken ej hans omdöme skärptes och hans synkrets vidgades. Hans kropp härdades och hans mod och sjelfkänsla ökades. Han fick studera folk och seder och hans vetgirighet tilltog. Han stod ej längre som en ofruktbar stängel, som hvarken kunde bära blad eller blomma. Han hade blifvit ett arbetsbi i stället för en drönare, och han kunde tänka och reflektera sjelf på egen hand utan att böckerna visade honom vägen.

Det var naturligt, att han ofta och med bekymmer tänkte på sin far och den pröfvande belägenhet, i hvilken han befann sig. Men å andra sidan hoppades han, att den dag skulle randas, då han fick sammanträffa med honom och visa, att han, fastän hjälplöst utkastad i världen, likväl lyckats att bryta sig en hedrande bana samt med bibehållna seder och dygd stå framför honom. Detta hopp eggade hans mod till nya och fortsatta ansträngningar. Med afsky och det djupaste förakt tänkte han på Lydia, hvars handlingsätt ännu var en gåta för honom. Han kom aldrig på den tanken, att hon hade några planer med afseende på hans far. Oliwer var alltför oerfaren för att kunna bedöma ett qvinnohjertas mysterier. Hans mor hade varit en sann och uppriktig qvinna, hvars hjerta låg öppet som en uppslagen bok, och han bedömde andra af hennes kön efter henne.

När Oliwer väl för tredje gången gjorde ett besök på stortoppen tyckte han sig förmärka ett svagt eldsken ungefär två streck i lä på styrbords bog. Han lade kikaren till ögat och observerade, att skenet hade en lång utsträckning samt till- och aftog. Det måste enligt hans öfvertygelse, härleda sig af gnistorna från någon ångbåt. Vinden hade enligt chefens förmodan gått öfver till nordvest. De få stjernor, som emellanåt framskymtade, hade ett dunkelt och sömnigt

utseende. Luften höll sig fortfarande disig, och barometern visade en stark tendens till fallande.

Oliwer äntrade ned i däck och rapporterade till vakthafvande officeren hvad han förmodat sig hafva upptäckt. Samtidigt härmed kom chefen upp på däckets samt erhöll del af rapporten.

“Gå ånyo upp på toppen, midshipman Tyndall,” befalde han, “och om skenet ännu är synligt, så tag en ungefärlig pejling deraf, så skola vi ställa kursen derefter.”

Nyheten om hvad som Tyndall rapporterat spred sig hastigt bland vakten på däck. Ögon, som spejade ut i mörkret, visade sig öfverallt, matroserna äntrade upp till väders och utkikarnas uppmärksamhet fördblades.

“Skenet synes tydligt,” ropade flera röster från taklingen ned till däckets.

“Det låter godt,” svarade chefen. Derefter ropade han:

“Stortopp, ohoj! Hur ser ni det deruppe?”

“Pejlingen är i ungefär Ost-Nord-Ost!” ljöd svaret.

“Bra! löjtnant Mc Duff styr kurs derefter så få vi se hvad vi hafva för tur,” yttrade chefen till vakthafvande officeren.

“Wampanoog“ föll utaf i denna riktning. Vinden ökades, och vågorna började att visa sina hvitskummiga kammar. Chefen signalerade till maskinen att bringa ångan upp till högsta tryck. Ånghästarna matades med yppersta stenkol. Ur skorstenen hvirflade fram en tjock svart rök, och gnistorna flögo som rasande andar upp och ned. Loggen angaf $14\frac{1}{2}$ knop. “Högsta ångtryck!” rapporterade mr Fraser, förste maskinisten.

“Förträffligt, mr Fraser,” svarade chefen gnugande händerna af belåtenhet. “Den här pressningen skall nöta till maskindelarna, och när så blir förhållandet skall “Wampanoog“ göra sina 15 knop, men till dess få vi vänta.”

“*All right, sir,*“ jag är af samma tanke ehuru redan nu maskinernas arbete är utmärkt,“ svarade maskinistofficeren. “Efter slagtäljaren gör fartyget större fart än efter loggen, som vid så stark fart ej är fullt tillförlitlig.“ Chefen inbjöd maskinistofficeren ned i kajutan för att taga ett glas vin och några skorpor. Vid nedgåendet stötte han på Oliwer och gaf honom en vink att medfölja.

“Ni har så flitigt besökt stortoppen och fått frisk vind i edra lungor, att ett glas vin ej kan skada,“ sade han vänligt till honom. “Er skål, mr Tyndall, och måtte nu er upptäckt bestå i verkligheten och vi få oss en god pris.“

Oliwer rodnade af glädje. Denna chefs anspråkslösa välvilja uppfylde honom med välberättigad stolthet. Commander Cushing var ej den, som slösade med några ynnestbevis, och därför var äfven den minsta välvilja från hans sida så mycket värdefullare.

“Jag riktigt längtar efter att på allvar få pröfva verkan af “Wampanoogs“ 11 tums Dahlgrens*) kanoner,“ yttrade chefen till mr Fraser. “Hvilken omtanke, energi och verksamhet har ej sjöförvarsdepartementet utvecklat, när man besinnar, att likasom vi måste skapa fartygen måste vi äfven skapa för dem erforderliga kanoner. Vårt förnämsta kanongjuteri var från första stund i rebellernas händer, och med undantag af Pittsburg, fans blott få gjuterier i landet, som voro inrättade för kanontillverkning. Oaktadt detta och flera andra svårigheter hafva vi likväl nu tillverkat ej mindre än 2,811 kanoner af nya modeller, af hvilka omkring 800 äro 9 och 11 tums Dahlgrens och omkring 700 svåra refflade, och 36 stycken 15 tums.“

“Ett i sanning lysande resultat,“ yttrade mr Fraser, “och jag tömmer mitt glas till ära för de män, hvilkas kraft och förmåga åstadkommit detta.“

*) Svensk till börden och kontre-amiral i Förenta Staternas flotta. En mycket framstående artilleri-konstruktör.

På dagvakten blåste det trerefvad märsegelskultje. "Wampanoog" med vinden på låringen susade med en svindlande fart öfver vågorna. Klockan half 8 på morgonen varskoddes en ångare rätt förut med samma kurs som "Wampanoog". Det var tydligt samma fartyg, som blifvit observeradt under natten. En af midshipmännen stod förut på backen och mätte distansen med octanten för att iakttaga, om man vann något på det främmande fartyget. Det visade sig att "Wampanoog" var den vinnande, men dock obetydligt. Först strax efter middagen kunde dess skrof tydligt urskiljas. Det var ett skonerttakladt tremastadt fartyg med tvenne skorstenar samt drefs med propellmaskin.

Det var en i högsta grad spännande och intressant jagt detta kapploppande för segel och ånga tvärs öfver oceanen. Efter trenne dygns förföljande hade "Wampanoog" vunnit så pass på sin motståndare, att han kunde helsa det med några skarpa skott från backskanonerna, hvilka det främmande fartyget besvarade med att hissa engelska flaggan under gaffelnocken och en triangelformig standert på stortoppen, på hvilken i svarta bokstäfver stod att läsa på ena sidan — "*Alabama*", på den andra — "*Liverpool*".

"I blida gudar hvilken oförskämndhet," utropade commander Cushing, i det han sköt kikaren tillhopa. "Min aning har således besannats, att det är denne fördömde blokadbrytare, denne flygande holländare, som vi hafva framför oss. Men vänta, inom tvenne timmar skall du vara mitt säkra byte, om jag rätt skall riskera att spränga ångpannorna. I stället för namnet "*Alabama*", skall jag hissa på din topp en flagga med påskrift: "Wampanoogs" pris. Vänta bara!"

Chefen skyndade upp på kommandobryggan och signalerade till maskinen:

"Öka ångtrycket om möjligt!" Derefter befalde han vakthafvande officeren att sända "*Alabama*" en ny skarp välkomsthelsning från backskanonerna

Kulorna slogo ned cirka 700 famnar från det engelska fartygets akterspegel. Matroserna på "Wampanoog" hurrade. I detta ögonblick kom mr Fraser upp till chefen på kommandobryggan.

"Jag har att anmäla en ledsam händelse, sir," sade han. "Den högra pistonen har fått en betänklig remna i godset och har böjt sig något. Vi måste genast stoppa maskinen samt insätta en ny reservpiston."

Chefen bleknade och kunde knappast få fram ett ord af sinnesrörelse. Slutligen utbrast han:

"Stoppa maskinen, sir, det är omöjligt, vet ni då inte, att det fartyg vi hafva framför oss är "Alabama", som jag så godt som har i mina händer?"

"Jag vet det, sir," svarade maskinistofficeren, "och jag beklagar vårt missöde. Men min pligt anbefaller mig att rapportera hvad som inträffat. En katastrof kan lätt hända. Maskinen måste ögonblickligen stoppas!"

"Ni har dåliga ögon, mr Fraser," utropade Commandern i sin förtviflan. "Ni har sett galet. Pistonen är rak som ett ljus och har ingen remna. Är det icke så, mr Fraser?"

"Nej sir, jag har tyvärr rätt. Maskinen måste stoppas. Pistonen börjar redan att hugga."

Chefen tog upp sin klocka.

"Sir," sade han i bedjande ton, "gif mig 40 minuter!"

"Nej, nej, det är omöjligt, ni får ej tio minuter en gång," svarade ingenjören i allvarlig ton. "Signalera genast stopp, jag ansvarar ej längre."

"Signalera sjelf, jag förmår det icke," framhväste Cushing. "Att hafva satan i sitt våld och behöfva släppa honom det är mer än hårdt, det är förkrossande."

Mr Fraser signalerade stopp! "Wampanoog" ånghästar arbetade ej mera. Afståndet mellan "Alabama" och den amerikanska örlogsmannen ökades alltmera. Matroserna stodo förstummade, de hurrade

ej vidare. Den hvita ångan fräste lössläppt ur ång-röret och ventilerna. Mr Fraser rapporterade, att den nya pistonens insättande erfordrade en tid af 4 å 5 timmars ihärdigt arbete.

Chefens vanliga kallblodighet hade återvändt. "Alabama" skulle få en hel vaks försprång, det kunde ej hjälpas, men det oaktadt, ämnade han fortsätta jagten. Han gaf befallning till förste löjtnanten att tillsätta hvarje dragande segelklut. Inom kort ut-breddes "Wampanoog" ofantliga segelmassa för den styfva kultjen. Loggen angaf en fart af 12 knop.

"Alabama" gjorde med säkerhet 14 knop, således en differens i fart dem emellan af 2 knop. Det var för mycken skilnad att med hopp om framgång vinna något, men commander Cushing hoppades att någon oförutsedd, för honom lycklig tilldragelse skulle in-träffa som krönte hans ansträngningar med framgång.

Först fram emot aftonen kunde "Wampanoog" åter få sin maskin i gång. Änghästarna började åny-c sitt arbete och den skarpaste utkik hölls efter den ur sigte gångna "Alabama". Allas sinnen ombord å örlogsfartyget voro nedstämda, och man hoppades föga resultat af den fortsatta jagten.

Dock på tredje dagen upptäcktes åter blokad-brytaren, men man hade redan fått lodskott af "upp-gående grunden" vid mynningen af engelska kanalen så att "Alabama" otvifvelaktigt skulle inkomma till engelsk hamn utan att vidare behöfva frukta att oroas af sin förföljare. Den engelska kanalflo-ttan kryssade i kanalen, och af politiska skäl vågade ej "Wampanoogs" chef att fortsätta jagten efter blokad-brytaren. Med harmen i hjertat vände därför com-mandern åter ut i atlanten, och styrde kurs på Cap Hatteras, der han sammanträffade med befälhafvande amiralen och afgaf sin rapport.

"Hade ej den oförutsedda händelsen inträffat med skadan i maskinen, hade jag nu haft "Alabama" med mig, som pris," yttrade Cushing i bedröfvad ton.

“Jag har gjort allt hvad jag som befälhafvare förmodade göra. Ödet har varit mig ogunstigt.”

“Bättre lycka nästa gång,” svarade amiralen tröstande. “Ert rykte har ej lidit på affären, och ert nit skall blifva inrapporteradt till styrelsen.”

“Alabamas“ chef, kapten Gordon Kellett, mottogs med stormande entusiasm i Liwerpool. Det var för sjunde gången sedan krigets utbrott, som han lyckats bryta blokaden och lyckligt undkomma sina förföljare. Den nya last af bomull, som han tillförde Liwerpools, på denna vara hungriga fabrikanter, förskaffade honom af dessa en betydlig gratifikation och Halloran, fartygets disponent, gnuggade händerna af belåtenhet öfver den nya skörd af pund sterling som han fick nedlägga i sin kassakista. Men Alabama-affären var nära deran att förorsaka ett fredsbrott mellan Amerika och England. Tvisten blef dock bilagd genom en kompromiss, som slutade dermed att “John Bull“ fick med rätt vackra fyrkar betala den bomull “Alabama“ fört på sin köl.

Vi nödgas här göra ett litet inpass i vår berättelse, nödvändigt för att läsaren må få en klar inblick i de följande händelserna.

Vid den svenska flottan var kort före det amerikanska krigets utbrott anställd en ung premier-löjtnant H—y. Denna officer hade ett högst fördelaktigt utseende och var hvad man brukar säga en särdeles vacker och ståtlig gestalt. Lång och välväxt, samt egande en ovanlig kroppsstyrka var han särdeles skicklig i gymnastik och vapenöfning. Hans svarta långa hår hängde nedåt hans breda axlar som en lejonman, de stora mörka ögonen blixtrade af mod och lefnadslust. Den bleka hyn förlänade hans ansigte ett eget tilldragande uttryck. Han var en god sjöman samt stor älskare af sport och manliga idrotter.

Med dessa framstående egenskaper skulle löjtnant H—y haft att motse en vacker framtid inom sjövapnet, men tyvärr motsvarade ej hans seder och moral de förhoppningar man hyste om den unge

officeren. Han var nemligen till ytterlighet lättsinnig, en passionerad spelare och ej heller nogräknad i sättet och medlen att förskaffa sig penningar för att kunna tillfredsställa sin spelpassion och sin njutningslusta. Inom få år hade han förlorat sitt ej obetydliga modernearf, och hans far, en aktad embetsman, hade, för att rädda sonen från följderna af hans vilda lefnadssätt, nödgats uppföra högst betydliga summor. Af undseende för den unge officeren och i hopp om att han skulle ändra lefnadssätt tolererade man länge hans uppförande, men då detta ej blef förhållandet började den ena efter den andra af hans kamrater att draga sig bort ifrån honom.

Slutligen blevo H—ys affärer så dåliga, att han för att undgå sina "björnars" oupphörliga kraf, sökte samt erhöll tvenne års kongl. permission för att vinna anställning i främmande makters krigstjenst. Han så godt som rymde från Sverige samt begaf sig till London för att söka vinna inträde i den engelska marinen.

En dag befann han sig vid table d'hôte på ett hotell i den engelska hufvudstaden i sällskap med några engelska sjöofficerare, man drack tappert om, vinet steg herrarna åt hufvudet och en af de engelska officerarna visade den taktlösheten att fälla klandrande och nedsättande uttryck om den svenska marinen.

H—y blef topp tunnor rasande. Att skymfa den tretungade flaggan var ett blodsdåd, som måste straffas. H—y reste sig upp och gaf belackaren en bastant svensk örfil. Följden blef en utmaning, duellen skulle ega rum på sabel. Detta var H—ys favoritvapen. De båda antagonisterna möttes. H—ys sabel skar bort det högra örat på engelsmannen. Att efter den affären vinna inträde i engelska flottan var omöjligt för H—y. Han begaf sig till Paris för att få anställning i franska marinen.

Paris var ej en lämplig plats för en person med H—ys vanor och karakter. Han var snart inne i pariserlivets nöjen och utsväfningar, och af den klena

kassa han medförde gick snart hans sista franc. Nöden och eländet grinade emot honom, och han föll på en sällsam idé att förskaffa sig mynt. Han bestälde sig nemligen hos en skräddare en lysande österrikisk generalsuniform. Iklädd denna samt med bröstet betäckt af ordnar begaf han sig till en känd bankir.

“Monsieur,” sade han. “Jag är österrikiska generalen greve B. De penningeremitter jag väntat från Wien ha på ett oförklarligt sätt ej kommit mig på bestämd tid tillhanda. Jag är i tillfälligt behof af 10 à 15,000 francs. Skulle ni mot hög provision vilja för kort tid försträcka mig denna summa?”

Bankiren var en slug och försiktig man. Han betraktade den ståtliga generalen, han såg på hans lysande uniform och räknade de många granna ordnarna på hans bröst samt slutade med att säga, att han ej var hugad att ingå på affären.

“Sacre dieu!” utropade den förmente generalen, “håller ni mig måhända för en bedragare?”

“Nej, monsieur, men jag lånar endast ut penningar emot säkra papper.”

Generalen mumlade en ed mellan tänderna, tog sin plymagerade hatt och satte den på hufvudet samt lemnade med stolta steg kontoret.

Utkommen i förstugan upphans han af firmans unge kassör, som hört hvarom frågan var och på hvilken den ståtliga unge generalen gjort ett godt intryck.

“Monsieur,” yttrade han, “jag har hört att ni är i förlägenhet, kan ni vara betjenad med en så ringa summa som 2,000 francs, så kan jag erbjuda er denna summa?”

“Ni är en hederspascha,” utropade generalen och tryckte hans hand. “Jag antager ert anbud och skall på mitt hedersord återgälda er dessa penningar“ *).

*) H—g uppfylde äfven detta löfte, ehuru det dröjde länge innan han kunde infria sitt hedersord.

H—y lemnade Paris och begaf sig öfver till Amerika. Här vann han anställning i nordstaternas armé och gjorde sig snart känd för sitt öfverdådiga mod och militäriska duglighet. Han avancerade hastigt och tillvaan sig det smickrande tillnamnet den nye *Karl XII*. Intet företag ansåg han för djerft och hans bedrifter omtalades som underbara prof på mod och sinnesnärvaro.

Läsaren skall i det följande blifva ytterligare bekant med denne vår landsmans senare öden.

Commander Cushing kunde ej förgäta det missöde som drabbat honom med afseende på "Alabama". Med en berömvärd ifver ströfvade han från Cap Hatteras ända fram till New-Orleans och uppbragte ej mindre än sex stora kapare samt flere blokadbrytare, som inbragte högst betydliga prispennningar. "Wampanoog" blef en skräck för alla dessa lagbrytare, och sjelfva "Alabama" vågade sig ej ut af fruktan att blifva uppfångad af den lycklige oceankryssaren, utan låg stilla i Liwerpools docka. Cushing gick med sitt fartyg till Hampton Roads för att kola. Här erhöll han order från amiral Porter, som med sin eskader låg utanför Wilmington, att stöta till honom för att deltaga i stormningen af fästet Fisher, hvilket skyddade staden. Här utförde Cushing en bedrift af vågsammaste slag, som i hög grad fordrade mod, paradt med den största kallblodighet. Den bestod uti ingenting mindre än att vid ljusan dag med lodet uppmäta djupet af en segelled under ett ihållande regn af kulor och kartescher, och detta arbete, som utfördes i ett par af "Wampanoogs" öppna båtar, af hvilka den ena styrdes af midshipsman Tyndall, som af chefen dertill blifvit utsedd, varade hela sex timmar.

Ofta blefvo farkosterna nästan fyllda af de vattenpelare, som fiendens kulor åstadkommo, då de slogo ned rundtomkring båtarna, af hvilka en blef skjuten i sank. Lodningen visade emellertid, att fartygen icke kunde gå ända intill fästena, men dessa hade lidit

så pass af den våldsamma kanonaden, att amiral Porter väntade, att landtarméen under general Butler skulle pröfva på en stormning. Bulter vågade likväl ej inlåta sig härpå, och snart derefter inträffade en stagnation i operationerna. Denna overksamhet kunde Cushing ej fördraga, och för att icke vara sysslolös lopp han in med sitt fartyg på Mississippi och utmanade en af rebellernas kapare "Chickamanga," som hade en utvald besättning, till tvekamp. Då utmaningen icke mottogs, dref han en blokadbrytare på land i kaparens åsyn, innan han återvände till flottan, som nu bestod af 60 fartyg: pansarfartyg, fregatter, korvetter och kanonbåtar.

Den 13 januari återupptogos anfallen på fästet, och då det efter tre dagars bombardement gafs order att storma, stod Cushing i spetsen för "Wampanoogs" matrosor och marinsoldater, som jemte andra afdelningar skulle angripa från sjösidan. På den öppna stranden gingo de i land, ryckte fram till dess de voro omkring 200 fot från skyttegrafvarna och kastade sig här till marken på en slutning, som erbjöd dem något skydd, inväntande signalen till anfall. Oliwer befann sig vid sidan af sin chef. Mod och stridslust lyste ur hans ögon. Det Tyndallska krigarblodet flöt i hans ådror och hade tagit ut sin rätt. Det skarp-sinne och den tapperhet han ådagalagt hade gjort honom till sin befälhafvares förklarade gunstling och detta ville ej säga så litet.

Slutligen gafs order till stormning. Officerare och manskap sprungo upp och rusade fram öfver den fina, hvita sanden, som i solljuset nästan bländade dem, och mot hvilken till bakgrund de blåa uniformerna erbjödo en präktig skottafla för rebellerna, hvilkas kulor också mejade ned hela led af angriparna. Då Cushing slutliga nådde pallissaderna, fann han sig vara alldeles ensam blott följd af den unge Tyndall, och för att åter samla sitt folk måste han och hans följeslagare gå omkring 100 fot tillbaka öfver en öppen plats, der det nästan haglade bly, så att man nästan

kunde tro dem vara förhexade, då de oskade finga slippa igenom ett sådant kulregn. De fleste af officerarne voro då antingen fallne eller sårade, och Cushing öfvertog därför befälet, samlade med svårighet några hundra man omkring sig och ämnade just ånyo storma fram, då han i detsamma fick order att draga sig tillbaka med sin styrka för att aflösa ett regemente, som skulle förstärka hären på motsatta sidan, och här kämpade nu general Ames med så stor tapperhet, att fästet Fisher före midnatt hade gifvit sig.

När amiral Porter den 18 januari sände commander Cushing att undersöka förhållandena, fann denne, att fienden öfvergifvit de andra fästena, som han därför strax tog i besittning, och gick derefter med en båt upp till Smithville, hvilket han nådde just i samma ögonblick fienden tågade ut åt motsatt håll. Han sände nu bud efter förstärkning och höll tills vidare staden besatt öfver natten med 3 man. Nästa dag fick han en förstärkning af 150 matroser, hvilka förldades som garnison i fästet vid Smithville.

I sin rapport till amiral Porter öfver dem, hvilka med synnerlig tapperhet deltagit i de mördande striderna, stod äfven midshipman Oliwer Tyndalls namn på listan. Denna rapport sändes af amiralen till marinministern, som lät publicera den i tidningarna, hvarjemte han i en skrifvelse till amiral Porter uttalade regeringens tacksägelse till flottans besättningar.

Efter intagandet af fästena företog sig commander Cushing att uppsnappa alla de lotsar, som så ofta fört blokadbrytarna i hamn, och då de tillrustningar han företog för att låta hänga dem injagat tillräcklig skräck hos dem, skänkte han dem lifvet, med vilkor, att de skulle vidmakthålla de vanliga signaleldarna på Oak-Island, hvilka underrättade blokadbrytarna, när de skulle löpa in eller ut. Ett par dagar derefter gick också en stor blokadbrytare, ångfartyget "Charlotte", öfver grundet utanför inloppet utan att ana oråd, enär de sedvanliga signalerna voro synliga.

Sjelf signalerade den till fästet Cosswell och då man härifrån tillropade kaptenen att signalkåren dragits tillbaka till Smithville, lade sig ångaren helt lugnt för ankar på sin vanliga plats. Befålet ombord fördes af en f. d. engelsk örlogsofficer, och en mängd passagerare voro ombord, bland dessa de tre spleensjuka herrarna från "Duncan", som begifvit sig dit för att se de konfedererades krigsrörelser, äfvensom egarna till den dyrbara lasten (vapen och ammunition). Glade öfver den lyckosamma resan hade de samlat sig kring en riklig aftonmåltid, då dörren plötsligen slogs upp och en medelålders man trädde in. Han gick lugnt fram till kaptенens stol, och i det han lade sin hand på hans axel yttrade han: "Mine herrar! I ären mina fångar. Får jag ha äran att förena mig med er om en skål. En flaska champagne till!" Man kan tänka sig den öfverraskning hvarmed de tillstädesvarande stirrade på "Wampanoogs" befälhafvare. På motstånd var icke värdt att tänka, ty hans folk stod uppställt på däck och hade redan tagit fartyget i besittning. Ett ögonblicks tystnad inträdde, som bröts af den engelske officerens utrop: "Sådan fördömd bondtur"! Och sedan man sålunda gifvit sin förbittring luft, fortsatte man måltiden under så lifligt samspråk som omständigheterna medgäfv, till dess den objudne gästen tog afsked med förklaring att en ny blockad-brytare ångfartyget "Stag" visade sig på floden och att han äfven önskade göra sin uppvaktning hos dennes kaptен.

Att segla under en sådan befälhafvare som commander Cushing var af mera praktiskt värde och nytta än ett halft tjog jordomseglingar. Också ansågs hans besättning för den mest dugliga inom hela flottan, "Wampanoog" för det bäst hållna fartyget inom marinen.

TRETTONDE KAPITLET.

En man som är lika förslagen som
tapper. "Helvetesmaskinen." En
bragd à la Karl XII.

"Wampanoog" hade gjort en tur uppåt Mississippi fram till New-Orleans, i hvars hamn låg ett stort antal ångare, alla lastade med bomull, en vara, som sedan krigets utbrott stigit i pris med flera hundra procent, ehuru såväl Indien som Egypten och flera vestindiska öar börjat att odla denna outhärliga växt, på hvars tillgång flere tusende arbetares väl berodde.

"Wampanoog" hade ingått i en på högra stranden af Mississippi inskjutande bugt och der lagt sig för ankar med ångan uppe för att lura på sina fiender. På ömse sidor om bugten växte på stränderna höga, lummiga cypresssträd, hvilka fullkomligt dolde fartyget ifrån floden. Det var ett ypperligt smyghål och en förträfflig position för att derifrån öfverraska fienden.

Solen hade gått ned och en dödystynad herskade ombord på fartyget. Från det i närheten liggande fästet, som af Unionstrupperna blifvit intaget, kunde man tydligt höra vaktposternas rop. Fullmånen speglade sig i bugtens lugna vatten, och från flodstränderna samt de stora gräsställena hördes detta surrande ljud, som under natten framkallas af de miliarder insekter, hvilka under denna äro i rörelse.

Vaktposten, som stod akterut på "Wampanoog" lyssnade uppmärksamt. Han tyckte sig förnimma ett sakta plaskande i vattnet likasom af åror och i den breda ljusfåra som månstrålarna bildade akter ut från fartyget tyckte han sig märka ett litet mörkt föremål, som närmade sig till fartyget.

Han rapporterade sin upptäckt till vakthafvande officeren. Denne lade nattkikaren till ögat och såg att det var en båt, som närmade sig. Det var troligtvis några öfverlöpare från något rebellfäste, ty det hände allt som oftast, att dylika infunno sig ombord på unionens kryssare. Vaktens marinsoldater trädde i gevär och officeren med dragen sabel i ena handen och revolvern i den andre stälde sig jemte soldaterna vid fallrepstrappan för att mottaga båten samt visitera folket i densamma samt fråntaga dem deras vapen i den händelse de voro beväpnade.

Båten sköt långs styrbords sida af "Wampanoog" och anropades af posten akterut.

"Hvem der?"

"God vän!" svarade en röst ifrån båten, som lade till vid styrbordsfallrepstrappan. Man observerade att endast en person befann sig i farkosten.

Vakthafvande officeren åtföljd af ett par soldater gick ned i båten för att visitera. Den person, som befann sig deruti var en lång, reslig gestalt klädd i nordstaternas öfverstelöjtnantsuniform. Han och officeren helsade artigt på hvarandra, och småleende öfverlemnade den främmande sina vapen, en sabel och en revolver, till vaktbefälhafvaren.

"Jag får presentera mig som öfverstelöjtnant H—y, befälhafvare och kommandant på fästet Mahaska," yttrade den främmande, "och jag önskar att få ett samtal med er chef, commander Cushing."

"Det låter sig nog göra, ty chefen är ännu uppe. Var god och stig ombord, så skall jag anmäla er."

Den främmande officeren besteg "Wampanoogs" däck. Han såg sig omkring med nyfikna blickar. Hans bleka ansigte uttryckte ett djupt allvar, och ur hans mörka ögon blixtrade mod och beslutsamhet. Det var en ståtlig krigargestalt, som hvarhelst han uppträdde måste väcka uppmärksamhet.

Vakthafvande officeren uppkom nu på däck och framförde chefens befallning, att den besökande var välkommen i hans kajuta. Den främmande tackade

och begaf sig ned till "Wampanoogs" befälhafvare, för hvilken han presenterade sig.

"Det fögnar mig på det högsta att få göra en så tapper officers personliga bekantskap," yttrade commandern artigt. "I tidningarna har jag läst åtskilligt om edra bedrifter. Ni är mycket välkommen, sir!"

Den unge krigaren rodnade af glädje. Detta beröm från en sådan man som Cushing smickrade honom på det högsta. Det var ett erkännande som var värdt att mottaga.

"Jag skulle kunna säga detsamma till er, sir," svarade han, "men sådana ord i min mun vore ej på sin plats när det gäller "Wampanoogs" ryktbare befälhafvare.

"Tack sir!" svarade Cushing i det han med ett uttryck af välbehag betraktade den unge krigaren. "Vi försöka att göra vår pligt båda två och då är ju allt välbestäldt."

Han gaf tillsägelse åt stewarten att sätta fram vin och cigarrer. De båda herrarna togo plats bredvid hvarandra i soffan.

"Jag har en anhållan att göra hos er, och detta är anledningen till mitt besök här ombord," yttrade H—y. "General Butler har utnämnt mig till kommandant på fästet Mahaska. Men jag är icke fullt belåten med den saken."

"Såå, och hvarför det, jag tycker det är ett stort bevis på förtroende."

"Må så vara, men midt emot mig på andra flodstranden ligger fästet Lackawanna, som innehafves af rebellerna, hvarje dag helsar jag dess kommandant med kullor och bomber, och han besvarar punktligt min uppmärksamhet. Jag kan ej lida denne fördömde gamle kommandant, som stultar omkring på sina jordvallar och hånande röker sin pipa. Han måste derifrån, till hvad pris som helst, ty han inverkar både på min matlust och mitt goda lynne."

Cushing skrattade.

“Den saken är ju lätt afhjelpt,” svarade commandern. “Ni kör helt simpelt bort honom och intager hans fäste. Känner jag er rätt, så lär den affären nog gå för sig.”

“All right, sir!” svarade H—y, i det han klingade med sin värd. “Denna tanke har jag länge hyst och för åtta dagar tillbaka simmade jag en natt öfver floden för att rekognoscera hans fäste, jag . . .”

“Hvad befalls, sir?” afbröt Cushing helt förvånad, “simmade ni öfver floden; det var ett vågstycke som jag ej velat vara med om.”

“Hvad gör man ej då man är uppretad,” svarade H—y, som tycktes finna saken helt naturlig. “Jag har ju haft äran säga er, sir, att jag var topp tunnor rasande. Som sagdt simmade jag öfver floden och landsteg helt nära intill fästet. På händer och fötter kröp jag genom det höga gräset fram till en af vallarna, besteg densamma och började mina undersökningar. Fästet är bestyckadt med 8 tio-tums kanoner och dess vallar äro af gröfsta beskaffenhet. Jag kunde ej neka mig nöjet att i dörrlåset till kommandantens bostad sticka in mitt visitkort med anhållan, att han ville göra mig ett kontrabesök. Derefter begaf jag mig på hemvägen och uppnådde lyckligt Mahaska.”

Detta var någonting i den djerfve Cushings smak och ter hans lynne.

“Bravo, sir!” utropade han, “nä än vidare?”

“Genom list har jag lyckats bemäktiga mig en liten ångbåt och en kutter, som jag tagit ifrån fienden och nu har liggande förtöjda vid Mahaska. Jag har varit sjöman innan jag blef soldat, och min gamla kärlek till sjön har ej förminskats. Med tillhjälp af dessa båda fartyg ämnar jag öfverföra mitt folk och storma Lackawanna.”

“Allt bättre och bättre, sir,” utropade Cushing, “ni är verkligen en man med snille och uppfinningsförmåga.”

“Ni är alltför god, sir, som så behagar yttra er, men om jag också verkligen vore i besittning af dessa egenskaper, så går likväl saken ej för sig.”

“Hvilken sak?”

“Att storma och intaga Lackawanna, ty det har kommit ett hinder i vägen.”

“Det var förargligt, ty jag trodde, att affären redan var uppgjord. Hvad är det för hinder, sir, jag hoppas, att det ej är större än det kan undanrödjas?”

“Ja, möjligtvis med ert bistånd, och för att utverka mig detta har jag kommit hit ombord. Hör på, sir, och allt skall blifva klart för er. Fyra dagar nemligen efter mitt besök på Lackawanna kom en stor ångare nedför floden. Det var en jernkoloss, som förde ett batteri, skyddadt af ett pansardäck. Den har en ram större än general Lees näsa. Akterut stod måladt “Albemarle” och detta odjur ankrade midt för vår fiendes fäste på cirka 800 famnars afstånd ifrån stranden. Jag antager att kommandanten, häpen och förskräckt öfver den visit jag gjort hos honom, anhållit om förstärkning, och att man sändt “Albemarle” för att understödja honom. Nu är det min afsigt att rödja pansarkolossen ur vägen, och jag anhåller om er medverkan härtill.”

Commandern hade afhört Mahaskas kommandant med största uppmärksamhet.

“Albemarle” är ett af rebellernas största och starkaste pansarfartyg,” sade han, “och ni vill väl ej, att jag med ett träfartyg sådant som “Wampanoog” skall inlåta mig i strid med en dylik motståndare; utgången häraf är lätt att förutse?”

“Så oförskämd och dumdrstig kan jag väl ej vara,” svarade H—y. “Albemarle” skulle ränna sin ram i ert fartygs skrof lika lätt som om den stack den in i ett stycke smör. Nej, sir, jag har hittat på ett råd som är vida bättre och säkrare än detta.”

“Hvilket då?” sporde Cushing nyfiket.

“Jo, sir, detta nemligen. Den lilla ångbåt jag tagit har jag inrättat till ett litet näpet torpedofartyg

med utskjutningsapparat och fallinrättning. Torpedon har jag sjelf tillverkat, allt är i ordning till utförandet, men det felas mig blott det allra viktigaste, nämligen fyra dödsföraktande män, som vilja vedervåga sina lif, ty de soldater jag har under mitt befäl passa ej härtill, det måste vara sjömän. Jag anhåller därför att af er utmärkta besättning, skolad under ert befäl samt vand vid faror, bekomma en midshipman, en styrman samt tvenne matroser för att vara mig behjelpiga att spränga "Albemarle" i luften."

Commandern betraktade den unge officeren med lika mycken förvåning som beundran. Hos honom fans verkligen ett mod, som berättigade honom till hjeltenamnet. Att i en liten bräcklig farkost våga sig emot denna jernkoloss var någonting oerhördt, men H—ys allvarliga och bestämda uttryck upphäfde alla tvifvel om att han menade fulla allvaret.

"Hvad landsman är ni, ty att ni ej är amerikanare det finner jag på ert uttal af vissa engelska ord?" frågade Cushing.

"Jag är — *svensk* och har i 15 år tjenstgjort som sjöofficer inom den svenska marinen," svarade H—y med ett vemodigt uttryck i rösten. "Mitt lynne låg uteslutande till faror och äfventyr, och jag lemnade min tjenst för att tillfredsställa min lystnad derefter."

"*Svensk!* aha, således från Karl XII:s land," utropade Cushing. "Då låter allt förklara sig. En ung landsman till er, midshipman Tyndall, befinner sig i tjenstgöring här ombord, och han vanslägtas ej från det tappra folk han tillhör. Han är en lejonunge, som har en hedrande framtid att vänta. Vid stormningen af fästet Fisher följde han mig under det kulorna haglade omkring oss lika lugnt som om vi tagit oss en promenad på Broadway."

"Tyndall," upprepade H—y. "Jag kände mycket väl en Tyndall, som var anställd i unionsarméen och som blef sårad i slaget vid Antietam. Det var en tapper officer, som utmärkte sig mycket."

“Och som är far till den unge midshipmannen jag omtalar,” svarade Cushing. “Ni finner här af, att äppet ej faller långt ifrån trädet och att sonen ej vanslägtats.”

“Men hvad svar gifver ni mig på min framställning?”

“Hm! Det är ej godt att med lugnt samvete döma fyra menniskor till en säker död,” svarade commandern, “ty att dessa fyra personer aldrig mera skola beträda Wampanoogs däck är min öfvertygelse. Ett enda skott från Albemarle skall sänka ert nötskal i djupet och ej lemna kvar en så stor spillra, att man deraf kan göra sig en tandpetare.”

H—y såg på commandern med en djupt forskande blick.

“Är det med Wampanoogs befälhafvare jag har äran tala?” frågade han.

“Hvad befalls, med hvem annars?”

“Då hade jag väntat mig ett annat svar af en man, hvars namn med beundran uttalas af tusendes läppar. Sir, ni har sjelf vedervågat ert lif hundrade gånger samt bevisat att ni ej fruktat döden. Vi tjena båda unionens heliga och rättfärdiga sak, och allas våra lif äro invigda åt dess tjenst. Ni vill väl ej genom ett afslag skymfa Wampanoogs modiga och dödsföraktande män?”

Cushing syntes allvarligen tänka efter, slutligen utropade han:

“Må ske då, ni skall få hvad ni begär, ehuru jag ej gör det med godt samvete. Mod är en sak, men öfvermod en annan. Skona dessa menniskor om ni kan, ni har deras lif i edra händer.”

H—ys ansigte strålade af glädje, han räckte Cushing sin hand och sade:

“Tack, jag visste väl, att jag ej framställt min begäran till er förgäfvat. Med guds hjälp skola vi ännu en gång återse hvarandra. Om morgnarna råder vid denna tid stark dimma på floden. Af denna ämnar jag begagna mig för att smyga mig fram till

Albemarle, torpedon sänkes under jernkolossens skrof, och sedan ratsch! ett förfärligt brakande höres och af rebellernas fartyg finnes ej kvar så stor plåt, att en bagare derpå kan sätta en brödkaka.“

I Cushings ansigte kunde man spåra den lifligaste rörelse. En stark rodnad betäckte hans kinder och ögonen sprutade eld och lågor.

“Vore jag ej bunden af min pligt som befälhafvare,“ sade han, “så skulle det blifva ett verkligt nöje för mig att få vara er följaktig på det der äfventyret. Jag är sannerligen afundsjuk på er, sir. Men, från ord till handling, ni vill naturligtvis hafva ett slut på den här affären.“

Han tillsade stewarten att tillsäga midshipman Tyndall, styrman Burns samt matroserna Norris och Westwood att infinna sig i kajutan.

“Ni skall erhålla er unge landsman till sällskap, ty det är bäst att släkten följs åt,“ yttrade Cushing leende. “Men skämt åsido. Denne unge man är min favorit och jag känner till, att man kan lita på honom. Kommer han helskinnad från den här affären skall han få bära en epålett på högra axeln. I kriget, som vi förde mot Mexiko, erhöll jag min på ungefärligen samma sätt.“

I detta ögonblick inträdde de fyra tillkallade personerna i kajutan. De bugade sig djupt för chefen, som genast delgaf dem i hvad ärende han låtit kalla dem.

“Nå, mina vänner, hvad säger ni om den här affären,“ sporde dem Cushing. “Till befälhafvare får ni en tapper officer, men jag säger er rent ut, att jag ej vill gifva en ärlig grogg för edra lif. Nu får ni sjelfva besluta som ni sjelfva behagar.“

“För min del,“ svarade Tyndall, “är jag både tacksam och stolt öfver att ert val fallit på min person. Alla mina skeppskamrater här ombord äro värdigare än jag att få del af er godhet. Med glädje antager jag tillbudet, och hvad mitt lif beträffar, så är det väl ej för mycket om det offras i den regerings-

tjenst som gifvit mig skydd, uppfostran och tillfälle att skapa mig en framtid.“

“Bra svaradt, unge man, det hedrar ert hjerta och er karakter,” yttrade commandern i det han med synbart välbehag såg på Oliwer. “Nå, ni andra, hvad har ni att svara till saken?”

“Att vi följa med,” ropade alla tre på en gång. “Vi äro vana vid att fiska upp helvetesmaskiner och torpedos ur floden,” tillade Burns, “och att sätta en mina under ett fartygsskrof är väl ej farligare. Vi tacka er, sir, för ert förtroende, vi skola ej svika det.“

“Nej f-n ock,” utropade Westwood, i det han rullade tobaksbussen från babords öfver till styrbords sida. “Tack Cush! *) ingen ledsen hemma här, ni skall ej behöfva frukta för att vi blanda mjölk i groggen.“

“Instämmer,” svarade Norris. “Kommer ni ihåg, Cush, när ni och jag med sabeln mellan tänderna och revolvern i handen sprungo ombord på kaparen New-Haven. Det var en lek det. En torpedo, goddam! hvad har det att betyda!”

Commandern skrattade, så att tårarna tillrade utför hans väderbitna kinder. Detta rättframma, okonstlade språk behagade honom. H—y steg upp och tryckte deras händer, samt tackade dem för deras beredvillighet att följa honom.

“Men ni måste genast göra er färdiga att följa med mig,” yttrade han, “ty innan midnatt måste vi vara anlända till Mahaska. Allt är redo der till vårt företag, och blir det dimma på morgonen, så bär det i väg mot 'Albemarle'. Således, skynda er, kamrater!”

“Först ett glas på fallrepet och en skål för er lycka och välgång,” yttrade commandern. “Ett par buteljer vin, stewart! och flera glas. Si så der ja, skål, gossar, och om ni skulle förlora ett ben eller

*) Ett smeknamn, som folket använde ombord när det talade om chefen.

en arm, så betyder det mindre, blott ni får behålla hufvudknoppen, ty utan den lär man ej kunna lefva.“

Man tömde sina glas i botten. Derefter tryckte de fyra sjömännen commanderns hand och aflägsnade sig.

“Är ni nöjd?” frågade Cushing Mahaskas unge kommandant.

“Fullkomligt belåten, sir,” svarade denne. “Alla fyra voro i min smak. De sågo ut just som sådana karlar böra vara tillskurna. De tycktes ej frukta hvarken djefvulen eller hans anhang. Men nu måste jag bryta upp och gifva mig åstad. Blir det, som jag hoppas, dimma på morgonen, så kan ni lyssna efter om ni får höra dånet af någon explosion. Det är då 'Albemarle' som fått respass högt upp i luften. Farväl, sir! och tack för hjälpen.“

De klingade med hvarandra och tömde sina glas, hvarefter Cushing följde sin gäst upp på däck. Vid fallrepstrappan stodo Tyndall och hans kamrater färdiga att lemna fartyget. Vakten på däck, som fått veta hvad det gälde, hade samlat sig omkring dem för att trycka deras händer till afsked. Den godhertade “Jack“ fylde deras fickor med tobaksrullar och cigarrer, och sjelfva purseern, som ej led af någon öfverflödigg gifmildhet, gaf dem i present några buteljer rum till förfriskning på resan.

H—y och hans fyra följeslagare voro nere i båten, som nu stötte ifrån sidan. Cushing gick akterut och såg länge efter den bortilande farkosten, som lik en liten mörk punkt visade sig på den af månstrålarna belysta floden.

“Går det lyckligt och väl för de der våghalsarna, då ha de, som den engelske officeren yttrade till mig ombord på 'Charlotte', en verklig bondtur. Måhända gjorde jag ej rätt när jag lät den unge Tyndall deltaga i detta vågspel, men, — den som ej vågar något han har ej heller något att vinna.“

Efter denna monolog lemnade Cushing däck och gick åter ned i kajutan. Båten var då ej längre synlig.

Klockan ett på morgonen anlände Tyndall och hans män utan några störande äfventyr till Mahaska. Genom att hålla sig intill den i mörker liggande högra flodstranden undveko de att anropas af patrullbåtarna på floden. Det första man gjorde var att styrka sig med en riklig måltid. H—y var vid bästa lynne och vid bordet omtalade han en mängd äfventyr och lyckligt öfvervunna faror, som han haft under kriget. Det gränsade nästan till det underbara, huru han kunnat undgå fångenskapen eller döden, när man eftertänkte den djerfhet och det vilda mod, med hvilket han kastat sig i faran.

"Vi skola således hoppas," slutade han, "att samma osvikliga lycka äfven skall följa mig på det nya företag vi ha att utföra. Nu ett sista glas, mina vänner, och sedan till kojs för ett par timmar. I dagbräckningen purrar jag ut, så att ni får göra bekantskap med min torpedobåt innan vi begifva oss åstad."

Klockan 5 på morgonen gick solen upp. I samma ögonblick började en häftig vind blåsa upp från syd-vesten, medförande en tjock dimma, snarlik ett tätt fallande duggregn. H—y begaf sig genast ned till det ställe af stranden, helt nära fästet, der den lilla ångbåten låg förtöjd. I hans sällskap befunno sig Tyndall, Burns och de båda matroserna från "Wampanoog". Den maskinist, som var ombord, när ångbåten föll i H—ys händer, hade qvarstannat, och mot löfte af hög betalning lofvat att tienstgöra. H—y hade svurit en dyr ed, att om han svek hans förtroende, skulle han, i stället för att fylla hans mun med guld jaga en kula genom hans hufvud. Som eldare voro tvenne soldater anställda och fyra dessutom som kollämpare och till biträde vid förefallande behof. Den lilla ångbåtens besättning utgjorde således tillsammans 12 man, chefen inberäknad.

H—y gaf genast befallning om påeldning, sam att göra allt klart till afgang. Derefter undervisade han "Wampanoogs" folk hur torpedon borde skötas

Burns skulle styra ångbåten, Norris skulle sköta den lilla kanonen, som stod förut och Tyndall samt Westwood biträda vid torpedens utskjutande. Man skyndade sig att intaga frukost samt begaf sig derefter åter ombord. Kapten Tool öfvertog befälet på fästningen samt order, att till general Butler inrapportera H—ys företag, i den händelse detta skulle misslyckas och han ej mera återvända.

Klockan half 6 lemnade ångbåten sin förtöjningsplats och stack ut på floden. Dimman var så intensiv att man endast med största svårighet kunde styra fram mot målet. Maskinen hölls på lågt tryck för att göra så litet buller som möjligt. De passerade lyckligt förbi ett par af "Albemarles" patrullbåtar utan att blifva anropade. Man var nu på blott 30 fots afstånd från "Albemarle", som höjde sitt svarta skrof öfver vattenytan, då plötsligt på stranden ett väldigt bål af furutunnor och terpentintändes, som strax blossade upp i den mörka dimman. I nästa ögonblick hördes ett skallande rop från "Albemarle" och genast dånade kanonerna från fartyget och fästet. Elden från bålet var en lycka för H—y och hans folk, ty han fick derigenom kännedom om ett hinder, hvarom han förut ej haft någon aning.

Der var nemligen utlagd en rad grofva bjelkar som bildade liksom en ram omkring fartyget för att skydda det mot torpedos. Ett ögonblick syntes detta hinder öfverstigit, men blott ett ögonblick. Snabbt som tanken gaf H—y order att styra ut i floden, så att han kunde få plats nog att sätta ångaren i full fart. Tyngden och snabbheten i förening trodde han, skulle nog föra ångbåten öfver bjelkarne. Men att den inte skulle komma ut igen, insåg han mer än väl. Då de vände ute i floden regnade det kartescher öfver ångaren. Ryggstycket sönderslets på H—ys rock och sulan sköts bort på Tyndalls sko, under det att en soldat, som stod vid den senares sida, nedstörtade död, men i nästa ögonblick hade också ångbåten glidit öfver en af bjelkarna och ångade nu in

mot bogen af "Albemarle" samt lade sig under mynningen af en stor refflad kanon, som manskapet uppe på fartyget just var i begrepp att rikta mot dem.

Det var ett fruktansvärdt ögonblick för angrarna ombord på den lilla ångbåten med den ohyggliga jernkolossen öfver sig, med de af bålet upplysta stränderna besatta af fiender, med seger eller död i nästa ögonblick. Förut i stäfven af ångaren stod H—y, kall och lugn som en klippa, samt hållande åtskilliga tåg i handen; ett af dem var bundet omkring handleden på maskinisten, ett andra omkring armen på Tyndall, som skulle sänka den stång, vid hvilken torpedon var fästad. Norris stod klar vid kanonen. Vidare fans en lina, medels hvilken torpedon skulle föras in under fartyget och slutligen ett snöre, i hvilket Tyndall skulle rycka för att torpedon skulle antändas.

"Allt klart!" kommenderade H—y.

"Klart!" blef svaret.

Kanonen affyrades, H—y drog i linan, som ledde till maskinisten. Maskinen stoppades genast, stängren sänktes och torpedon gled längs med densamma in under fartyget, under det att det lufttomma rummet i spetsen på torpedon tvang denna att följa fartygets botten. En ryckning i sista snöret och i samma ögonblick, som den refflade kanonen affyrades, skakades både ångbåten och fartyget af den förfärliga explosionen. "Albemarle" kilade i luften som en raket. Ett genomträngande skri hördes och floden rundt omkring betäcktes af spillror samt döde och sårade. Det var rent af en "helvetesmaskin" som H—y tillagat och dess verkan var oerhörd.

I detsamma Tyndall affyrade torpedon ropade H—y till sitt folk att de skulle springa öfver bord och rädda sig; sjelf kastade han och Tyndall bort sina rockar och vapen och hoppade i floden.

Vattnet piskades till skum af kulorna, som haglade omkring dem från fästets kanoner, sedan anlände båtar för att upptaga de sårade, och rundt omkring dem

kunde de se de döende gå till botten. H—y såsom starkare simmare skildes ifrån Tyndall. Denne stannade för ett ögonblick och lyssnade. Han hörde sitt namn ropas, och han igenkände Norris' röst.

“Hallo, kamrat, här är jag,” svarade Tyndall, “hvad är det fråga om?”

“Att jag fått min högra arm bortskjuten och går till botten,” ropade den tappre matrosen. “Var god och helsa till Pat Dodd att det kok stryk jag lofvade honom vid afskedet kan han ej bekomma i denna världen men skall ärligt få det i den andra. Farväl sir, och tack för god vakt!”

“Farväl kamrat!” ropade Tyndall, “jag kan ej hjälpa dig så gerna jag ville.”

Oliwer var ingen van simmare och hans krafter blefvo snart i det närmaste uttömda; snart rörde han sig endast mekaniskt och var nära att förlora medvetandet, då han slutligen uppnådde stranden, der han blef liggande afsvimmad med fötterna i vattnet, till dess slutligen morgonsolens värmande strålar, som bröto fram genom dimman, bragte honom till medvetande och visade honom, att han befann sig i ett kärr icke långt från det fiendtliga fästet. Han kände midt under svagheten och utmattningen en ny känsla af kraft och energi genomströmma sitt inre, och han tackade försynen för sin underbara räddning.

Skildtvakten gick emellertid fram och åter uppe på fästets bröstvärn, och för att uppnå ett gömställe måste Oliwer nödvändigt resa sig och springa, så snart soldaten vände honom ryggen. Detta gjorde han också, men måste kasta sig ned då denne vände om. Lyckligtvis låg han i högt gräs och nedsölad som han var af gyttja från hufvud till fot, var det icke möjligt att skilja honom från jorden. Endast denna omständighet hade han också att tacka för sin räddning, då ett par personer som kommo gående på en stig genom gräset, utan att märka honom passerade så nära förbi, att de nästan trampade på hans arm. Af deras samtal kunde han sluta till att flera

af hans kamrater på ångbåten blifvit gjorda till fångar, men om H—y befann sig bland dessa kunde han ej uppfatta.

Då han insåg, att det var honom omöjligt att längre blifva der han var utan att upptäckas, pressade han armbågar och hälar mot jorden och sköt sig på så sätt ett stycke framåt, till dess han nådde en liten cypresslund, som var ett enda snår af trädstammar och slingerväxter, genom hvilket han måste bana sig väg utan hufvudbonad och utan skodon, hvaraf följden blef den, att blodet strömmade från otaliga sår och skråmor. Då han sent omsider kom till en öppen plats mötte honom en ny fara i form af en hop soldater, som han måste passera på 30 fots afstånd, krypande genom en sädesåker. Han kom nu till utkanten af en skog, och då han der mötte en gammal neger, gaf han denne några slantar, som han händelsevis hade på sig, för att han skulle gå till fästet och skaffa underrättelser om hvad man der förehade sig för att derefter uttänka något medel till sin räddning; ty det anade honom att ströfpatruller voro utsända i alla riktningar.

Fruktande att negern skulle förråda honom, tillbragte han under den största spänning den långa tid som förgick innan negern återvände med underrättelse, att en allmän förskräckelse rådde inom det fiendtliga fästet, samt att han observerat tvenne fångar i nordstatsuniform, i hvilka Oliwer på negerns beskrifning af deras utseende trodde sig igenkänna Burns och Westwood. Med friskt mod störtade han ut i ett annat träsk som var så tätt bevuxet, att han endast med den största svårighet kunde finna den rätta kosan. Ett par timmar efter middagen befann han sig vid en af de många djupa och smala bugter, som skurit sig in i landet, och såg då framför sig en afdelning soldater, som lägrat sig på den motsatta stranden. Han såg också något som intresserade honom långt mera, nemligen en liten båt med flat botten, fastbunden vid roten af en gammal cypress. För att bemäktiga sig

denna gömde han sig i gräset till dess soldaterna, den ena efter den andre, lemnat platsen, då han så tyst som möjligt smög sig ned till vattnet, simmade ut till den skröpliga farkosten, lossade den från cypressroten och sköt den så försigtigt han kunde framför sig, till dess han kommit till en krökning af floden, som dolde honom från soldaternas blickar. Här steg han upp i båten och rodde bort, rodde af alla krafter för att rädda lifvet, ända till dess skymningen och natten inbröto, en vacker molnfri natt, hvarunder stjernorna kastade sitt milda sken genom cypressernas löfhvalf och månstrålarna lekte på flodens lugna yta.

Äfven den svagaste vind skulle ha fyllt den skrala båten, men icke en vind rörde sig, icke en vindpust krusade flodens vatten, och med stjernorna som vägvisare satte han kurs på den bugt, i hvilken "Wampanoog" låg till ankars. Det var en lång väg för honom, utmattad och uthungrad som han var efter så många ansträngningar och så stor själsspänning. Slutligen uppnådde han bugten der "Wampanoog" till hans obeskrifliga glädje ännu qvarlåg. Kommen helt nära intill fartyget förmådde han endast ropa: "Skepp ohoj! skepp ohoj!" hvarefter han sjönk halfdöd ned i båten. Vaktposterna hörde lyckligtvis hans rop. Officeren på däck lät genast sätta en båt i sjön för att se efter hvad som var på färde. Man anträffade den nära sanslöse Tyndall och förde honom ombord. Han hissades upp på däck och läkaren tog genast hand om honom. Först sedan han druckit ett par glas vin och fått någon hvila kunde han för den tillstädeskomna chefen redogöra för utgången af deras företag och de äfventyr han derefter råkat ut för.

Cushing afhörde hans berättelse med den största förvåning. Att "Albemarle" blifvit förstördt var en underrättelse af största vikt. Genom förlusten af detta fartyg hade sydstaternas marin blifvit betydligt reducerad och dess motståndskraft bruten. Cushing begaf sig med "Wampanoog" genast till Hampton Roads för att till amiral Porter inrapportera den

vigtiga tilldragelsen. Denne blef ej mindre öfver-raskad att afhöra H—ys och hans följeslagares djerfva bragd, och amiralen gaf befallning om, att Oliwer så fort hans tillstånd det medgåfve skulle infinna sig ombord på flaggskeppet "Malvern". Han ville sjelf se och lära känna den unge mannen samt gifva honom den belöning, han så väl gjort sig förtjent utaf. Commander Cushing erhöll order att gå till Lackawanna för att efterhöra Burns och Westwoods öde och söka till, att om de voro vid lif, få dem utvexlade mot tvenne underofficerare tillhörande sydstaternas trupper, som befunno sig som fångar ombord på "Malvern". Vägrade kommandanten att utlemna dem, så hotade amiralen att afsända en afdelning pansarfartyg mot fästet.

När "Wampanoog" anlände till Lackawanna afsände Cushing en officer som parlamentär till kommandanten. Denne nekade till en början, att några dylika fångar funnos i hans våld, men då officeren framförde amiral Porters hotelse ändrade han ton och erkände slutligen, att de befunno sig i fängsligt förvar inom fästningen. Den projekterade utvexlingen kom till stånd och Cushing hade glädjen att återfå de båda män, på hvilka han satte ett så högt värde. De hade blifvit bergade af de båtar, som blifvit utsända från fästningen för att upptaga de sårade. H—y hade de ej sett till, ej heller maskinisten och de soldater som voro ombord på ångaren. Öfver trefjerdedelar af "Albemarles" besättning hade omkommit och af resten, som blifvit bergad, funnos blott få oskadade.

Fjorton dagar derefter var Oliwer fullkomligt återstæld från de sår och skråmor han erhållit och kunde nu åtfölja sin chef ombord på "Malvern." Amiral Porter mottog med största vänlighet den unge mannen, som fick fullständigt berätta för honom icke blott om anfallet på "Albemarle" utan äfven de äfventyr han utstått. Amiral Porter lät blåsa alle man på däck och sedan besättningen samlats akterut på halfdäcket befalde han Oliwer träda fram och tackade honom

i ytterst hedrande ordalag för det mod han visat och för det nit han lagt i dagen att tjena unionens sak. Amiralen framhöll den unge mannen såsom ett exempel att efterfölja, och såsom en belöning erhöill har tillåtelse att tjänstgöra såsom underlöjtnant inom flottan ehuru han ännu ej aflagt de för denna befordran nödiga examina. Vid middagsbordet, dit Oliwer blifvit inbjuden, föreslog amiralen den unge officerens skål, samt yttrade bland annat: att han hoppades, att den hjeltesaga, som den unge mannen börjat, ej skulle sluta med denna vackra bragd, utan att han helt visst skulle få höra hans namn än ytterligare omtalas med beundran. Commander Cushing talade äfven för sin skyddslings lycka och välgång, och denna dag blef en bemärkelsedag i Oliwer Tyrdalls lefnad. Han förmådde endast att med ett enkelt tack besvara den utmärkelse och välvilja, som alla bevisade honom. Hans tankar irrade ofta hän till fadern, och han erfor inom sig en ursäktlig stolthet vid tanken på att en gång träda inför dennes ansigte med högburet hufvud och bibehållen heder och ära, oaktadt han på ett svekfullt sätt blifvit utkastad i verden och skoningslöst gifven till pris åt nöden och eländet.

Men hvar befann sig H—y, den förnämste deltagaren i denna hjeltebragd? Man talade just härom, då en båt anlände till flaggskeppet och medförde ett bref till commander Cushing, hvilket denne genast bröt och till sin glädje och öfverraskning läste följande:

“Dear Sir!

Efter många faror och äfventyr har jag fastän betydligt rifven lyckligt återkommit till Mahaska, hvarest läkaren nu som bäst söker att lappa ihop mitt skinn. Tvifvelsutan har ni erfarit utgången af vårt företag mot “Albemarle“. Kolossen finnes ej mera till, och rebellerna begråta nu som bäst förlusten af sitt största och bästa fartyg.

Men i min rättmätiga glädje häröfver blandar sig likväl mycken malört. Hvert ha väl de tappre

tagit vägen, som modigt biträdde mig under utförandet af denna affär. Hafva de alla omkommit eller befinna de sig i fångenskap? Frågor hvilka jag ständigt gör mig utan att kunna få besvarade. Har ni några upplysningar att kunna gifva mig härom så skynda dermed, ty jag lider af oro öfver deras öde.

Ert folk uppförde sig som hjeltar, och med sådane män till biträde kan man uträtta hvad saker som helst. Den unge Tyndall var i mitt sällskap när vi från ångbåten sprungo öfverbord i floden sedan torpedon blifvit antänd. Vi simmade ett stycke helt nära hvarandra, men sedan förlorade jag honom ur sigte. Jag är mycket bedröfvad öfver hans öde och ångrar, att jag medtog den unge mannen på en så farlig expedition. Men hvem kan undgå sitt öde, hvad mitt till slut skall blifva ligger förborgadt i gudarnes sköte. Dock vill jag innerligt önska att slippa dö på — sotsängen. Skrif några rader, och jag blir er mera förbunden.

Med utmärkt högaktning

A. H—y,

Kommendant på fort Mahaska.»

Cushing läste derefter brevet högt för de närvarande, som med tre lifliga hurrarop mottogo under rättelsen om den tappre officerens räddning. Man drack hans skål i botten, och H—ys namn var på allas läppar. Cushing skref genast några rader, samt omtalade Tyndalls samt Burns och Westwoods lyckliga återkomst till "Wampanoog". Han slutade med följande rader:

"Jag och alla som i detta ögonblick befinna oss som gäster i amiral Porters kajuta ombord på flaggskeppet "Malvern" gratulera er till den vackra bragd ni utfört och hafva nyss tömt ett glas till er ära. *Löjtnant* Tyndall sänder er sina lifligaste helsningar, i hvilka vi alla instämma. Den stackars Norris var den enda af mina män, som fick släppa lifvet till, men han dog som en hjelte och sörjes af alla ombord

på "Wampanoog" med uppriktig saknad. Plåstra nu om edra sår och skrämor samt blif snart frisk.

Er tillgifne

Georges Cushing."

Men H—ys äfventyrliga bragder voro ej härmed slutade. Hans oroliga själ kunde omöjligt finna sig vid ro och stillhet. Hans goda hufvud uppgjorde ständigt nya planer att skada fienden. En gång förfärdigade han en monitor af en gammal flodbåt och en bit målad segelduk och lät den om natten drifva med strömmen ned till ett af de konfedererades fästen. Kommendanten, som visste, att regeringens trupper voro i antåg, och som såg att fiendtliga pansarfartyg vågat sig uppåt floden, lemnade i sin förskräckelse fästningen med en sådan skyndsamhet, att han icke en gång gaf sig tid att förnagla kanonerna. H—y erhöll för detta påhitt af general Grant en hederssabel, ett minne, på hvilket han satte ett stort värde.

Ännu långt flera bedrifter utfördes af den f. d. svenske officeren, men de anförda torde vara tillräckliga för att belysa hans mod och karakter. Han gjorde det svenska namnet all heder och hans namn förekom ofta i de amerikanska tidningarna med stort loford. Hans helsa hade emellertid af de ständiga strapatserna tagit en obotlig skada, och några månader före krigets slut afled han på sjukhuset i Wilmington i blomman af sin ålder. Han fick således ej sin önskan uppfylld att få stupa på ärans fält utan måste underkasta sig ödet att sluta sitt händelserika lif på sotsängen.

FJORTONDE KAPITLET.

"Nashville." Fästet Mc Allister. Några blad ur löjtnant Tyndalls dagbok.

Ehuru rebellernas stora pansarfartyg "Albemarle" blifvit förstördt egde de likväl ännu qvar några fartyg, hvilkas tillintetgörande var af högsta vigt, på det att de inre kommunikationslederna, floderna och kanalerna, fullständigt skulle kunna beherskas af nordstaternas kanonbåtar och smärre pansarfartyg, samt den otaliga mängd fästen intagas och förstöras, hvilka de konfedererade anlagt på flodstränderna och kring kuststäderna.

Ångbåten "Nashville", ett af rebellernas större fartyg hade länge varit föremål för amiral Porters och hans underbefälhafvares uppmärksamhet, ty detta fartyg hade genom sina djerfva kaperier i hög grad oroat nordstaternas handelsfartyg. Man hade en längre tid förlorat det ur sigte, men genom tvenno öfverlöpare slutligen fått underrättelse om, att det inlupit på stora Ogeecheefloden samt der lagt sig i skydd under fästet Mc Allisters kanoner. Detta fäste var ett af det starkaste samt egde till kommandant öfverste Mc Allister, en af rebellernas tappreste och dugligaste officerare, efter hvilken fästet blifvit uppkalladt.

Commander Cushing hade för sina förtjenster blifvit befordrad till commodore samt lemnat befälet öfver "Wampanoog" till sin närmaste man, kapten Coles, samt derefter hissat sin flagg på Ericssonska flytande batteriet "Montank". Löjtnant Oliwer Tyndall hade blifvit beordrad att tjänstgöra ombord å "Montank" som signalofficer och adjutant hos chefen.

Åt Cushing uppdrog amiralen att gå uppför floden, anfalla fästet och förstöra "Nashville". Under hans befäl ställes flytande Ericssonska batterierna Montank, Passaic, Nahant och Patapsco, samt kanonsluparna Schago, Seneca, Wissahickan, Dawn och Flambeau, alla af träd. Tendern Dandelion, mörsarfartygen Norfolk, C. P. Williams och Para. Cushing var ej den man, som förhalade tiden. Han kallade genast skeppscheferna ombord till sig och höll med dem en öfverläggning rörande anfallet. Man beslöt att genast anfalla rebellerna på tisdags morgonen och man återvände ombord för att träffa de sista förberedelserna till striden. Utaf den ena af de båda öfverlöparna erhöll man åtskilliga upplysningar angående de stängare och torpedos som blifvit nedlagda i floden, samt om de riktmärken för fästningens kanoner som redan voro utsatta i floden. För att borttaga dessa märken och på samma gång rekognoscera, sändes på natten en officer med 2:ne båtar uppför floden. Som natten var klar och månljus, måste båtarna hålla sig vid stranden för att ej blifva bemärkta, och smögo sig verkligen så långt upp, att posternas "allt väl" tydligen hördes från fästningen.

På måndags eftermiddagen gick eskadern uppför floden, och ankrade strax utom skotthåll för fästningens kanoner. Landet på båda sidor om floden var lågt och sumpigt, på högra stranden omkring 2 mil från eskadern låg ett mindre batteri af 3 kanoner, en half mil der ofvanför hade rebellerna uppslagit ett läger. I sjelfva daggryningen på tisdagsmorgonen gick eskadern för full maskin uppför floden, och ankrade inom 1,000 alnars distans från fästningen. Tio minuter derefter börjades leken. Bomber och kulor haglade från fartygen och från fästningen. Efter 2:e timmars bombardement, under hvilket fästet led stor skada, gjorde man ombord den obehagliga upptäckten att förrådet af bomber och brandrör betydligt förminskats, och efter ytterligare en half timmes bombardement voro alla bomber bortskjutna. Fästningens

eld hade nu äfven i det närmaste upphört, men som det härvidlag var gagnlöst att begagna solida kulor eller skrå, så nödgades eskadern draga sig tillbaka. Just som fartygen lättat sände dem fästet en afskeds-salut af kulor, förmodligen för att gifva dem en vink om, att man ännu hade mera i behåll, ifall de ännu en gång skulle vilja göra en påhelsning. En bogserångbåt afsändes genast till Port Royal, för att hemta nytt förråd af bomber och brandrör, den väntades tillbaka vid middagstiden då eskadern åter ämnade upptaga sitt påbörjade arbete.

Vi vilja nu anföra några blad ur Oliwer Tyndalls dagbok som afhandlar eskaderns andra anfall mot fästet Mc Allister, och som slutade med "Nashvilles" förstöring. Vi skola utesluta en mängd detaljer samt vara så kortfattade som möjligt.

"Alle man ombord utpurrades i morse kl. $\frac{1}{2}$ 6. Folkets frukost lemnades nästan orörd, sinnena voro för mycket upptagna af hvad som förestod.

Kl. 6 och 20 min. kom vår lilla tvärsäkra lots ombord. Morgongryningen började nu genombryta dimman, som hvilade öfver floden och dess låga stränder. Det var alldeles stillt, dock hoppades vi, att litet bris snart skulle klara upp luften.

Kl. $\frac{1}{2}$ 7 började vi vinda hem vårt ankare, inom 10 minuter var det uppe, och vårt fartyg sköt fart framåt. Kanonbåtarna följde efter oss.

Morgonens ovanliga lugn i förening med de egendomliga känslor, som en förestående strid alltid uppväcker, gjorde att det föreföll som om det vore söndag, ty allt var så tyst ombord, knappast ett ljud, med undantag från de med full kraft arbetande maskinerna.

Under inga andra förhållanden i lifvet, känner sig en sjöman så öfverväldigad af situationen, som när han med klart skepp går mot fienden. Han vet kanhända flera dagar förut, att en strid förestår, och tankarna äro sålunda uteslutande riktade på hvad som skall komma. Han talar med sin omgifning om

chancerne för och mot seger. Hvarje för fienden fördelaktig position blir noggrannt diskuterad. Tankarna på hemmet fordra äfven sin tid, mången skrifer sitt sista ömma farväl till de sina, men under allt detta slår dock hjertat i bröstet på samma sätt som vanligt. Är ögonblicket kommet att gå mot fienden, då känner han det helt annorlunda. Ljudet af hvarje pall, som klingar vid ankarets hemvindande, förnimmes ej blott af örat, utan gifver genljud i bröstet och bullret af hvarje arbete, som oförmodadt afbryter tystnaden, kommer hjertat att klappa häftigare.

Ankaret är lösryckt från sin dybädd, klockan i maskinrummet signalerar lotsens kommando; den har i dag en djupare ton än vanligt; i nästa ögonblick är skrufven i rörelse, och darrande sätter sig den barska jernbarden i rörelse. Vattnets squalp och skum längs sidan föröka de mäktiga intryck, som verka på sinnenas spända nerver; hur ofta har sjömannen ej hört pallarnas slammer, klockans klämtslog och dånet af sjön? tusentals gånger; de äro ju alldagliga för hvarje fartyg, men aldrig med den inverkan som nu.

Innan vi sätta i gång påläggas luckorna. Det blefve kolmörkt under däck, om ej våra stora lampor med sitt sken ersatte dagsljuset. Kontrasten är stark mellan lampornas sken och den klara solens, som lyste på däck, och denna kontrast inverkar mäktigare än någonting annat på en hvars sinnesstämning. I detta mystiska sken, synes hela hans förflutna lif uti ett nytt ljus. Hans egna gerningar, händelser och förhållanden rusa med öfverväldigande kraft ur det framfarna och tvinga tankarna till själfskådning. Försöket att framstamma en bön framkallar en känsla af qväfning, så plågsam, att den nyväckta tankegången åter afbrytes. Munnen är torr, läpparna bränna, hufvudet värker och dertill kommer en känsla af hunger, som hade han ej fått mat på många dagar. Om han under denna pågående strid mellan kropp och själ, dricker ett glas vatten, så kännes det smaklöst och kylande, utan att vara uppfriskande. Han tycker

sig vilja gifva allt i verlden för att få vara långt borta från sin post, och likväl är han samma man som kort förut, brinnande af lust och säker att segra, blott längtade att få börja striden. Nu hörs ett kommandoord ljuda. Liksom träffad af blixten springer han upp, raglar för ett ögonblick, det nästa är han åter sig sjelf, och frågar med lugn hvad ordern gäller.

Det hviskas från mun till mun, att vi äro nära batteriet, och åter är allt tyst.

Fienden börjar elden. Vi fortfara att gå framåt. En kula träffar vårt fartyg. Hvarför få icke vi också skjuta? Innan kort går ankaret och derefter börjar vårt tunga torn att vrida sig. Tystnaden som hitills herskat brytes omsider. Från tornets topp frågas: "Färdig?" — Ja! — Fyr! Det hörs tydligt huru hanen slår ner; derpå följer en förfärlig knall och en stöt, som skakar hela fartyget, hvilket allt betyder att striden ändtligen är riktigt börjad.

Med knallen af vårt första skott försvinner sista skymten af alla omanliga och obehagliga känslor. Den nyss så kraflösa varelsen är förvandlad från att var en darrande dödlig till en dödsbringande demon.

De som äro obekanta med våra sjömän, skulle kanske härleda dessa ögonblick af svaghet från bristande mod; men så är icke förhållandet, ty jag har sett de mest beslutsamma och tappra, så försvagade, under ett tillfälligt inflytande på nervsystemet, att de knappast kunde stå på sina ben utan att stödja sig vid något fast föremål, och likväl, sedan första skottet väl hade smällt, voro de med ens starka som lejon, och vilda som hungriga tigrar, med ögon gnistrande af stridslust från svarta krutsprängda ansigten.

Det är ganska vanligt ombord, att officerarna kring gunrumsbordet samtala om krigets skiften och derunder gifva tillkänna vissa önskingar, som ligga dem om hjertat, och som anförtros åt någon kvarlevande kamrat, att i händelse af deras död utföras. Vid dessa tillfällen måste läkaren vara beredd att

svara på månet qvistigt spörsmål angående möjligheten att öfverleva en blessyr af den eller den beskaffenheten. Är han en god läkare, så har han en stor dosis hopp i beredskap för hvar och en som frågar, och detta bidrager i sin mån att lätta sinnena. Äfven folket gör sina förberedelser. De öfverlemna ofta sina små dyrbarheter att förvaras af doktorn eller proviantförvaltaren. Hos mången gör sig tankegången icke sålunda märkbar i det yttre, men läs deras anteckningar och bref, och sannolikt skall ni finna bevis att ömmare känsloträngar äfven hos dem blifvit anslagna.

På det hela taget är ändå tillställningen med krig, och att slåss, någonting bra besynnerligt, och ännu har jag icke lärt att begripa hvaruti nöjet egentligen består. Man är utsatt för osäkerhet till lif och lem, för försakelser af alla slag och för en hop annat elände. Man mördar sina medmenniskor, allt för äran; och hvad är äran, strängt taget, annat än inbillning.

Men jag fortsätter min berättelse.

Hos våra motståndare märktes intet tecken till lif. De upproriskes flagg hängde visserligen på en stång, men ingen uppstigande rök betecknade deras lägerplats; dock visste vi alla, att en beslutsam fiende var dold bakom de kolossala jordvallarna. Det märktes tydligt, att fienden ej varit sysslolös sedan vårt sista besök, de stora groparna i vallarna, som våra bomber hade gjort, voro åter fyllda med jord, och hela verket satt i försvarstillstånd.

Kl. 7 och 26 min. voro vi tvärs för en skotttaffa, som fienden hade uppställt på flodens venstra strand, men för hvad ändamål kunde vi ej utfundera, ty af målskjutning bar den inga märken. Vi passerade emellertid deras taffa utan att man lossade ett skott på oss; kanske trodde fienden, att vi ville försöka att forcera hans stängsellinie och ville spara sina skott till dess.

Kl. 7 och 40 min. ankrade vi, omkring 600 yards från fästet. Vi kunde se rakt in i mynningen på deras kanoner. Just som vårt ankare föll small fiendens första skott, och ytterligare fyra följde ögonblickligen.

Kanonbåtarna började nu elden från sin ankarplats, som var omkring $1\frac{1}{4}$ mil (engelsk) från fästet. Kl. 7 och 45 min. slungade vår 15-tums kanon sin första bomb, men som röken icke dref undan, kunde vi ej från tornet se om den gjorde någon verkan. Fienden hade i detta hänseende en fördel öfver oss; också försummade han icke att gifva oss skott på skott.

Kl. 7 och 53 min. träffade en 10-tums kula mitt på vårt torn och sprang sönder i tiotusen bitar. Jag var uppe i styrtornet och följde med spändt intresse enviget mellan fästet och "ostlådan". Fienden träffade oss tätt och ofta med sina projektiler, men vi voro ej i stånd att se hvad verkan våra gjorde.

Några minuter efter kl. 8 måste vi på båda håll sakta elden, emedan den tjocka röken jemte dimman skymde bort oss för hvarandra. Under det vi väntade att det skulle klarna upp, gingo några af vårt folk ur tornet, ut på däck. De funno flera märken efter kulor, men ingenting i olag. Knappast hunno de att krypa in i tornet igen förr än fienden åter öppnade elden, nästan med säkrare skott än förut; äfven vi satte oss i verk igen efter bästa förmåga.

Klockan $\frac{1}{2}$ 9 kom en kula, som gaf styrtornet en förfärlig törn. Mr Falkener, korrespondent för "New-York Herald", låg vid tillfället på knä, skrifuande uti sin anteckningsbok, och fick sig dervid en ganska allvarlig knuff, men fann också efteråt, att kulan träffat tätt invid hans hufvud. Jag förlorade jemvigten och tumlade öfver till andra sidan af det smala styrtornet, och här träffades jag af en jernnagel (vägande omkring 1 skålp.) först på skuldran och sedan på knät. Flera andra naglar lösrycktes äfven. Jernet måste hafva varit dåligt och sämre än naglar-

nas i tornet, ty der gick ingen enda loss. I följd af mitt missöde måste jag lemna styrtornet, men icke af fruktan att blifva skadad, ty jag är öfvertygad, att denna del är fullt lika pålitlig som någon annan del af fartyget.

Fiendens kulor träffade nu vårt fartyg, hvarannan eller hvar tredje minut, men utan ringaste kännbar skada.

Återstoden af dessa anteckningar är skrifven under däck.

Då vi endast hade 14 fot vatten, som den nu inträffade ebban skulle minska till 9 fot, så lättade vi ankaret kl. 9,45 min. och drefvo ut på djupare vatten, der ankaret åter fick gå. Vår distans var nu omkring 1400 yards från fältet. En lätt bris hade sprungit upp, som gjorde det lättare för oss att se, äfven för fienden var brisen välkommen, ty han sköt mera sällan bom.

Intrycken af den pågående striden, voro helt olika, när jag befann mig under däck, mot hvad jag erfarit i styrtornet, der jag hittills varit anställd. Smällen af våra egna skott hördes mycket skarpare och obehagligare nere i fartyget och det kan ingen undra på, när man tar i betraktande, att explosionen vid skottlossningen försiggick några tum öfver våra hufvuden.

Jag kan icke säga, att det var plågsamt, men dock långt ifrån behagligt. Härtill kom, att man nästan aldrig kunde urskilja befalets kommandoord, som föregick kanonernas affyrande. Hör man blott orden "Färdig", "fyr!" så är man beredd på hvad som skall komma, men under däck har man ingen sådan varning.

Omkring kl. $\frac{1}{2}$ 10 började fienden spara på sina skott; endast när våra öppna portar voro vända mot honom, sände han ut sina kulor och bomber, i hopp att någon skulle söka sin väg in i tornet. Våra båda kanoner affyrades ungefär en gång på fyra minuter; i fiendens tycke ofta nog skulle jag tro,

ty såväl traverser som bröstvärn blefvo illa handterade; men fältverket var uppfördt med så kolossala dimensioner, att dess totala raserande skulle erfordrat mera ammunition och kanske äfven mera tid, än vi hade att påräkna, hvarför det beslöts att anfallet skulle fortsättas till middagen, men icke längre.

Kulorna haglade tätt från båda hållen. Sällan har väl en skara män, under full utöfning af krigets blodiga yrke, med sådant lugn åhört kanonernas dunder, ej heller känt sig så säkert skyddad, som hos oss. Folket var just nu i sitt rätta element, och handterade med förtjusning våra jättkulor och bomber, så att de desto förr skulle komma rebellerna till godo. Kula efter kula träffade tornet med blott några få minuters mellanrum, och oftast efterföljdes anslaget af en riktig hagelskur af jernbitar, som smattrade öfver däckets.

Klockan fattades 20 minuter i 12 när vi bemannade vårt pumpspel och sakta hyfvade in på kettingen. Sju minuter före middag var ankaret lätt och vårt fartyg dref med strömmen utför floden, under det fienden i glädjen öfver vår reträtt, gaf oss en dundrande salut till afsked, men orkade likväl icke att skjuta så fort, som han gjorde i början af striden.

På commanderns order lättade vår flottilj och gick utför floden utom skotthåll af fiendens kanoner. Kl. 1 e. m. voro vi alla åter på vår gamla ankarplats. Vid undersökning visade det sig, att Montank 48 gånger blifvit träffad af fiendens kulor. Vårt fartyg befans osårbart.

Liksom första gången voro också nu såväl befälet som folket, svarta som spader ess, alla ledsna, att vi måste gå ur striden utan att hafva vunnit en bestämd seger. Men våra anfall på Mc Allisters jordverk hafva i alla fall ej varit utan resultat, den derunder vunna erfarenheten är värd millioner för landet, och kommer våra jernklädda fartyg till godo.

För min del, skulle jag icke för något pris vilja bortbyta den praktiska kunskap jag härunder inhemtat.

Stora Ogecheefloden d. 1 mars 1863.

I fredags kl. 3 på eftermiddagen, signalerade Wissahickan, att ett okänt fartyg syntes högre upp på floden. Kort derefter syntes en tjock, svart rök öfver skogen, som bortskyrde fort Mc Allister för oss. Det var Nashville, som hade satt sig i gång för att bege sig högre upp. Hon hade likväl ej kommit långt innan hon plötsligt stoppade, och det ansågs troligt, att hon måtte hafva kommit på grund. Som operationer i större skala förhindrades af den rådande ebben, så sändes blott Seneca för att rekognoscera, men vågade naturligtvis ej att gå högt upp, af fruktan för fästets välriktade kanoner. Några bomber, som hon på försök sköt på Nashville, hunno icke fram. Vid sin återkomst medförde hon den glädjande underrättelsen, att Nashville verkligen var på grund. Som hon kommit med full fart och högt vatten, så var der föga hopp, att få henne flott igen. En skarp utkik hölls under natten, och det fans troligen ingen ombord, som hade sin nattro, ty ingen ville släppa vår pris (så kallades redan Nashville) ur sigte.

På lördags morgon utpurrades kl. 4. Tjugo minuter öfver 5 var ankaret uppe, och vi i gång uppför floden. Förhoppningen att omsider komma åt Nashville, gjorde att sinnesstämningen ombord var i hög grad lifvad.

Seneca, Wissahickan och Dawn höllo i linie efter oss, såsom vid föregående tillfällen.

Emedan åtskilliga tecken utvisade, att fienden haft någonting att bestyra nedåt floden på de senare dagarne, så gingo vi endast långsamt framåt, för att hålla oss klara för de försåt och hinder, som fienden möjligen förberedt.

Kort efter kl. 7 ankrade vi omkring 1,200 yards nedanför fästet. Två minuter senare flög en bomb från vår 11-tums kanon ämnad åt Nashville. Hon satt hårdt fast på grund, endast 1,200 yards ifrån

oss och var sålunda en ganska god skottafla, hvilket också följden utvisade. Kulorna haglade från fästet, men som hela vår diktan och traktan nu gick ut på att få eld på sjöröfvaren, läto vi landkrabborna hållas bakom sina jordvallar.

Kl. 27½ minut efter 7, träffade en af våra 13-tums bomber, med tio sekunders brandrör, midt emellan Nashvilles fockmast och hjulhus; som vi hörde bomben krevera, afvaktade vi med spänd väntan verkan deraf. Detta var nu vårt femte skott, utan annat att rikta på, än master och skorsten, som syntes öfver skogen; mera såg man ej nere i tornet. Visar detta icke att vi hade flinka artillerister, så säg mig hurudana de skola vara.

Under det vi gingo uppför floden, observerade vi, att mycket folk var på däck på Nashville, men sedan vi skjutit några skott syntes ingen katt till, fartyget tycktes alldeles öfvergifvet, till och med flaggen var borta. De konfedererade hade väl ondt om flaggduk, hvarför de tagit den med sig i land.

Som vi ej kunde se hvad verkan våra bomber ås adkommit, emedan det var alldeles stillt och röken ej dref undan, nödgades vi efter åtta skjutna skott upphöra med elden. Dock denna sorg var kort, ty genom tjocka och krutmoln syntes en svart rök uppstigande från främre delen af fartyget, och efter några minuter kunde vi tydligt urskilja eldslågorna, som långsamt utbredde sig akter öfver. Tilltagande tjocka hindrade oss för en stund att se någonting alls, men när det åter lättade något, hade vi den stora tillfredsställelsen att se det elden fått fast fot öfver hela fartyget; en tjock rök hvirflade öfver det hela. Elden fattade äfven snart i tacklingen. Vi gåfvo henne då och då ett skott, ej riktigt säkra att hon skulle gå sin förstörelse till mötes vår hjälp förutan. Glädjen ombord var obeskriflig, öfver att våra bemödanden blifvit krönta med framgång och att således den ledsamma bevakningstjenstgöringen led mot sitt

slut. Fästet fortfor alltjemt att beskjuta oss, så ofta det kunde för tjockan.

Vår eld upphörde kl. 8,6 min., inalles hade vi då skjutit 14 skott. Ännu en halfümme stannade vi såsom åskådare af branden, derefter lättades ankaret och vi gingo nedför floden. Hela Nashville var nu en enda eldmassa och hjulhusen började att falla tillsammans. En qvart efter 9 höjde sig tjockan, vi varnade nu bland den svarta röken, hvirflar af ljusgrå rök. Det var bomull som brann. Rökmolnen seglade, burna af en lätt vind, åt Savannah till, en påminnelse för dem, att bomullsmännen ännu ej äro de rådande i landet.

Kl. 9 och 35 min. egde en explosion rum midskepps, och flera trodde att det var en panna som sprang; troligt är, att det var den refflade 100-pundingen, hvars laddning antändes, ty skrofvets yttre syntes ej lida af explosionen. Tio minuter härefter hördes en förfärlig knall, det var krutdurken akter som sprang, stormasten föll öfverbord och akterskeppet söndersprängdes jemt med vattnet, icke långt derefter gick också fockmasten; förstörelsen var nu komplett.

Långt bort öfver låglandet sträckte sig röken från det brinnande fartyget, liksom ville den för alla aflägsna åskådare dölja tillintetgörelsen af ett fartyg, hvilket, ryktbart såväl för vackra former som för snabbhet, ursprungligen var ämnadt till fredliga ändamål, men som nu af ett laglöst parti blifvit förvandladt till sjöröfvare.

Som det nu var onödigt att vidare dröja inom skotthåll för fiendens kanoner, så beordrades kanonbåtarna att upphöra med elden och draga sig tillbaka.

Under vår fart från stridsplatsen passerade vi rätt öfver tre torpedos, af hvilka en exploderade rätt under våra pannor. Hela fartyget tycktes lyftas rätt upp och svängdes med detsamma omkring på stället. Rörelsen kändes högst besynnerlig, men vi hade liksom litet svårt att tro på, att vi verkligen varit i beröring med en helvetesmaskin. Fartyget fick en

obetydlig läcka, som blott erfordrade några minuter för att reparera.

När vi passerade kanonbåtarna hurrade besättningarna för oss, vårt svar innebar hela entusiasmen af en vunnen seger. Ett godt stycke ner på floden ankrade vi med kanonbåtarna i grannskapet.

Klockan 2 förmärktes från Seneca tvänne öfverlöpare på stranden. En båt afsändes för att taga dem ombord. De hade lemnat fästet under oredan, då vi anföllo Nashville. Genom dem erforo vi, att öfverste Mc Allister tillsagt kaptenen på Nashville, att han måste laga sig bort från fästet så fort som möjligt; antingen kaptenen nu ville bryta blokaden, gå upp för floden eller besluta sig för att förstöra fartyget, vore det öfversten detsamma endast han blef af med honom, ty förr fick han ingen ro för de fördömde yankee-pansarbåtarna. Kaptenen på Nashville, som under en hel vecka förgäfves väntade på något passande tillfälle att gå till sjös, bestämde sig slutligen för att försöka att komma upp på floden, han hoppades att med full maskin kunna forcera sig öfver en bank, som hindrade passagen vid det så kallade Seven Miles reach. Det var denna plan som sattes i verket i fredags, men misslyckades. Fartyget stötte hårdt på grund och blef stående oaktadt alla bemödanden att få det flott. I denna belägenhet anfölls det af oss och förstördes. Dess bestyckning bestod af 3 kanoner. Tre fruntimmerspassagerare och 500 balar bomull voro ombord. Besättningen var ännu kvar när öfverlöparna lemnade fästet. De berättade vidare, att vid vårt sista anfall hade den officer blifvit skjuten, som egentligen varit den som riktade deras kanoner.

Vid vårt tredje och sista bombardement af fästet, tisdagen den 3 mars, blef Mc Allisters öde afgjort. Det var oupphörligt pang, pang, eld och rök, sand och sten. Jag gissar att det icke är många, som sett någonting så storartadt. Secessionisterna stodo på

sig som karlar och riktade sina kanoner bra. Våra bomber gjorde ett stort rumor i jordvallarna, och flere af deras kanoner kastades högt upp i luften. Vivat! vi hafva segrat.

Jag börjar tro, att det är rakt af omöjligt att förstöra våra kanonbåtar. Passaic, blef träffad 33 gånger och nu som vanligt, ingen sårad, ingen skada gjord.

Yankeelandet är dock ett underligt land. Snillen från andra länder, som hemma varit misskända och förbisedda, komma hit och frambringa på vår jord resultat, som ansetts höra till det omöjliga. Heder och tack åt Ericsson, pris och utmärkelse åt de tappre cheferna, befälet och besättningarna på de underbara monitor-batterierna.“

Här avsluta vi utdraget ur Tyndalls dagbok och fortsätta sjelfve vår berättelse.

Ungefär en timme efter det Montank återkommit till ankarplatsen, syntes en båt kommande från flodstranden rodd af fyra negrer, stäfva mot pansarbatteriet. Roddarna syntes anstränga sina yttersta krafter för att hålla båten upp mot floden. Akter ute i båten sutto trenne fruntimmer. Oliwer, som hade vakten på däck befalde att hålla kasttåg i beredskap och stälde sig sjelf vid fallrepstrappan för att mottaga det högst ovanliga besöket af damer, en ära, som aldrig tillförene kommit Montank till godo. Oliwer observerade, att tvänne af fruntimren voro pryddigt klädda damer, den tredje deremot var en svart tjenarinna, som satt på något afstånd från de båda andra. När båten lagt till vid sidan gick Oliwer ned i densamma. Han helsade artigt på damerna, hvilka båda hade floren nedfälda för ansigtena, så att han ej kunde urskilja deras anletsdrag. Han sporde om anledningen till deras besök, och i hvad afseende han kunde vara till deras tjänst. Den ena af fruntimren svarade:

“Jag är miss Melanie Ponsonby och det här fruntimret är min sällskapsdam miss Mary Robson. Vi befunno oss ombord på Nashville för att med detta

fartyg gå öfver till England, der jag skulle aflägga ett besök hos släktingar. Jagad af edra kryssare tog fartyget sin tillflykt in på Ogeecheeffoden. Hvad som sedan inträffat känner ni till. Vi hafva upplefvat förskräckliga timmar ombord på Nashville. Först när fartyget fattade eld satte man oss i land på den öde stranden. Någon mensklig boning var ej att finna. Slutligen påträffade vi några negrer, som mot hög betalning åtogo sig att föra oss utför floden till någon bebodd plats. Komna på föga afstånd från ert fartyg sveko dem krafterna och vi beslöto i vår nöd att anropa er om bistånd. Vi äro edra fångar här, men hoppas att blifva behandlade med mildhet.“

“Derom kunna ni vara förvissade, mina damer,” svarade Oliwer, som sedan namnet Mary Robson blifvit nämndt ej haft sina ögon fästade på något annat än det andra fruntimret. Skulle det väl vara möjligt att det konstiga ödet så fogat att han och hon åter sammanträffat med hvarandra? Han påminde sig nu, att vid deras möte hos fru Childers, den unga flickan yttrat, att hon väntade sig anställning hos någon familj i de södra staterna. Hade hon väl fått denna hos en familj Ponsonby? Oliwer tyckte sig förmärka en viss rörelse hos den unga damen, som han så lifligt betraktade. En vindfläkt kom att föra floret från hennes ansigte och de vackra, ungdomsfriska dragen, de strålande ögonen med deras milda uttryck visade, att det verkligen var hans gamla bekanta Mary Robson som åter uppenbarade sig för honom.

“Ah, en gammal kär bekant!” utropade Oliwer glädtigt, i det han räckte handen åt den djupt rod-nande Mary. “Hvad, känner ni ej igen mig? Jag medgifver gerna, att det är en stor skilnad mellan den Oliwer Tyndall, som sökte sig en plats som paraply- eller sjalbärare hos den älskvärda mrs Childers och den Oliwer, som nu visar sig, åtminstone till det yttre. För öfrigt är jag mig lik, det kan jag försäkra.“

“Ja, det är verkligen ni, nu känner jag igen er,” yttrade Mary glädtigt, “ack så roligt att under

nuvarande omständigheter ha träffat på en gammal bekant. Jag får gratulera er, sir, ty på edra distinktionstecken finner jag, att ni är officer.“

Oliwer hjälpte de båda damerna upp på däck. Commodoren hade infunnit sig der och Tyndall skyndade sig att presentera de båda fruntimren för honom. Cushing mottog dem högst förbindligt, och miss Ponsonby berättade för honom deras äfventyr, anhållande om hans beskydd och hjälp att komma till Port-Royal.

“Huru det kommer att gå med den saken derom skola vi öfverlägga, innan jag fattar mitt beslut,” svarade commodoren skrattande. “Att göra mig utaf med två så vackra och behagliga fångar det har sig ej så lätt. Ett dylikt byte släpper man ej gerna ifrån sig. Men var god och stig ned i min kajuta, så skall jag tillsäga om en kopp varmt thé, som ni väl kan behöfva. Vi komma just nu ifrån striden, så att det är mindre treffligt i min salong. Men ni får hålla det tillgodo sådant som det är. Löjtnant Tyndall hoppas jag gör oss sällskap.“

Man gick ned i kajutan, och snart satt man vid det väl ordnade thébordet. Cushing visade sig som en angenäm värd och man fann, att han kunde vara en lika god sällskapskarl som han var en god sjöman. Tyndall och Mary samtalade med hvarandra, under det att commodoren underhöll sig med miss Ponsonby, som tycktes hafva gjort ett särdeles godt intryck på honom.

Om man gjorde en jämförelse de båda unga damerna emellan så måste man gifva miss Ponsonby priset hvad de yttre fördelarna beträffade. Hon var en yppig, välformad, högväxt ung dam med ett energiskt ansigtsuttryck och en min, som gaf tillkänna en despotisk karakter och en vilja som ej lätt böjde sig under andras. Hennes djupa, något karlaktiga, röst stötte måhända ett finkänsligt öra, och det fans säkert mången som hade svårt att förlika sig dermed. Hennes stora, mörka ögon blixtrade af eld och liflighet, och munnen med dess perlhvita tänder var förtjusande.

Det rika kastaniebruna håret hade hon upplagdt i tvenne tjocka glänsande flåtor öfver hjessan, och denna anordning, så enkel den än var, prydde henne oändligt väl. En sydländsk liflighet visade sig i hela hennes väsen, sitt tal beledsagade hon med lifliga gester och ett uttrycksfullt minspel, som gjorde henne ytterst intagande.

Vi hafva förut i några flyktiga drag angifvit miss Robsons utseende. Den ranka eleganta växten, de milda om fromhet och godhet vitnande stora blå ögonen, den skära fina hyn, som, när den färgades af en lätt rodnad, gaf den en bild af ros och lilja, skänkte hela hennes gestalt ett sympatiskt och tilldragande uttryck. Om man granskade hvar för sig de olika partierna af hennes ansigte, skulle man finna åtskilligt att anmärka mot dem, men betraktade i sin helhet gäfvo de ett intryck af outsägligt behag, och hennes klangfulla melodiska röst bidrog ej så litet att göra henne till en särdeles älsklig typ för en engelsk ungmö, en af dessa Albions täcka döttrar, som alltid uppväcka sympatier och deltagande.

“Och hur fann ni er belägenhet ombord på Nashville under striden, jag förmodar att ni voro halfdöda af förskräckelse? Hade jag kunnat ana, att så älskvärda personer som ni funnits der ombord skulle jag instält elden från mina kanoner om jag rätt skulle blifvit straffad för orderbrott.”

“Så artig ni är, bäste commodore,” svarade miss Ponsonby skrattande. “Jag har i tidningarna läst tillräckligt om edra krigsbedrifter för att tro på en dylik känslsamhet från er sida. Men tack likväl. De bomber ni skickade oss voro sannerligen inga bonbonierer. I början ropade jag högt till af förskräckelse vid hvarje skott, som träffade oss, men man vänjer ju sig vid allt här i verlden, och till slut fann jag ett visst behag vid att höra bombernas kreverande eller kulornas anslag. Det var någonting nervretande i hela situationen, som höll mitt sinne vaket och i högsta spänning.”

Commodoren såg på henne med beundrandeblickar. Cuching hade aldrig varit någon tillbedjare af könet, men skulle hans hjerta beröras af kärleken, så skulle detta endast kunna inträffa genom bekantskapen med en sådan kvinna som miss Ponsonby. Hon skulle varit passande att följa honom bland havvets stormar och på de djerfvaste äfventyr. En dylik tanke uppstod visserligen ej hos honom under detta flyktiga samtal, ty han hade beslutit sig för att dö som ungarl och ville ej vid sin ålder utsätta sig för äkten-skapets problematiska lycka.

“Och ni, miss Robson, huru fann ni er belägenhet ombord på Nashville?” frågade henne Commodoren.

“Alldeles förskräcklig, som jag redan sagt till mr Tyndall,” svarade Mary. “Buket af de kreverande bomberna, de sårades jemmer, elden som fattade i det åt förderfvet invigda fartyget, allt var ohyggligt och fasaväckande. Jag var också under hela tiden mera död än lefvande och hvem kan undra derpå.”

“Ja, ni kan ej hafva så orätt häruti,” svarade Commodoren. “Kriget är ohyggligt i hvad form det än visar sig, och dess följder ännu värre. Men hvad det nu pågående beträffar, så har ett laglöst parti framkallat detsamma. Unionens upplösning skulle varit den största olycka och af oberäknelig skada. Fyra millioner slafvars befrielse är en handling af kristendom och humanitet. Men nog härom. Jag kan märka, att damerna börja blifva oroliga och jag skall snart afgöra öfver mina sköna fångars öde. Löjtnant Tyndall, gå upp på däck och signalera till min tender Dandelion, att den tager upp ångan och kommer långs sidan af Montank. Den skall då föra er, mina damer, till Port-Royal.”

“Ni är en gentleman, sir, och ni skall hafva tack för er välvilja och ert grannliga beteende,” yttrade miss Ponsonby. “Rebellerna äro inga barbarer och jag kan försäkra er, att ert handlingssätt skall vinna erkännande. Mina föräldrar äro bosatta i New-Orleans.

och när omständigheterna det medgifva så besök min familj och ni skall röna ett tacksamt och vänligt mottagande."

"Må så vara, miss Ponsonby, jag skall verkligen hafva er artiga inbjudning i minnet," svarade commodoren glädtigt. "New-Orleans är bomullspatronernas viktigaste plats, som ännu ej har fått smaka på våra kulor och bomber. Jag skall besöka er, men i skepnad af åskans gud såvida ni ej kommer emot mig med palmer i händerna."

"Vi äro ej blödiga af oss," svarade den modiga damen, i det ett lätt moln af missnöje drog öfver hennes vackra ansigte. "Ni är välkommen i hvad fall som helst, dock helst utan kulor och bomber."

Dandelion kom nu upp långs sidan af Montank, och damerna begåfvo sig åter upp på däck. Här mottogos de af fartygets öfriga officerare och en stunds liflig konversation började, som dock snart måste afbrytas till följe af den långt framskridna tiden. Under oändliga artighetsbetygelser skildes man därför åt. Damerna gingo ombord på tendern, som strax derefter för full maskin ångade utför floden. Tyndall hade tagit ett hjertligt afsked af Mary, dervid yttrande: att det ej, som han hoppades, skulle vara sista gången som de sammanträffade med hvarandra, utan att de åter skulle råkas under mera lugna omständigheter.

Hon svarade med några vänliga ord, under det att en täck rodnad färgade hennes kinder. Deras händer möttes och ett sista farväl uttalades af deras läppar.

"Ponsonby," mumlade Tyndall för sig sjelf, när han i sina tankar vandrade fram och tillbaka på däck. "Ponsonby! det namnet har jag bestämdt förut hört omnämnas. Det förefaller mig som om min far hade någon affär med en person, som bar det namnet. Det har fallit mig ur minnet och i alla fall står detta ej i någon förbindelse med den vackra missen, som nyss lemnat oss."

Han fortsatte sin promenad i det hans tankar togo en annan riktning. Ett småleende spelade kring hans mun och belyste hans ansigte. Marys täcka bild var det som nu gycklade inför hans ögon.

FEMTONDE KAPITLET.

Den första "Monitors" slutliga öde. Tyndall står på "heta stenen" utan att bränna sina fötter. Ett besök hos gamla bekanta.

Vi komma nu till en episod i vår berättelse, som då den inträffade väckte stort uppseende, icke blott i Amerika utan öfverallt der den blef bekant. Vi afse nemligen "Monitors" sjunkande i öppen sjö på dess väg mellan Hampton Roads och Charlestown; en tilldragelse som framkallade lika stort intresse som dess första strid, men naturligtvis af helt annan beskaffenhet.

"Monitor", som oafbrutet haft sin station vid Hampton Roads, samt oupphörligt deltagit i en mängd strider med såväl fartyg som landbatterier, utan att en enda gång hafva blifvit genomträngd af någon kula eller erhållit någon svårare skada, hade till befälhafvare efter kapten Worden erhållit Commander J. P. Bankhead, en särdeles förtjenstfull officer och förträfflig sjöman. Löjtnant Oliwer Tyndall, som oafbrutet seglat under Commodore Cushings befäl i 18 månader, hade fått order att tjenstgöra på "Monitor", hvar närvaro behöfdes vid Charlestown, der en mängd

krigsfartyg skulle samlas för att företaga ett gemensamt anfall på den viktiga platsen. Ett föregående dylikt hade misslyckats, men med den pansarflotta man nu egde tillgång att disponera hoppades man på ett lyckligare resultat. Af denna orsak lemnade "Monitor" Hampton-Roads bogserad af ångfartyget "Rhode Island". Detta var "Monitors" sista färd. Hunnen något söder om bankarna utanför Cap Hatteras, sjönk han, under hårdt väder i öppna sjön kl. 1 på morgonen. Rapporten härom, från hennes dåvarade chef Commander Bankhead, lyder som följer:

Sir! Jag har den äran rapportera att "Monitor" lemnade Hampton Roads, bogserad af förenade staternas ångare "Rhode Island" den 29 nästlidne december kl. 2 t. 30 min. e. m. Vinden var nu laber från S. V. vädret klart och behagligt, med alla anledningar att fortfara så. Passerade Cap Henry kl. 6 e. m. Smul sjö och vackert väder.

Under natten fortfor vädret godt till kl. 5 f. m. då vi började känna sydlig dyning jemte ökad vind från S. V., hvarvid sjön reste, så att den bröt öfver styrhuset förut och slog mot foten af tornet, dock icke med tillräcklig styrka för att bryta öfver detsamma. Farten var 5 knop.

Efter någon tids förlopp funno vi att dreppackningen under och omkring tornets fot hade lossnat något i följd af tornets rörelse, då fartyget satte eller rullade, men maskinpumparne höllo fullkomligt läns och vakthafvande maskinisten rapporterade, att de till och med emellanåt "sögo torrt". Inga anledningar till oro förefunnos således ännu.

Vädret var under hela dagen ombytligt med tillfälliga byar af vind och regn. På eftermiddagen lade sig dyningen något, och maskinpumparne voro fortfarande tillräckliga att länsa ut allt det vatten, som inkom genom synhålen på styrhuset och vid tornets fot.

Kl.: 7 tim. 30 min. e. m. drog vinden sig mera sydlig och tilltog i styrka så, att sjön reste ganska betydligt. Jag beräknade fartygets ställe, som be-

fans vara 15 mil söder om Cap Hatteras. Bogseringen började nu verka menligt på "Monitor", som gjorde svåra girar och tog in mycket vatten vid foten af tornet. Jag beordrade därför maskinisten att slå an Wohthington-pumpen och att klargöra centrifugal-pumpen, samt att rapportera till mig om vattnet ökade sig.

Kl. 8 e. m. hade sjön tilltagit så betydligt och fartyget börjat arbeta så mycket, att sjöarna, som gingo helt och hållet öfver styrhuset, stänkte öfver in i tornet och stundom ända upp i lufttrummorna. Jag observerade nu, att fartyget, då det rullade öfver åt sidan, reste den utskjutande pansarklädda delen af skroftet så högt öfver sjön, att dess undra, flata sida vid tillbakarullningen slog i vattnet och förorsakade att packningen kring foten på tornet alltmera lossnade. Jag signalerade därför flera gånger till Rhode Island att stoppa, på det jag skulle kunna utröna om "Monitor" dervid vakade bättre och tog in mindre vatten, men enda verkan deraf var att han, så snart farten upphörde, kastade sig tvärs emellan sjöarne och rullade våldsamt. Maskinisten rapporterade nu, att han måste slå an centrifugal-pumpen, emedan de öfriga pumparna icke voro nog för att hålla läns. Jag gaf honom order att göra så genast och att rapportera till mig huru det verkade. Sjön reste fortfarande och fartyget gräfde våldsamt med bogen. Maskinisten rapporterade, att pumparna gingo bra, men att de icke hade någon verkan på vattenhöjden, som nu hade stigit flera tum öfver durken i maskinrummet.

Sedan vattnet i fartyget, oaktadt pumparna en god stund varit i full verksamhet, stigit betydligt gaf jag kl. 10 och 30 min. e. m. den öfverenskomna nödsignalen. Jag löpte dervid upp längs sidan på "Rhode Island" och tillkännagaf, att vi voro i sjunkande tillstånd, samt begärde att båten måste sändas för att berga besättningen. Jag fann nu, att den svåra bogserkabeln, sedan bogseringen upphört, gjorde fartyget ohandterligt, helst maskinen måste hållas i gång för

pumpningen, hvarför jag lät kapa densamma. Dervid sköt "Monitor" fram tätt i lä om "Rhode Island," stundtals nästan vidrörande henne. Vattnet fortfor att stiga och hade nu gått in i askugnarna. Två båtar kommo från "Rhode Island", i hvilka jag beordrade löjtnant Green att låta gå så många som båtarna kunde bära. Medan han var sysselsatt härmed, hvilket var ett ganska farligt arbete, emedan sjön bröt helt och hållet öfver "Monitors" däck, kommo båda fartygen att stöta emot hvarandra, hvarvid en af båtarna var nära att krossas, och "Rhode Island" sjelf sväfvade i den största fara, emedan vår skarpa, hårda bog ovilkorligt hade bräckt in i hennes sida i vattengången, om stöten hade varit det minsta häftig. Hon satt därför genast framåt, så att fartygen åtskildes något. Kl. 11 och 30 min. e. m. arbetade maskinen ännu långsamt, och alla pumparna voro i verksamhet, medan vattnet fortfarande ökade sig i fartyget. Sjön var mycket hög och bröt våldsamt öfver hela däckets, så att det var mycket svårt att komma från tornet till båtarna. Flera man hade redan dervid blifvit spolade öfver bord.

Medan vi väntade på att båtarna, som afgått med en last folk, skulle komma tillbaka, rapporterade maskinisten, att vattnet gått upp i eldstäderna och släckt elden, så att maskinen stannat, och kort därefter anmälde han, att alla pumparna upphört att gå. Folket hade derved blifvit fördeladt till vattenlangning med pytsar, icke i hopp att derigenom vinna någon väsentlig fördel, utan för att gifva manskapet någonting att göra. Så snart maskinen stannat, kastade sig fartyget, som icke längre gjorde fart och kunde styras, tvärs för sjön och rullade dervid så våldsamt, att det var omöjligt för de återkomna båtarna att komma oss nära. Jag befalde därför att låta ankaret gå och sticka kettingen på tamp, i hopp att fartyget derigenom skulle "se opp" och vända stäfven mot sjön. Lyckligtvis gjorde hon så. Då vattnet nu ökade sig hastigt och fartyget hade sjunkit så mycket, att

däcket tycktes vara i jemnhöjd med vattenytan, så befalde jag alle man ombord att lemna tornet och söka räddning i båtarna. Jag fick sjelf tag i fånglinan till en af båtarna, hvilken, medels årornas tillhjälp, höll sig fri från sidan, och hade så många man som jag ansåg att båten, i den svåra sjön, kunde bära att gå i densamma. Det fans dock flera man, både inuti och ofvanpå tornet, som, antingen af fruktan för att blifva spolade öfver bord eller förlamade af skräck, icke kunde förmås att komma ned från tornet, hvarför de sannolikt gått förlorade med fartyget. Kännande att jag gjort allt i min förmåga för att rädda fartyg och besättning, hoppade jag nu i den djupt lastade båten och lemnade "Monitor", hvars tunga, långsamma rörelser utvisade, att hon icke hade lång tid kvar att flyta.

En kort stund efter det vi hade kommit ombord på "Rhode Island" gick "Monitor" till botten. Jag kan icke underlåta att omnämna kapten Trenchards och hans officerares outtröttliga bemödanden att göra allt möjligt för att rädda "Monitors" besättning, hvilket i följd af den höga sjön och den stora faran vid att nalkas "Monitor", var ett utomordentligt svårt företag.

På samma gång som jag måste beklaga förlusten af dem som blefvo borta, kan jag icke annat än glädja mig öfver, att så många, under förhanden varande omständigheter, kunde räddas. Hopp finnes också att en af båtarna, som ännu saknas, må ha varit i stånd att rädda dem som voro kvar ombord, eller att den hunnit fram så tidigt, att den kunnat berga dem som icke genast gingo till botten med fartyget, då det sjönk. Vid mönstring med besättning ombord på "Rhode Island" befans, att fyra af befälet, bland dessa löjtnant Tyndall — och 12 af manskapet saknas, å hvilka förteckning härjemte följer.

Jag har den fasta öfvertygelsen, att "Monitor" måste hafva sprungit läck någonstädes i bogen, der fartygets botten och pansarklädnaden äro förenade, och att denna läcka blifvit förstoraad genom den flata

öfverbyggnadens våldsamma slag mot vattnet hvarje gång fartyget kom ned mot sjön.

Innan jag afslutar min rapport måste jag omnämna det kalla lugn och den ögonblickliga åtlydnad af alla order, som befälet och besättningen under hela tiden ådagalade. Med undantag af några bland manskapet, af hvilka många voro till sjös för första gången, fans ingen enda man ombord, som visade minsta tecken till fruktan eller panisk förskräckelse, oaktadt omständigheterna voro sådana, att de kunde pröfva det djerfvaste mod. Särskildt anhåller jag att för amiralen och departementet få nämna löjtnant Green, underlöjtnant Tyndall och acting master Stodder, hvilka förblefvo hos mig intill sista stunden och genom exempel och hållning verkade lugn, ordning och lydnad hos manskapet. Jag måste också särskildt nämna masters mate Peter Williams och Richard Anjier, kvartermaster, hvilka båda ådagalade de bästa egenskaper såsom män och sjömän. Den senare förblef ända in i sista stunden orubbligt på sin post vid roret och svarade, på min tillsägelse att gå i båten: "Nej, sir! inte förr än ni går sjelf."

Officerarna och besättningen förlorade vid tillfället alla sina tillhörigheter, med undantag af de kläder, som de hade på sig, då de blefvo räddade.

Vördnadsfullt, Er ödmjuke tjenare

J. P. Bankhead.

Commander.

Kontreamiral G. P. Lee,

Chef för N. Atlantiska blockadeskadern.

Natten är kolmörk. Hvarken måne eller stjernor sprida sitt vägledande ljus öfver hafvet. Sjön går hög och vågorna sjunga sin melankoliska grafsång. Försök att med din blick genomtränga mörkret, och du skall upptäcka en båt, ett flarn, som slungas framåt af den ursinniga vinden. I denna farkost befinna

sig 22 man. Hälften af dem ha i sista stund blifvit räddade från den sjunkande "Monitor" de öfriga hafva från "Rhode Island" skyndat sina rödställda kamrater till hjälp. Vid styret sitter en ung man, lugn och kallblodig. Han uppmuntrar folket till mod och ståndaktighet. I detta ögonblick är han måhända större hjälte än då han sänkte torpedon under kölen på "Albemarle". Umgänget med kraftfulla män och det praktiska lifvets uppfostrande inflytelse på hans karakter och utveckling ha danat honom till en viljekraftig och nervstark menniska.

Skola de väl blifva räddade? Sjön spolar ständigt in i båten, och de ösa ut vattnet med sina hufvudbonader. De äro i total saknad af både mat och dryck. Den kalla vinternatten är lång, och tidens hjul rullar långsamt framåt för dem. En lång svans af eldgnistor lyser genom mörkret. Den kommer från skorstenen på en ångbåt, hvilken passerar dem på föga afstånd. De uppgifva ett samfäldt rop men ingen hör dem. Vågornas brusande då öfverröstar tusendes stämmor. Eldsvansen försvinner, ett svagt hopp är borta.

De sitta tre och tre jemte hvarandra på tofterna och tränga sig tillhopa för att ej så mycket lida af kölden. Att hålla båten i kurs mot kusten är omöjligt, den skulle då ovilkorligen fyllas med vatten. De måste till hvad pris som helst länsa undan med vinden. Golfströmmen, som här sätter nordvart med en fart af 3 engelska mil i timmen, drifver båten framåt med ökad fart. Tyndall uppstämmer en glädlig sjömanssång i hvilken de alla instämma. Den skingrar de dystra tankarna och tiden går fortare. Det är vida bättre att sjunga, än att gråta. Döden tar ändå sitt rof, må man möta den med frimodighet.

Två män sitta förut i plikten på båten. Deras kläder äro genomdränkta af vatten och de hafva ej en torr trasa på sin kropp. Men det oaktadt darra de ej af köld, ty deras hjertan äro varma, det är kärlekens glöd som genomströmmar deras blod. De tala om sina kära hem, sina små stugor, som ligga vid

kusten af Pennsylvanien i den lilla fiskarbyn Eldnigde. Under loppet af trenne år hafva de ej sett hemmet och sina familjer. Såväl Mark som Perron äro båda gifta. De hafva barn och de tala om dem, om sina hustrur, sina gamla föräldrar och öfriga vänner. Det är rörande att höra huru dessa väderbitna härdade män tala kärlekens och saknadens språk. De förstå ej att kläda sina tankar i valda ord och vackra fraser. Men hvad de säga gå från hjerta till hjerta, och då är värtaligheten sådan den bör vara.

Ändtligen bryter dagen fram. Vintersolen sänder ut några bleka strålar. Man reser sig upp, skakar på kroppen, och slår armarna tillhoppa för att få de styfva lederna att mjukna. Mr Todd tar fram sin skepparpipa och blåser signalen till — *skaffning*. "Jack" skrattar, ty detta skämt är just i hans smak. Skrattet blir också det enda som består honom till frukost. Åh ännu äro ni ej i behof af föda. Det anglosachsiska blodet flyter i edra ådror, ni raska modiga gossar från Maine, New-Hampshire, Connecticut och Delaware. Ni kunna härda ut i ännu många dagar innan ni känna den fruktansvärda hungern rasa i edra inelfvor, och törsten snöra tillhoppa edra strupar.

Tyndall har lemnat roret till mr Cawe, en ung masters mate. Sjelf står han upprätt i båten och spejar rundt omkring horisonten. Är det en synvilla, eller ser han verkligen rätt? Man befinner sig i stråkvägen för norrhän gående seglare samt för nordstaternas örlogskryssare. Ja, han ser ej fel, men för att öfvertyga sig härom ropar han:

"Kamrater! är det ej en seglare, som synes rätt akter ut och som ligger med oss. Ser jag rätt eller orätt?"

Alla man störta upp liksom om en elektrisk stöt träffat dem. De skugga ögonen med händerna och se ut i anvisad riktning.

"Ni har rätt, det är en seglare!" utropa de. "Nu falla solstrålarna på hennes segel, vi se dem tydligt."

Tyndall befäller, att man skall hänga signaler af tröjor, linne och hufvudbonader på årorna, på det att man må observera dem. Årorna resas derefter, under det att man emellanåt uppgifver ett gemensamt rop för att ådraga sig folkets uppmärksamhet ombord på fartyget. Vinden är fortfarande styf trerfvad märsssegelskultje och fartyget som löper med vinden på låringen gör minst sina 10 knop. Det skjuter hastigt in på båten. Mätte försynen i sin nåd se till att det ej går dem förbi. Tyndall tar fram sin revolver och lossar ur den trenne skott, matroserna uppgifva höga rop och svänga med sina hattar. Man befinner sig i en nästan vild feberaktig själspåspanning. Fartygets segelmasse framträder allt tydligare. Hjertat hoppar i deras bröst, pulsarna slå med dubbel hastighet, det är ett ögonblick af obeskriflig ångest och oro, sekunderna äro timmar och minuterna långa som år för dem som afvakta hur tärningen skall falla, om till *lif* eller *död*!

“Det går förbi, det går förbi, de observera oss ej!” utropa flera röster.

“Nej,” ropa andra, “de vinka till oss från bord. Nu minskar det segel och brassar back. Låt falla årorna och låt oss ro emot det.”

De som så talade hade rätt. Fartyget, ett fregattskepp, lofvade upp till vinden samt kastade stormärssseglet på stång. Folk visade sig på däck och i taklingen för att observera båten, i hvilken folket helsade sina räddare med starka hurrarop. Kasttåg susade i luften och Tyndall följd af sitt folk beträdde lyckligt fartygets däck, hvarest skeppets befälhafvare, kapten Dilke, mottog dem med största välvilja. Sedan båten blifvit tagen ombord fylde skeppet ånyo och fortsatte sin kurs. Det kom från Mauritzius och var på väg till New-York. De räddade förplägades på bästa sätt och inom kort voro de fullt återställda från sina strapatser. Emellan sjömän råder ett allmänt känt frimureri, hvars valspråk är hjälpsamhet i nöden, ty de erkänna sanningen af ordspråket: I dag mig,

i morgon dig, hafvet är nyckfullt och man vet aldrig hvad som kan hända.

Vid framkomsten till New-York begaf sig Tyndall med folket till örlogsstationen i Brooklyn samt uppvaktade genast befälhafvande amiralen, sir John Cleveland, som mottog den unge officeren med stor vänlighet. För honom afgaf Tyndall sin rapport om "Monitors" undergång samt öfriga förhållanden, som dermed stodo i förening. Amiralen blef ej litet öfverraskad af hvad han fick höra. Commander Bankheads rapport var ännu ej bekant, och Tyndall var således den förste budbäraren om den olycka, som inträffat. Tyndall erhöll anvisning på rum i officerarnas mess och fick der röna ett mottagande som var i hög grad smickrande för honom. Affären med "Albemarle" hade förskaffat honom ett godt rykte inom flottan, och alla visade honom välvilja och deltagande. De prispennningar han under Cushings befäl erhållit hade han innestående hos denne och han kunde således med lätthet genom att gifva anvisning på sin forne chef erhålla pennningar till anskaffande af en ny uniform och öfrig ekipering, i stället för den han förlorat ombord på "Monitor".

Det var naturligt, att när Oliwer kommit i lugn kunde han ej undgå att anställa åtskilliga betraktelser öfver sitt öde och de många växande händelser han upplefvat sedan han sist lemnade detta ställe och med "Wampanoog" gjorde sin första sjöresa. Han var ej längre utkastad i världen, förbisedd och begabbad, saknande bröd och tak öfver sitt hufvud. Huru annorlunda var det ej för honom när han bodde uti det eländiga kyffet hos Pat Dodd och irrade förtviflad omkring den stora stadens gator för söka den simplaste tjänst, som kunde erbjuda sig. Nu deremot innehade han en aktad ställning samt hade förvärfvat sig inflytelserika vänner, på hvars bistånd han kunde lita. Hans största bekymmer var när hans tankar visade hän till den älskade fadern, hvars öde var honom obekant, och hvilken han längtade att få återse och omfamna.

Hvad hade han ej allt att berätta för denne far, som han så ousägligt älskade, och från hvilken han blifvit skild genom ett det skamlösaste bedrägeri. Han kunde visa sig för honom med höguret hufvud och utan någon fläck på sin heder. När han åter kom att tänka på Lydia steg blodet honom åt hufvudet och han erfor en känsla af hat och hämdlystnad. Skulle han väl åter sammanträffa med henne och under hvilka omständigheter?

Som 10 à 12 midshipmän voro färdiga att aflägga sin officersexamen beslöt Oliwer sig för att äfven pröfva lyckan och söka undergå densamma. Hans teoretiska kunskaper öfverträffade vida hans kamraters, och hvad den praktiska delen af sjöyrket beträffade hade han visat sådana prof på duglighet och förvärfvade insigter, att han hade alla skäl att hoppas på en lycklig utgång. Sin kurs på skolfartyget hade han genomgått med all heder, och allt sedan affären med "Albemarle" hade han tjenstgjort som officer och varit i tillfälle att inhemta routinen. Hans anmälan blef gynnsamt mottagen och på utsatt dag infann sig Oliwer och hans kamrater i kadettskolans stora sal, för att "stå på heta stenen" och låta pröfva sina kunskaper.

Ej utan en viss "examenskänsla" betraktade han det stora med ett blått kläde öfvertäckta bordet, som stod i salens midt och kring hvilket pröfningsnämndens ledamöter, — uteslutande sjöofficerare — tagit plats, med amiral Cleveland som ordförande. Men han lyckades snart att bortresonera alla obehagliga känslor, och när hans namn uppropades kände han sig lika kall och lugn, som om han befunnit sig under det skyddande däckets på en "Monitor" under pågående strid. Han bugade sig, hvarpå examen tog sin början.

Amerikanarna äro ett praktiskt folk och sådan är äfven deras undervisning. Man undvek alla snärjande småaktiga detaljfrågor och höll sig uteslutande till hufvudgrunderna för det praktiska i sjöyrket. Oliwer fick redogöra för sextantens och oktantens

bruk, för de olika metoderna att finna longitud och latitud såväl genom den döda räkningen, som genom astronomiska observationer med mera. Han examinerades i artilleri och manöver, i ångmaskinslära och fortifikation, samt fick redogöra för den dagliga tjänstgöringen ombord i de olika slagen af fartyg. Med lugn eftertanke afgaf han sina svar och gjorde ej några "bockar". I tvenne dagar varade pröfningen, efter hvars slut ordföranden tillkännagaf, att samtliga aspiranterna gått igenom samt voro berättigade till officersbefordran. Tyndall hade bestått profvet med särdeles heder, och amiralen samt öfriga ledamöter tryckte hans hand och gratulerade honom till den vunna framgången. Oliwer och hans kamrater firade den vunna segern med en glad afton hos Delmonico och 14 dagar derefter erhöilo de sina officersfullmakter. Tyndall blef strax derefter upptagen till amerikansk medborgare. Ingenting felades i hans lycka annat än att hans far har fått dela densamma. Detta var ett mörkt moln, som fördunklade glädjen och gjorde den ofullkomlig för honom. Oliwer skyndade att skrifva till sin gynnare commodore Cushing samt delgifva honom sin framgång. Han visste af erfarenheten, att denne skulle med tillfredsställelse mottaga underrättelsen derom.

Vid uppvaktningen hos amiral Cleveland underhöll sig den aktade gamle officeren länge med Tyndall. "Ni har vunnit en hastig befordran," sade han, "och ni synes hafva en god framtid för er. Ni bör emellertid ej tro att ert arbete är slutadt därför att ni bär epåletterna. Med dessa börjar först ert rätta sträfvande. Den brud, med hvilken ni förenat ert öde, fordrar mycket, men gifver också mycket. Hon vill hafva hela er kärlek och tillgifvenhet, samt tager alla edra krafter i anspråk. I ersättning härför skänker hon er njutningar, som intet annat yrke förmår att gifva. Hon vidgar er synkrets, sofrar ert förstånd, och höjer intelligensen. Hon danar er till en man, samt skänker er mod och kraft. Vid er ålder

blef jag också officer och erhöll samma råd, som jag nu gifvit er. Följ dem, och ni skall finna er väl deraf.“

Så talade den gamle bepröfvade sjömannen och Tyndall tackade honom samt gömde hans ord i sitt hjerta. Hans egen erfarenhet visade honom snart, huru förträffliga de råd voro som han erhölet.

Ett annat besök som Tyndall äfven gjorde, var hos hans forne vän Pat Dodd. När han inträdde hos honom i det välbekanta krogrummet satt irländaren som vanligt och halfsof bakom disken med den kära whiskymuggen framför sig. När han fick se en officer stå framför sig gnuggade han sig i ögonen, reste sig upp och frågade: “Sjöfolk, sir? kan väl tro det. Mahattan och Missouri vänta på besättningar. Har 10 man att erbjuda. De kosta en månads aflöning i förskott och 15 dollars i extra dusör, per man. Mycket ondt om folk, sir, alldeles upprymd vara.“

“Jag har ej kommit hit i något dylikt ärende,” svarade Oliwer skrattande. “En fråga har jag blott att göra er, master Dodd. Kommer ni ihåg en god vän till er, Joé Norris?”

“Joé Norris,” mumlade Pat i det han styrkte sitt minne med en klunk ur muggen. “Sjöman naturligtvis, sir, ty några andra känner jag icke?”

“All right sir, han var verkligen sjöman och det en af de bästa. Han logerade hos er och blef såld till 'Wampanoog'. Han är död. Men när han tog farväl af er så lofvade han er någonting.“

“Jag minnes honom nu, det var en stor och stark karl som jag ej riktigt kunde komma öfverens med,” sade Dodd. “Han gaf mig en boxstöt mellan bröstet och magen som jag allt sedan dess haft ondt utaf. Måhända ångrade han sig och har sändt mig en vänlig helsning?”

“Ja, så har han verkligen,” svarade Tyndall leende. “Vid afskedet ifrån er lofvade han er ett kok stryk, hvilket ni ärligt bekommit om han fått lefva. Han dog emellertid till lycka för er, mr Dodd, men

hans sista ord var en helsning till er, att hvad ni ej erhållit af honom i denna verlden det har ni att vänta i den andra, såvida ni händelsevis skulle råkas der. Farväl, mr Dodd, jag har nu uträttat Joés kommission och ni kan nu tänka på hvad ni har att vänta.“

Tyndall gaf honom en nick med hufvudet till afsked och lemnade rummet. Den förbluffade irländaren stirrade efter honom. Dodd tömde muggen intill sista droppen.

“Hvad Norris helsning beträffar så frågar jag ej derefter,“ mumlade han. “Irländare och engelsmän kunna ej trifvas tillhopa hvarken på jorden, i himlen eller i afgrunden, och sålunda komma vi ej att råkas. Hm! hvad den der officerens ansigte beträffar, så föreföll det mig som om jag bestämdt sett det en gång förut. Det liknade, ja hvem? ja, åh nej, det är icke möjligt, han som bodde deruppe. Mitt hufvud är ej riktigt klart, whiskyn har varit för svag, så att jag ser spöken på ljusa dagen.“

Mr Dodd skyndade att tillaga sig en riktigt styf “nordvestare“, tog sig en försvarlig klunk och försjönk i sin vanliga däsighet.

Hvad Oliwer beträffar, så steg han in i en omnibus, som afgick till Central-Park. Här lemnade han åkdonet och tog vägen till Union Square för att aflägga ett besök hos sin förste välgörare, kaptten John Ericsson. Han ringde och blef mottagen af sekreteraren mr Earle.

“Känner ni ej igen mig?“ sporde Oliwer leende, i det han räckte honom handen. “Vi hafva dock en gång träffats förut, fastän under för mig andra omständigheter.“

Mr Earle betraktade Oliwer från hufvud till fot och skakade på hufvudet.

“Mycket möjligt, sir, att vi hafva råkats, men det oaktadt kan jag ej påminna mig er person,“ ytttrade mr Earle. “Här komma och gå så många personer att jag omöjligt kan minnas dem alla. Ert namn, sir, om jag får bedja?“

“Oliwer Tyndall, och nu torde ni nog ihågkomma mig?”

“Hvad! är det ni, är detta möjligt?” utropade mr Earle med den största förvåning målad i sitt ansigte. “Jag har läst ert namn i tidningarna och det med verkligt nöje. Kors hvad ni blifvit manlig och förändrad till ert utseende. Kaptenen har ofta talat om er och skall blifva glad att få se er. Ni har avancerat hastigt, och jag gratulerar er. Ni skall genast blifva anmäld.”

Mr Earle gick in till kaptenen samt återkom med helsning, att Oliwer var välkommen. När han inträdde till den ryktbare ingenjören fann han denne stående vid sitt ritbräde. Han vände sig om räckte Oliwer handen under det ett belåtet leende krusade hans läppar.

“Sir jag har kommit för att tacka er,” yttrade Oliwer. “Jag ville . . .”

“Ej uppehålla mig med onödigt prat,” afbröt honom kaptenen. “Jag har haft heder af min rekommendation och är nöjd med er, mycket belåten. Nu till något som är viktigare. Ni var ombord på “Monitor” under dess sista resa. I dag har jag läst Com-mander Bankheads rapport om denna färd i ‘New-York Herald’. Han tror att ‘Monitors’ sjunkande förorsakades af läcka, detta är ett fullkomligt misstag. Påståendet att dylika fartyg icke kunna uthärda stormar, och att deras kanoner icke kunna brukas till sjös är fullkomligt ogrundadt. ‘Monitor’ gick under, emedan dess torn af okunnighet var lyftadt öfver bas-ringen, då det bort hvila på den. Hvad stridsfärdighet till sjös angår, så äro monitorer öfverlägsna alla andra fartyg, emedan deras batterier riktas i samma linie som fartyget löper och derigenom ega full kraft, då de engelska och fransyska pansarskeppen rulla sina kanonmyningar under vattnet.”

Han talade fort och med en viss häftighet. Det syntes tydligt, att han var missnöjd, ty en stark rod-

nad betäckte hans panna under det han gick fram och tillbaka på golfvet.

“Och mina flytande batterier sedan, hvad tycker ni om dem?” frågade kaptenen. “Commodore Cushing skriver till mig bland annat, att ni var ombord på Montank vid förstörandet af fästet Mc Allister.

“De äro osårbara, herr kapten,” svarade Oliwer. “Mc Allisters kulor och bomber förorsakade oss ej större skrämor än om man ristat i däckets med en nagel. Er uppfinning är beundransvärd och allt flottans manskap tackar er.”

“Det är godt, och hvad ämnar ni nu taga er till? Hvila, det får man tillräckligt utaf i grafven, verksamhet är att lefva, lättja är död.”

“Amiral Cleveland har underrättat mig, att så fort något fartyg afgår till flottan, kommer jag att medfölja detsamma till eskadern utanför Charlestown,” svarade Oliwer. “Hela min åstundan är att åter komma i tjenstgöring.”

“Det är bra. Sköt er fortfarande som en karl och gör heder både åt er sjelf och åt svenska namnet. Välkommen åter och lycka till!”

Han räckte Oliwer handen och besöket var slutadt. Kaptenen återtog genast sitt arbete. En förlorad tid ansåg han för det största slöseri. Hans snille och arbetsförmåga gingo hand i hand med hvarandra. Sjelf ansåg han för den största utmärkelse att få kalla sig: “den förste arbetaren”, och han var det också.

Denna dag hade Oliwer särskildt egnat åt att aflägga besök. Det nästa och sista gälde mr Ben Neafie, till hvilken han hade ett särskildt viktigt ärende. Hufvudmannen för den aktade firman fann han på sin vanliga plats sysslande med sina böcker.

“God dag, mr Neafie,” helsade honom Oliwer. “Ni känner ej igen mig, det ser jag på er, hvarför jag genast vill underrätta er om, att jag kallar mig för mr Tyndall och att jag är samme person, som ni hade godheten att förskaffa en betjentplats hos miss-triss Childers.”

Den hederlige Ben Neafie ordentligt studsade ned från pulpetstolen och stälde sig framför Oliwer med vidöppen mun och stirrande ögon.

“Hvad, är det möjligt?” utropade han. “Jag måste tro edra ord, sir, huru otroligt det än låter. Men misstriss Childers begagnar ej ett sådant livrée som det ni bär. Hennes är brunt med silfvergaloner och hvita knappar. Hvad vill det säga?”

“Att jag aldrig kom i hennes tjänst utan erhöll en annan,” svarade Oliwer skrattande. “Men derom skola vi tala en annan gång. Nu vill jag blott fråga om ni höll ert löfte och nu kan upplysa mig om hvar öfverste Tyndall vistas?”

Mr Neafies ansigte antog ett uttryck passande för en begrafningsinbjudare.

“O sir, hvilken fördömd otur,” utropade han. “Jag utsände på spaning efter öfversten, mr Cooper, den skickligaste spårhunden, som finnes inom hela unionen och med ett väderkorn, som ej finner sin like. Nåväl, han kommer efter mycket sökande till “Flowerstown”, men han kommer blott några dagar för sent. Öfversten hade haft sin bostad här men lemnat staden och flyttat derifrån, utan att någon kunde lemna den ringaste upplysning om hvarthän han ställt kosan.”

“Flowerstown”, utropade Oliwer, “ja, så hette verkligen det ställe om hvilket min far skref i ett af sina bref, att han slagit sig ner der. Nu kommer jag mycket väl ihåg det. Obegripligt att detta kunde falla mig ur minnet. Men hvad är nu att göra, sir? Med största tacksamhet vill jag ersätta mr Cooper för hans besvär, om denne gentleman ville åter begifva sig ut på spaning efter öfversten. Ingen kostnad anser jag för stor för att vinna den underrättelse jag önskar.”

“Denna upptäckt ligger eder således fortfarande om hjertat?” frågade mr Neafie. “Jag trodde, att ni ej vidare frågade derefter.”

“Hvilken enfaldig fråga af en så klok man som ni,” svarade Oliwer. “Att en son vill finna sin far och dertill en sådan far som öfverste Tyndall är ju helt naturligt. Gör ert bästa, sir, och ni skall blifva rikligen belönad.”

“Mr Cooper skall ofördröjligen åter få begifva sig ut på spaning,” svarade Neafie. “Min firma skulle vinna offentligt i anseende och förtroende om vi lyckades i detta företag. Tillåter ni, sir, att jag i 'New-York Herald,' får införa en artikel om den märkvärdiga carriére ni gjort, samt er bekantskap med firman Neafie & Levy. Ni skulle blifva mycket populär derigenom och min affär skulle ej heller förlora på saken?”

Oliwer såg helt allvarlig och hotande ut.

“Om ni med ett enda ord nämner mitt namn, eller i någon tidning omtalar den metamorfos jag undergått, så, mr Neafie, med all aktning för er person, sätter jag en kula midt in i er panna,” svarade Oliwer. “Mina dollars skola ni få för ert besvär, men mitt rykte vill jag behålla ograveradt och ej lemna mina enskilda angelägenheter i allmänhetens händer.” Han lemnade kontoret, mr Neafie såg bedröfvad efter honom.

“Herre Gud hvad somliga menniskor äro fin-känsliga nu för tiden,” mumlade han. “Den der unge mannen såg mig just ut till att hålla hvad han lofvar. En kula midt i pannan, sade han. Nej tack! det vore en alltför stor välfägnad.” Mr Neafie for med handen öfver pannan liksom om han känt en viss obehaglig kittling på densamma. Derefter mumlade han ett: “All right!” och hoppade åter upp på sin pulpetstol.

Några dagar derefter erhöll Oliwer order att gå ombord på transportfartyget “Hudson”, som skulle gå med förråd till flottan. Flere andra officerare skulle äfven medfölja, ty man var i stort behof af befäl. Omsättningen bland detta hade varit stor. Ett ej ringa antal hade stupat i de tätt på hvarandra föl-

jande striderna och många voro sårade. Vid framkomsten beordrades Oliwer att afgå till fort Monroe, samt tjenstgöra ombord å det der liggande flytande batteriet "Weehawken", hvilket stod under kapten Pauldings befäl. En kort tid derefter erhöll batteriets chef order att bogseradt af ångfartyget "Ladona" afgå med "Weehawken" till Hilton head. Denna resa beskrifves af löjtnant Tyndall i ett bref till kapten Ericsson på följande sätt:

"Vinden kastade hastigt om, hvarvid en krabb och häftig sjö reste sig, som slog öfver "Weehawken", liksom ville den sända det skälfvande skrofvat till sjöbotten. För ett ögonblick tycktes hon vara helt och hållet insvept i skum, derefter höjande sig på vågens topp och skakande vattnet från däck, sköt hon fram som en pil, för att några ögonblick derefter dyka ner. Hon rullade härunder helt obetydligt, men stampade stundom häftigt. En af pumparna måste vara i gång för att hålla henne läns. Kl. 12 på tisdagen blåste en storm från N.V., med sådan häftighet, att den tunga messingshufven öfver kompassen blåste öfverbord, liksom hade den varit en fjäder. Man ansåg att dess tyngd borde hafva varit tillräcklig, att hålla den på sin plats. Storm och sjö oaktadt, bergade sig Weehawken" godt, och ingalunda sämre än "Ladona".

Stormen bedarrade under eftermiddagen och natten, äfven sjön lade sig något, ehuru den fortfor att vara både krabb och hög, och således frestande för hvilket fartyg som helst. Onsdagen kastade vinden öfver på N.O., tilltagande. På natten måste "Ladona" länsa undan för sjön, allt med "Weehawken" på släp. Ofta var "Weehawken" så begrafven under sjön, att det föreföll dem ombord på "Ladona", som en evighet innan hon åter kom upp igen. Stundom var endast toppen af tornet synligt, snarlik en boj utvisande hvar det pansarklädda skrofvat, med sin dyrbara laddning usade fram under den rasande sjön. Det var riktigt nervskakande att åskåda, hur pansarfartyget

dök ned i sjön; bogserkabeln blef då så styf som en jernstång, och vi fruktade hvarje ögonblick att den skulle springa. Knappast tror jag att någon man fick en blund i ögat den natten, men på det hela redde sig "Weehawken" förträffligt i den svåra stormen.

På torsdagen syntes Port Royals fyrskepp rätt förut, och båda fartygen passerade banken i säkerhet."

Under det kapten Ericsson läste detta meddelande ljusnade hans ansigte och ett leende drog öfver det-samma.

"Mina beräkningar rörande "Monitors" sjöduglighet voro ej bygda på lösan sand," mumlade han. "Men för dem som lida af klandersjuka finnes alltid något att anmärka. Men jag sätter mig öfver dylikt prat. Erfarenheten är den som härvidlag afgifver sitt domslut."

SEXTONDE KAPITLET.

Under eget befäl. Skärmytslingar på hafvet och på floderna. Tyndall gör ett kort besök i "paradiset" men blir jagad derifrån af en "engel" i kjortlar.

Flottans alla pansarfartyg, mörsare och kanonbåtar hade samlats utanför Charlestown för att från sjösidan bombardera staden och derifrån attackera platsen, under det att en stark armékår inneslöt den från land och samtidigt med flottan gjorde sitt anfall på den viktiga platsen. Staden var fullständigt inne-

sluten från alla sidor. Ej den minsta båt kunde smyga sig ur hamnen och man motsåg med tillförlitlighet att detta andra anfall på Charlestown skulle medföra önskad framgång och rebellionen derigenom erhålla en ytterst svår stöt. Charlestown hade varit den förnämsta platsen, hvarifrån kapare och blockadbrytare blifvit utrustade. Dess från sjösidan af en mängd bankar och grund skyddade läge, hade, då tillförlitliga lotsar ej voro att tillgå, gjort det för bevakningsfartygen i hög grad svårt om ej omöjligt att hindra blockadens brytande, men nu voro sådana förberedelser träffade, att dessa hinder ej vidare förefunnos.

Åt amiral Porter var det ansvarsfulla uppdraget lemnadt att leda operationerna från sjösidan. Ett förtroende, som den unge befälhafvaren till alla delar skulle rättfärdiga.

Georges William Porter var vid denna tidpunkt endast 45 år gammal och således den yngsta af nordstaternas amiraler. Som commander hade han tjänstgjort vid sjöförsvarsdepartementet i egenskap af föredragande för sjöärendena, och i denna ställning verkat många ändamålsenliga reformer inom flottan. Med framgång hade han förfäktat och satt i praktisk utöfning den åsigten, att endast viljekraftigt befäl borde användas inom sjövapnet och att de äldre officerarna företrädesvis skulle placeras till tjänstgöring i land, på varfven och på sjöbefästningarna. "Dessa gråskägg", yttrade han, "hafva med åren blifvit vankelmodiga och försigtiga, de sakna energi och beslutsamhet, de se ständigt krigsrättens damoklessvärd sväfvä öfver sina hufvuden, och denna skuggrädsla förlamar deras kraft och åstadkommer dåliga resultat. Med ungt befäl kan man uträtta underverk. Det förtroende som den unge officeren erhåller ingifver honom tillit till egen kraft och förmåga, och han skall sätta den högsta ära uti att utföra hvarje uppdrag han erhåller fort, väl och till belåtenhet. Hans äregirighet uppväckes och hoppet om befördran skall egga honom till de djerfvaste handlingar."

Som befälhafvare för flottan handlade Porter efter dessa principer och de resultat, som derigenom vunnos, bekräftade till alla delar att hans åsichter härutinnan voro de rätta.

Oliwers tjenstgöring ombord å "Weehawken" blef helt kort. Han erhöll befallning att infinna sig ombord å flaggskeppet "Malvern" hvarest amiral Porter ville tala vid honom.

Amiralen mottog honom med mycken vänlighet. Det märktes tydligt, att Oliwer var en stor favorit hos honom.

"Jag har låtit kalla er hit," sade amiralen, "för att gifva er ett särskildt uppdrag. Ni skall nemligen få ett eget befäl. Chefen på kanonbåten Sphinx har stupat, och jag har i löjtnant Drummond förlorat en duglig officer och kunskapare. Ni skall efter honom öfvertaga befälet på Sphinx. Er tjenstgöring blir på Mississippi för att der bevaka rebellernas företag. Ni bör låta Sphinx sticka in sin näsa i hvarje smyghål, och kan ni vinna några upplysningar om hvad bomullspatronerna företaga sig i New-Orleans, så vore jag mycket belåten. Detta är edra instruktioner, och lycka nu till att få trampa däckets som egen befälhafvare."

Oliwer tackade amiralen för det visade förtroendet och begaf sig ofördröjligen ombord på kanonbåten. Dessförinnan aflade han ett besök hos commodore Cushing ombord på Montank. Commodoren hade af en bombskärfvå erhållit en kontusion i högra benet och låg på en soffa i rätt svåra plågor. Han gratulerade Oliwer till det uppdrag han erhållit samt gaf honom åtskilliga goda råd och upplysningar. "Haf ögonen med er, ty rebellerna äro ett satans pack, inlärda i allt djefvulstyg," sade han. "De hata oss obeskrifligt och anse alla medel tillättna, när det gäller oss yankees. Misstro allt och alla. Öfverallt finnas försåt och fador. Både vattnet och luften äro mättade dermed. Farväl, och måtte ni vara lyckligare än er företrädare, Drummond, som dödades när han skulle fiska upp en torpedo."

Sphinx var en propellerpansarbåt af jern, konstruerad af den skicklige mr Eads, som, näst Ericsson, var den som genom sitt snille och sin företagsamhet skaffade de flesta fartygen åt nordstaternas pansarflootta. Den var försedd med två torn af 8 tums tjocklek, 4 stycken 11 tums kanoner och med $\frac{3}{4}$ tums tjockt däckspansar. Han gjorde 9 knops fart, kunde rymma kol för tre dagar samt hade ett djupgående af blott 6 fot. Befålet utgjordes, utom chefen, af tvåanne officerare och tre midshipmän, förutom mastern och maskinistofficeren. Allt befålet bestod i likhet med Tyndall af helt unga män besjälade af ett okufligt mod samt längtande efter djerfva äfventyr och bragder. När man tänker sig dessa unga officerare, hvilka ansågo intet företag för svårt eller outförbart, och jemför dem med vissa paradhjeltar, hvilka, sentimentala och pjåskiga, ej ens förstå sig på konsten att handtera den granna värja de bära vid sidan, och hvilkas största hjeltedater bestå uti att väl kunna utföra turerna i en kottiljong eller besegra en blyg flicksnärtas oskuld, eller uppträda i rök och dam vid ett möte, så kan man ej annat än skratta åt jemförelsen, om ens sådan kan göras.

Af sin forne befälhafvare, Cushing, hade Tyndall lärt sig den svåra konsten att befalla och få folk att respektera hvad som befaldes. Tydliga, klara och bestämda voro de order han utdelade, och han tog aldrig tillbaka hvad han engång befalt äfven om han efteråt insåg, att saken kunde utföras på ett ändamålsenligare sätt. Detta sätt att gå till väga ingaf aktning och förtroende hos folket för dess unge chef, och man fann snart, att han ej var att gyckla med när det gälde disciplin och ordning.

Sedan Sphinx i Port Royal fått sina förråd kompletterade, och efter det att Tyndall lyckats förhyra en pålitlig lots, som var fullt förtrogen med navigeringen på Mississippi, lemnade han Port Royal och gick in i floden för att der börja sin tjenstgöring. Inom loppet af en månad uppbringade han en kapare

och tvänne blokadbrytare, hvilka sändes som priser till Port Royal. Med en afdelning af sitt folk gjorde han ständiga landstigningar samt förstörde med negrernas tillhjälp plantageägarnas bomullsförråd. Dessa sistnämnde svuro ve och förbannelse öfver den djerfve fridstöraren, och Sphinx samt dess befälhafvare blefvo en skräck vida omkring på båda stränderna af Mississipi, från hafvet ända upp till New-Orleans.

I denna stad var harmen och förbittringen öfver dessa hemsökelse stor och allmän. I hamnen låg ett stort antal blokadbrytare lastade med bomull, hvilka ej vågade sig ut på floden af fruktan att möta Sphinx, som till och med visat sig utanför hamnen och dit inkastat några bomber, ej respekterande det skyfall af kulor som strandbatterierna slungade ut mot honom. På börsen subskriberade man en summa af 20,000 dollars att utgå i belöning till den, som kunde genom hvad medel som helst förstöra den hatade Sphinx, och öfverste Hickman, befälhafvare för garnisonstrupperna, uppgjorde de vildaste hämndplaner, alla gående ut på den djerfve kryssarens undergång. Men Tyndall och hans kamrater skrattade åt alltsammans. Än stormade han skansar och bortförde kanoner, än rodde han i sin gigg från fartyg till fartyg nästan under mynningarna af fiendens kanoner, men fastän kulorna ofta hveno honom omkring öronen — ja, en skar vid ett tillfälle en lock af hans hår strax öfver hjessan — träffades han likväl aldrig. Men hans intagande af skansen Mackinen, ett företag af otrolig djerfhet, skulle sätta kronan på verket och komma hans dödsfiender i New-Orleans att slita håret af sina hufvuden.

Med intagandet af Mackinen förhöll sig sålunda:

Detta fäste låg på 50 eng. mils afstånd från New-Orleans på flodens högra strand. Det var nu bestyckadt med 5 kanoner och egde en besättning af 35 man under befål af en kapten Duval, en f. d. fransk officer, som tagit anställning i Sydstaternas armé. En ångare "Hebe" hade lagt sig i skydd under fästets kanoner. Att förstöra denna ångare, samt om

möjligt öfverrumpla fortet utgjorde nu föremålet för Tyndalls planer. Vid den rekognoscering, som han företog, fann han emellertid att flera svårigheter förefunnos än hvad han till en början förmodat. Han fann nämligen att fortet låg vid mynningen af en liten flod, som föll ut i Mississippi, och att ångaren låg bakom ett bålverk ungefär $1\frac{1}{2}$ eng. mil uppför floden. Men dessa hinder afskräckte ej den modige Tyndall. Sent på eftermiddagen den 22 augusti ankrade han med Sphinx tätt under land ur sigte af fästningen, en mil ofvanför flodens mynning, på ett ställe med särdeles grundt vatten, der flodens strömfåra i sina krökningar närmade sig kusten. Fienden, som trodde, att han med båtarna ämnade gå uppåt floden till det bålverk der ångaren låg, sände ofördröjligen en af de 5 kanoner hvarmed batteriet vid flodens mynning var bestyckadt, upp till det ifrågavarande bålverket, der densamme riktades så att kulorna skulle bestryka ångarens däck i den händelse att en antring af båtarna kunde ifrågakomma. Poster utsattes och allt syntes sålunda vara gjordt, som vore egnadt att förhindra en öfverrumpling. Men dessa beräkningar slogo fel. Om natten gick nämligen Tyndall i land med 6 man i jullen, lät sitt folk bära båten öfver den smala landtunga som skilde bugten från floden och satte den åter i vatten uppe i denna en mil från mynningen och ett litet stycke ofvanför den så väl bevakade ångaren, från hvilken den fiendtlige officeren med sina 21 man stirrade ut i mörkret, men i den riktning der han sist sett Sphinx' skorsten.

Öfverrumplingen lyckades fullkomligt, ty mörkret gjorde det omöjligt för de upproriska att se huru sakerna egentligen stodo; följaktligen föll det dem icke in att tänka det hela den fiendtlige styrkan utgjordes af endast 7 man. Med denna armé jagade Tyndall hela den fiendtlige vaktposten på flykten, tog tio man till fånga och förnaglade kanonerna, som skulle försvara ångaren, brände denna och förstörde några dyrbara saltverk; ett vackert arbete för 7

man, som voro sålunda fördelade: två matrosar utställes som förposter, två bevakade fångarna och två antände ångbåten och husen, i hvilket sistnämnda arbete de funno en villig hjälp i negrerna på stället. Sjelf hade Tyndall nog att göra med att kommendera och utdela befallningar, som han ropade utåt vattnet, hvarigenom han fick fångarna att tro att det fans en mängd båtar ute på floden. Och då det var honom omöjligt att medtaga alla fångarna, ty julen kunde icke en gång rymma dem alla, sände han sju af dem bort med befallning, att de skulle gå ett litet stycke längs med flodstranden till dess de kommo till den officer, som var posterad der; för honom skulle de anmäla sig, och han varnade dem i sista stunden för att göra något som helt försök att rymma, då de i sådan händelse ofelbarligen skulle blifva skjutna af förposterna. Derefter rodde han med sina sex man och de återstående fångarna tillbaka öfver floden, bar julen ut till stranden och gick i högönskelig välmåga åter ombord å Sphinx.

Denna nästan fabelaktiga bragd — den är dock ett fullkomligt faktum — förskaffade Tyndall ett särdeles smickrande bref från amiral Porter, i hvilket denne tackade såväl honom som öfrigt befäl och manskap ombord å Sphinx för de tjenster de gjort unionen. Brevet slutade med följande rader:

“Ännu en gång tack! jag är mycket belåten med eder. Glöm ej om passande tillfälle dertill gifves att förskaffa er tillförlitliga underrättelser om ställningar och förhållanden i New-Orleans. Dock, inga halsbrytande äfventyr, som kunna förorsaka er ledsamheter. Djerfheten måste vara parad med en viss försigtighet.”

Efter genomläsandet af detta bref satt Tyndall länge och funderade. Han ville gerna gå amiralens önskan till möte, men huru och på hvad sätt skulle detta lyckas för honom? Slutligen syntes han hafva fått en ljus idé. Han slog sig med handen för pannan, ringde på stewarten, samt befalde denne att bära till

sig de fångna soldaternas uniformer. Stewarten skyndade åstad samt återkom med en hel börda kläder på armen.

“Se här, sir, har ni, hvad ni önskar,” sade han. “De lymlarne svuro som turkar för att de skulle lemna ifrån sig gränslåten. Nu gå de klädda i bussaronger och blå tröjor samt se rysligt generade ut.”

“Hjelp mig att profva de här kostymerna,” befalde Tyndall. “Se så der ja, de här byxorna passa mig förträffligt. Nu en väst och en rödrock. De der duga ej. Västen går ej igen öfver bröstet och rocken är flera tum för kort i ärmarna. De här passa bättre, de äro fullkomliga åt mig. Hit med gehänget och pliten. Hvad tycker du, Jones, är maskeraden lyckad?”

“Fullkomligt, sir, och kände jag ej till ert ansigte, så skulle jag bestämdt taga er för en af rebellernas rödrockar,” svarade Jones. “Vågar jag fråga er, sir, hvad meningen är med den här beklädnaden?”

“Det angår dig icke, min kära Jones,” svarade Tyndall i sträng ton. “Det är blott *jag* som har rätt att fråga, icke du. Säg till löjtnant Cawendish att komma hit nu. Sedan dukar du upp åt mig en god måltid samt lägger ner en flaska vin, några skorpor och en stekt kyckling i den här renseln. Rappa dig, Jones, ty jag har brådtom.”

När förste löjtnanten mr Cawendish såg Oliwer i den förklädnad han anlagt studsade han. Derefter föll han i ett gapskratt.

“Hvad vill det här säga, min bästa Tyndall,” utropade han. “Ämnar du bli öfverlöpare? Detta var det kostligaste påhitt jag varit ute för.”

“Ja, öfverlöpare ämnar jag verkligen blifva,” svarade Tyndall leende. “Min afsigt är att aflägga ett besök hos våra goda vänner i New-Orleans samt tacka dem för all den artighet de bevisat emot Sphinx. Den ena äran är den andra värd?”

Cawendishs förvåning låter ej beskrifva sig.

“Detta är ej mod, utan öfvermod,” sade han, “och jag råder dig allvarligt att afstå från detta

däraktiga beslut. Huru lätt kan ej din förklädnad blifva röjd och följden deraf kan du lätt inse. Man skall hänga dig vid första påle eller träd, som man påträffar, och den vackra bana du börjat är slutad.“

“Mycket möjligt och tack för din välmöning,” svarade Tyndall, “men mitt beslut står oryggligt fast. Så fort jag frukosterat låter jag sätta mig i land. Du skall med 'Sphinx' ligga qvar här till ankars och afvakta min återkomst. En båt bör finnas i beredskap för att afhemta mig när ni få se mig på stranden. Skulle jag ej i morgon vid den här tiden vara tillbaka, så är jag antingen död eller fången. Du går då med 'Sphinx' ner till flottan och lemnar den här lilla brefflappen till amiral Porter.“

“Skall ske som du befalt,” svarade Cawendish, ty att vidare bedja dig att afstå från ditt beslut finner jag ej löna mödan. Jag har talat till dig som en verklig vän. Min största glädje vore att få återse dig med alla lemmar i behåll. Var emellertid försiktig och utsätt dig ej för onödig fara.“

“Det lofvar jag dig,” svarade Tyndall, i det han undersökte sin revolver och stoppade den på sig. “Jag har icke den ringaste lust hvarken att blifva hängd eller skjuten. Men till hvad pris som helst måste jag se mig litet omkring i bomullspatronernas näste. Det är en hederssak som jag ej kan uraktlåta.“

De båda männen togo ett hjertligt farväl af hvarandra, och en qvart senare förde en af “Sphinx”“ båtar Oliwer i land. Han började genast sin vandring öfver den omätliga gräsoceanen, som liknade ett brungrått böljande haf, ur hvilket der och hvar enstaka trädgrupper uppstucko. Vandringen genom det täta och höga gräset var ytterst besvärlig. Något regn hade ej fallit på flera månader, och hettan var förfärlig. Hela slätten var förbränd af de glödande solstrålarna. Endast den präktiga Magnolian visade sina grönskande blad och sin storblommiga regelbundna krona. En djup stillhet herskade öfverallt,

endast afbruten af de betande hjordarnes råmande eller af tordyflarnes surrande läte. Med fickkompassen till vägledare gick Tyndall raskt och oförtrutet framåt. Vid middagstiden kunde han se kyrktornen i New-Orleans höja sina spiror öfver slätten. Han lade sig att hvila under ett rhododendronträd, öfvervuxet med slingerväxter, som gånge en angenäm skugga. Han styrkte sig med några klunkar vin och förtärde ett par skorpor. Hettan var odräglig. Luften, han inandades, kändes som hett vatten och var öfvermättad af dunster från de sumpiga träskan. Ett prassel helt nära Tyndall, i det höga gräset, kom honom att rusa upp. Han såg sig om och fick sigte på en stor orm, hvars gnistrande ögon voro riktade på honom. Förmodligen hade reptilen infunnit sig för att dela hans måltid. Tyndall skyndade att fortsätta sin väg. Han mötte en neger, som kom ifrån staden och gaf sig i samtal med denne. Han berättade bland annat, att till följe af den utomordentliga värmen alla affärer i staden lågo nere och att folk dogo som flugor af solstyggn. Kronobetjenter, begravningsentreprenörer, läkare och polistjenstemän hade alla full sysselsättning med de döda och sjuka. Män och kvinnor föllo ned vid sitt arbete, barn föllo på gatorna, på gårdarna, ja till och med på barnkammar-golfven. Liken af dem som stupade på gatorna utställes för igenkännande, och som man visste att staden skulle begravva alla dem, som icke bortfördes, inom några timmar, var der ständigt tillopp af folk, som saknat de sina en half dag och som voro beredde att se och erfara det värsta. Hopar af män, kvinnor och barn trängdes för att se in genom de tjocka glasfönstren och betrakta de kalla, styfva kropparna, som lågo på den klibbiga marmorn framför dem. Negern försäkrade, att om unionisterna i detta ögonblick gjorde ett anfall på staden, skulle denna med lätthet falla i deras händer.

Tyndalls tankar, under det han fortsatte den mödosamma vandringen, irrade än hit än dit. Ömsom

sysselsatte han sig med att tänka på sin far och på Lydia, stundom gycklade Mary Robsons täcka bild inför hans ögon. I New-Orleans var det ju som hon och den vackra miss Ponsonby vistades. Det egen-domliga sammanträffandet mellan honom och Mary gjorde, att han ofta kom att tänka på henne. Han måste erkänna, att hon var en mycket täck och behaglig ung qvinna, för hvilken han hyste de varmaste sympatier, och han beslöt att om möjligt ännu en gång få sammanträffa med henne. Huru detta skulle tillgå, kunde han ej göra sig reda för, men hans beslut var fattadt och omständigheterna eller rättare slumpen finge bestämma utgången.

“Miss Ponsonby är skön, en strålande ros, men jag föredrager dock Marys oskuldsfulla utseende framför denna vackra och ståtliga qvinna,” sade han, klädande sina tankar i ord. “Jag vill dock ingalunda påstå, att jag hyser någon ömmare böjelse för miss Robson, men hon behagar mig oändligt mycket. Dessutom har jag varit i alltför litet sällskap med fruntimmer för att kunna skapa mig ett bestämdt omdöme om dem. Måhända är Marys likhet med min mor orsaken till den sympati jag erfar för henne.”

Under dylika tankar var det som Tyndall allt-mera närmade sig staden, hvars hus och byggnader nu visade sig i en lång utsträckning ligga utbredd öfver slätten. Äfven åt landsidan var New-Orleans starkt befästadt med höga jordvallar, öfver hvilka kanonernas långa halsar sträckte sina hotfulla mynningar. Utan hinder passerade Tyndall in i staden genom en af portarna, vid hvilken en vaktafdelning var posterad, som ej det ringaste brydde sig om kamraten. Gatorna syntes fullkomligt öde och alla, som ej tvungos att vara ute hade dragit sig undan inom hus. Tyndall fann, att negerns berättelse var fullkomligt sanningsenlig och att en fullständig panik var rådande bland invånarna.

Hvart skulle han väl vända sina steg? Det första han beslöt sig för, var att göra ett besök nere

vid hamnen. På kajerna lågo ordentliga vallar med bomullsbalar uppstaplade, men något lif eller någon rörelse förmärktes ej. Ett dussin negrer lågo här och der och halfsofvo på balarna utan att synbarligen lida af hettan. I hamnen räknade Tyndall ett halft tjog stora ångare och några segelfartyg. Intet krigsskepp var der till finnandes, en omständighet, som gaf tillkänna, att rebellernas sjömakt var bruten, och att nordstaterna kunde anse sig innehafva herraväldet på hafvet och på floderna. Talrika batterier skyddade hamnen, som dessutom var skyddad af ett starkt påverk, uppfördt åt flodsidan.

Med ryggen lutad mot en hög af bomullsbalar stod en sjöman och filosoferade med händerna instuckna i byxfickorna. "Jack" var synbarligen utan mynt och vid dåligt lynne, ty hatten var skjuten ned på spetsen af näsan i stället för att sitta akterstagad och balanserande på tre hårstrån.

Tyndall gick fram till sjögasten.

"Varmt, ohyggligt varmt," sade han, "man ordentligt stekes. Vill du vara med om en grogg, så låt oss följas åt, kamrat. Jag består förtäringen."

"Jack" gaf hatten en puff uppåt pannan och såg på den talande. Det syntes tydligt att förslaget behagade honom.

"Väl taladt och tack skall du ha, ty jag törstar rent af ohyggligt," svarade han. "Jag tog mig nyss ett bad i floden, men vattnet var så varmt, att man kunde koka ägg i det. Jag har tagit hyra ombord på 'Iris', den der svarta ångaren du ser ligga der ute i hamnen. Men hvem tusan vågar sig väl ut, så länge den fördömda kanonbåten spökar på floden. Mr Ponsonby, som eger 'Iris', yttrade i går, att han ville betala femtusen dollars för dess befälhafvares hufvud, men hvem tusan i våld kan väl komma åt det. Skola vi gå till Jackson eller Hill och taga groggen?"

"Det qvittar mig just lika, ty den enes whisky lär ej vara bättre än den andres," svarade Tyndall,

“det närmaste stället är väl det bästa, ty att vanka omkring i den här värmen är ohyggligt. Jaså, Ponsonby sätter ett så högt värde på den der krabatens hufvud. Hvad egennyttnan ändå är stor här i verlden.”

“Och hämdlustan ej mindre,” svarade matrosen. “Du har hört omtalas 'Nashvilles' förstöring. Nåväl, de 500 balar bomull, som funnos der ombord, tillhörde Ponsonby, som gjorde en rätt vacker förlust derpå. Sedan dess hatar han yankees värre än förut, och det är just inte att undra öfver.”

“All right, kamrat, Ponsonby har rätt,” svarade Tyndall. “Men hvad är han egentligen för en karl, den der Ponsonby, är han en inföding eller huru?”

“Man har sagt mig, att han kommit hit öfver från England och lär vara mycket rik,” svarade “Jack”. “Att han ligger i stora affärer, det känner jag till. Han är egare till flera plantager samt till ett af de vackraste husen i staden, och som ligger vid Old Custom Street.”

“Vid Old Custom Street,” upprepade Tyndall. “Ja då har jag reda på det. Men tungan bränner i munnen på mig. Äro vi ej snart framme?”

“Här bor Hill och der finnes hans krog,” svarade Tyndalls följeslagare, i det han med handen utvisade ett helt nära liggande ruckel af trä. “Det skall smaka riktigt skönt att få sig en topplänta.”

En stund derefter sutto Tyndall och hans gode vän “Jack” inne i krogrummet hos mr Hill med två muggar och ett krus whisky framför sig. Tyndall låtsade dricka, då deremot sjögasten tömde sin mugg i botten. För hvarje ny mugg blef “Jack” alltmer lifvad och språksam och Tyndall erhöll af honom alla de upplysningar han önskade veta rörande ställningar och förhållanden i staden.

“Du hyser ej särdeles god tanke om oss soldater, då du tror, att fienden med lätthet skulle taga New-Orleans,” yttrade Tyndall. “Jo, fan ock! Yankees skulle få vända tillbaka med blodiga pannor, det lofvar jag.”

“På er tapperhet tviflar jag ej,” svarade “Jack” försonande; “men du känner till, att hälften af befolkningen här utgöres af negrer, och dessa skulle resa sig i massa och göra ett med fienden. Af det svarta packet hafva vi allt att frukta, ty de längta blott efter friheten och att få spela herrar på täppan.”

Tyndall begärde fram ett nytt krus med whisky.

“Jag har,” sade han, “ett angeläget ärende att uträtta i staden och medan jag är borta kan du sitta stilla här och smutta på din grogg. Jag är snart tillbaka och sedan skola vi gå ut i staden tillhoppa. Värmen är nu i aftagande och en laber bris har börjat att blåsa.”

“Må ske då,” svarade “Jack” helt belåten. “Min kassa är tom, och efter som du bjuder, så kör för saken, men låt mig ej dricka solo allt för länge.”

“Blott en kort stund,” svarade Tyndall, i det han steg upp och lemnade krogrummet. Utkommen på gatan träffade han på en neger, som visade honom vägen till Old Custom Street.

Det hus som mr Charles Ponsonby bebodde var, som Tyndalls bekante uppgifvit, af ett särdeles ståtligt och imponerande utseende. Det var uppfördt till en höjd af tvenne våningar, samt var åt den sida, som låg åt gatan, försedt med en stor och rymlig veranda, hvars tak uppbars af hvita marmorpelare. Vinrankor slingrade sig uppåt verandans väggar och en balkong förde från öfre våningen ut i fria luften. På balkongen stod en mängd af rikt blommande växter, och hela huset ingaf en känsla af komfort och trefnad. I detta hus var det som Mary Robson i egenskap af sällskapsdam åt Ponsonbys enda barn, hans dotter, vistades, omgifven af all den lyx, som rikedomens förstår att åstadkomma, förädlad af en god smak och sinne för ordning. Men om boningshuset var ståtligt och inbjudande så var den omgifvande trädgården det ännu mera. Intagande en betydlig rymd var den med sina herrliga träd, sina rika blomsteranlägg-

ningar, sitt springvatten, hvilket öfverallt spred svalka och höll växtligheten vid lif, sina talrika grottor och bersåer, samt fågelsången som tonade från träden och buskaget, ett litet paradis i miniatyr, till hvars skapande konsten i förening med naturen bidragit. I kristallklara bassiner, hvilkas kanter pryddes af rosor och snäckor, simmade otaliga guld- och silfverfiskar. Enär prairien är fattig på fåglar, hade man från Ostindien hemtat de skönaste Lorys', liksom kakadoror af en stor mängd varieteter från det indiska hafvets öar. Den svarta papegojan från Australien och Madagaskar, hvars kropps-färg är svart, skiftande i violett, fattades ej heller, lika litet som den lysande påfågeln. Denna fågelverld, spatserande på de fina gräsmattorna eller sittande i kronan på azaléerna eller rhododendron gaf ett ökad och omvexlande behag åt denna tjusande lustgård, en Armidas trädgård i miniatyr.

Låt oss stiga in genom de bronsfärgade grindarna som leda in till denna svala och grönskande oas midt i den af solens glödande strålar förintade staden. Du njuter och beundrar, ditt bröst vidgas, du andas lättare, befriad från gatornas och rummens qväfvande atmosfer och i dina lungor införes en luft, som framkallar nytt lif och spänstighet i alla delar af kroppen.

Men hvarför stannar du helt plötsligt invid detta springvatten och stirrar med vidöppna ögon rätt framför dig. Är det vattenkaskadens regnbågade färger, som göra ett sådant intryck på dig eller den vackra marmorstaty af Hebe, som står helt nära intill bassinen? Du sträcker ut din hand och visar på ingången till den berså af vinrankor, som ligger på kort afstånd från det svalkande vattnet. Vi se ditåt och vi öfverraskas likasom du. Hvad se vi?

Jo, "paradisets" tvenne gudinnor, hvilande på en mossbänk, tjusande, behagliga och förföriska, liknande den sköna urtypen för vår första moder, sådan hon utgick ur skaparens hand. Dessa båda unga qvinnor,

ehuru till utseendet ej lika hvarandra, kunna hvar för sig utgöra en personifikation af "Våren", ty de äro vid den period i kvinnans lif, då ungdomlig fägring parad med grace och behag gör sig fullt gällande, och vid hvars åsyn skalden inspireras att stränga sin lyra till kvinnans lof och målaren att öfverflytta hennes bild på duken.

Det är Melanie Ponsonby och Mary Robson, som tagit sin tillflykt hit under den förintande hettan. Vi hafva redan förut tecknat deras utseende och hafva ej något vidare att tillägga derom.

Vid miss Ponsonbys sida sitter Marsa, den svarta tjenarinnan, som åtföljde dem på resan med "Nashville", och viftar svalka med en solfjäder på sin herskarinna som ligger med halfslutna ögon och drömmande lyssnar till springvattnets sorlande ljud. Mary, stödjande sitt hufvud mot den högra handen, läser i en tidning. Hennes små fötter sticka fram under den ljusa luftiga klädning hon bär, som är särdeles passande att framhålla konturerna af hennes smidiga och eleganta växt. Den fina panamahatten har fallit af hennes hufvud, och de rika glänsande lockarna bölja fritt nedåt hals och axlar.

"Hvad nytt i tidningen?" frågade miss Ponsonby i det hon långsamt öppnade ögonen. "Du läser med ett sådant intresse, Mary, att der måste finnas något pikant i den der annars så tråkiga 'New-Orleans Tribune'. Låt mig höra."

"Det viktiga Charlestown har efter ett gemensamt anfall från sjö- och landssidan fallit i nordstaternas händer," svarade Mary. "Flottans medverkan vid detta tillfälle berömmes mycket, och bland andra, som härunder utmärkt sig, nämnes äfven vår bekante, Commodore Cushing, ombord å 'Montank'."

"En präktig karl och en högst förekommande kavaljer," svarade miss Ponsonby. "Han har verkligen framkallat hela mitt intresse nästan mera än din favorit, den der unge löjtnant Tyndall, befälhafvaren på kanonbåten 'Sphinx', som gjort oss så

mycken skada. Han var visst särdeles artig och uppmärksam mot oss, men i hans ögon spelade något, som verkligen ingaf en viss fruktan och bäfvan.“

Mary skrattade hjertligt.

“Och detta kan du säga, den modigaste damen i hela New-Orleans,” svarade Mary. “Du, som med lasson i hand ej fruktar att jaga den vilda hästen på prärierna eller förfölja och döda den rasande bison-oxen eller buffeln. Nej, mr Tyndalls blickar fruktade du lika litet som du fruktar den der fjärilen, hvilken nu slagit sig ner på din högra hand. Det kan du ej inbilla mig.“

Det blef nu miss Ponsonbys tur att skratta.

“Nå ja, uppriktigt sagdt så var det väl ej så farligt med den saken,” sade hon, “ehuru jag tydligt fann, att han ej fruktade för hvilka djerfva tilltag som helst. Hans uppträdande här på floden bevisar tillfyllest sanningen af mitt påstående. Med god smak skulle han jemna hela New-Orleans med jorden. Hans äregirighet känner inga gränser och hans mod och djerfhet stöta nära nog på vanvett.“

“Jag har berättat dig hans historia, och jag finner helt naturligt, att han, utkastad i verlden som han är, vill skapa sig ett namn och en framtid,” svarade Mary. “Hvad du finner dåraktigt i hans handlingssätt betraktar jag med beundran. Måhända är min yeka natur orsaken härtill, eller hvad säger du sjelf derom?”

“Att ditt stackars lilla hjerta är det, som härvidlag talar och dömer,” svarade miss Ponsonby leende. “Du har ofta sammanträffat med mr Tyndall, ni äro bekanta med hvarandra. Du hyser deltagande för hans öde, du beundrar liksom jag hans mod, han ser bra ut och allt detta slutar med . . .“

“Hvad?” frågade Mary afbrytande, samt blossande röd i ansigtet. “Fortsätt Melanie, jag ber derom.“

“Med kärlek,” svarade miss Ponsonby skrattande,

“Åh, hvilket prat,” utropade Mary med förvirrad uppsyn. “Du misstager dig fullkomligt. Jag gifter mig aldrig och minst med mr Tyndall.”

“Hvarför ej med honom?”

“Derför att jag ej älskar honom.”

“Såå, måhända föredrager du mr Baxer, min fars kassör.”

“Han är afskyvärd.”

“Eller mr Ilington, mångmillionären, som jag har märkt egnar dig sin hyllning?”

“Honom ännu mindre.”

Samtalet mellan de båda unga damerna blef här afbrutet af en ung mulattska, miss Robsons kammarjungfru. Hon steg fram till Mary, helsade ödmjukt och lemnade henne ett visitkort.

“Hvem är det här kortet ifrån?” sporde Mary.

“Jag träffade en soldat på gården och han bad mig att framlemnade det här kortet till miss Robson,” svarade tjenarinnan. “Han sade sig hafva mycket brådtom, samt bad om ett skyndsamt svar.”

Mary tog kortet och läste under det hennes ansigte blef likblekt. På kortet stod nemligen skrivet:

“Oliwer Tyndall, löjtnant i Förenta Staternas marin anhåller om tillåtelse att få göra miss Ponsonby och miss Mary Robson sin uppvaktning. Om svar anhålles.”

“Himmelske gud, hvilken oförsigtig djerfhet,” utropade Mary. “Jag måste hålla med dig om, att detta mod gränsar till vanvett.”

Miss Ponsonby såg frågande på henne. Stilla-tigande räckte Mary henne det kort hon nyss mottagit.

“Det är ej mod utan rent af ett hån han visar,” yttrade Melanie med ett hotfullt uttryck i sitt ansigte. “Men vi stå i tacksamhetsskuld hos honom, och den vill jag betala.” Derefter vände hon sig till Marsa och befallde:

“Ledsaga hit den person som lemnat det här kortet, och sedan skola du och Lala se till, att ingen, hvem det vara må, stör oss. Om min far skulle

återvända hem från plantagen så underrätta mig genast derom.“

“Hade det ej varit klokare, om du ej mottagit — *honom?*“ sporde Mary med skälfvande läppar. “Huru lätt kan han ej blifva upptäckt och . . .“

“*Dödad* ville du säga,“ afbröt henne miss Ponsonby. “Ja, deruti har du rätt, och för att skona hans lif har jag låtit föra honom hit, men hans besök skall ej blifva långvarigt.“

Med glädjestrålade ansigte följde Oliwer Marsas tillsägelse att komma in i trädgården. Snart stod han inför de båda flickorna, som med kalla blickar mottogo honom och ej ens fattade den hand han räckte dem till helsning.

“Hvad vill det här säga, sir?“ sporde honom miss Ponsonby i en allvarlig och förebrående ton. “Ert uppträdande här, på detta ställe, både förvånar och misshagar mig. Trots er förklädnad känner jag mycket väl igen er. Ni är en fiende, och som sådan mottager jag er.“

“Och deruti gör ni orätt, vackra miss,“ svarade henne Tyndall leende. “Jag är tvärtom er ödmjuka tjenare och uppriktige vän och beundrare. Ert välbefinnande låg mig om hjertat och jag fick den idéen att personligen höra efter hur ni mädde.“

“Samt på samma gång spionera på ställningar och förhållanden här på platsen,“ svarade Melanie med ett bittert skratt. “Man påstår visserligen att alla medel äro riktiga och tillåtna i krig, men jag är af en annan tanke. För min del vill jag ej vara någon romanhjertinna, ej heller lider jag af någon hjertnupen sentimentalitet. Jag anhåller därför, att ni genast aflägsnar er, och har ni ej om 24 timmar lemnat New-Orleans, anmäler jag er härvaro hos myndigheterna.“

Tyndall bugade sig och vände sig till Mary.

“Och ni, miss Robson, hvad säger ni om saken?“ frågade han med en öm blick på den unga damen.

“Drifver också ni mig ut ur paradiset och visar er som engeln med det bart huggande svärdet?”

“Jag delar fullkomligt miss Ponsonbys åsigt rörande ert besök och anhåller vänligt, att ni ville aflägsna er,” svarade Mary med mild stämma. “Ert obetänksamma beslut har ni nu utfört, och ingenting kvarhåller er här längre. Farväl mr Tyndall! måtte ni komma helbregda undan från det här äfventyret.”

“Och jag svär vid Gud, att de ord jag sagt er ej blott innebära en tom hotelse,” yttrade miss Ponsonby. “Den skuld hvori jag stod till er har jag nu betalat. Från denna stund äro vi qvitt med hvarandra. En gång när kriget upphört och fred blifvit sluten, så besök oss då, och ni skall röna samma bemötande som kom oss till del ombord på Montank.”

Tyndall såg högst missbelåten ut. Han hade väntat sig ett helt annat mottagande, men fann, att han ej hade annat att göra än hålla god min i elakt spel. Han bugade sig för de båda damerna och yttrade:

“Ej af fruktan, ty af denna nervsvaghet lider jag alls icke, utan som en artig kavaljer lemnar jag er nu, mina damer, och respekterar er vilja. Om vi någonsin mera råkas står oafgjordt i ödets bok, men skulle sådant inträffa, hoppas jag, det skall ske som goda vänner. Ett minne skall jag likväl hafva från mitt besök, det är en trofé, som jag hoppas ej dess egarinna skall missunna mig.”

Han böjde sig ned och tog en hvit törnros, som var fästad i Marys hatt, hvilken låg på marken. Han stack den in i ett af knapphålen på sin rock, bugade sig till afsked och gick med långsamma steg ur trädgården. Mary såg drömmande efter honom med en fuktig glans i sina ögon.

“Jag kan just undra, för hvems skull han gjorde det här besöket,” tänkte hon för sig sjelf. “Naturligtvis har Melanies skönhet fångslat honom. Han tog dock min ros, men det har intet att betyda.”

“Det ångrar mig nu, att jag lät den djerfve undkomma för ett så godt pris,” yttrade Melanie. “Jag

har verkligen god lust att bryta mitt löfte och fånga det dyrbara bytet.“

Mary fattade hennes hand och såg bedjande på henne.

“Och få se mig dö af förskräckelse,” sade hon. “Af nåd, Melanie, låt honom oantastad dra sina färde.“

Miss Ponsonby slöt den likbleka Mary i sina armar.

“Dö af förskräckelse,” upprepade hon. “Nej, min älskliga späda blomma, du doge af ett *brustet hjerta*. Må nåd denna gång gå före rätt. Må du lefva och vara lycklig.“

När Tyndall återsåg sin gode vän “Jack“, kastade solen redan sina afskedsstrålar på stadens tornspiror och den korta skymningen utbredde sina skuggor öfver floden. Han fann sjömannen mer än till hälften berusad och den lilla återstoden af whiskykrusets innehåll visade, att “Jack“ icke sparat på libationer åt Bacchus.

Tom Grogg helsade Tyndall med en nick på hufvudet och ett kraftfullt handslag.

“Välkommen åter kamrat,” sade han. “Du har satt mitt tålmod på ett hårdt prof, fastän jag haft ett godt sällskap i det här kruset. Jag har ofta pejlat djupet och kommit från högt till lågt vatten, men ännu finnes det några droppar kvar för din egen strupe.“

“Det låter godt,” svarade Tyndall, “men jag tror, att litet mat ej vore så oäfvvet. Hvad säger du om den saken?“

“All right! mitt proviantmagasin är tomt och det skulle ej skada att få in något barlast att segla på. Ost, bröd, smör och ett stycke buffelkött samt en mugg öl skulle ej smaka så oäfvvet.“

Tyndall rekvirerade det Tom sagt. Båda åto med en strykande appetit. Under måltiden yttrade Oliwer:

“Det är för sent för mig att i afton återvända till kasernen, der man redan slagit appell och ropat manskapet. Jag har saknats och får mig en skrapa, men det får gå. Jag ligger väl ute i staden.”

“Och det blir ingen annanstädes än hos mig,” yttrade Tom. “Vill du hålla till godo att krypa in i mitt kyffe och dela min säng, så erbjuder jag dig det. Mitt hotell ligger ej långt ifrån hamnen och vi skola snart kryssa oss dit, ty jag behöfver sofva.”

Det var med nöje, som Oliwer antog detta tillbud. Så fort de slutat måltiden begåfvo de sig till “Jacks” bostad. Rummet, som Tom Grogg innehade hos en gammal enka, var till storlek och utseende lika med det Tyndall hade bebott hos mr Dodd. Från krogen hade Oliwer medtagit ett krus whisky, på det att Tom skulle få sig en redig “sängfösare”, den han ej heller underlät att taga. Snart sof han som en stock, under det hans näsa drog väldiga snarkar. Oliwer lade sig påklädd i sängen bredvid honom.

Tyndall var uppe med solen och ordnade derefter sin klädsel. Tom sof fortfarande. För säkerhetens skull gaf Oliwer honom några kraftiga ruskningar utan att kunna väcka honom. “Sängfösaren” hade tydligen haft en god verkan på Toms hufvud. Derefter slet han ett blad ur sin anteckningsbok samt skref derpå med blyerts följande rader:

“Tack kamrat för en trefflig sammanvaro och ett godt logis. Du är ett stort nöt, Tom Grogg, och saknar allt väderkorn. Du borde med lätthet kunnat inse, att en “rödrock” ej bjuder en “beckbyxa” utan att hin är med i spelet. Huru lätt hade du ej kunnat vara egare till de 5,000 dollars som mr Ponsonby utlofvat till den, som lefvande eller död levererat undertecknad i hans händer. Nu är det för sent. Men för att trösta dig lägger jag en tiodollarssedel under whiskykruset, att du därför må göra dig ett par glada dagar. Glöm ej att dricka min välgångsskål. Din tillgifne

Oliver Tyndall,
Befälhafvare å Förenta Staternas
kanonbåt «Sphinx».

Tyndall vek tillhopa papperet och stack det i handen på Tom. Derefter smög han sig ur rummet och lemnade obemärkt huset. Gatorna voro nästan öde och han mötte blott få personer. Hettan började redan att kännas tryckande. Utan några störande äfventyr passerade Tyndall förbi vaken vid stadsporten och befann sig åter ute på grässlätten. Här drack han sitt sista vin och åt några skorpor. Vid middagstiden uppnådde han det ställe på flodstranden, vid hvilket Sphinx låg ankrad utanför, och strax derefter afhemtades han af en båt från fartyget. Han var då alldeles utmattad af värme och törst.

Hans vän Arthur Cawendish återsåg honom med oförställd glädje, samt sporde honom om resultatet af hans äfventyrliga färd.

“Jag har fått reda på allt hvad jag ville veta,” svarade Tyndall. “För en kort stund,” tillade han leende, “har jag till och med varit i paradiset, men blef jagad derifrån af en engel i kjortlar. Det enda minne jag medför derifrån är den här vissnade blomman.”

Han visade på törnrosen, som ännu satt kvar i knapphålet på hans rock.

Cawendish smålog.

“Aha, jag gissar att ditt besök i bomullsstaden ej blott afsåg en rekognoscering af platsen utan äfven en hjerteaffär,” sade han. “Men med sådana saker har ej andre man att göra. Du behöfver hvila, sof godt och dröm om den du kär hafver.”

Med ångaren Protée, som Tyndall mötte, och som var stadd på resa utför floden till Hampton Roads afsände Oliwer en rapport till amiral Porter, i hvilken han redogjorde för sitt besök i New-Orleans. Ungefär en vecka derefter mottog han följande korta skrifvelse från flottans befälhafvare:

Sir!

Har mottagit er rapport och är särdeles nöjd med ert visade nit. Jag skall delgifva general Grant

hvad ni inhemtat rörande ställningen i New-Orleans. Med Dandelion, som afgår till fort Mahaska erhåller ni vidare förhållningsorder.“

Tom Grogg vaknade ej upp från sitt whiskyrus förrän långt fram på förmiddagen. När han skulle gnugga sömnen ur ögonen stack han papperslappen i ett af dem och kom derigenom till full sans och medvetande.

“Hvad fan vill det här säga, och hvar är min gode vän soldaten?” mumlade han i det han vecklade upp papperet han höll i handen. “Han har väl redan begifvit sig till kasernen för att få sig en dufning. Troligtvis har han på den här lappen skrivit några afskedsord till mig. Tackad vare mr Gibbs skolris kan jag både läsa och skriva.“

Han började att stafva igenom brevet; när han slutat svor han en ryslig ed, på en half engelsk mils längd och kastade sig ur sängen. Tom slog sig med den knutna handen för pannan så att kopparslagarna derinnanför ramlade om hvarandra.

“Lurad! bedragen!” utropade han. “Himmelska makter, att med en enda knifstöt eller ett tag om strupen hafva kunnat blifva egare till 5,000 dollars och i stället få nöja sig med ett whiskyrus och tio dollars, det är hårdt, nedrigt, ja rent af oförskämdt af den bofven. Men han var slipad som en räf och hal som en orm. Hvad han skall skratta åt den dumme Tom Grogg, hvars förstånd är mindre än en prairiehönas. Jag måste genast uppsöka mr Ponsonby och omtala allt för honom. Annars blir jag galen.“

“Jack“ störtade ned ett helt dricksglas med whisky, stoppade Tyndalls gåfva i fickan och rusade på dörren. Han träffade mr Ponsonby allena på dennes kontor. Tom Grogg och Iris' redare voro förut bekanta med hvarandra.

Tom skrapade på foten och vred stråhatten mellan händerna i det hans ögon rullade vildt i hans hufvud.

Han visste ej huru han skulle meddela hvad han hade på hjertat.

“Hur är det med dig, Tom?” sporde honom mr Ponsonby, som såg huru landet låg. “Du har något att säga mig kan jag förstå. Sjung ut och förhala ej tiden.”

“Sir, jag har varit ute för fan sjelf,” svarade Jack. “Hade jag ej varit en äkta dummerjöns, ett fä, så hade ni i denna stund varit mig skyldig 5,000 dollars.”

Ponsonby såg förvånad på talaren.

“Förklara dig tydligare,” sade han. “Jag begriper ej hvad du menar.”

Tom lossade sin tungas band och berättade för den häpne Ponsonby det äfventyr som han haft med soldaten.

“Och se här,” slutade han, “är det bref, som han stack i min hand, då han lemnade mig. O Gud, jag hatar denne karl, som så nedrigt röfvat lyckan ur mina händer.”

Ponsonby läste brefflappen och syntes derefter allvarsamt fundera. Allt emellanåt riktade han sina blickar på sjömannen.

“Du vill då hämnas på den der Tyndall, om du kunde komma i tillfälle dertill?” sporde honom Ponsonby.

Tom Grogg uppgaf ett hest skratt.

“Om jag det vill, sir? hvilken onödig fråga,” svarade han. “För den som beredde mig tillfälle dertill dertill ville jag uppoffra lifvet! Att gå miste om 5,000 dollars, det var afskyvärdt.”

“Du skall måhända få din önskan uppfylld,” svarade Ponsonby. “Håll emellertid tyst med ditt äfventyr. Om en kort tid skall du få höra utaf mig.

Han tyste ej, men hans skänks meddelade hvad han hade på hjerta.

"Men är det med dig, Tom?" sporde honom nu Forsberg, som såg hans hander låga. "Du har något att säga mig kan jag lovas? Sjung ut och förlåt dig tiden."

"Nej, jag har varit ut för sin skull," svarade Jack. "Hade jag ej varit en förtid ämbetsman, så hade jag varit i denna stund varit mig skyldig till följande."

Forsberg såg förtvånad på talaren. "Förklara dig tydligare," sade han. "Jag förstår ej hvad du menar."

Tom lossade sin tunga långt och berättade för den lifne Forsberg, hur han varit som han hade varit följande.

"Och se här," slutade han, "är det som jag sa. Jag gick i min hand, då jag kommit till den staden, jag fater denne Karl, som är medlem i denna förening i min händer."

Forsberg såg på Karl och hans berättelse allvarigt intresserat. "Allt som du berättar har jag sett på ögonen."

"Du vill då hämsa på mig om det Vardell, om det enda kommande i lifvaktens förhållande sporde honom Forsberg."

Tom drog upp sig och svarade. "Jag vill det väl, men jag vill att du skall se till det. För den som berättade mig till detta förhållande vill jag uppfatta lifvet. Allt det som om det skulle det var nödvändigt."

"Du skall märkande på den som berättade, svarade Forsberg. "Helt enkelt är det med till lifvaktens om du kan till se till det som du har uttalat."

Tredje afdelingen.

~~~~~
PONSONBY.

Tredje afdelningen

PONSORBY

SJUTTONDE KAPITLET.

Pantagen "Isola Bella".

I nordostlig riktning från New-Orleans, samt på cirka en svensk mils afstånd från denna "söderns perla", låg den stora plantagen "Isola Bella". Dess vidlyftiga bomullsplanteringar samt risåkrar vattnades af "hästfloder", så kallade efter de vilda hästarna på steppen, som här samlade sig för att få sitt behof af vatten tillfredsstäldt. Den lilla, föga djupa och helt smala floden var en af de många sådane, som utfalla i Mississippin, och hvilkas betydelse är så stor för odlingen och växtligheten i dessa trakten.

"Isola Bella" hade under loppet af mer än ett sekel tillhört familjen Herrera, en från Spanien till Louisiana, till följe af politiska skäl utflyttad familj, hvilken i sitt fädernesland varit rik men måst lemna större delen i sticket, och endast kunnat rädda en högst obetydlig del af sin egendom. Plantagen gick i arf från far till son intill dess don Cæsar Herrera i början af 1860-talet afled utan arfvingar och egendomen blef utbjuden till salu. I kungörelsen härom uppräknades bland andra herrligheter, att plantagen sysselsatte närmare 200 svarta, män, kvinnor och barn, samt att denna tvåbenta "boskap" äfven ingick i salusumman som begärdes för egendomen. Vid auktionen stannade mr Charles Ponsonby för högsta anbudet och "Isola Bella" öfvergick i hans händer.

Hvem var då denne Ponsonby, om hvilken ryktet visste att förkunna, att han var omätligt rik, och som

vid auktionen på plantagen lagt hela köpesumman på bordet? På de visitkort han presenterade stod Charles Ponsonby, *Esquire*. Således måste han, då ingen adel finnes i Amerika, vara till börden engelsman, så förhöll det sig äfven. Hans rödlätta ansigte, ljusa hår och polisonger angåfvo äfven detta, hvad hans yttre utseende beträffade, och läsaren har säkerligen redan funnit att personen i fråga ej var någon annan än den förrymde delegaren i Londonfirman Ponsonby & Son, med hvilken öfverste Tyndall sammanträffat hos mr Green på plantagen Balmoral, under det antagna namnet Roberts.

Så förhöll det sig i sjelfva verket. Ponsonby och Roberts voro, ehuru af olika namn, en och samma person. Sedan det lyckats bedragaren att med sitt byte undkomma öfver atlanten hade han begifvit sig till de södra staterna samt der flackat omkring, sysselsättande sig med flera olika affärer. Slutligen föll hans på idéer rika hufvud på den tanken att slå sig ned som bomullspatron i New-Orleans. Här utrustade han flera blokadbrytare, hade med undantag af affären med Nashville, i allmänhet gjort goda affärer och som han var en fullkomlig skurk till sin karakter och sina handlingar, skydde han ej heller att vara redare för flera kapare eller rättare sjöröfvare, hvilka drefvo sitt handtverk hvarhelst tillfälle visade sig.

Ponsonby var enkling. Strax efter det mannen rymt öfver till Amerika afled hans hustru, som var ett bildadt fruntimmer och af god familj, och man antog, att sorg och grämelse förorsakat den sjukdom, hvilken lade henne på dödsbädden. Aktenskapet dem emellan hade ej varit olyckligt, ty Ponsonby, huru dålig han än var till sin karakter, älskade uppriktigt sin maka. Hennes död gick honom allvarligt till hjertat, och han saknade henne mycket. Men han var dock ej lemnad ensam. I Melanie, egde han icke blott en afbild af sin hustru, utan äfven ett sällskap, af hvilket han fann sig mycket intresserad, ty hon var på hufvudets vägnar en särdeles rikt utrustad person.

Hennes djerfva och modiga natur, hennes lätta uppfattningsförmåga samt hennes ovanliga skönhet, allt bidrog att göra henne till faderns förklarade gunstling, och det första Ponsonby gjorde, sedan han fått fast fot i New-Orleans, var att sända efter dottern för att öfvertaga platsen som värdinna i hans komfortabla hem och der blifva en firad herskarinna.

Men Melanie med sin engelska uppfostran samt vana att umgås inom en krets, der bildning och lefnadsvett gjorde sig gällande, kunde ej fördraga sällskapslivet i New-Orleans, oakadt all den lyx och den rikedom som fans att tillgå der. Den råa öfvermodiga tonen såväl hos männen som qvinnorna och de föga förädlande nöjen som "slafstaden" erbjöd, behagade henne ej, utan gjorde henne missnöjd. För att skaffa henne ett passande sällskap annonserade Ponsonby i New-Yorks tidningar efter en ung, bildad sällskapsdam. Mary Robson kom händelsevis att läsa annonsen, hon längtade att komma ifrån den despotiska och nyckfulla mrs Childers, och hon skyndade att anmäla sig samt brevexla med Ponsonby. Melanie fann sig tilltalad af den blygsamma och anspråkslösa tonen i hennes bref, och af de många sökande till platsen blef Mary den lyckliga. Snart blefvo de unga flickorna förtrogna vänner. Marys veka och undfallande lynne var, ehuru det var en fullkomlig kontrast till Melanies karlavulna och föga eftergivande sätt, egnadt att aflägsna alla stridigheter dem emellan och drog Melanies hjerta till den fromma och milda sällskapsdamen. Hon älskade att skänka henne sitt beskydd, så mycket mera som hon kände sin öfverlägsenhet och visste sig i Mary ej hafva någon rival hvarken till sin skönhet eller andra qvinliga förmåner att frukta.

Ponsonbys föräldrar lefde fortfarande i England. Sonens skamliga uppförande hade gått dem djupt till hjertat. Hade ej denne förskingrat firmans tillgångar hade skulderna i det närmaste blifvit betäckta eller ett hederligt ackord kunnat erhållas. En listidsränta

som fru Ponsonby erhållit i arf utgjorde den inkomst, af hvilken de lefde, ty den gamle Ponsonby var obehaglig att ej vilja mottaga det understöd sonen erbjöd, hvilket han visste kom ifrån medel som denne på ett orättfärdigt sätt kommit öfver. Melanie var de gamles glädje och förtjusning och på deras enträgna begäran var det, som fadern slutligen lät beveka sig till att hon finge göra ett besök hos farföräldrarna i London. Åtföljd af Mary gick hon ombord på "Nashville" och hvad som sedan hände är redan bekant för läsaren.

Boningshuset på Isola Bella liknade till storlek och utseende de flesta sådana, som äro uppförda i denna del af Louisiana, hvarest man fäster största afseendet vid att kunna erhålla så mycken frisk luft och svalka som möjligt. Liggande på föga afstånd från den lilla floden, låg det inbäddadt i skuggan af herrliga träd samt omgifvet af en yppig växtlighet. Negrernas bostäder lågo alla i en lång utsträckning tätt intill flodstranden, vid hvilken också den stora risqvarnen samt magasinerna för bomullens förvarande voro belägna. Ponsonby, som egde mycket ordningsinne, hade, sedan han blef egare till plantagen, vidtagit der en hel mängd förbättringar, och det gamla boningshuset presenterade sig numera om ej pryddigt så i ett ganska inbjudande skick. Rummens inredning och möblering var lämpad efter tidens fordringar. Från floden hade vattnet blifvit inledt såväl till trädgården som till en svalkande vattenkonst framför verandan. De enda som ännu ej fått vidkännas den nye egarens ordnande förmåga, voro de arma negrerna, hvilkas eländiga kojor voro lika usla och bofälliga som de af ålder varit. Hvad den "svarta boskapen" beträffade intresserade sig Ponsonby endast för den mängd af arbete, som den kunde åstadkomma; i detta fall hyste han samma åsigtter som alla andra plantageegare. Tidens frisinnade och filantropiska anda hade spårlöst gått dem förbi. De voro lika grymma och despotiska som för hundra år tillbaka och vidhöllo med orubblig envishet de traditioner och föreställnings-

sätt rörande den svarta befolkningen, som i forna barbariska tider varit rådande.

Öfver fyra millioner negrer befunno sig i de södra slafstaterna helt och hållet öfverlemnade i händerna på sina hvita fienders godtycke, utan några mänskliga fri- och rättigheter, ej skyddade af några lagar, ty de som funnos gjordes fullkomligt vanmäktiga, då det gälde den färgade racen, utan religion, skolor, i saknad af familjelif, utan all egendom och ej ens skyddade till lifvet. Dessa arma varelsers belägenhet var förfärlig och utgjorde en skamfläck för den kristna civilisationen. I England och andra maktens kolonier hade slafveriet redan blifvit afskaffadt, hufvudsakligen genom påverkan af de många föreningar, som blifvit stiftade till slafvarnas befriande och genom de kraftiga röster som höjt sig inom det engelska parlamentet till slafvarnas förmån. Afven inom Förenta Staterna funnos män och kvinnor, hvilka arbetade i samma riktning, men motståndarne voro alltför mäktiga att åstadkomma någon reform. Slafveriet florerade der ohejdadt. Då tog en ädel kvinna till pennan. Mrs Harriet Beecher Stowe utgaf sin epokgörande bok "Onkel Toms stuga", i hvilken hon på det mest rörande och gripande sätt skildrade negrernas förfärliga belägenhet och slafveriets förbannelse. Alla rättänkande läsare grepos af deltagande och sympati för dessa olyckliga varelsers belägenhet, och den amerikanska regeringen, i spetsen för hvilken stod den ädle presidenten Abraham Lincoln, beslöt, då ingen reform var att förvänta på underhandlingens väg, att med vapenmakt tvinga slafstaternas patroner till eftergift och befria negrerna från deras tyranners ok och förskaffa dem mänskliga fri- och rättigheter.

Ropet "frihet, befrielse!" ljöd från fyra millioner människors munnar, lik en stormvind flög det längs stränderna af Potomac, Ohio, Missouri och Mississippi, från Delaware ända till Texas. Men dessa arma människor trodde i sin glädjeysel, att frihet var det-

samma som laglöshet och lätja. De plundrade sina forna tyranners egendom och hämnades på dem genom att sköfla och bränna. Det var det länge kufvade hämbegäret, som gaf sig luft. En del af negrerna slöt sig till unionstrupperna för att tjena som soldater. De gamla samt qvinnor och barn stannade kvar på plantagerna, och endast der, hvarest nordstaternas trupper voro herskande, skedde negrernas befrielse och kom lagen rörande det fria arbetet till stånd. Plantageegarne ledo oerhörda förluster. Många af dem blefvo ruinerade och deras hat till befriarna var gränslöst. Under århundraden hade Afrikas söner och döttrar med sitt blod och sin svett fått träla för att förskaffa dessa jorddrottningar medel till lyx och njutningar. Ändtligen hade himlen lyssnat till slafvens rop om hjälp och befrielse. Vedergällningens stund var slutligen kommen.

På föga afstånd från Isola Bella lågo flera plantager, alla sysselsättande en stor mängd svarta arbetare. Äfven några smärre köpingar funnos, hvilkas invånare sysselsatte sig med handel eller med jagt och fiske. Tillfälle till umgänge felades således ej plantageegarne emellan, ehuru dessa helst tillbragte sin tid i de närliggande stora städerna, der de egde rika tillfällen att förstöra sina penningar.

Den förfärliga värme, som alltjemt fortfor att vara rådande, hade framkallat gula febern i New-Orleans, och på Ponsonbys bestämda befallning hade hans dotter åtföljd af Mary måst lemna staden samt begifva sig till Isola Bella, för att der vara mera i säkerhet att ej angripas af sjukdomen. Sjelf kvarstannade han i New-Orleans för att öfvervaka sina affärer. Den fruktade "Sphinx" hade ej på länge låtit höra af sig, och Ponsonby hoppades därför att "Iris" skulle kunna våga sig ut ur hamnen och bryta blokaden.

Att våra hvita fruntimmer äro bekanta för att ej kunna bevara en hemlighet, är en känd sak, och ett af hufvuddragen i deras karakter, men det svarta

täcka könet öfverträffar dem vida i detta fall. En mera pladdrande och lössläppt tunga än den som finnes hos en negress eller svart tjenarinna är säkerligen ej att påträffa bland någon qvinna. Deras förmåga att snattra och prata om snart sagdt ingenting är förvånansvärd, och de äro i detta fall fullkomligt att förlikna vid skrikande apor eller pladdrande papegojer.

Till följe af denna oförmåga att bevara en hemlighet och hemsökt af obotlig pratsjuka hade Lala för Ponsonby berättat om soldatens besök hos de båda unga damerna. Ponsonby häpnade öfver denna djerfhet och ville till en början ej sätta tro dertill. Men när han öfvertänkte, hvad Tom Grogg omtalat rörande Tyndalls uppträdande i New-Orleans, samt den bekantskap som Melanie förut gjort med den unge officeren vid deras besök ombord å "Montank", så försvunno alla hans tvifvel. Han fattades af ett nästan ursinnigt raseri, och han beslöt att till hvad pris som helst utkräfva hämd på sin fiende. Dessutom hade ju Tyndall varit behjelpig vid förstörandet af "Nashville" och dess dyrbara last, fel nog stora att framkalla alla de dåliga lidelserna af hat och hämd som funnos i Ponsonbys karakter och lynne. Sjelfva namnet Tyndall framkallade ett bittert minne hos honom. Var ej en Tyndall fordringsegare i hans fars konkurs, och hade ej denne vid deras möte hos mr Green på plantagen Balmoral öppet gifvit tillkänna, att han med våld skulle tilltvinga sig sin fordran af den förrymde delegaren i firman. I sjelfva namnens öfverensstämmelse fann han således ett skäl för sitt hat och sin ovilja. Dåliga karakterer träffa lätt på passande bevekelsegrunder för sitt handlingssätt.

Under loppet af en hel veckas tid funderade Ponsonby blott på sin hämd och på att utfinna ett medel att få denna tillfredsstäld. Slutligen syntes han hafva kommit till ett resultat. Han sände bud efter mr Lenopu, en fattig men särdeles skicklig instrumentmakare, som var bosatt i New-Orleans.

“Mr Lenopu,” yttrade Ponsonby, “ni är skyldig mig en summa penningar, tiderna äro bedröfliga och jag vore tacksam om ni kunde betala mig.”

“All right, sir, tiderna äro rent af eländiga,” svarade mr Lenopu i sorglig ton. “Intet arbete, inga förtjenster, man svälter ihjäl.”

“Det vill med andra ord säga, att ni ej kan betala,” svarade Ponsonby. “Jag har god lust att låta er egendom gå under klubban. Hvad säger ni derom?”

Mr Lenopu skrattade, så att hans magra kropp ordentligt skakades.

“Så rolig ni är, sir,” sade han. “Min egendom, ja gudbevars, mycket gerna, men jag är öfvertygad om, att ingen enda spekulant finnes dertill, ty den består i en sjuklig hustru och sex hungriga barn-ungar. Vore de blott svarta till färgen och med ulligt hår, så gingo de nog till penningar. Men nu äro de hvita, och hvitt skinn går ej i marknaden.”

“Ni är verkligen att beklaga, stackars Lenopu!”

“Stackars Lenopu, arme Lenopu, det hör jag öfverallt, men det oaktadt bär ingen sin klocka till den fattige Lenopu för att repareras eller skickar ingen bud efter honom för att få sitt piano stämmt. Innan det fördömda kriget kom i vägen, var det helt annorlunda. Då fans det tillräckligt med bröd i huset, men nu intet. Om jag i ett enda notvarp kunde dränka alla unionisterna i Mississippi, så vore jag med om det.”

“Eller *spränga* dem i luften,” svarade Ponsonby. “Det är dessa sällar vi ha att tacka för allt det onda, som öfvergår oss. Men de skola få sin lön. Synd om er, Lenopu, ni som är så skicklig karl i ert yrke, i hvilket ni kan utföra hvad som helst.”

Ponsonby syntes uttala dessa loford med en viss beräkning.

“Ja,” svarade den stackars instrumentmakaren, “jag kan verkligen uträtta mycket inom mitt fack;

ja till och med göra, om så erfordrades, urverket till en — *helvetesmaskin*,"

"Hvad säger ni?" utropade Ponsonby med väl spelad förvåning. "Till en helvetesmaskin? Är det väl möjligt?"

"Ja, sir, och jag tager ej ett ord tillbaka derpå. Sätt mig på prof, om ni så önskar, och jag skall förfärdiga en, som efter behag skall gå i 24 eller så många timmar som helst, innan den antänder."

"Sannerligen, min bästa Lenopu, gör ni mig icke ytterst både förvånad och nyfiken," svarade Ponsonby i skämtsam ton. "Hvad skulle väl en sådan maskin, som går med sitt verk i t. ex. 24 timmar komma att kosta? För att skaffa er något arbete har jag lust att blott för kuriositetens skull blifva egare till en sådan."

Lenopu syntes eftertänka. Derefter svarade han:

"Vill ni tillsläppa de nödiga materialerna torde jag kunna förfärdiga en sådan för cirka 200 dollars. För en mindre summa är det mig omöjligt, men då erhåller ni också en apparat som duger till något."

"Och huru lång tid fordras för att få en sådan maskin färdig?"

"Fjorton dagar eller högst tre veckor," svarade Lenopu. "Det beror på hvad flit man använder."

"Må ske då! Kan ni inom denna tid förfärdiga mig en sådan, förbehållet att den blir af så tillräcklig styrka, att dess laddning förmår spränga ett fartyg i luften, så beställer jag en dylik af er. Det är naturligt, att ni är i behof af ett förskott, för att kunna lefva under tiden medan ni arbetar. Huru mycket behöfver ni?"

"Femtio dollars är tillräckligt, sir," svarade den angenämt öfverraskade instrumentmakaren, "och jag ansvarar för ett godt och pålitligt arbete. Maskinen skall erhålla så stor kraft, att dess laddning förmår spränga ett pansarfartyg i luften."

“Det är godt, ty sådan bör dess egenskap vara,” svarade Ponsonby. “Affären är uppgjord oss emellan, och här har ni det begärda förskottet.”

Ponsonby lade femtio dollars i den öfverlycklige Lenopus hand.

“Ni är en praktig karl, mr Ponsonby,” sade han, “och er beställning har räddat min familj från hungersnöden. Så fort ni tillställer mig de materialier jag behöfver, och på hvilka jag skall lemna er en förteckning, börjar arbetet. Adjö, sir, ni har väl ej något vidare att tillägga?”

“Tcke för denna gången, adjö! vi träffas åter.”

När skurken blifvit allena mumlade han:

“Seså, nu har jag min plan i full gång, och skall nog tacka den spelevinken mr Tyndall för hans besök i mitt hus. Lenopu tillverkar mitt visitkort och Tom Grogg skall få framlemna detsamma. Få se om ej 'Iris' skall lyckligt komma ur hamnen utan att behöfva frukta för den der kanonbåten.”

Han befalde fram sin häst och begaf sig till Isola Bella för att der tillbringa den återstående delen af dagen samt natten. Starka regnskurar hade afkyllt luften och häftiga oväder hade varat en tid bortåt. Den efterlängtade regntiden var inne och våren närmade sig med stora steg. De ofantliga sumpmarkerna och grässlätterna klädde sig i en späd, frisk grönska. Ännu en kort tid framåt och otaliga rosor och astrar, så yppiga, som ingen trädgård kan uppdraga dem, höjde sig öfver det späda gräset. Den djupa stillheten afbröts af de vilda hästarnas muntra gnäggande och buffelns glada råmande. Hela Mississippis delatland var förvandladt från en brännande öken till en lustgård, ur hvilken den storblommiga magnolian höjde sin herrliga krona.

Man hade samlat sig på verandan, hvarest Ponsonby i sällskap med sin dotter och Mary intog sitt thé. Samtalet afhandlade som vanligt kriget och de politiska förhållandena. Unionstrupperna under general Graham hade ryckt in i Louisiana och trängde

segrandē framåt. De konfedererades motståndskraft var bruten, och äfven i denna trakt började frihetsropet att ljuda.

"Med undantag af mulatten Antonio Herrera har ännu ingen neger rymt från Isola Bella," yttrade Ponsonby. "Men denne Antonio var en skurk, hvars frihetsidéer uppviglade de öfriga slafvarna både här och på angränsande plantager. Rumford, uppsyningsmannen, slår efter honom. Blir han gripen skall han straffas på ett sätt, som skall bota honom för att vidare rymma."

Medan Ponsonby berättade detta, hade hans dotters rosiga kinder blifvit allt blekare. Hon betraktade sin far med ett nästan vildt uttryck i sitt ansigte och hennes ögon sköto skarpa blixtrar.

"Du förgäter, min far," sade hon med djupt allvar i rösten, "att denne unge mulatt har erhållit en vårdad uppfostran, och att hans far, den gamle Herrera, endast af döden hindrades ifrån att erkänna och adoptera honom, han är skapad att vara fri, och jag hoppas att du visar dig ädelmodig och skänker honom friheten, ifall det skulle lyckas den grymme Rumford att gripa honom, som jag dock ej vill hoppas."

Ponsonby såg skarpt på sin dotter.

"Mulatten är värd 500 dollars vännen emellan, och kan jag återfå honom har jag ingen lust att förlora denna summa," svarade Ponsonby. "Du tyckes lifligt intressera dig för den der frihetskjeltens, till hvars fördel du mer än en gång talat. Kommer han i mina händer skall hans straff blifva ett varnande exempel för andra."

"Dina ord uppväcka både min harm och min blygsel," svarade Melanie i uppretad ton. "Har du då förgätit den tacksamhetsskuld, i hvilken vi stå hos denne unge man. Har han ej räddat din dotters lif, när jag under jagten fallit under den häst jag red och skulle blifvit trampad till döds af den vilda häst jag jagade, om icke Herrera skyndat till mitt bistånd. Hvad erhöill han väl till tack härför — intet."

“Hvad är namnet på den roman du senast läst?” sporde Ponsonby i en hänfull ton. “Förmodligen en af dessa från England komna pjåskiga och hjertnupna romaner, hvilka borde å båle brännas. Af någon dylik har du väl låtit dig påverkas. Eller huru?”

Mary hade stigit upp från bordet och flägsnat sig. Hon ville ej vara vitne till denna tvist mellan far och dotter. Det var första gången, som Melanie rönt något motstånd från sin fars sida. Hennes vilja hade varit lag för honom, och den bitterhet han nu visade både förvånade och uppretade henne.

“Du frågar mig efter namnet på den roman jag sist läst, och jag svarar att det var *Tyrannen*. Det var ingen dikt utan en skildring, till hvilken jag funnit ett motstycke i verkligheten. Du är grym, min far, och jag trodde dig verkligen om att vara bättre.”

“Så-å, och det säger du med en uppsyn, som skall vara hotande, men som ej skrämmer mig det ringaste,” svarade han långsamt och med eftertryck. “Utän att du behöft ens bedja mig derom har jag sökt till att uppfylla alla dina önsknningar. Jag har omgifvit dig med all upptänklig lyx. Du eger slafvinnor, kostbara hästar, lysande ekipage. Till min kassa har du fri tillgång och likväl är jag ’grym’, för att jag ej vill gifva en förrymd slaf friheten. Du skall veta, att alla plantageegarne här i Louisiana ingått ett förbund, i hvilket jag är medlem, och som bland annat ålägger oss att strängt straffa hvarje förbrytelse, som begås, af en neger. Eftergifvenhet å vår sida duger ej. Vi skulle en gång grymt få lida härför, endast stränghet håller dessa djur i tygeln. Hvad Herrera beträffar önskar jag, att Rumford och hans blodhundar ej må anträffa honom, och härmed måste du åtnöja dig.”

Melanie hade blifvit om möjligt ännu blekare.

“Jagad af blodhundar, o hvilken grymhet,” utropade hon. “Han så ädel, så bildad och dertill modig,

det är rysligt att tänka. Denne Rumford är en eländig skurk, må han taga sig till vara."

"Du är en högst besynnerlig ung flicka, med hvars karakter jag ej kan komma till rätta," yttrade Ponsonby. "I vissa fall är du stolt, högdragen och befallande, i andra deremot eftergifven, svag och nedlåtande. Du motstrider ofta mina intressen och visar föga deltagande för de åsigter jag hyser. Nu är din nyckfullhet fästad vid en eländig slaf, kort förut lät du af de mest ofattliga skäl min fiende, den unge Tyndall, oantastad undkomma från ett besök i New-Orleans, i stället för att låta honom gripas af myndigheterna. Jag har hitintills iakttagit tystnad härom, men nu, då din barnsliga filantropi åter är framme och spökar, vill jag säga dig, att du handlar mycket orätt."

"Du hade således äfven hvad mr Tyndall beträffar förgätit hvad tacksamhetsskuld vill säga," svarade Melanie, som ej syntes hafva tagit något intryck af sin fars vältalighet. "Du tyckes tro, att, när det gäller godhet och välvilja, som bevisas din dotter, hon ej häftar i någon som helst skuld. Du har verkligen högst egna begrepp i den vägen. Naturligtvis borde jag enligt dessa hafva låtit hänga mr Tyndall, i ersättning för det skydd han lemnat mig och Mary."

"Mycket riktigt, ty hade du handlat så, hade du gjort dig förtjent af alla patrioters tacksamhet i hela landet," svarade Ponsonby. "Ni kom ej ombord å 'Montank' för att spionera och förskaffa er medel att bereda dess undergång, då deremot denne Tyndall besökte New-Orleans i motsatt syfte. Ditt tal om tacksamhetsskuld håller således ej stånd. Bäst därför om vi lemna detta ämne."

Så missnöjd med sin far och med de åsigter han förfäktade hade Melanie ej förut varit. Visserligen hade hon reda på orsaken, hvarför han lemnat England och hamnat i ett främmande land, ty hennes mor hade kommit att i sin sorg och bedröfvelse tala derom med dottern. Melanie hade måst hafva öfver-

seende med detta brott, hvilket hon ej kunnat afstyra och hvilket hon hoppades att fadern skulle godtgöra. Nu deremot hade hans karakter visat sig i en så föraktfull dager, att hon erfor en känsla af skam öfver att vara hans dotter och fruktade att det goda förhållande som hitintills varit rådande dem emellan ej mera skulle återkomma.

Ropet af röster och skallet af hundar, som hördes komma från gården, afbröto samtalet dem emellan. Ponsonby stod just i begrepp att lemna verandan för att höra efter hvad som var på färde, då i detsamma Rumford, slafuppsyningsmannen, visade sitt röda hår och gemena ansigte. Han gjorde en klumpig helsing för Ponsonby samt torkade sig derefter i ansigtet med sin näsduk.

“Hvad är det fråga om?” sporde Ponsonby.

“Att vi haft lyckan med oss samt fångat, tack vare hundarnas väderkorn, den unge bofven Herrera,” svarade Rumford med ett grin. “Vi träffade honom på högra sidan om floden liggande dold i vassen. Han gjorde ett förtvifladt motstånd, och det var först med hundarnes tillhjälp, som vi lyckades öfvermanna och fångsla honom.”

Ponsonby undvek att se på sin dotter. Blek som om döden vidrört hennes hjerta hade Melanie stigit upp och stält sig vid sidan af fadern.

“Ni har visat ett berömvärdt nit, min käre Rumford,” yttrade Ponsonby, “och jag tackar er. Hvar har ni gjort af fången?”

“Han befinner sig under säker bevakning i fängelset, som ligger invid risqvarnen,” svarade Rumford. “Han är fortfarande fångslad, ty vi frukta hans vildsinthet. Hvad har ni att befalla med afseende på hans bestraffning?”

“Om ni det ringaste låter våldföra den unge mulatten så svär jag, att ni i mig ej vidare ser någon dotter,” hviskade Melanie till sin far. “Ni känner min ordhållighet, och ni har nu att sjelf fatta ert beslut.”

Hon lemnade verandan och gick in i huset. Här lät hon kalla Marsa, sin förtrogne tjenarinna till sig och hade med henne en lång och hemlighetsfull öfverläggning.

Först sedan Ponsonby blifvit lemnad allena besvade han Rumfords fråga.

"Hvad straff mulatten skall komma att undergå derpå kan jag ej nu lemna något svar," sade han. "Jag skall öfverlägga med mig sjelf härom och der efter ge er besked."

"Jag hoppas, att ni ej lägger fingrarna emellan, då det gäller en sådan bof som Antonio Herrera," sade Rumford. "Vi har haft ett styft arbete, sir, och både folk och hundar behöfva hvila."

Han förde handen till hatten och aflägsnade sig. Ponsonby qvarsatt i djupa funderingar ute på verandan. Den doftande thékoppen stod kall och orörd framför honom, så försjunken var han i tankar.

"Hm! om detta vore möjligt, så skulle jag låta piska honom till döds," mumlade han. "Men det är säkert blott en förflugen tanke. Dock, hennes lifliga försvar för den eländige, och den hotelse att lemna mig som hon uttalade, gör det ej alldeles otroligt. Herrera är en vacker och ståtlig karl. Men nej, jag skall ytterligare forska och iakttaga. Ve slafven, om mina misstankar blifva bestyrkta."

Han hade qvarstannat så länge ute på verandan, att skymningen redan inträdt när han reste sig upp. Fullmånen reste sitt klot öfver rhododendrons kronor och en kall dimma höjde sig från sumpträskan. När han inträdde i salongen fann han blott Mary närvarande. Melanie var illamående och hade redan gått till sängs.

"Säg mig, miss Robson, om min dotter och den der mulatten ofta samtalat med hvarandra?" frågade han. "Jag önska att få denna fråga uppriktigt besvarad."

"Allt hvad jag härom kan upplysa är, att han ätföljt miss Ponsonby på jagt, men att alltid flera

personer då varit med i sällskapet," svarade Mary. "Men hvarför gör ni mig denna fråga?"

"Af ingen annan orsak än blott af nyfikenhet," svarade Ponsonby i likgiltig ton. Inom sig tänkte han:

"En ej oviktig upplysning, som jag skall veta att draga nytta utaf. Jag skall nu laga att de ej vidare skola jaga tillsammans. Mulatten skall säljas, och redan i morgon skall jag sända bud efter Crawford, slafhandlaren."

Det fängelse, i hvilket den unge mulatten hölls förvarad, utgjordes af en stinkande håla, till hälften gräfd i jorden, och hvars golf blott bestod af tillstampad lera. En eländig brits af några hopslagna bräder, på hvilken man utbredt en bunke rishalm, utgjorde hela bohatet. Ett litet gallerförsedt fönster insläppte en dunkel skymning i denna af fukt och orenlighet förpestade håla, i hvilken så många olyckliga slafvar lidit oerhörda kval och på allt upptänkligt sätt pinats af sina hvita bödlar.

På britsen låg den unge Herrera, blek och lidande. Under den hetsjagt man anställt efter honom hade han blifvit sargad, icke blott af de hårda ormbunkarna och rötterna på marken, som inträngt i hans bara fötter utan äfven af hundarnas bett. Bredvid honom på golfvet stod en kruka med vatten och en skål med kokadt ris. Hvarken maten eller drycken hade blifvit rörda af fången. Han låg med tillslutna ögon försjunken i en tröstlös dvala.

Att döma af hans utseende kunde man anse honom vara några och tjugo år gammal, ehuru hans fasta och muskulösa lemmar tycktes angifva en högre ålder. Hans hud var fullkomligt hvit fastän brynt af solen. Herrera var en vacker typ för den blandade europeiska och färgade rasen. Hans mor, en ung kreolska hade varit utmärkt för sitt sköna utseende, som också fängslat den liflige spanjoren don Cæsar Herrera så, att han gjort Adina till sin gunstling och upptagit henne i sitt hus. Hon födde honom en son

och, som vi förut hört berättas, hade det varit faderns afsigt att adoptera denne och göra honom till sin arfvinge. Vid åtta års ålder blef gossen satt i en skola i New-Orleans, samt fick ända till sitt adertonde år njuta undervisning. Derefter fick han med ett fartyg göra ett besök i nordstaterna och vistades en längre tid i New-York och Boston. Här utvecklade sig hos honom den frihetskänsla, som utgjorde ett af grunddragen i hans karakter, och här, hvarest de menckliga rättigheterna fritt fingo göra sig fullt gällande, insåg han allt det elände, som var förbundet med slafveriet och den förtviflade ställning, i hvilken plantageegarnas 4 millioner slafvar voro dömda att försmäktas.

Medan han var frånvarande hade hans mor af lidit, och när han återkom till Isola Bella fann han sin far döende. Den fruktansvärda gula febern, som då rasade, hade lagt Herrera på dödsbädden i hans ännu kraftfulla ålder. Hans slocknande ögon riktades med en ousäglig ömhet och deltagande på sonen. Som oftast är fallet hade han gång efter annan uppskjutit med att skriva sitt testamente och insätta Antonio i en arfvings rättigheter. Nu var det för sent. Den intelligente unge mannen var dömd att förblifva slaf samt att tillhöra denna olyckliga klass af menniskor, öfver hvilka himlens förbannelse tycktes hvila. I den förteckning, som fans öfver slafvarna på Isola Bella, stod äfven Antonios namn infördt, och det var till alla delar fullt konstateradt, att han var född af slafvinnan Adina och således enligt gällande lag tillhörig de lefvande inventarierna på Isola Bella. Han blef genast förvisad till slafhyddorna samt tvingad att deltaga i arbetet på plantagen.

Antonio var förtvifad. Detta lif, vid hvilket han ej var van, och den kitsliga grymhet han vid alla tillfällen måste lida af den hårde Rumford gjorde honom halft vansinnig af sorg och smärta. En ljusglimt inträffade dock i detta mörker, som omgaf honom. Han kom nemligen att åtfölja Melanie på en jagt.

Hon lärde derunder att känna honom och han berättade för henne sin historia. Antonio vann hennes deltagande, och genom att medtaga honom på sina jagt- och ströftåg i trakten befriade hon honom ofta från det hårda arbetet och från Rumfords förföljelser. Hans lätta och behagliga samtal, hans tilldragande yttre, det vördnadsfulla i hans uppförande, samt den romantik, som hvilade öfver hans förflutna och närvarande lif, allt bidrog att stegra Melanies intresse för den unge, intelligente mulatten och det ökades ännu mera då denne, med fara för sitt eget lif, räddade henne undan döden. Miss Ponsonby var af naturen begåfvad med ytterst lifliga känslor och en rik fantasi, som gjorde henne mäktig af både tillgifvenhet och hat och vanligen förledde henne till ytterligheter i båda fallen.

Antonio kände sig djupt rörd öfver den godhet och det deltagande, som Melanie visade honom. Hennes ovanliga skönhet tilltalade hans hjerta och gjorde ett starkt intryck på honom. Ung och eldig till sin natur antogo dessa känslor snart formen af en varmare böjelse. Den första kärleken började att slå rot i hans hjerta. Den strålade ur hans mörka ögon, den gaf hans ord och hans uttryck ett lif och en känslofullhet, som de förut saknat, hvilket Melanie sjelf ej kunde undgå att bemärka och beröras utaf.

Den stolta, rika och sköna miss Melanie Ponsonby älska en slaf, en paria? Ja, kvinnohertats rörelser och sympatier äro mångfaldiga, och hvem kan väl nöjaktigt förklara dess oftast besynnerliga nycker. När kärleken insmyger sig i hjertat rådfrågar ej den förnuftet eller låter kommendera sig på flykten hvarken af en faders myndighet, af bördsfördomar, eller hänsyn till skönhet och rikedom. Det är en naturlag, hvars kraft är oemotståndlig, och som gör sin allsmåktiga vilja gällande såväl i palatset som hyddan.

Vi vilja därför ej påstå, att Melanie i detta ögonblick verkligen älskade Herrera. Men hennes

uppträdande vis à vis fadern i det som rörde mulatten visade, att hon hyste ett innerligt deltagande och starka sympatier för honom. Hon hade ej ännu vaknat till fullt medvetande och klarhet om hvad som rörde sig på djupet af hennes hjerta, men det fordrades blott en oförutsedd händelse för att tända kärlekens klart lysande fackla i hennes själ. Och en sådan tilldragelse hade nu i sjelfva verket inträffat.

Det var på Melanies inrådan, som Antonio företagit den rymning, som hade en så olycklig utgång för honom. "Fly," hade hon sagt till honom, "och slut er till dem af edra bröder, som i unionshären kämpa för allas er befrielse. Egna edra krafter åt denna mensklighetens heliga sak. När befrielseverket är fullbordadt står en ljusare och lyckligare framtid öppen för er. Följ mitt råd och handla derefter."

Han tänkte på Melanie och de ord hon yttrat. Han erinrade sig hur vänlig och god hon visat sig, när de senast talade med hvarandra. Hur hennes sköna ögon strålat af hänförelsens eld när hon talat om striden och farorna, som han skulle gå till möte. Han påminde sig allt detta, men han tänkte äfven på det nesliga straff, som han utan tvifvel skulle undergå och han röt af dämpadt raseri, af blygsel och smärta.

"Allt är förloradt," mumlade han. "Rumford skall hämnas de slag jag gifvit honom, och intet hopp finnes för mig, ingen framtid. Slafven är dömd att lida och dö. Hon skall glömma mig och hur kan hon väl annat?"

Han kastade sig fram och åter på den hårda britsen, ett rof för ångest och qual. En svag månstråle stal sig in genom det lilla fönstret, han stirrade på den till dess slutligen sömnens engel strödde sitt vallmodoft öfver hans ögon och skänkte honom en stunds glömska af sitt elände.

Melanie hade kastat sig påklädd på divanen i sitt rum. Äfven hon led och suckade. Hon sysselsatte sig med att tänka på — honom, och den stolta qvinnans ögon fylles med tårar. Nattens timmar

skredo långsamt framåt. Melanie satte sig ofta upp och lyssnade. Marys lätta andedrägt hördes från det angränsande rummet. Melanie steg upp och stängde dörren samt såg derefter ut genom fönstret. Månen stod i zenit och nattvinden for med ett sakta sus genom trädens kronor. Plötligt framskymtade ett ljus på gården. Det kom från en person, som bar en lykta i handen och närmade sig boningshuset med hastiga steg. Melanie skyndade att kasta en kappa öfver sina axlar och afvaktade med oroligt klappande hjerta om ej steg skulle höras.

Jo, ett sakta tassande utanför dörren hördes och denna öppnades ljudlöst af Marsa, som inträdde i rummet. I ena handen höll hon en lykta och en stor nyckelknippa, i den andra en korg.

Melanie gick fram till slafvinnan.

“Har det lyckats dig?” frågade hon i sakta ton.

“Ja herskarinna, allt är redo,” svarade Marsa i samma låga ton. “Rumford hade i glädjen öfver sin lyckliga fångst tagit sig ett bastant rus. När jag trodde honom insomnad smög jag in till honom. Nyckelknippan låg på bordet bredvid hans säng. Här är den. Markus väntar med hästarna bakom fängelset, vid hvilket Hamar postar. Han vet allt och gick genast in på förslaget. Alla vilja rädda Antonio, som de afguda. Låt oss skynda, ty tiden är dyrbar. Enligt er önskan lät jag Markus taga er egen häst, Dina. Den skall flyga af som en stormvind och inom några timmar skall ingen blodshund eller Rumford finna spår af Antonio, och Markus skall vara här tillbaka innan första hanegället låtit höra sig.”

Melanie for med sin hvita hand smekande öfver Marsas ebenholtzsvarta kind.

“Haf tack!” hviskade hon. “Låt oss skynda.”

Med ljudlösa steg smögo de sig ned på gården och togo vägen till fängelset. De gingo fram till Hamar, som satt med ryggen lutad mot dörren och höll en revolver i handen. Han igenkände miss Ponsonby och bugade sig. Derefter hjälpte han

Marsa att öppna dörren till fängelset, i hvilket de båda fruntimren inträdde. Ljuset från lyktan föll på Herreras bleka ansigte. Han var vaken och satt på britsen med hufvudet lutadt i handen. Melanie drog kapuschongen tillbaka från hufvudet. När han igenkände henne undföll honom ett lätt utrop. Miss Ponsonby gaf ett tecken åt honom att vara stilla.

"Vi få ej förhala tiden med onödiga ord," sade hon. "Hvarje ögonblick är dyrbart och ni måste genast fly. Markus väntar med hästarna. Fly, Herrera, och sätt er genast i säkerhet. En afdelning af unions-trupperna lär stå vid Harper, således ej så långt härifrån. I den här korgen ligger mat och dryck. Farväl och må Gud beskydda er!"

Han fattade hennes hand och förde den till sina läppar. "O haf tack och välsignelse min fröken för hvad ni i denna stund gjort för mig," sade han med röd stämma. "Ni har återgifvit mig åt lifvet, och jag skall söka till att göra mig värdig ert deltagande. Farväl, jag skall aldrig förgäta er. Er bild skall ständigt som en skyddsengel omsväfva mig."

Hon lutade sig fram mot honom och hennes läppar vidrörde lätt hans panna. Herrera uppgaf ett glädjerop och störtade ur fängelset. Melanie stod med sammanknäppta händer och lyssnade. En häst hördes gnägga. Det var "Dina" som igenkände mulatten och helsade honom. Han svängde sig upp på hennes rygg och sekunden derefter flögo de båda ryttarna med vindens hastighet fram öfver den af månlyuset belysta grässlätten.

Före solens uppgång stodo åter de båda hästarna i stallet. Hamar stod på sin post utanför fängelset, och nyckelknippan låg på bordet invid Rumfords säng. Intet spår af nattens tilldragelse var att finna. Först ett stycke fram på dagen blef Herreras flykt bekant. Rumford rasade, men kunde trots de noggrannaste förhör, som han anställde med Hamar och öfriga af dennes kamrater ej vinna några upplysningar huru och på hvad sätt fången kommit på fri fot.

När händelsen blef känd af Ponsonby teg han stilla och syntes ej aktgifva på den förbittrade Rumfords utgjutelser af harm och vrede. Han gick ned till stallet och betraktade noga alla hästarna. Oaktadt Markus' alla omsorger bar ännu "Dina" och hennes kamrat märken efter den hastiga ridten.

"Gåtan är löst," mumlade han, "men bäst är att ej låtsas något derom. Min dotter har haft sin hand med i spelet, och af denna orsak är bäst att hela affären råkar i glömska. Väl att han är borta, men må han bedja gudarna om att ej åter falla i mina händer."

ADERTONDE KAPITLET.

Den blinde mannen återfår sin syn.

Vår berättelse för oss till St. Louis, en stad belägen vid Missouris inflöde, en präktig stad med närmare 200,000 invånare, och som drifver en liflig exporthandel med bly, pelsverk och kött på ångfartyg till New-Orleans och Pittsburg. Medels den stora Pacificjernbanan står St. Louis i förbindelse både med New-York och St. Francisco således med båda oceanerna.

I denna stad var det som öfverste Tyndall slagit ned sina bopålar sedan han lemnat "Flowerstown". Lydia trodde sig här hafva funnit en säker tillflyktsort för alla efterspaningar af den fruktade Oliwer. I denna stora stad med dess hundratusental af invånare hade det sig ej så lätt att få reda på personer, hvilka undandrogo sig allt umgänge. Här skulle hennes planer gå sin fullbordan till möte utan alla

störande hinder och hon vinna det mål som hon eftersträfvade, nemligen att blifva den mans maka, hvilken hon så länge i tysthet älskat.

Han hade hyrt ett hus åt dem, som låg i en aflägsen del af staden. Det var en angenäm bostad, från hvilken man ej hade mer än en helt kort väg ut till den omgifvande landsbygden. Lydia förstod sig på konsten att anordna ett treffligt hem, och Tyndall, hvars olycka hindrade honom ifrån att i någon mån njuta lifvet, fann sig med undergifvenhet i de nya förhållandena. Lydia stegrade om möjligt sin uppmärksamhet mot honom. Han hade blifvit så van vid hennes omsorger, att han numera ej kunde undvara dem. Hon läste ur böcker och tidningar för honom, hon serverade hans måltider och ledsagade honom på de korta promenader han företog. Innan han väl uttalat en önskan hade han den uppfylt. Tyndall uttalade ofta sin tacksamhet för all denna Lydias uppoffrande välvilja, men till hennes ej ringa harm visade han deremot intet tecken till en ömmare böjelse, oaktadt en så lång tid förflutit sedan han blifvit enkling. Tvärtom talade han fortfarande med sorg och saknad om sin hustru. Hans tankar sysselsatte sig oupphörligt med Oliwer, och han kunde ej få klart för sig hvarför den älskade sonen ej skyndade att infinna sig hos honom. Lydia uppgaf i sina hoptiktade bref, att Oliwer blifvit underkänd i studentexamen och att han till följe häraf beslutat sig för att blifva sjöman. Fadern visste ej hvad han skulle tro och tänka. Oliwers handlingssätt föreföll honom helt och hållet oförklarligt. Det öfverensstämde ej med den hängifvenhet han alltid visat honom, men Lydia förstod att ständigt föra den blinde mannen på villospår samt att till och med ingifva honom en viss kallsinnighet för sonen. I sitt tal om honom förstod hon att med listiga insinuationer och halfva meningar uttrycka någon mindre god tanke om hans karakter och uppförande, hon påminte om hans obän-

diga och trotsiga lynne och glömde ej heller att påpeka hvad hon måst lida för hans sons skull.

“Hur lätt kunde jag ej hafva helt och hållet förlorat min syn,” sade hon suckande. “Du, min stackars kusin, får dagligen erfara hvad det vill säga att sitta i mörkret, beröfvad dagens ljus. Ja, ja ingen mer än jag sjelf vet hvad jag lidit.”

Han talade vänliga och deltagande ord till henne samt ingick så småningom på ett annat samtalsämne.

Tyndall hade ej så obetydligt åldrats sedan vi sist sågo honom. I det mörka håret framskymtade der och hvar ett silfverstrå, och den förut så raka gestalten syntes böjd och lutande. Hans lynne hade blifvit framt och undergifvet. Ju mera tiden nalkades för den viktiga operationen af hans ögon desto allvarligare och mera sluten syntes han blifva. Den tanken, att om operationen misslyckades, han för alltid skulle komma att lefva i mörker, plågade honom ofta. För att skingra hans melankoli satte sig Lydia att spela på pianot, hans dystra tankar skingrades och vid musikens toner återvann han nytt hopp och lugn i sitt sinne. En dag då de tillsammans sutto i salongen och samtalade yttrade hon plötsligt:

“Du har aldrig begärt redovisning för de penningar, Charlotte innehade vid dödstillfället. Ännu finnas de orörda i mitt förvar jemte en del nipper, som hon efterlemnade. Vill du ej mottaga båda delarna?”

“Penningarna kan du lägga till den öfriga kassan i min chiffonier,” svarade han, “och hvad nipperna beträffar, så är ingen närmare arfvinge till dem än du. Behåll dem därför som ett minne af den kära aflidna.”

“Men deribland finnes äfven hennes — *vigsling*,” sade hon med tonvigt, “och denna vill du väl sjelf behålla?”

“Ja, deruti kan du hafva rätt,” svarade han. “Jag skall gifva den åt Oliwer till ett minne af hans mor.”

Till sonen, och således ej till henne. Tyndall hade ej fastnat på den fint utlagda kroken. Hon hade hoppats få ett annat svar, hvars uteblifvande i hög grad uppväckte hennes harm och missnöje.

Will Watson kom in med tidningarna. Tyndall bad Lydia att läsa högt ur dem för honom. Isynnerhet var han intresserad af att höra nyheter från kriget. Soldaten fans ännu qvar hos honom.

Lydia började att läsa. Det första hon fick ögonen fästade på var affären med "Albemarle". Men plötsligt stannade hon. Hennes kinder blefvo färglösa och hennes ögon stirrade ned på papperet, som om de varit fastvuxna dervid.

Hvad hade hon väl påträffat som gjorde henne stum af häpnad och förskräckelse? Jo, hon hade läst namnet *Oliwer Tyndall*, det namn som hon fruktade mest af allt. Hon läste, att en ung midshipman, *svensk* till börden, hade varit en af hjeltarna i denna bragd. Kunde det väl vara han? Ah nej, det var omöjligt, huru hade väl han, som hon utkastat hjälplös i verlden kunnat vinna anställning inom nordstaternas marin. Och likväl klappade hennes hjerta så våldsamt, som om det velat spränga hennes bröst, och det var med största möda som hon återvann sin fattning.

"Du afbryter," yttrade hennes åhörare, "fattas det dig något?"

"Blott ett lätt krampanfall åt hjertat, som redan är öfvergånget," svarade hon. "Hvar var det jag slutade? Jo, nu minnes jag."

Hon fortsatte läsningen, dock med uteslutande af det fatala namnet, i hvars ställe hon använde ett annat.

"En högst vacker bragd, och en affär efter mitt sinne," yttrade Tyndall, när Lydia slutat läsningen. "De der båda unga männen voro verkliga hjeltar, som måste framkalla allmän beundran."

Denna natt fick Lydia ej en blund i sina ögon. Oliwer Tyndall och affären med "Albemarle" spökade

oupphörligt för hennes uppjagade fantasi. Det anklagande samvetet lemnade henne ingen ro. Hvad hade hon väl vunnit på sitt bedrägeri? Intet, ty hon hade ej kommit ett steg närmare målet. Tyndall syntes helt och hållit stålsatt för alla de inviter hon gjorde honom, och han tycktes ej förstå eller vilja förstå henne. Skulle hennes falska handlingssätt mot Oliwer blifva bekant, innan hon lyckats att draga öfversten in i sina nät, så vore allt förloradt, ty hon visste inom sig, att hon aldrig skulle vinna hans förlåtelse än mindre hans tillgifvenhet och aktning. Med värkande hufvud steg Lydia upp om morgonen för att under loppet af flera derpå följande dagar plågas af samma oro och fruktan. Men när hon fann, att veckor och månader förgingo, utan att det hotande spöket visade sig, återvann hon på nytt sitt lugn, hvilket dock snart skulle störas på ett för henne än fruktansvärdare sätt.

Tidigt en förmiddag infann sig nemligen Adamis hos Lydia och anmälde, att en herre önskade få ett samtal med öfverste Tyndall. Som Lydia visste, att ingen med undantag af läkaren, doktor Radish var bekant med öfversten, så blef hon ej litet förvånad och begaf sig genast ut för att höra efter hvad den främmande afsåg med sitt besök. Hon antog, att det var någon utkolporterare af böcker och skrifter eller också föreståndaren eller agenten för någon asyl, som önskade öfverstens namn på sin lista i och för penningebidragts erhållande.

När Lydia kom ut i tamburen såg hon framför sig en lång magerlagd man med liffiga ögon, och hvars knotiga ansigte tillkännagaf, att han var utrustad med energi och beslutsamhet. Den breda och höga pannan utvisade klokhet och skarpsinnighet, kring munnen spelade ett visst satiriskt leende och han såg på Lydia med en blick, som om han velat tränga till djupet af hennes hjerta.

Främlingen bugade sig och yttrade:

“Jag har äran att presentera mig som mr Alexander Coowper, agent för den ansedda kommissionsfirman Benjamin Neafe & Levy i New-York. Jag har färdats omkring, öfver 400 mil på jernväg, i alla riktningar innan jag slutligen af en ren slump fick kunskap om öfverste Tyndalls uppehållsort. Nu är jag äntligen här och har att lemna öfversten en högst spännande underrättelse. Jag är verkligen en glädjens budbärare.“

Mr Coowper talade högt och fort. Hans ansigte strålade af förnöjelse och han beledsagade sina ord med lifliga gester.

“Hvad har ni då att säga öfversten som är så hugnesamt?” frågade Lydia, hvars nyfikenhet blifvit väckt. “Ni känner måhända ej till, att öfverste Tyndall är blind och af denna orsak ej mottager några besök. Vill ni därför säga mig ert ärende, så skall jag framföra det till honom.“

“Med största nöje,” svarade mr Coowper. “Jag har nemligen att framföra helsningar till honom från hans son, den unge löjtnant Oliwer Tyndall, på hvars anmodan jag befinner mig här, och som nu, sedan han får veta sin fars vistelseort utan tvifvel skall skynda att få sluta honom i sina armar. Skulle tro att denna nyhet är glädjande, eller hvad säger ni sjelf derom, min goda miss?”

Om en jordbäfning i detta ögonblick inträffat, eller om en bomb slagit ned och kreverat vid hennes fötter, hade Lydia ej kunnat blifva mera häpen och förskräckt än öfver mr Coowpers meddelande. Hon stod för några minuter blek och fullkomligt tillintetgjord och kunde ej få fram ett enda ord. Det susade för hennes öron och en dimma lade sig öfver ögonen. Det var blodet, som i vild fart rusade upp till hennes hufvud.

Hon ansträngde hela sin viljekraft för att öfvervinna sin rörelse. Hon insåg, att hon måste handla med lugn, om hon skulle kunna undgå den hotande faran.

“Jag medgifver, att de helsningar ni har att meddela äro ytterst glädjande,” svarade hon, “men jag fruktar, att det fordras en långvarig förberedelse-tid, innan man kan delgifva öfversten denna under-rättelse. Han är mycket svag och nervretlig, och man måste iakttaga den största försigtighet med honom. Var emellertid god och stig in i mitt rum, så torde ni lemna mig närmare upplysningar. Jag är en nära anförvandt till öfversten, så att ni kan tryggt meddela er med mig.”

“Mycket ledsamt, att öfversten skall vara så sjuk,” yttrade mr Coowper, i det han företräd af Lydia gick in i hennes rum. “Sannerligen riktigt nedslående. Han var en tapper officer, som gjorde unionen stora tjänster. Men glädjande för honom bör det blifva att höra, det hans son med så mycken heder uppbär hans namn.”

“Jag kan ej fatta, att denne som är så ung, kunnat avancera så hastigt,” yttrade Lydia. “Det synes mig alldeles oförklarligt, så mycket mera, som han här i det främmande landet saknade alla rekommendationer och gynnare, ja, stod helt och hållet öfvergifven och blottad på allt.”

“Hur härmed förhåller sig kan jag ej lemna några upplysningar om,” svarade mr Coowper. “Men hvad advancementet beträffar så går sådant fort för sig under ett brinnande krig. Kulor och bomber göra en stark omsättning synnerligast inom befälets led, och luckorna måste fyllas. Dessutom har den unge mannen visat sig vara en hjelte. Se här har jag tagit med mig några nummer af 'New-York Herald', i hvilka hans bedrifter omtalas, och hvilka torde intressera hans far. När 'Monitor' gick till botten var han nära att omkomma, men blef lyckligtvis räddad.”

“Om han blott gått till hafvets djup,” tänkte Lydia. “Han har verkligen tur med sig.” Derefter frågade hon, på hvad sätt mr Coowper gjort Oliwers bekantskap.

Agenten berättade om Oliwers besök på firman Neafies kontor, samt huru han anmodat firmans chef att om möjligt skaffa honom underrättelse o. n. I varest öfverste Tyndall uppehöll sig. Oliwer befäl'n sig då i en helt och hållet utblottad belägenhet och sökte sig plats i hvad yrke som kunde erbjudas. Han var mycket nedslagen och gamle Neafie kände medlidande med honom. Han åtog sig att skaffa underrättelse om öfversten och hade sändt mr Coowper ut på spaning.

“Och ni lyckades?” frågade Lydia, som med spänd uppmärksamhet lyssnade till agentens meddelanden.

“Jo, fan ock, icke första gången,” svarade mr Coowper, “det vill säga, att jag kom jemt några timmar för sent för att sammanträffa med öfversten i Flowerstown.”

“Hvad, har ni äfven varit i Flowerstown,” utropade Lydia. “Ni har verkligen en förvånande förmåga att leta reda på folk.”

“All right! jag har verkligen litet talang i den vägen,” svarade mr Coowper i det han, synbart belåten, med handen strök sina polissonger. “Det var en hederssak för vår firma att taga reda på öfversten, samt låta sonen komma i tillfälle att sammanträffa med sin far. För andra gången begaf jag mig ut på spaning och genomkorsade som sagdt halfva unionens område utan att finna det ringaste spår efter den jag sökte. Slutligen fick jag en idé.”

“Ah,” utropade Lydia, “ni fick en idé, sade ni, ack, låt mig höra vidare. Jag är verkligen högst intresserad.”

“Jo, jag beslöt att åter besöka Flowerstown.”

“Flowerstown,” upprepade Lydia, “hvad skulle ni der för andra gången att göra?”

“Jo, ser ni, miss, deruti ligger just skarpsinnigheten, talangen,” svarade mr Coowper. “Första gången jag var der, var jag för ifrig, i saknad af det nödiga lugnet och eftertankan. Mitt resonemang var lika enkelt som anspråkslöst. Öfversten hade i den

lilla staden hyrt ett hus med *möblerade* rum. Nåväl, i den händelse dessa rum ännu stodo outhyrda i samma befintliga skick, som när öfversten lemnade dem så kunde det ju lätt hända, att i någon af dessa mötler, i ett bord, en chiffonierlåda eller annorstädes vore att påträffa t. ex. ett bortkastadt bref eller ett fragment deraf, eller någonting annat, som kunde gifva anvisning att spana åt det hållet eller i den riktningen. Jag reste alltså till Flowerstown, erhöll af egaren nycklarna till rummen och begaf mig in i öfverstens forna hem för att ransaka.“

“Och fann intet,” svarade Lydia, “ty jag erinrar mig, huru väl jag undanröjde allt, samt brände upp hvarje onödig pappersbit.“

“Dock ej alla, ej alla!“ utropade mr Coowper triumferande. “Ni kom att glömma qvar blott en enda liten lapp, men den gaf mig upplysning, om i hvilket väderstreck jag skulle styra kosan. Nära bragt till förtviflan öfver att ej påträffa något, fann jag slutligen långt inne i en bordlåda en papplapp, ämnad att sättas på en koffert eller dylikt under en resa. På den stod skrifvet: '*Öfverste Charles Tyndall, St. Louis, Missouri*'. Att kasta mig upp på tåget, att resa 174 mil i en sträcka, att i två dagar ströfva omkring här i staden för att slutligen finna hvad jag sökte, allt detta gick som en dans och nu är jag här.“

Mr Coowper hade talat så ifrigt, att stora svett-droppar perlade på hans panna och han måste upptaga sin röda silkesnäsdud och torka sig i ansigtet.

“Jag beundrar er,” yttrade Lydia, “och jag tackar er å öfverstens vägnar. Men en fråga, sir, hvad ämnar ni nu företaga, sedan ni fått reda på öfverstens vistelseort?“

“Naturligtvis skriva till löjtnant Oliwer Tyndall samt delgifva honom den goda nyheten, samt att firman Neafie & Levy vunnit en ny seger.“

“Ni känner då till den unge mannens adress, och hvar han befinner sig?“

“Hvar skulle han väl uppehålla sig annat än ombord å något fartyg tillhörande den utevarande flottan,” svarade mr Coowper. “Alla bref adresseras till flaggskeppet från hvilket de sedan afhämtas.”

“Men ni skall ej skrifva honom till förrän efter 6 veckors förlopp från denna dag räknadt,” yttrade Lydia. “Detta löfte måste ni gifva mig, samt obrottsligt hålla.”

Mr Coowper såg förvånad på Lydia.

“Och hvarför det?” sporde han.

“Af högst viktiga skäl och orsaker,” svarade hon. “Ni skall veta, att om 14 dagar skall en operation äga rum med öfverstens ögon, hvars utgång kommer att afgöra, huruvida han skall återvinna sin syn, eller för alltid förblifva blind. Den minsta sinnesrörelse strax före eller efter operationen skulle kunna medföra det olyckligaste resultat. Hans läkare, doktor Radish, har strängt ålagt mig att vaka öfver hans lugn. Ni inser lätt, att om han under dessa omständigheter öfverraskades af att helt plötsligt återse sin son skulle detta vara en alltför stark känslorotning för honom. Jag är öfvertygad om, att Oliwer Tyndall sjelf skulle fullkomligt gilla detta försigtighetsmått och ni, sir, är alltför klok att ej äfven instämma deruti?”

“Ni har fullkomligt rätt, miss, och af dessa skäl går jag gerna in på ert förslag,” svarade mr Coowper.

“Således är det afgjort, att jag ej skrifer till mr Tyndall förrän om 6 veckor å 2 månader. Jag gifver eder mitt hedersord derpå.”

Lydia hade svårt att dölja sin glädje. Den fara, som hotat, hade hon för tillfället lyckligt besegrat, och hon lugnade sig med det gamla ordspråket: “att den som vinner tid vinner allt.”

“Men den fråga jag nu kommer att ställa till er,” yttrade Lydia småleende, “får ni ej illa upptaga. Ni lider väl ej af någon *falsk ambition*, mr Coowper.”

“Kommer aldrig i fråga, min bästa miss,” svarade agenten. “Den som varit notisjägare, runnare

och sedan under loppet af flera år anställd i tjänst hos den aktningssvärda firman Neafie & Levy har haft tid på sig att öfvervinna en dylik barnslighet. Men hvarför denna fråga?"

"Derför att jag ville framställa den frågan, huruvida ni ville hafva godheten att, såsom ett bevis på öfverstens tacksamhet för den glada underrättelse ni medfört, hålla till godo ett litet belopp af hundra dollars," svarade Lydia. "Det är ganska ringa i förhållande till den möda och det besvär ni haft."

"Med mycket nöje antager jag ert tillbud, som både öfverraskar och gläder mig," svarade mr Coowper med belåten uppsyn. "Till penningar bör man aldrig säga nej, när sådana erbjudes, och kan jag vara till någon återtjänst är jag det med nöje."

Sedan mr Coowper mottagit penningarna och stoppat dessa på sig steg han upp och tog afsked.

"Jag anhåller om min helsning till öfversten," sade han. "Mätte nu den förestående operationen af hans ögon gå lyckligt för sig. En af unionens skickligaste operatörer och ögonläkare är doktor Conolly, bosatt i New-Orleans. Han har gjort ögonsjukdomarna till sin specialitet. Vore det ej skäl att rådfråga honom?"

"Säger ni det, sir," svarade Lydia. "Jag skall verkligen tala med öfverstens läkare, doktor Radish, om saken. Tack emellertid för upplysningen."

Mr Coowper skakade hand med Lydia och de skildes åt, synbart belåtna med hvarandra.

"Adamis har berättat för mig, att en främmande herre besökt oss," yttrade öfversten när han och Lydia råkades. "Hvad hade han för något att förkunna?"

"Han önskade att få ditt namn tecknadt å en lista, som var utsänd för att samla bidrag till uppförandet af ett hospital, afsedt för de svarta i S:t Louis," svarade Lydia. "Jag gaf honom några dollars och talade en stund med honom. Det var en hyggelig man och han intresserade mig rätt mycket. När jag nämnde

om din sjukdom berättade han, att en utmärkt ögonläkare, doktor Conolly, skulle finnas bosatt i New-Orleans, och att du borde rådfråga honom. Hvad säger du härom?"

"Att doktor Radish förut talat med mig härom, samt uppmanat mig att resa till New-Orleans och låta Conolly verkställa operationen," svarade öfversten. "Radish ansåg detta för nödvändigt, ty sjelf är han ingen operatör, och ville ej heller härtill rekommendera någon af sina embetsbröder, som finnas i S:t Louis. Jag är alls icke böjd för att åter begifva mig ut att resa. Bäst hade varit att besöka New-York eller Boston, hvars läkare hafva stort rykte för skicklighet, men vägen längd afskräcker mig."

"Då begifva vi oss till New-Orleans och rådfråga Conolly," svarade Lydia, förtjust öfver att ett medel fans, hvarigenom de kunde lemna S:t Louis och dymedelst — åtminstone för en tid — föra Oliwer på villospår. "Du inser sjelf alltför väl den utomordentliga vigt, som är fästad vid den förestående operationen. Jag skulle, om den misslyckades, och jag ej hade med all kraft verkat för dess lyckliga utgång, under hela min lefnad erfara de bittraste förebräelser häröfver. Jag besvär dig att lyssna till mina böner. Vägen härifrån till New-Orleans är ju en obetydlighet. Den går dessutom för sig på några få dagar, om man begagnar flodvägen på Mississippi."

"Någon annan väg än på floden kan ej ifrågakomma, ty att färdas öfver land i denna förfärliga värme skulle jag ej uthärda," svarade öfversten. "Mina stackars ögon bränna nog ändå. Men äfven floderna ha sina svårigheter, ty nog är det troligt, att New-Orleans är blockeradt, och unionens krigsfartyg uppträda på Mississippi. Jag skall emellertid öfvertänka saken och sedan fatta mitt beslut."

"Men säg mig," yttrade Lydia, "hur är det bestämdt med din pension i den händelse du skulle affida, det Gud förbjude. Kommer någon del af den att få åtnjutas af dina anhöriga, eller indras den helt

och hållet efter din bortgång? Frågan är granlaga, men då den göres utan alla egna biasigter, och hvilka skulle väl de vara, — så torde du ursäkta den.“

Tyndall syntes ej fullt belåten med frågan. Lydias tätt och ofta återkommande anspelningar på hans enklingsstånd och dermed förenade förhållanden sårade hans finkänslighet. Han svarade dock i sin vanliga vänliga ton:

“I den händelse jag efterlemnar enka, så är det bestämdt, att hon skall åtnjuta hälften af pensionen eller 2,000 dollars. Finnes ej någon sådan, indrages den till staten. Mitt hopp var, att Charlotte skulle blifva den som kom att erhålla detta belopp, ty jag trodde alltid, att jag skulle dö före henne.“

Lydia som med afsigt ledt samtalet in på detta område, beslöt att drifva saken till sin spets, ty tiden hastade att bringa hennes plan till mognad. Mr Coowper hade ju lemnat henne blott en frist af ett par månader.

“Någon fattig men aktningsvärd flicka kunde få sin framtid tryggad, om du gifte om dig,“ yttrade Lydia långsamt. “Om du nu skulle aflida så får ingen nytta af dessa 2,000 dollars. Du må ej tro, att jag spekulerar på dem, eller hyser någon som helst biasigt till egen fördel med mina ord, — men jag vill blott fästa din uppmärksamhet härpå. Dessutom vill jag med största bestämdhet säga dig, att jag önskar återvända till Sverige och qvarstanna hos dig blott till dess ditt öde med bestämdhet är afgjordt. Du behöfver således, när jag lemnat dig, någon som träder i mitt ställe som ditt sällskap och som tar vård om ditt hushåll, och hvem är väl lämpligare härtill än en hustru.“

Tyndall afhörde denna långa harang med sitt vanliga lugn, utan att visa missnöje eller afbryta Lydia.

“Du har yttrat dig i ett ämne, som jag alltid sökt att undvika, emedan det är af en särdeles ömtålig beskaffenhet och naturligtvis måste väcka minnen och känslor till lif, som äro smärtsamma för mig,“

sade han. "Men du har talat uppriktigt, och det deltagande och den ömhet du bevisat mig fordrar ett lika uppriktigt svar tillbaka. Hvad det beträffar, att ånyo inträda i äkta ståndet, så finnes det visserligen många talande skäl därför, men hvar finna den qvinna, som blott skulle vilja nöja sig med en mans vänskap utan att få ega hans — kärlek? Jag har en gång älskat varmt och uppriktigt, och min första kärlek till Charlotte, denna ädla, fromma och hängifna maka, kan jag aldrig förgäta eller förjaga ur mitt hjerta. Man säger, att tiden läker alla sår, och att sorgen och saknaden upphör med de flydda åren. Ja, må det vara sant att detta eger rum med vissa naturer. Hos mig deremot kommer såret alltid att blöda. Således kan jag endast skänka vänskap och aktning, men ej kärlek åt den som blefve min maka. Är det någon, som skulle vilja nöja sig dermed, är det ju möjligt, att jag gifter mig. Dock är ett dylikt steg ytterst beroende på, huruvida jag återfår min syn. Misslyckas operationen, och jag förblifver blind, skulle det vara obarmhertigt att fästa en qvinna vid mitt bittra och olyckliga öde. Hvad blefve väl hennes lott annat än en korsdragares. Att du, som så länge utöfvat barmhertighet mot mig, slutligen skulle tröttna vid detta ensliga och pröfvande lif, är ju helt naturligt. När icke du med din kraftfulla natur och förmåga till försakelser längre kan uthärda, huru skulle det väl komma att gå för en annan? Jag säger dig uppriktigt, att ingen annan qvinna än just du passar att träda i Charlottes ställe, såvida du kan och vill nöja dig med att blott hafva mig till vän. Vi hafva lefvat så länge under samma tak, att detta uppriktiga yttrande af mig ej må illa upptagas af dig. Vi skola emellertid afvakta hvad Herren i sin nåd bestämmer. Intill dess kan ingenting afgöras eller beslutas."

Lydia hade med nästan andlös uppmärksamhet lyssnat till hans ord. När han talade om möjligheten af att göra henne till sin hustru, ryste hon af glädje. Hon beslöt att ännu ytterligare sätta honom på prof och om möjligt framkalla ett bestämdare resultat.

“Ditt erkännande af min ringa förmåga att hafva varit dig till någon nytta och tröst gläder mig på det högsta,” yttrade hon. “Ja, du har rätt, att min plats i ditt hus varit både långvarig och pröfvande. Jag var din hustrus bästa väninna och vårdade henne ända till slutet. I vår ungdom voro du och jag tillsammans och jag måste tillstå, utan att vilja gå min quinliga blygsamhet för nära, det jag hoppades att ett ömmare band skulle i en framtid förena oss.”

Tyndall vände sitt hufvud åt den talande, liksom hade han velat skåda in i hennes ansigte. Han suckade tungt.

“Du påminner om en försvunnen lycklig tid,” sade han, “en tid då de ljusa förhoppningarna uppfylde vårt hjerta, och då man så att säga lekte med verlden och dess bekymmer. Jaså, min goda Lydia, du tyckte då verkligen litet smått om din kusin. Jag sjelf var ej heller, det tillstår jag gerna, oberörd af ditt trefliga utseende, och ditt glada lynne verkade alltid uppriskande. Sedan dess hafva vi åldrats, kommit in i andra förhållanden och förgätit både vår ungdom och dermed förknippade omständigheter. Är det icke så?”

“Nej, långt derifrån, hvad mig sjelf beträffar,” svarade Lydia i liflig ton. “Aldrig har jag förgätit de lyckliga och glada stunder jag som flicka hade i ditt sällskap. Lyckligt för oss båda kom din kärlek till Charlotte dig att aldrig tänka på det förflutna. Det var just denna fortvarande tillgifvenhet, för att ej gifva ett ömmare namn deråt, som gaf mig styrka att bära icke blott den olycka som drabbade mig genom din son, utan äfven mycket annat; ty sant är det som säges: att kärleken är tålig, att den lider allt och fördrager allt.”

Hon hade talat med en mild och vek stämning, som gjorde ett godt intryck på öfversten. Det blef klart för honom att Lydia älskade honom, och han måste högakta henne för den aldrig svikande kraft hon visat, att aldrig med ord eller blick förråda hvad

som rörde sig på djupet af hennes hjerta. Men oakadt allt detta berördes likväl ej hans inre af några ömmare eller vekare känslor. Den uppriktighet hon lagt i dagen ville han ej klandra, ty omständigheterna gäfvö en giltig anledning dertill, men han erfor en kyla i hjertat, som om en iskall hand vidrört det samma. Doktor Radishs besök kom väl till pass och afbröt deras vidare samtal. Lydia var för sin del högst belåten med det resultat hon vunnit, och med den förklaring öfversten afgifvit. Han kände nu de känslor hon hyste för honom, och om blott ej något oförutsedt hinder råkade att komma i vägen, så hoppades hon med tillförsigt att vinna sitt mål och blifva hans maka.

Doktorn företog en noggrann undersökning af öfverstens ögon och när han slutat, yttrade han:

“Allt ger tillkänna, att operationen när som helst kan företagas. Den salva ni begagnat har varit ytterst välgörande, samt fördelat och dragit ut alla de onda vätskorna och varbildningarna. Nu återstår endast operatörens skickliga hand att fullborda verket samt borttaga den hinna, som döljer dagens ljus för er. Som jag redan förut yttrat kunde jag visst våga försöket med operationen, men ser helst att ej behöfva riskera möjligheten af ett misslyckande. Det skulle blifva en källa till bittra förebråelser för mig. Res därför till New-Orleans och låt Conolly verkställa operationen. Detta är mitt bestämda och allvarliga råd.”

“Och i hvilket jag till alla delar instämmer,” yttrade Lydia. “Vigten och värdet af att kunna återfå sin syn uppväger väl till fulla besvärigheterna af denna resa. Ni måste fatta ert beslut, öfverste, och det på ögonblicket.”

“Må ske, som ni önskar,” svarade Tyndall. “Ni har utan tvifvel rätt, låt oss resa till New-Orleans.”

Ungefär åtta dagar härefter afgick ångaren Colombo från St Louis till New-Orleans. Ombord befann sig öfverste Tyndall samt Lydia och deras båda tjenare. Ångaren var en af de mest snabb-

gående, och denna omständighet gjorde, att man hopades med lätthet kunna undkomma möjligen mötande fiendtliga fartyg. Resan fortgick ock utan alla störande afbrott. Först när man hade New-Orleans i sigte varseblef man ett misstänkt fartyg, som plötsligt stack ut i floden, från en liten vik belägen på högra flodstranden. Det var Sphinx, som återkommit på sin post, sedan den till följe af sjuklighet bland besättningen en tid legat till ankars vid fort Mahaska. Den började genast jagten efter Colombo och sände den några kulor, men som Sphinx endast gjorde 9 knops fart och Colombo vida öfverträffade den i hastighet gick den senare triumferande in i New-Orleans hamn, hvarest den blef mottagen med ett oändligt jubel. Hade öfverste Tyndall eller Lydia kunnat ana, att det var Oliwer som helsade dem med skarpa skott, säkert är då, att de skulle blifvit ej litet öfverraskade samt erfarit helt olika känslor.

Öfversten tog sitt logis på hotell Lambert, en ståtlig byggnad, som midt emot sig hade till granne Ponsonbys vackra bostad. Man sände genast bud efter doktor Conolly, som sedan han undersökt öfversten förklarade, i likhet med doktor Radish, att operationen när som helst kunde företagas, och att alla tecken gånge hopp om en lycklig utgång. Den förfärliga värmen hade nu gifvit vika samt lemnat rum för en behaglig temperatur, en omständighet, som läkaren äfven räknade till en fördel vid operationen, den Conolly åtog sig att utföra.

Dagen för den viktiga operationen var inne. Under allvarligt begrundande samt uppfylld af religiösa känslor hade Tyndall i en innerlig bön anropat försynen om hjälp samt öfverlemnade sitt öde i dess händer. Conolly, åtföljd af tvänne andra läkare, hvilka önskade att öfvervara operationen, hade infunnit sig. Öfversten tog plats i en länstol helt nära intill fönstret, och Lydia, blek samt med yttersta möda dämpande den starka sinnesrörelse hon erfor, satt helt nära intill Tyndall, hvars hand hon emellanåt tryckte.

Conolly borttog den mörka bindeln för Tyndalls ögon. De båda biträdena stödde patientens huvud, som hölls starkt tillbakalutadt. Conolly böjde sig framåt, instrumentet blixtrade i hans högra hand, med den venstra höll han ögonlocken öppnade. Ett snitt, ett skår med instrumentet, först på det ena, sedan på det andra ögat. Från öfverstens läppar hördes ett skri, ett utrop, som ej låter sig beskrivas. Han hade, om blott för en sekund, sett en skymt af dagen, ögonblicket derefter satt åter den mörka bindeln för hans ögon. Den blinde mannen hade återfått sin syn.

“Operationen har lyckats,” yttrade Conolly, i det han åter inlade instrumentet. “Nu fordras det blott tålmod och lugn. Patienten måste vistas i ett fullkomligt mörkt rum. Efterhand skall jag sjelf insläppa ljuset till honom i små portioner. I morgon skall jag åter infinna mig här.”

Blifven allena nedsjönk Tyndall på sina knän och hembar i en brinnande bön sin tacksamhet inför allmakten. Lydia som var vittne till denna scen betraktade honom med ögonen fulla af tårar.

“Skall väl denna lyckliga tilldragelse lända mig till nytta eller förderf?” frågade hon sig sjelf. “Skall väl det ljus han återvunnit blifva en orsak till mörker i min egen själ? Må det blifva hur som helst, *han*, för hvars skull jag vedervågat så mycket skall dock blifva lycklig.”

NITTONDE KAPITLET.

Öfverraskningar.

I salongen, som hörde till Ponsonbys bostad i New-Orleans, hvilade Melanie i halfliggande ställning på en divan, medan Mary satt vid ett af fönsterna

som låg utåt gatan, sysselsatt med ett tapisseriarbete. De båda unga damerna utbytte allt emellanåt några ord i likgiltiga ämnen. Alltsedan uppträdet med fadern på Isola Bella hade miss Ponsonby visat sig sluten och tillbakadragen, och det förut så ungdomsfriska och glädtiga väsendet hos henne syntes helt och hållet hafva flyktat sin kos. Hennes stora mörka ögon stirrade drömmande ut i rymden. De spanade efter den unge Herreras bild, som vunnit ett fast rotfäste i hennes hjerta. Hon tänkte på hvar den unge mulatten i detta ögonblick kunde befinna sig. Om han lyckligt framkommit till unionstruppernes läger i Harpers, eller om han irrade omkring på savannen utsatt för mångfaldiga lidanden, för hunger och törst. Äfven Mary lät allt som oftast händerna upphöra med arbetet. Ifrån fönstret der hon satt, såg hon en skymt af floden, och vid middagsbordet hade hon hört Ponsonby berätta, att Sphinx höll sig i närheten af hamnen. Måhända, och troligt är det att hennes tankar, irrade hän till det fartyg, ombord å hvilket *han* befann sig, för hvilken hon hyste ett så lifligt intresse. Emellanåt fästade hon sina blickar på det ståtliga hotellet, som låg midt öfver gatan. Utanföör dess stora portal stannade oupphörligt ekipager, som medförde resande från alla delar af sydstaterna. Koffertar och reseffekter buros in och ut. Försäljare af matvaror skreko ut sina rariteter af kött, fisk, fogel och ostron, under det att fruktmångelskorna, hvilka på sina hufvuden buro stora korgar med sydfrukter af alla slag, lika tappert skreko i kapp med männen.

New-Orleans är väl försedt med restauranter, men bland dessa är obestriddigen Lamberts den förnämsta. Det är en restaurant, men mera än ett vanligt offentligt ställe. Här hållas politiska sammankomster, här ha komitéer sina sammanträden och här hålla lärda samfund sina öfverläggningar. Lamberts hotell är ett samlingsställe, der en hop bullersamma, brokiga och spottande menniskor komma tillsamman och ställa till så mycket oväsen de behaga. I följd

af sitt läge helt nära hamnen och det stora torget är det, som man kan förstå, ytterst talrikt besökt, så att det alltid råder trängsel i dess restaurationslokaler. Ni slår upp dörrarna till dessa lokaler, och — hvilket skådespel! Hvilket nojs och prat, hvilket sorl af röster, hvilket surrande, hvilket larm! Fat och tallrikar, knifvar och gafflar, menskliga lungor, allt är i verksamhet och gör sitt bästa för att åstadkomma så mycket oväsen som möjligt. Och hvilken syn! Ett långt rum med en rad af diskar, som nästan omringa det på alla håll; två breda, cirkelrunda diskar i midten, alla dignande under årstidens delikatesser, och en sådan trängsel af människor! Plantageegare, köpmän, sjökaptener och fabrikanter stå och sitta uppspetade på höga stolar omkring diskarna med benen indragna under dem — som en hop kontorister. Hvar och en af dem är i denna ställning sysselsatt att, med den snabbhet för hvilken amerikanaren är beryktad, sluka sin frukost eller middag, som i nio fall af tio utgöres af en tallrik soppa, åtföljd af en portion mycket litet stekt, nästan rå, varm rostbiff jämte många slags grönsaker, och på detta kommer troligen att följa ett stort stycke äppelpaj eller melontårta, alltsammans nedsköljdt med en kopp varmt té. Diskarna äro lastade, bokstafligen fullastade med ofantliga högar af jättestora smörgåsar med oxkött eller skinka, alla slags fruktsorter, upptornade pyramider af ostron och mjukskaliga krabbor; och det är intressant att se, huru hastigt dessa högar af jättesmörgåsar, ostron och krabbor förminskas. Dessa herrar hafva en strykande appetit och kunna äta ännu ett sådant mål samma dag.

Salongen, i hvilken miss Ponsonby och Mary befunno sig, låg i jemnhöjd med hotellets mellersta våning och som Old Custom Street är en mycket smal gata, den är en af de äldsta i New-Orleans, så kunde man med lätthet se öfver till grannen samt mycket väl urskilja anletsdragen och klädseeln hos de personer, som hade sina rum i denna våning. Detta

blef ännu mera händelsen när någon af dem vistades ute på någon af de små balkongerna, hvilka nästan funnos att tillgå för hvart annat eller hvart tredje rum, en nödvändighet i detta brännande klimat, der värmen i rummen oftast är outhärdlig och drifver dess invånare att taga sin tillflykt till de svalare balkongerna, hvilka skyddas mot solen af ett tak, förfärdigadt af segel- eller bomullsduk, samt dessutom prydda med bladrika, skuggande växter.

Mary, som ingalunda var fri från sitt köns vanliga nyfikenhet, lät ofta sina blickar ila öfver till hotellets fönster, för att titta efter hvad man der företog sig. Hon fann en förströelse för sina egna tankar, då hon för några ögonblick sysselsatte sig med andras görande och låtande. Men det var just icke mycket hon fick se, ty de tvenne fönster, som i mellersta våningen af hotellet lågo midt emot det, vid hvilket hon sjelf satt, hade för en längre tid sina rullgardiner nedfällda, en omständighet, som Mary förklarade på så sätt, att de antingen ej voro upptagna af någon resande, hvilket vore högst ovanligt, eller också, att den innehades af någon sjuk person, för hvilken dagsljuset var plågsamt.

Men efter en tids förlopp observerade Mary, att rullgardinerna för de ofvannämnda båda fönsterna dag efter dag höjdes alltmera, till dess de slutligen voro helt och hållet uppdragna. Samtidigt härmed visade sig en högväxt man och ett fruntimmer ute på balkongen, hvarest de togo plats. Mannen hade en skyddande skärm för ögonen, så att Mary ej kunde urskilja hans anletsdrag. Fruntimrets ansigte deremot framträdde helt tydligt, samt utvisade en ålder af omkring 40 år. I sina rörelser var hon mycket liflig och syntes visa mannen en särdeles uppmärksamhet. Efter ytterligare några veckors förlopp var skärmen borta från mannens ansigte, och Mary kunde nu iakttaga, att han hade ett blekt, intelligent utseende samt bar ett mörkt helskäg och stora mustascher.

Miss Robson kunde ej sjelf nöjaktigt förklara för sig det intresse hon erfor för dessa båda personer, hvilket hon ej helt och hållet ville tillskrifva blott och bart nyfikenhet. Hon hade sett fruntimret några gånger lemna hotellet och dervid tyckt sig förut hafva känt en person med dennas utseende och hållning. Hvem kunde hon väl vara, och hvem var mannen, som större delen af dagen satt ute på balkongen? Oftast hade han med sig en svart tjenare, som pysslade omkring honom eller visade sig en tjenarinna, som serverade honom några förfriskningar. Var han en plantageegare, eller hvad var han för någonting? Var fruntimret, Mary såg, hans hustru eller var hon ogift?

Hon meddelade sina iakttagelser åt miss Ponsoby, som hjertligt skrattade åt Marys nyfikenhet.

“Så barnslig du är, du lilla toka,” sade hon. “Hvad kunna väl dessa personer ha för intresse för dig? Att du förut sett eller sammanträffat med ett fruntimmer, som liknar vår granne är något mycket möjligt. Sådant inträffar ju rätt ofta.”

“Deruti har du rätt,” svarade Mary, “och jag kan ej förklara orsaken till, att jag just skall känna ett så lifligt intresse för den der damen. Det är en röst inom mig, som säger, att jag bestämdt stått i någon slags beröring med henne förut, men när och under hvilka förhållanden kan jag ej minnas. Detta har blifvit en fix idé hos mig, som jag ej kan bortresonera.”

“Och denna gåta kan du snart och med lätthet få löst,” svarade Melanie. “Vi skola låta Marsa gå till hotellet samt hos portiern förfråga sig efter namnet på de personer, hvilka bo i de der rummen. När man väl fått reda derpå är hemligheten snart löst.”

Mary gillade detta förslag och Marsa sändes öfver till hotellet i uppgifvet ärende. En stund derefter återkom hon med den upplysningen att öfverste Charles Tyndall samt miss Lydia Tyndall voro de personer

som innehade rummen. Att de anländt från St. Louis, samt att öfversten, som länge lidit af en svår ögonsjukdom, lyckligt blifvit opererad af doktor Conolly samt återfått synförmågan.

När Mary hörde Lydias namn undföll henne ett rop af öfverraskning.

“Min aning, att jag sett det der fruntimmeret förut, slog till fullo in,” sade hon. “Ombord på 'Duncan' på öfverresan från England till Amerika voro vi ju i sällskap med hvarandra. Ja, det är hon, det slår ej fel. Hon är en släkting till löjtnant Oliwer Tyndall och öfversten är hans far. Det var hon, som bedrog den unge mannen och lemnade honom hjälplös och utkastad i verlden. Upträdet ombord med det stulna skrinet, ja, nu minnes jag allt. Om hans son visste att fadern vore honom så nära, skulle han vedervåga sitt lif för att träffa honom.”

Mary hade talat fort och häftigt. En liflig rörelse uppenbarade sig i hennes ansigte. Melanie åhörde henne under djup förvåning.

“Förklara dig tydligare,” sade hon. “Hvad du yttrat tyckes vara uppräningen till en hel roman. Skynda dig och tillfredsställ min nyfikenhet, ty äfven jag lider nu af denna sjukdom.”

Mary berättade nu om sin bekantskap med Lydia samt allt hvad hon hade sig bekant rörande henne och Oliwer, äfvensom hvad denne sjelf omtalat för Mary rörande de vexlande öden han genomgått, när de sammanträffade med hvarandra ombord på 'Montank'.

“Och hvad säger du nu om allt det der?” frågade Mary. “Är det ej en högst egendomlig historia?”

“Högst märkvärdig,” svarade miss Ponsonby. “Att Lydia Tyndall är ett intrigant och elakt fruntimmer, derom finnes intet tvifvel. Att hon handlat efter någon uppgjord plan för att skada den unge Tyndall samt skilja sonen och fadern från hvarandra finner jag helt naturligt. Du bör hafva intresse af att vinna upplysningar härom, då ju du . . .”

“Se så, kommer du nu åter in på ditt favoritämne om mig och Oliwer Tyndall,” svarade Mary rodnande. “Att jag vid hans oförmodade besök här i New-Orleans visade ett ögonblicks svaghet hade en helt annan bevekelsegrund, än hvad du förmodar. Jag beundrade hans mod och djerfhets och hyste deltagande för honom. Det var allt. Med lika mycket skäl kunde jag säga, att du hyser kärlek till den unge Antonio Herrera.”

Melanies ansigte purprades liksom förut Marys.

“Och om du det sade, så svarade jag dertill ett uppriktigt ja, du har rätt, ty jag känner inom mig att jag hyser verklig kärlek för honom,” svarade Melanie med strålande uppsyn. “Hvem skulle väl, som lärt känna och uppskatta hans ädla och upphöjda karakter, annat än älska honom. O, Mary, jag vet, att jag för denna min kärleks skull troligtvis kommer att lida mycket, att människorna skola smäda och håna mig, för det jag skänkt mitt hjerta åt en slaf, en från samhället utstött paria, men hvad betyder väl detta. Min kärlek är fast som klippan och gifver mig mod att lida allt. Melanie Ponsonby är en stark qvinna, som ej så lätt dukar under. Du har erhållit mitt förtroende, och det kännes godt att hafva någon som man kan tala med om sin sorg och sina förhoppningar. Jag har burit min hemlighet inom mig till dess, att den höll på att qväfva mig.”

“Jag anade att förhållandet så var,” yttrade Mary i det hon ömt omfamnade Melanie. “Hvad du anförtrott mig är meddeladt åt en vän, en syster. Den jag fruktar mest skall motsätta sig din lycka, är din far. Mr Ponsonby är stolt och skall troligtvis aldrig lemna sitt bifall till din förening med Herrera.”

“Denna min fars stolthet är blott skenbar,” svarade miss Ponsonby. “Tyvärr finnes det en och annan hemlighet i min fars förfutna lif, som gifver mig grundad orsak till detta påstående. Det är sorgligt att nödgas erkänna, att min tillgifvenhet för honom betydligt aftagit. Men stunden för friheten nalkas

och slafven skall blifva likställd med öfriga medborgare. Och då är ett stort hinder undanröjdt.“

De samtalade länge med hvarandra och Melanie skänkte Mary hela sitt förtroende. Innan de skildes åt blef det öfverenskommet, att miss Robson skulle göra Lydia ett besök, samt derunder söka utforska ett och annat, som kunde lemna några upplysningar med afseende på hennes förhållande till den unge Tyndall.

Hade Mary känt Lydia närmare hade hon ej behöft hysa några förhoppningar i den vägen. Lydia var ej den som med ett enda ord förrådde hvad hon bar på hjertat.

Om någon kände sig verkligt öfversäll och lycklig, så var det öfverste Tyndall. Att åter kunna skåda dagens ljus efter att så länge hafva suttit i mörker var en känsla som knappast låter förklara sig. "Solen, solen!" utropade han när han fick skåda denna lifvets strålände stjerna, och när Lydia lemnade en blomsterbukett till honom satt han en lång stund försjunken i dess betraktande, under det att tårar glänste i hans ögon.

Han var nu återgifven till lifvet, till ny verksamhet, till ny glädje. Hans hopsjunkna kropp återvann sin förra spänstighet och kraft. Blodet cirkulerade liksom föryngradt i hans ådror. Med ett intresse, som verkligen var rörande, betraktade han, likt ett nyfiket barn, de enklaste föremål, liksom han ej känt till dem förut. Allt syntes liksom pånyttfödt för honom.

"Och du, Lydia, du har ej åldrats, du är dig fullkomligt lik, sådan jag såg dig när jag lemnade Sverige," sade han fästande blicken på hennes ansigte. "Hade jag blott min son här, så vore allt godt och välbestäldt. Men gudskelof, jag kan nu sjelf skrifva till honom och begära klara och bestämda upplysningar om huru han tänker ställa för sin framtid. Men

apropos Oliwer, så gif mig hans bref, så jag närmare får taga del af dem.“

Lydia studsade. Hon hade ej väntat sig en dylik begäran. Men hon återvann snart sin fattning och svarade:

“Jag skall genast gå efter dem, såvida jag ej qvarlemnade dem i min chiffonier när vi lemnade St. Louis, hvilket jag vill minnas att jag gjorde.“

“Allt tyckes hafva sammansvurit sig mot mig,“ tänkte Lydia när hon kom in i sitt rum. “Förledd af mitt hat och min ovilja till denne Oliwer, hvars inflytande på fadern jag fruktade, har jag råkat att komma in i en ställning, som blir alltmera hotande. Måhända hade det varit lyckligare för mig om han förblifvit blind. Nu kan han sjelf se och döma.“

Hon återvände till Tyndall med nedslagen uppsyn.

“Hvad jag förmodade slog äfven in,“ sade hon. “Brefven äro qvarlemnade i St. Louis. Det var mycket ledsamt, men jag kom ej att tänka på, att du skulle önska läsa dem.“

“Ingen skada har dermed skett, det var blott ett infall af mig,“ svarade Tyndall. “Men tag plats bredvid mig här i soffan, ty jag har något riktigt allvarsamt att tala med dig om. Det gäller ingenting mindre än om — *giftermål*.“

“Om giftermål,“ upprepade Lydia med ett så oförståldt uttryck af bestörtning måladt i sitt ansigte, att Tyndall ej kunde afhålla sig från ett småleende.

“Ja, om hvarken någonting mer eller mindre,“ svarade Tyndall i glädtig ton. “Kan du ej gissa hvem brud och brudgum skola blifva?“

“Omöjligt,“ svarade Lydia. “I denna för oss främmande stad, der vi ej ega några bekanta med undantag af doktor Conolly, vet jag ingen som skulle bjuda oss på bröllop, såvida ej hotellets egare möjligtvis skulle hafva en dylik tillställning hos sig.“

“Rätt gissadt, det är verkligen mr Lambert, som skall, om ej hålla bröllopet, så åtminstone hafva, bestyret

med supéen eller middagen, hvilket det nu blir. Det är just om denna samt om dagen, då det skall ega rum, som du och jag nu skola komma öfverens. Ty att du ej har något emot att blifva min hustru det har du sjelf öfvertygat mig om. Du påminner dig väl vårt samtal i detta ämne?"

Lydia visste ej hvad hon skulle tro eller tänka. Blodet rusade till hennes hufvud och färgade hennes kinder purpurroda. Att hon så oförberedt skulle stå vid målet för sina önsknings var en så stor öfverraskning för henne, att hon ej fann något svar till hands. Hennes förlägenhet tycktes synbart roa Tyndall.

"Du tyckes hafva blifvit alldeles slagen med häpnad öfver denna underrättelse, på hvilken du dock bort vara fullt beredd," sade han i en öm och vänlig ton. "Du har ju sjelf uppmanat mig att träda i ett nytt äktenskap, och jag svarade dig då, att allt berodde på huruvida jag återvann min syn. Med Guds bistånd har detta inträffat, och sedan dess har jag allvarligt öfvertänkt ditt råd och fattat mitt beslut. Att mitt val ej kunde falla på någon annan än dig, då det gälde att välja en maka, faller af sig sjelf. Du har varit en qvinlig Jakob, som tjenat för Rachel. Hvad du har att vänta af mig det har jag redan gifvit dig tillkänna. Kan du vara belåten med min vänskap och aktning, så se här min hand, och vår förening skall ofördröjligen ega rum."

Purpurflammorna på Lydias kinder hade gifvit rum för en dödlig blekhet. Den hand hon räckte honom var kall som is.

"Du känner de känslor, jag hyser för dig, och vet att det är med glädje, som jag vill blifva din maka," svarade hon. "Mätte blott ej endast det deltagande, jag visat dig, hafva egt allför stort inflytande på ditt beslut. Jag skall uppbjuda hela min förmåga att göra dig lycklig. Att jag ej kan ersätta den hustru, du förlorat, det vet jag väl, men ditt

hemlif vill jag göra så angenämt och treffligt jag förmår.“

Dessa anspråkslösa ord gjorde ett godt intryck på Tyndall. Han lutade sig framåt och tryckte en lätt kyss på hennes panna. Lydia blef om möjligt ännu blekare.

“Och nu skola vi tala om vårt bröllop,“ sade han i munter ton. “Innan vi återvända till S:t Louis skola vi vara gifta. En prest och ett par vitnen är allt hvad som härtill behöfves. Här i Amerika göras ej några stora ceremonier. Allt i den vägen tillgår enkelt och anspråkslöst. I dag hafva vi måndag, således kan våra små förberedelser vara afslutade till om onsdag, då vi kunna vigas vid hvarandra.“

“Må ske, som du önskar,“ svarade Lydia. “Jag har tröttnat både vid S:t Louis och New-Orleans och längtar från båda dessa ställen. Men hvart skola vi draga hän?“

“Jag har tänkt att för framtiden nedslå mina bopålar i New-York,“ svarade Tyndall. “Dess klimat är friskt och sundt, och dess lätta kommunikationer med Europa äro af stort värde. Vi skola emellertid närmare öfverläggga härom. Rusta nu i ordning till vårt lilla bröllop.“

Dagen före den, då Tyndalls förening med Lydia skulle ega rum, d. v. s. på tisdagen, var Lydia ute i staden för att göra några uppköp till sin toalett.

Öfversten hade intagit sin favoritplats ute på balkongen och betraktade det rörliga lifvet utanför hotellet. Klockan var ungefär tio på förmiddagen när Adamis kom ut på balkongen och lemnade ett visitkort till sin husbonde.

“En ung dam, som väntar i yttre rummet, har anhållit, att jag ville lemna detta kort till miss Tyndall, men som hon är ute i staden så tog jag det med mig till er, sir.“

Tyndall tog kortet och läste namnet: *Mary Robson.*

“Detta namn är mig fullkomligt obekant,” sade han. “Förmodligen är det den sömmerska, som Lydia vidtalat rörande något arbete hon vill hafva förrättadt. Jag skall underrätta mig derom.”

Han gick ut i rummet och fann der Mary, som helt förlägen helsade på honom.

Öfversten bugade sig och frågade efter hennes ärende.

“Mitt besök afser en visit hos miss Lydia Tyndall, som, efter hvad jag sport, uppehåller sig här som resande,” svarade Mary, som anade att hon hade Oliwers far framför sig. “Miss Tyndall och jag äro på sätt och vis gamla bekanta, ty vi gjorde tillsammans resan med ångfartyget ‘Duncan’ från England till Amerika. Är hon att träffa, om jag får fråga?”

“Ej för ögonblicket, men hon är snart att förvänta hem,” svarade öfversten. “Var god och tag plats. Jag är öfverste Tyndall och således mycket intresserad af att höra något från den der resan, så mycket mera, som min hustru afled ombord å ‘Duncan’. Måhända var ni äfven bekant med henne?”

Mary tog plats på den stol öfversten satte fram åt henne, sjelf satte han sig strax bredvid.

“Jag samtalande ofta med mrs Tyndall,” svarade Mary, “men som hon föga kände till engelska språket, så måste vi använda tolk. Lyckligtvis var hennes son, unge mr Oliwer Tyndall, väl bevandrad i engelskan, så att han hjälpte oss med vårt samtal. Mrs Tyndall var ett mycket älskvärdt och behagligt fruntimmer, och hennes frånfalle uppväckte stort deltagande hos alla passagerarna ombord.”

Tyndall såg på den talande med en så förvånad och bestört uppsyn, att den ej kan återgifvas med ord. Med halföppen mun fästade han sina ögon på Marys ansigte liksom väntade han ytterligare meddelanden. Hela mannen var att likna vid en lifs lefvande fråga.

“Min son ombord på ‘Duncan’, min son varit tolk i edert samtal med min hustru,” upprepade han långsamt och med eftertryck. “Omöjligt, min bästa

miss, ni misstager er fullkomligt, ty min son befinner sig fortfarande i sitt hemland Sverige, som han mig veterligen ej lemnat.“

Mary blef blossande röd i ansigtet, öfverstens ord sårade henne.

“Jag har lärt mig att hata och afsky lögnen, under hvad form den än må uppträda,“ svarade hon. “Att er son, mr Oliwer Tyndall, befann sig i sin mors och miss Lydia Tyndalls sällskap ombord å 'Duncan' är sanning, äfvensom att jag sedan sammanträffat med honom såväl i New-York som ombord å krigsfartyget Montank, samt senast för ej lång tid tillbaka här i New-Orleans.“

Öfversten fattade båda hennes händer.

“Och detta är sanning, sanning inför lefvande Gud, som hör oss?“ frågade han med skälfvande läppar.

“Ja, sir, det är sanning och ingen lögn,“ svarade Mary. “Till yttermera visso är löjtnant Tyndall, er son, befälhafvare ombord å kanonbåten Sphinx, samma fartyg, som blockerar härvarande hamn. Det är lätt att öfvertyga er härom, ty det har hvarje medlem af börsern här i New-Orleans reda på.“

Öfversten släppte hennes händer och satt som tillintetgjord.

“Hvem har väl kunnat hafva intresse af att på detta rysliga sätt bedraga mig,“ utropade han. “De bref jag erhöll från honom voro således hopdiktade och falska. Jag var blind och kunde ej sjelf läsa dem. Min son, min Oliwer! hvad jag längtar efter att få sluta dig i mina armar. Bedragen, och af henne? Det går sannerligen rundtomkring i mitt arma hufvud.“

Den förkrossade mannen grät som ett barn, och hans bröst häfde sig af rörelse. Att någon kunnat med en så infernalisk slughet och öfverläggning bedraga honom, som var så olycklig, gick honom djupt till hjertat. Mary, som var vitne till hans sorg och

bedröfvelse ångrade nästan, att hon infunnit sig och med sina ord framkallat denna scen.

“Haf innerlig tack, min unga miss, för den viktiga upplysning ni meddelat mig,” fortsatte han. “Försynen sjelf har fört er hit. O, jag kunde väl ana, att min son, som nästan afgudade sin mor, ej lät henne företaga denna långa resa utan hans sällskap. Men miss Robson, af barmhertighet mot en man, som lider och har lidit så mycket, berätta mig allt hvad ni vet om Oliwer och hans öden ifrån det ni sammanträffade med honom på resan med Duncan intill denna stund. Jag besvär er derom, ty hela min framtida sällhet och lycka bero af att jag får kännedom derom.”

“Det finnes inga skäl, hvarför jag ej skulle villfara er begäran,” svarade Mary, “ty äfven jag är öfvertygad om, att ej endast slumpen har fört oss tillsammans. Dessutom torde det blifva möjligt för er att genom hvad jag har att berätta, kunna finna en ledtråd i de intriger, som utöfvats mot er och er son samt få lära känna dessas upphof.”

Mary omtalade derefter allt hvad hon kände till rörande Oliwers öden. Hon berättade äfven om händelsen med det försvunna skrinet ombord, om Oliwers häktande för det obevisade våldet mot Lydia samt det spända förhållandet dem emellan, huru hon sökt nedsätta hans karakter och göra honom missaktad af passagerarna. Äfvenledes omtalade hon deras möte hos mrs Childers, och huru Oliwer, blottad på allt, sökte en betjentplats hos henne. Derefter hade hon ej återsett honom förrän ombord på Montank, och då var han officer. Derefter förtäljde hon om deras senaste sammanträffande i New-Orleans, tilläggande, att Oliwer förskaffat sig ett särdeles godt rykte för duglighet och mod, samt att hans namn ofta stått med beröm omnämt i tidningarnas meddelanden från krigsskådeplatsen. Mary talade med en liflighet, som visade, huru stort intresse hon hade för den unge mannen, ett deltagande, som lätt kunnat blotta de verkliga känslor hon erfor för honom, om ej öfverstens upp-

märksamhet uteslutande varit fästad på de meddelanden, han till sin ej ringa förvåning erhöll.

“Och detta,” slutade Mary, “är hvad jag har mig bekant rörande mr Oliwer Tyndalls öden. Vårt ofta återkommande sammanträffande gjorde, att oss emellan uppstod ett visst vänskapsfullt förtroende. Båda voro vi unga, och båda voro vi nödsakade att sjelfva taga oss fram i världen. Motgångar och strider mötte oss, men mörkret förbyttes i ljus, och både er son och jag ha försynen att tacka för oändligt mycket.”

Öfversten satt en stund fördjupad i tankar.

“Det försvunna skrinet, de falska brefven, de väl hopspunna intrigerna, allt är utgånet från henne, från denna Lydia, som alltifrån Oliwers barndom burit hat och afvoghet till honom, och hvilket hat aldrig slocknat hos henne,” yttrade öfversten. “Allt som passerat ligger nu klart framför mig, som om jag läste det i en öppen bok. Genom hennes nedriga betående mot Oliwer hoppades hon att ensam erhålla väldet öfver mig, och hon lyckades verkligen härutinnan. Att skrinet ännu är i hennes händer, och att just hon tagit det för att beröfva Oliwer alla medel till utkomst och dymedels försätta honom i en fruktansvärd ställning af nöd och elände, som hotade honom med en fullkomlig undergång, bevisas bäst deraf, att hon för en kort tid sedan berättade, att hon innehade såväl min aflidna hustrus nipper, som den reskassa hon medhade, samt erbjöd sig att återlemna dessa saker. Ja, det är Lydia som spelat denna nedriga och falska roll utan att besinna, att en upptäckt var möjlig. Äfven de falska brefven, som hon påstod sig hafva qvarlemnadt i S:t Louis, bevisa hennes brottslighet. Och jag, som ville göra denna eländiga qvinna till min maka.”

“Till er hustru!” utropade Mary, “är detta väl möjligt?”

“Ja, så säkert, att redan i morgon skulle vår vigsel ega rum,” svarade öfversten. “I den öfver-

tygelsen, att hon var en aktningsvärd och öm qvinna, samt såsom ett bevis på min erkänsla för den långa tid, under hvilken hon förestått mitt hus samt egnat mig sina omsorger, hade jag beslutat att gifta mig med henne, på det hon efter min död måtte komma i åtnjutande af en större pension. Hade ni ej kommit att göra detta besök, så hade denna affär gått lyckligt för sig, och hon vunnit sitt mål. Ty att hon sträfvade härtill det är mig nu mera fullkomligt klart. Men detta öde blir ej hennes lott. Gud har velat skona mig från denna pröfning.“

“Ja, miss Lydia Tyndall är verkligen mycket brottslig,” svarade Mary, “och jag anade för lång tid tillbaka, att hon var den, som skilt er son ifrån er. Emellertid vill jag ej, efter hvad som nu passerat, sammanträffa med henne. Jag tager därför nu farväl af er, sir, och hoppas, att ni med öfverseende dömer den brottsliga. Snart nog får ni måhända glädjen att sammanträffa med er son och i honom finna en rik ersättning för hvad ni förlorat.“

“Edra ord vitna om ett godt och ädelt hjerta,” svarade öfversten, i det han med välbehag betraktade den unga flickans vackra och öppna ansigte. “Hvad som är säkert det är, att miss Tyndall och jag för alltid blifva skilda från hvarandra. Gerna hade jag velat språka med er om min son ytterligare en stund, men miss Tyndall kan hvilken minut som helst återkomma, och jag vill ej, att hon skall finna oss tillhoppa. Men i händelse jag af en eller annan orsak önskar ett samtal med er, så var god och uppgif er adress.“

Mary smålog och visade med handen på det midt emot liggande präktiga huset.

“I det der huset har jag mitt hem,” sade hon. “Jag är anställd som sällskap åt unga miss Melanie Ponsonby, hvars far mr Charles Ponsonby är egare till huset. Vi äro, som ni finner, grannar och kunna om vi så vilja telegrafera till hvarandra genom fönsterna.“

“Är mr Charles Ponsonby egare till den der vackra bostaden?” yttrade öfversten med ny förvåning målad i sitt ansigte. “Kan ni upplysa mig om, huruvida denne Ponsonby är kommen hit ifrån England?”

“Ja, sir, det är han,” svarade Mary. “Känner ni måhända honom?”

Öfversten tog fram sin plånbok samt lemnade Mary ett fotografiporträtt.

“Är detta porträtt likt den Ponsonby, som eger det der huset?” frågade öfversten.

Mary betraktade porträttet och svarade:

“Ja, sir, det är fullkomligt en och samma person, fastän fotografien måste vara tagen för åtskilliga år tillbaka, då mr Ponsonby var yngre.”

“Så är den äfven, och då känner jag honom,” svarade öfversten. “Denna dag har varit så rik på öfverraskningar för mig, att det fordras tid att hemta mig efter allt hvad jag fått höra och lära känna. Emellertid vill jag taga det löftet af er att ej för någon omtala hvad vi här förhandlat oss emellan, ej heller låta Ponsonby få veta, att jag är här eller känner honom. Jag har mina viktiga skäl att hålla alltsamman doldt.”

“Det lofvar jag er, sir,” svarade Mary. “Och nu, farväl, öfverste Tyndall. Ni kan fullkomligt lita på mig, att ingenting skall blifva yppadt.”

De togo ett hjertligt afsked af hvarandra och Mary återvände hem. Melanie sporde genast huru hennes besök hos deras grannar aflupit.

“Så att jag ej träffade miss Tyndall hemma,” svarade Mary, glad att ej nödgas säga en osanning. “Hon var ute i något ärende, och jag lemnade mitt kort, sedan jag förgäfves väntat på hennes återkomst.”

“Och när förnyar du ditt besök?”

“Derpå kan jag ej afgifva något bestämdt svar, ty jag måste skynda med min tapisserisöm; din fars födelsedag är snart inne, och jag vill visa min uppmärksamhet mot honom.”

När öfversten blifvit allena kallade han in sina båda tjenare Will och Adamis.

“Ingen af er får omtala för miss Tyndall, att ett fruntimmer varit här på besök, under inga vilkor, förstår ni, nämner ni ett ord härom, detta är min befallning.”

Derefter gick han in i Lydias rum. Tvenne reskoffertar stodo der vid ena väggen. De voro olästa. Öfversten öppnade först den ena och undersökte den, sedan den andra. Här fann han stående på botten det lilla polerade skrin, som försvunnit ombord å “Duncan”. Det var samma ett, som han i fästmanspresent gifvit sin hustru. Han tog det med sig in i sitt rum och undersökte dess innehåll. Under djup rörelse betraktade han de nipper, som hans maka burit i lifstiden, och dem han så väl kände igen. Derefter räknade han penningarna, hvilka utgjorde närmare 200 pund i engelskt guld.

“Och detta allt egde hon hjerta att stjåla undan från Oliwer,” sade han för sig sjelf. “Hade jag blifvit gift med henne, hade jag ej för min heders skull kunnat förskjuta denna furie. Nu är förhållandet annorlunda.”

Den motvilja och den afsky han erfor var gränslös. Han hade beslutat sig för att genast handla och aflägsna Lydia från sin person; han kunde ej lida, att hon fans i hans närhet.

När Lydia med glädjestrålände ansigte återkom och inträdde i rummet, satt öfversten ännu qvar vid det bord, på hvilket skrinet var stående. Hon gick fram och räckte honom handen, han fattade den ej, utan såg på henne med en sträng, allvarlig blick.

“Jag har varit hos pastor Knox och i morgon, strax före middagen, infinner han sig här för att viga oss,” sade hon i öm ton. “Men hvad fattas dig, du tager ej min hand och dina blickar skrämma mig.”

Öfversten skrattade bittert.

“Känner du igen det här skrinet?” frågade han. “För en stund tillbaka hemtade jag det i ditt rum.

Svara mig, huru det kommer sig, att det befinner sig i din ego, och att ej *min son Oliwer* innehar det? Han var väl den, som närmast egde rättighet att taga vara på sin mors efterlemnade egendom?"

Lydia stod som tillintetgjord, hon var dödsblek och fästade sin stirrande blick på det ödesdigra skrinet.

"Din son Oliwer," stammade hon. "Jag förstår ej hvad du menar dermed. Skulle jag sändt det till honom från New-York hem till Sverige?"

"Nej, du skulle hafva lemnat det till honom ombord på 'Duncan' och ej stulit det ifrån den döda qvinnan, hans mor, och derigenom utblottat min son, hennes son, och utkastat honom hjälplös i världen för att omkomma i nöd och elände," röt öfversten till henne med flammande blickar. "O, du lögnerska och bedragerska, som för din egennyttas skull och dina djefvulska planer ville tillintetgöra min son, mitt enda barn, som du visste, att jag älskade så mycket. Jag borde krossa dig med ett slag af min hand, men jag vill ej smutsa mig med att vidröra dig. Dina falska bref, dina lögner, hela ditt handlingssätt är mig bekant. Svara mig på allt detta om du förmår. Och du, du eländiga, var likväl nog djerf att vilja blifva min maka."

Han hade rest sig upp och stod framför henne med knutna händer. Han stampade med foten i golvet. Den bedragne mannens vrede var förfärlig.

"Du svarar mig ej, ty du kan ej i en hast få fatt i någon ny lögn," röt han till henne. "Du är en sann bild af det onda samvetet."

Lydias armar hängde slappa nedåt sidan. På dessa få minuter tycktes hon hafva blifvit ett tiotal af år äldre. Ansigtet var färgadt askgrått och läpparne hvita. Hon var hemska att skåda.

Hon lutade sig fram mot Tyndall.

"Huru vet du allt detta?" rosslade hon fram med hes röst. "Har han kommit hit, den der sonen du känner till, som sköt ut mitt öga. Hvad vill han här? Förmodligen öfvervara vårt bröllop. Presten kommer hit i morgon. Ha, ha, ha!"

Hon skrattade vildt, ohyggligt. Det virrade omkring, det susade och susade i hennes hufvud. I ett ögonblick såg hon det skimrande luftsloft, hon sett hägra för sin syn, plötsligt försvinna. Blodet forsade åt hennes hjerta och hufvud, hon for med handen öfver pannan.

“Förbannelse!” utropade hon. “Om jag hade honom här, skulle jag strypa honom.”

Hon uppgaf ett anskri och sjönk vanmäktig till golvet.

Tyndall gick till dörren och kallade på Will och Adamis.

“Miss Tyndall har blifvit illamående,” sade han, “hon har fått svindel. Bär henne in i sitt rum och lägg henne på soffan. Du, Adamis, qvarstannar hos den sjuka samt baddar hennes hufvud och tinningar med ättika och vatten, medan du, Will, skyndar till Trinity-hospitalet och anmodar doktor Conolly att genast infinna sig här.”

När Will lemnade Adamis, hviskade han:

“Det blir intet bröllop utaf, snarare liknar det här sig till en begrafning. Miss Tyndall ser mig ej ut att kunna lefva länge.”

När doktorn anlände berättade Tyndall för honom, att Lydia, som varit ute i staden, hemkommit sjuk och strax fallit i vanmakt. Som värmen denna dag var särdeles tryckande förmodade öfversten, att hon blifvit träffad af solstyng.

“Mycket möjligt,” svarade läkaren, “ty fall af dylika inträffa fortfarande. Det blir alldeles nödvändigt att hon genast föres till hospitalet för att vårdas der. Här i hotellet kommer den sjuka att sakna nödigt lugn.”

Han gick in i Lydias rum samt undersökte hennes puls. Läkaren skakade på hufvudet.

“Hon är mycket hårdt angripen,” sade han, “och kommer ej att så snart vakna upp till medvetande. Jag skulle nästan tro att hon blifvit träffad af solstyng, eller också af en häftig slagattack. I hvad

fall som helst är hennes tillstånd ytterst betänkligt samt fordrar skyndsam behandling. Låt er tjenare gå till hospitalet samt tillsäga från mig, att en sjukvagn genast kommer hit.“

En knapp halftimme derefter befann sig Lydia på Trinity hospitalet samt under doktor Conollys vård. Hon fortfor alltjemt att vara utan medvetande. Hon blef åderlåten och kylande omslag lades ständigt på hennes hufvud. Adamis hade erhållit befallning att kvarstanna hos den sjuka på hospitalet.

“Hennes brott var stort, antingen hon föranleddes dertill af hat eller kärlek,” tänkte öfversten, under det han i djupa funderingar gick fram och åter på golfvet i sitt rum. “Hon har fått sitt straff, och Gud må vidare döma henne. Nu gäller det att kunna underrätta Oliwer om, att jag befinner mig här, samt för öfrigt hvad som passerat. Dock vill jag först aflägga ett besök hos den der Ponsonby.“

TJUGONDE KAPITLET.

Lenopus mästerstycke. Tom Grogg erhåller en beskickning, som slutar för dess innehafvare med den högsta upphöjelse.

Will Watson som budbärare.

Medan dessa tilldragelser egde rum hos Ponsonbys båda grannar satt denne hedervärde gynnare på sitt kontor och var der inbegripen i ett lifligt samtal med mr Lenopu, som nyss anländt och medfört den “helvetesmaskin“, som var afsedd att bringa olycka och förderf öfver “Sphinx“, till hämd för den

förlust Ponsonby lidit vid "Nashvilles" förstöring, samt undanröddja hindret för "Hebes" utlöpande ur hamnen.

Lenopu var ifrigt sysselsatt att för Ponsonby förklara urverkets sinnrika konstruktion samt sättet huru det skulle komma att verka.

"Jag kan försäkra, att denna lilla tingest är fullt tillräcklig att söndersplittra och förstöra hvilket fartyg som helst," yttrade instrumentmakaren, talande med all den tillförsigt och beundran som hans eget verk framkallade hos honom. "Se här skall ni få se! När urverket, som jag nu drar upp med den här nyckeln, gått i fulla 24 timmar, så slår på sjelfva sekunden den der hammaren, som höjer sig öfver det stora kugghjulet, ned, träffar knallhatten, som befinner sig rätt under dess slag och kratsch! antändes satsen. Dervid utvecklas en ofantlig kraft, motsvarande den effekt, som framkallas af en med 50 skålpund dynamit laddad mina. Jag skulle ej för någon del vilja befinna mig ombord på ett fartyg eller i något hus, der en sådan explosion egde rum. Bland spillrorna eller ruinerna skulle ej ett spår finnas kvar af L. P. Lenopu, det är säkert."

"Ni är ett snille, Lenopu, och jag beundrar er skicklighet," yttrade Ponsonby smickrande. "Snart nog torde ert mästerstycke komma att bestå profvet. Det var tusan hvad verket går jemt och stadigt."

"Ja, gör det inte det," svarade Lenopu. "Tick, tack, tick, tack! knäpper det med verklig musikalisk ton. Men nu slår hammaren ned!"

"Han gör väl så fan heller," utropade Ponsonby, i det han sprang upp från stolen och med håret på ända stirrade på Lenopu, som skrattade så, att han måste hålla båda händerna för magen.

"Kors så jag lyckades att skrämma er," utropade Lenopu alldeles förtjust. "Har ni då glömt, att verket ej gått ut förrän om 24 timmar, d. v. s. först i morgon vid den här tiden. Ni är nervsvag, mr Ponsonby, som ej tål vid ett skämt."

“För ett dylikt skämt betackar jag mig, mr Lenopu,” svarade Ponsonby. “Var god och stanna verket, jag ser helst, att det står stilla så länge det är i min närhet. Nu har jag reda på hur det skall skötas och det återstår blott att betala ert arvode.”

Lenopu bugade sig.

“Jag tackar er, sir, ty deraf har jag gjort mig förtjent,” svarade han. “Ni är en hedersman, mr Ponsonby och en liten dusör är jag ej ovillig att mottaga.”

“Ni får er skuld till mig efterskänkt och sedan får det vara qvitt oss emellan,” svarade Ponsonby. “Se här äro edra penningar och nu farväl, mr Lenopu.”

“Farväl, sir, och tack. Skulle ni komma i behof af flera dylika maskiner så har ni min adress. Redbart arbete, facilt pris.”

“Mätte nu Tom Grogg ej sakna det nödiga mod, som erfordras, för att sköta om den der tingesten och utföra min hämdplan mot den der spolingen,” sade Ponsonby för sig sjelf. “Jag talade vid Grogg i går och han sade sig vara fullt beredd att handla. Nu återstår blott att göra honom bekant med maskinens uppdragning, och det är en lätt sak. För penningar kan man få en sådan sälle till hvad som helst. Tusen dollars äro just ej heller så lätta att förtjena.”

Ponsonby tände en cigarr och slog sig helt förnöjd ned i en gungstol svängande sig fram och tillbaka. Tanken på det dåd han ämnade utföra fröjdade hans elaka hjerta och drog hans mun till ett småleende.

“All right! så skall en affär skötas,” sade han, mumlande för sig sjelf. “Lyckas min plan att förstöra fienden skall mitt anseende ökas och jag vinna ett vackert erkännande. Melanie skall troligtvis blifva mycket uppretad öfver att denne hjelte kommit att göra en resa upp i luften, men derom bekymrar jag mig föga.”

Ponsonby fick ej länge filosofera på egen hand. En äldre högväxt man inträdde nemligen på kontoret och sporde om mr Ponsonby var att träffa,

“Här är jag själf, sir,” svarade Ponsonby, i det han lemnade sin plats i gungstolen. “Med hvem har jag äran att tala?”

“Med öfverste Charles Tyndall. Jag har visserligen åldrats sedan vi för några år tillbaka för första gången sågo hvarandra, men måhända påminner ni er likväl min person?”

När Ponsonby hörde öfversten nämna sitt namn spratt han till, som om han blifvit stungen af en giftig orm.

“Jag kan omöjligt draga mig till minnes, att jag sett er förut,” svarade han, “men det kan ju hända, fastän när och hvar är mig obekant.”

“På plantagen Balmoral, vid middagsbordet hos en viss mr Green, var det som vi råkades,” yttrade öfversten. “Vid detta tillfälle hade ni likväl en sådan brådska, att ni knapt gaf er tid att smaka på deserten. Ja, jag påminner mig mycket väl, att ni, som på den tiden hade orsak att begagna lösa polissonger, tappade den ena, när ni kastade er upp på er häst. Jag är riktigt nyfiken att få veta skälet för denna er brådska. Säg mig det, sir, och jag blir er storligen förbunden.”

Ponsonby strök med handen sina yfviga rödaktiga polissonger för att visa, det de voro hans egna och ej något långods, i det han med sina illmariga ögon betraktade öfversten.

“Det är verkligen han,” tänkte Ponsonby, “det här var ett obehagligt besök.

“Den episod ni omnämner har helt och hållet fallit ur mitt minne,” yttrade han. “Men för att blott och bart säga mig detta, har ni väl ej gjort mig äran af ert besök?”

“Rätt gissadt, jag har verkligen kommit hit i ett långt viktigare ärende,” svarade öfversten. “Men först vill jag säga er, att ni är en gemen skurk, som jag bestämdt låtit mitt folk hänga första gången vi råkades, om ni ej så lyckligt den gången undgått repet.”

“Tackar så oändligt mycket för er välvilja, sir,” svarade Ponsonby, likblek af raseri. “Men hvarför ville ni bereda mig en dylik upphöjelse?”

“Derför att man behandlar tjuftar och bedragare på sådant sätt,” svarade öfversten. “Har ni äfven förgätit, att ni i egenskap af delegare i firman Ponsonby & Sons affär i London rymde med firmans alla tillgångar och gjorde den fullkomligt insolvent. Ingen af dess många fordringsegare bekom en enda penny i liquid. Många aktningvärda människor råkade härigenom i fattigdom och elände. Kan ni förneka detta eller hur?”

“Om ni icke aflägsnar er härifrån, så ringer jag och låter mitt folk kasta er på dörren,” svarade Ponsonby samt sträckte ut sin hand för att fatta ringklockan, som stod på pulpeten.

“Och om ni ej på eviga minuten drar er hand tillbaka från den der klockan, så krossar jag den med en kula,” svarade öfversten, som lugnt tog upp en revolver ur bröstfickan och riktade den mot Ponsonby. “Edra tjenare skulle få draga sig härifrån med blodiga hufvuden. Kom ihåg, att jag är en gammal soldat, som ej låter leka med sig.”

Ponsonby, som var feg, fann för godt att lyda rådet. “När ni nu sagt mig alla dessa artigheter,” yttrade han, “så låt mig få kännedom om ert egentliga ärende. Hvad åstundar ni, min herre?”

“Att i egenskap af fordringsegare i firman Ponsonby & Sons konkurs af er utbekomma de 15,000 dollars jag har att fordra hos firman,” svarade öfversten. “Ni har stulit firmans tillgångar och således är det ni som skall godtgöra mig. Gör ni det icke godvilligt, så torde ni komma att ångra er. Alla handlingar, som bestyrka min rätt till denna fordran har jag tagit med mig. Vill ni uppgöra eller vill ni icke?”

Ponsonbys tunna läppar drogo sig till ett sarkastiskt leende.

“Det märkes, att ni är soldat och icke affärsman,” sade han. “Om vi nu rätt skulle antaga, att jag är den person ni tror och tänker, så hvad betyder väl detta? Först och främst skall ni styrka, att jag är den förrymde Ponsonby, samt sedan, att jag förskingrat några medel för den firma ni uppgifver. Detta blir er sannerligen ej så lätt. För det andra så befinner jag mig i Amerika och ej i England. Här gälla helt andra lagar än der. Här har icke något brott blifvit begånget, och följaktligen är jag här en fri och oantastbar person. Om ni rätt skulle vilja öppna en rättegång mot mig, så skulle den räcka i många år och under tiden kan både ni och jag vara döda. Således finner ni huru dåraktigt ert handlingssätt är, och det bästa ni kan göra är att göra fidibussar till er pipa eller er cigarr af de der papperen.”

“Hvilken gemen skurk är ni icke!” utropade öfversten blek af vrede. “Men inbilla er emellertid ej, att ert falska resonemang håller stånd, och att ni så lätt slipper ifrån den här affären. Om jag, som ni säger, också skulle dö medan rättegången emot er pågår, så skall likväl saken råka i goda händer. Min son, löjtnant Oliwer Tyndall, träder då i mitt ställe, och han lägger ej fingrarne emellan, när det gäller att straffa en oförskämd bof.”

När öfversten nämnde Oliwers namn blixtrade det till i Ponsonbys ögon. Ett djefvulskt leende spelade kring hans mun och han riktade sin blick på den låda, i hvilken Lenopus mästestycke låg förvaradt.

“Aha, er son är således den som för befälet öfver Sphinx, och som blokerar vår hamn,” sade han långsamt. “Med honom har jag haft litet smått och godt att göra förut. Så-å, han är er son. En tapper ung man, det kan icke bestridas. Men äfven han kan — dö. Lifvet och allt hvad dertill hör är så vanskligt här i verlden.”

“Jag har varnat er,” yttrade öfversten, “och nu farväl för den här gången. När vi härnäst råkas blir det under andra förhållanden. Jag är ej den som ger en sak förlorad den första gången.”

Öfversten lemnade kontoret. Ponsonby var åter allena.

“Det här besöket var då en verklig öfverraskning för mig,” sade han. “Att den der oförskämde soldaten åter skulle dyka upp, det kunde jag omöjligt ana. Hur har han kunnat få reda på, att jag var bosatt här. Betalning skall han erhålla, men en betalning som skall krossa hans hjerta. Hans son, blott tanken derpå uppfyller mitt hjerta med glädje.”

Han sände bud efter Tom Grogg och hade ett långt enskildt samtal med honom.

“Nu har du fått reda på, hur urverket till maskinen skall dragas upp och skötas, samt hvartill den skall användas,” yttrade Ponsonby till sjömannen. “Styr du nu om affären på ett klokt och förståndigt sätt, så får du icke allenast tillfredsställa din hämd på honom, som så illa skymfat dig, utan erhåller du äfven tusen dollars i belöning. Du har din lycka i dina egna händer, och låt den ej nu för andra gången gå förlorad.”

“Den skall väl så fan heller,” yttrade Tom. “Han kallade mig en dummerjöns, som saknade både förstånd och väderkorn, och han slank ur mina händer som en ål. Om jag rätt skall följa honom på resan upp i luften, så skall han dit upp. Natt och dag har jag grubblat på att få utkräfva hämd på honom tills jag höll på att blifva galen. Nu först känner jag, att det börjar blifva vindstilla inom mig.”

“Det låter godt. Men huru tänker du ställa saken till rätta?”

“Ah, det är helt enkelt. Med er tillåtelse ämnar jag taga en af Iris' små båtar, lägga det der instrumentet ned i min sjökista och ro ut till Sphinx samt anmäla mig, att jag vill taga hyra ombord.

Naturligtvis känner den unge officeren igen mig och för gammal bekantskaps skull afslår han ej min begäran. Sedan passar jag på ett gynsam tillfälle och sätter urverket till maskinen i gång. Detta kommer att ske på aftonen, så att jag under natten kan själf komma undan. Jag är en god simmare och skall nog uppnå flodstranden. För närvarande har vår fiende gått utför floden, men så fort han åter blir synlig, så bär det genast åstad med mig.“

“Den der planen är ej så oäfvnen och på annat sätt låter affären sig ej verkställas,” svarade Ponsonby. “Jag skall skrifva till Iris’ befälhafvare, att du får taga den båt du åstundar. Måtte nu allt gå lyckligt och väl för sig.“

“Hoppas det, sir,” svarade Tom med tvärsäker uppsyn. “Men ni får allt lof till att gifva mig en handfull dollar. Fockehals skriker rent af ohyggligt i skifgattet och litet whisky med i hufvudet skadar ej vid ett sådant tillfälle. Det gör en mera pigg och lifvad.“

“Men blott det ej blir så mycket, att du pratar bredvid munnen och förräder alltsammans,” svarade Ponsonby. “Till fyllhundar och gamla karingar kan man aldrig hafva något förtroende. Penningar skall du få, men titta ej för djupt i glaset, det är mitt råd.“

“Blott några droppar, sir, och ej en fingerborg mera,” svarade Tom, i det han mottog och stoppade judaspenningarna på sig. “Nu går jag ned till hamnen för att hålla utkik efter min gode vän Sphinx. Så fort jag får sigte på den skall ni få höra utaf mig.“

Tom rullade åstad med bevingade steg. Hatten satt akterstagad på hans hufvud och penningarna skramlade i hans ficka. Han var vid lika godt lynne som om han hemkommit och afmönstrat från en ostindiefarare. Som ett par hvirflande trumpinnar nystade han framåt med de hjulande benen till dess han nådde den efterlängtade hamnen, nämligen mr Hills krog, der han slog sig i ro framför ett krus med whisky.

“Blott en liten droppe, en liten, liten droppe,” mumlade Tom, i det han fylde muggen till brädden och störtade dess innehåll utför strupen. “Det var ju ej mer än som kunde passa för ett några månader gammalt dibarn. Jag är en gammal sjödrucken beckbyxa jag, och därför tömmer jag hela kruset. Ponsonby den stackarn skulle ej tåla vid en ärlig grogg, förrän han somnade af som en fluga.”

När öfverste Tyndall hemkom till hotellet från sitt besök hos Ponsonby lemnade Will honom ett bref från doktor Conolly.

“Den sjuka har visserligen återkommit till medvetande, men hennes tillstånd är ytterst betänkligt och ingifver föga, om någon förhoppning om hennes vederfående,” skref läkaren. “Hon ropar oupphörligt ert namn och önskar att få se och tala vid er. Vill ni uppfylla hennes begäran så infinn er snart, ty min öfvertygelse är, att hon ej har lång tid kvar att lefva.”

“Måhända har hon något, som ytterligare tynger på hennes samvete och som hon vill meddela mig,” tänkte öfversten, “och jag får väl lof att lägga band på min motvilja och besöka henne. Bäst hade dock varit, om vi aldrig återsett hvarandra.”

Han tillsade om en vagn och for till hospitalet, der han mottogs af doktor Conolly.

“Hur befinner sig den sjuka?” sporde öfversten.

“Det lider mot slutet,” svarade läkaren. “Vill ni tala med henne medan hon ännu har sans, så äro minuterna räknade. När hjertkrampen nästa gång återkommer är hon — död.”

Med ljudlösa steg, för att ej oroa den sjuka, gick öfversten in i det rum, der Lydia hvilade. Gardinerna voro nedfälda för fönsterna, så att ett halfmörker herskade i rummet. Lydias ansigte var nästan till oigenkännelighet förändradt. Kinderna voro infallna och ögonen lågo långt tillbakadragna inåt hufvudet. Kring munnen löpte ett par djupa långa fåror, och de magra händerna höll hon samman-

knäppta på täcket. Hon hade ej märkt öfverstens närvaro.

“Han kommer ej, han föraktar mig så djupt, att fastän han vet, att jag aldrig skall störa hans frid mera, vill han likväl ej skänka mig ett förlåtelsens ord och räcka mig sin hand till försoning,” sade hon. “Jag älskade honom, och denna kärlek kom mig att fela. En ond demon fick makt öfver mig och förlodde mig att blifva brottslig. O, Carl, om du visste hvad jag lider.”

Stora svett droppar perlade ned från hennes panna och hon tryckte den ena handen hårdt mot hjertat.

Öfversten gick fram till hennes säng.

“Du kallar mig och här är jag,” sade han. “Du är mycket sjuk och vi skola därför ej slösa med onödiga ord. Det som har skett kan ej ändras, må det därför vara glömdt. Är det Guds vilja att du skall skiljas hädan, så dö i frid.”

Hennes ansigte fick i ett ögonblick ett förändradt uttryck. Det slocknade lifvet tycktes återvända, och ett skimmer af nästan öfverjordisk glädje besjälade hennes drag. Det hårda och bittra uttrycket försvann och lemnade rum för ett mildt, nästan barnafromt uttryck.

“Du kom ändå, fastän jag ej vågade hoppas derpå,” sade hon i låg, nästan hviskande ton. “Tack för din godhet. Sätt dig här bredvid min säng och låt mig få hålla din hand slutet i min. Du hörde måhända de ord jag nyss yttrade, och då har du förklaring på allt. Menniskan är ond, frestelserna mångahanda, passionerna stora och mäktiga, och jag hörde ej till de — goda.”

“Ja, du har rätt,” svarade han. “Vi äro alla felaktiga. Dömer ej så varder ni ej dömda. Förlåta är en pligt, något hat till dig hyser jag ej.”

“Du förlåter mig således?” hviskade hon.

“Ja, det har jag redan sagt dig,” svarade han. “Är det något vidare du har att säga mig?”

Hon såg på honom med en blick som var oförklarlig.

“Helsa till Oliwer och bed äfven honom förlåta och glömma. Du finner, att mitt sinne blifvit förändradt.”

Hon tillslöt ögonen och tycktes falla i en stilla slummer. Emellanåt ryckte det till i hennes lemmar. Tyndall kände, att den hand, som hvilade i hans, blef kall som is. Dödens engel hade vidrört hennes panna.

Plötsligt såg hon upp och fästade sin glasartade blick på öfverstens ansigte.

“Jag älskade dig,” hviskade hon, “och den som mycket älskat, varder också mycket förlåtet.”

Dessa voro hennes sista ord. Fingrarna på den hand hon höll i Tyndalls stelnade och rätade ut sig. En suck, ett långt andedrag och allt var slut. Lydia Tyndall hade upphört att lefva.

“Det är förbi,” mumlade öfversten med en fuktig glans i sina ögon. “Hon hade sina fel, men hon saknade ej heller sina förtjenster. Ondt och godt voro blandade om hvarandra i hennes karakter.”

Öfversten lemnade rummet och uppsökte doktor Conolly.

“Det är slut,” sade han till läkaren. “Hennes dödskamp var ej svår, hon afled lugnt och stilla.”

“Sådant inträffar vanligtvis i dylika sjukdomar,” svarade läkaren. “Hon dog af hjertförlamning.”

Redan följande dag fick hennes stoft ett hvilorum i Trinity kyrkogård. Öfverste Tyndall, doktor Conolly, Adamis och Will Watson voro de som följde henne till grafven.

“Det blef en begrafning i stället för ett bröllop,” tänkte Will Watson, när han med sin skyffel utjemnade jorden öfver grafven.

De närmaste dagarna efter Lydias frånfälle sysset satte sig öfversten med att skrifva ett långt bref till Oliwer. Det var en redogörelse för alla de öden

han genomlevvat samt det möte han haft med den unga miss Robson. Han omtalade äfven Lydias död samt de ord af ånger hon yttrat, då han såg henne för sista gången.

“Ja, upphovet till såväl dina pröfningar som äfven den bana du lyckats att med så mycken heder beträda, fins ej mera till,” skref öfversten. “Underbart har försynen styrt våra öden, och jag är uppfylld af tacksamhet för hans nåd och godhet. Sittande i mörkret och dödens skugga har jag återvunnit min syn och kan, om gud så vill, åter få skåda ditt ansigte. Att jag obeskrifligt längtar efter den stund, då jag får trycka dig i mina armar kan du lätt tänka dig. Min saknad efter dig, min ende son, har varit stor, och har känts ännu större genom förlusten af min oförgätliga maka, din moder.

“Och att få återse dig i den aktade samhällsställning, som du nu innehar, en ställning som du sjelf i så rikt mått bidragit att skapa, måste naturligtvis väcka en ökad glädje åt återseendet samt en berättigad stolthet öfver, att du så värdigt uppburit det Tyndallska namnet, hvilket inom sina led har att framvisa så många tappra och behjertade män. Att vårt sammanträffande måste bero af omständigheterna är naturligt, dock, om du kan uppgifva någon plats, der vi kunna mötas, vill jag skynda att infinna mig der, såvida din tjänst tillåter ett sådant steg.

“Miss Robson anhåller om sin helsning. Hon var en särdeles täck och älsklig ung dam, som tillvann sig mina sympatier, ej minst för det intresse och deltagande hon visade för din person. Hennes anställning hos en mr Ponsonby kom mig att tänka på huruvida denne var identisk med den Ponsonby, som var delegare i den Londonfirma, hos hvilken min svärfar innehade en betydlig fordran — 15,000 dollars — och som rymde öfver till Amerika med firmans alla kontanta tillgångar, på så sätt bedragande dess fordringsegare. Du påminner dig säkert hvad jag härom förut skrifvit, och att jag en gång tillförene

haft den gynnaren inom skotthåll men förfelade målet. Miss Robsons husbonde var verkligen den Ponsonby som var min gäldenär. Jag besökte honom för att utkräva min fordran, men blef afspisad med en hop undflykter och advokaty. Skurken nekade att betala, men dermed är saken ej slutad. Jag har tänkt att uppgöra affären med honom på gammalt krigsmåner, men han har lemnat staden, troligtvis af fruktan att åter träffa mig, och begifvit sig till plantagen Isola Bella, som ligger på cirka en svensk mils afstånd från New-Orleans i nordostlig riktning samt ej långt från mynningen af den s. k. hästfloden.

“Sedan general Ulysses Grant slagit rebellerna i flera träffningar och en af hans armékårer inträngt i Louisiana börja tidningarna här på platsen att mindre starkt blåsa i krigstrumpeten och allt tyder på, att detta långvariga och blodiga krig nalkas sitt slut. I går läste jag om, att negrerna på plantagerna resa sig i massa samt samla sig under anförande af en ung, intelligent mulatt, Antonio Herrera, som stält sig i spetsen för rörelsen. General Grant har gifvit honom en majorsplats i nordstatsarméen sedan han vid flera tillfällen i spetsen för sin svarta ströfkår gjort våra vapen betydande tjenester. Han flyger omkring som en stormvind och visar sig der hvarest man minst väntar honom. Man fruktar dagligen, att han skall visa sig i någon af trakterna kring New-Orleans.

“På hvad sätt detta bref skall komma i dina händer är ännu för mig en svårlöst gåta. Staden och hamnen äro strängt bevakade, och ingen slipper hvarken in eller ut. Man fruktar både för förräderi och en öfverrumpling. Dock finner jag väl på någon utväg. Min gamle kalfaktor och mångårige tjänare Will Watson vore ej så oäfvnen att använda som budbärare. Han är slug och pålitlig samt den ende jag här skulle kunna hafva förtroende till. Jag skall rådgöra med honom.”

Brevet slutade med de varmaste uttryck af ömhet och tillgifvenhet, hvilka tydligen lade i dagen den kärlek öfversten hyste för sin son och huru innerligt han längtade att få sammanträffa med honom.

Öfversten begaf sig ned till hamnen för att om möjligt erhålla några underrättelser om "Sphinx". Samma ödsliga tomhet rådde der, som när vi första gången besökte platsen. Några båtar som gingo från och till fartygen var det enda egentliga lif som visade sig. På bomullsbälarna som underlag hvilade sig ett halft dussin lata negrer, och ej långt från dem stod vår gamle bekante Tom Grogg och filosoferade med händerna instuckna i byxfickorna. Af hans blodstrimliga ögon och rödskimrande näsa kunde man tydligen sluta till, att han redan seglat öfver styr större delen af de penningar han erhållit af Ponsonby. Hatten hängde betydligt framstupa på näsan och "Jack" var synbarligen stadd vid mindre sunda vätskor.

Öfversten stannade framför Tom och helsade på honom.

"Hvad nytt från floden och hamnen?" sporde öfversten.

"Ingenting," svarade Tom. "Ingenting alls, sir, vindstilla i alla affärer, ej så mycket att göra så man kan förtjena en grogg eller en ärlig buss tobak."

"Ja, ni har rätt, det är verkligen dåliga tider. Vore kriget slut och blokaden upphörd, så blefve det väl bättre. Har ni sett till något fiendtligt krigsfartyg. Man har sagt mig, att ett sådant skulle ligga här utanför?"

"Då har man talat sanning, men sedan omkring åtta dagar tillbaka har den ej varit synlig," svarade Tom. "Den plägade nog annars slå sina lofvar utanför hamnen. Men när man som innerligast önskar att hin skall vara på sin post, då är han försvunnen."

"Så-å, hvad menar ni med det, är ni då en vän till fienden, eller huru?" frågade öfversten.

Grogg gapskrattade.

“Vän, sade ni, sir, jo fan ock. Jag önskar 'Sphinx' och hela dess anhang ombord, dit allt sattyg växer. Nej, sir, Tom Grogg är ej så enfaldig, fastän han ibland pratar fortare än han tänker.“

“Nå, då äro vi öfverens i våra åsigtter,“ svarade öfversten. “Kunde jag väl få ett bud ut till den der gynnaren skulle vi nog bli honom qvitt för en lång tid, så att våra blokadbrytare kunde löpa ut och försöka sin lycka. Ja, jag ville till och med våga 100 dollars till den som förde min neger Will Watson dit ombord. Men det är väl omöjligt.“

Tom sköt hatten uppåt pannan och betraktade talaren. Han märkte lätt, att han hade en gentleman framför sig och att här möjligtvis erbjöd sig ett tillfälle att ytterligare förtjena penningar. På samma gång han stoppade Ponsonbys 1,000 dollars i fickan kunde han nog få rum med ytterligare ett hundra. Summan uppgick ändock ej på långt när till det kapital, som han kunnat förvärfva sig om Tyndall fallit i hans händer.

“Så omöjligt är det väl ej att skaffa en budbärare dit ombord, i den händelse fienden åter skulle visa sig utanför hamnen,“ svarade “Jack“ fundersamt. “Möjligtvis skulle jag kunna åtaga mig den saken, ty äfven jag torde få ett ärende dit ut. Jag har en god vän der ombord, som jag gerna ville träffa. Er neger kan möta mig här i morgon, så få vi båda öfverlägga om saken.“

“Må ske då, och han skall genast öfverlemna till er de penningar jag utlofvat, så fort ni satt honom ombord,“ svarade öfversten. “Men ert namn måste jag naturligtvis hafva reda på. Hvad heter ni?“

“Tom Grogg och, som ni finner, till er tjänst, sir,“ svarade “Jack“. “Så fort den der kanonbåten åter visar sig vill jag gifva mig i väg. Huru var det ni sade, att er neger hette?“

“Will Watson, en bra karl, fastän han ej duger att sköta om ett styre eller en åra. Saken är då

uppgjord oss emellan och i morgon vid den här tiden skall han uppsöka er här nere vid hamnen.“

“Han är välkommen,“ svarade Tom. “Men stopp, sir! om jag ej ser rasande så synes rök uppstiga derute på floden, rätt till venster ut från hamnen. Jo, det slår ej fel. Det är bestämdt Sphinx som kommer åter.“

Öfversten såg åt anvisadt håll. En svart rökpelare syntes höja sig upp i den klara luften. Tyndalls syn var dock för svag att kunna urskilja någonting vidare, men Toms skarpa och öfvade blick upptäckte snart ångarns skrof och tvenne torn, som höjde sig upp öfver däckets.

“Det är Sphinx och jag vill våga lifvet på, att jag ej misstager mig,“ utropade Grogg i det han skuggade ögonen med handen för att skydda dem mot solstrålarna. “Nu är den midt för hamnöppningen. Jag tror, att den krabaten saluterar sin ankomst med skarpa skott.“

I samma minut syntes en blåaktig rök hvirfla ut från ett af tornen och strax derpå hördes ett doft dunder som af en öfverdragande åska. Det närmaste batteriet vid hamnmynningen öppnade mot fridstöraren en häftig eld, som dock snart upphörde, emedan kanonbåten drog sig utom skotthåll.

Öfversten lyssnade med återhållen andedrägt. Kanonernas dunder var en musik, som han ej på länge hört och denna musik tycktes fäna hans öron.

“Min son är mig så nära, och likväl kan jag ej få träffa honom. O, om jag i detta ögonblick egde fågelns vingar skulle jag snart vara hos honom!“

Kanonskotten hade väckt uppmärksamhet och en mängd nyfiket folk började att infinna sig nere vid hamnen.

“Det är klokast att er budbärare genast infinner sig här, ty ju förr vi komma ditut desto bättre,“ yttrade Grogg. “Medan han reder sig i ordning skall jag anskaffa en båt och sedan invänta honom här på detta

ställe. Men glöm ej, att han skall hafva med penningarna.“

“Ingenting skall mänkera,“ svarade öfversten, “låt se att ni blott handlar klokt och försigtigt.“

När Tyndall kom hem till hotellet kallade han genast Will in till sig samt delgaf honom det uppdrag han ville anförtro åt honom. Han beskref sjömannens utseende, omtalade hans namn, samt utpekade stället vid hamnen, der han borde träffa honom. Öfversten dolde ej de faror, hvilka Will möjligtvis kunde blifva utsatt för, samt uppmanade honom att iakttaga den största försigtighet och ej hysa något förtroende för “Jack“, hvars utseende ej behagade öfversten, samt ej lemna honom några penningar, förrän de befunno sig ombord och Grogg fullgjort sitt åliggande. Han lade honom uttryckligen på hjertat att endast lemna brevet i händerna på Sphinx' befälhafvare, samt att i händelse af mötande hinder förstå detsamma.

“Din klokhet och tillgifvenhet har jag så många gånger pröfvat, att jag fullkomligt förlitar mig på dig,“ tillade öfversten. “Af min son blir du mottagen som en vän och du skall meddela honom mycket, af hvad vi upplefvat tillsamman. Se här är brevet och penningarna. Gud vare med dig och måtte du återkomma med goda underrättelser.“

“Ert förtroende, sir, gör mig på en gång både stolt och glad, och det skall ej svikas,“ svarade Will. “Att få se och sammanträffa med er son, om hvilken ni så ofta talade med mig skall blifva en fröjdestund för mig. Farväl, sir, vi träffas snart åter.“

Will var just på väg att aflägsna sig, när dörren till rummet öppnades och en officer åtföljd af tvänne soldater visade sig.

“Hvem är öfverste Tyndall?“ frågade officeren.

“Det är jag,“ svarade den öfverraskade öfversten, “hvad är ert ärende, min herre?“

Officeren bugade sig.

“Jag medför en order från öfverste Hickman, befälhafvare för trupperna i New-Orleans samt kommandant härstädes att arresteras er,” svarade officeren. “Det är ett obehagligt uppdrag, sir, men jag måste lyda.”

“Och af hvad orsak begår man en dylik våldshandling mot en främling, som uppehåller sig här i helt och hållet privata angelägenheter?” frågade öfversten. “Jag har helt nyligen undergått en svår ögonoperation, som blifvit utförd af doktor Conolly och ämnar inom kort lemna staden. Min arrestering är således helt och hållet opåkallad.”

“Ni har af någon person blifvit angifven som spion och som stående i hemlig förbindelse med fienden,” svarade officeren. “Äfven har för att bestyrka detta uppgifvits, att er son är befälhafvare på det fiendtliga krigsfartyg, som blokerar vår hamn. Alltnog, miss-tankarna hafva vunnit en viss trovärdighet, som en blifvande ransakning närmare får undersöka. Var god och följ mig, sir, en vagn väntar oss här utanför hotellet.”

“Det är den skurken Ponsonby, han och ingen annan, som är roten och upphovet till allt detta,” utropade öfversten i vredesmod. “Det var ett fiffigt schackdrag af honom för att blifva mig qvitt för en tid. Jag skall genast vara färdig att följa er, herr officer. Kom Will, och hjälp mig med min toalett.”

Öfversten och Will gingo båda in i närgående rum.

“Du hör hvad det är fråga om,” hviskade öfversten till Will. “För all del ställ om det der brevet och säg min son, att Ponsonby är den som utverkat min arrestering. *Ponsonby*, kom väl ihåg det namnet.”

“Skall ske, sir, ingenting skall blifva förgätet.”

Några minuter derefter var öfversten uppe i vagnen. Officeren satte sig vid hans sida och soldaterna eskorterade den till häst. Den tog vägen till fängelset som var beläget helt nära intill truppernas kaserner.

Medan detta tilldrog sig hade Grogg varit ombord på Iris och derifrån afhemtat den båt han skulle begagna. Sedan han förlagt den vid kajen begaf han sig till Ponsonbys kontor för att hemta Lenopus mäterstycke, samt erhålla den utpasseringssedel som Ponsonby erhållit af kommandanten, att Grogg med båten egde rättighet att lemna hamnen. Det var vid detta tillfälle som Ponsonby angifvit öfversten såsom spion och utverkat hans häktande.

Ponsonby var fortfarande ute på plantagen men mr Boxer hans kassör och förtrogne och som var invigd i principalens planer emottog Grogg samt lernade till honom passersedlen.

“Jaså, skall det nu bära åstad, min kära Tom,” yttrade mr Boxer grinande. “Lycka till och jag är rätt glad öfver att slippa den der helveteslådan från kontoret. Mr Ponsonby låter helsa er att så fort ni kommer tillbaka från förrättadt ärende penningarne vänta på er.”

“Det låter godt,” svarade Tom i det han tog lådan under armen. “I morgon vid den här tiden kan ni gå ner till hamnen så skall ni få fröjda er åt en lustig syn.”

“Jag skall ej glömma att infinna mig,” svarade mr Boxer. “Att få se hin hänga är alltid glädjande.”

De skrattade båda af hjertans lust och Tom lernade kontoret och begaf sig med sin börda ned till hamnen, hvarest han träffade Will som der väntade på honom.

TJUGOFÖRSTA KAPITLET.

Den som gräfvor en grop åt andra faller
oftast sjelf deruti. Helvetesmaskinen.

Ett jubelskri från fyra millioner
menniskor. Berättelsen slutar
med en finare middag.

Tyndall hade med sitt fartyg varit vid Hampton Roads för att kola och komplettera dess förråd, och detta var orsaken till att Sphinx för någon tid ej visat sig utanför New-Orleans. Af amiral Porter hade den unge officeren blifvit mottagen med synnerlig välvilja och amiralen fann ett stort nöje i att afhöra Oliwers berättelse om besöket i New-Orleans. Det var ett äfventyr, som fullkomligt öfverensstämde med den hurtige amiralens skaplygne.

Sin gamle gynnare och för detta chef, commodore Cushing fick Oliwer ej träffa, huru gerna han än önskade det. Commodoren hade nemligen med ångfregatten Hesper och tvänne korvetter blifvit beordrad att kryssa i atlanten för att göra ett slut på kaperiet, som ännu florerade der. Oliwer erhöll befallning att fortsätta sin bevakningstjenst på Mississippi, samt derunder hafva ett vaksamt öga på New-Orleans hamn. Det var en särdeles behaglig och vacker dag då Sphinx för half maskin sakta rörde sig fram och tillbaka utanför hamnen. Den storartade Mississippi — vattens moder —, låg slumrande i solens lågor, under det att de båda strändernas höga ståtliga träd speglade sitt rika löfverk i vattnets lugna yta. Den annars så ytterst lifliga floden var nu tom och öde. Sjöfarten hade helt och hållet upphört sedan nordstaternas kanonbåtar börjat uppträda der, och blott sällan visade sig

en båt med några fiskande negrer. Sedan Herrera i spetsen för sin svarta ströfkår, hvilken brann af begär att få hämnas på sina hvita bödlar, börjat att husera i trakten syntes om nätterna starka eldsken inåt landet. De härledde sig från boningshusen, bomullsmagasinen, risqvarnarna och tobaksförråden på plantagerna, hvilka negrerna stuckit i brand, sedan de på ett grymt sätt mördat den hvite egaren och hans familj. Herrera var ett sannskyldigt gissel i Guds hand för att utkräfva straffet för alla de lidanden, som dessa olyckliga slafvar under århundraden måst underkasta sig, hvars verop stigit från jorden upp till himlen.

Under suntältet som var sträckt öfver akterdäcket ombord på Sphinx sutto Oliwer och hans kamrater och språkade, under det de njöto af den doftande cigarren och smuttade på det delikata kaffe, som stewarten serverat dem efter middagen.

“Få vi snart ej något lifvande arbete för händer, som sätter blodet i ett raskare omlopp, så surna vi här ombord,” yttrade Tyndall. “Förgäfvos har jag i flera dagar bråkat min hjerna med att utfundera någon plan till verksamhet. Hjelp mig, mina herrar, att hitta på någonting riktigt rosenrasande, så att Sphinx med dess tappra gossar ej råkar i glömska.”

“Ja, du har rätt, men hvad skall man väl kunna hitta på för smått och godt,” svarade hans vän löjtnant Cawendish. “Floden är rensad från kapare och blokadbrytarna våga sig ej mera ut. Sedan Herrera tagit hand om plantagerna och den kära bomulln äro några landstigningar till föga nytta. Hvad skall man göra?”

“Ja derom är just fråga,” yttrade Tyndall. “Men vi hitta väl på något. Varskodde ej utkiken någonting för ifrån?”

“En båt stäfvar mot fartyget,” rapporterade vakthafvande officeren.

“Förmodligen några öfverlöpare,” yttrade Tyndall. “De äro välkomna, såvida de duga till någonting. Vi

behöfva några eldare i maskinen. Febern har gjort en stor lucka bland vår besättning.“

Det var båten, i hvilken Tom Grogg och Will Watson befunno sig, som stäfvade hän mot Sphinx.

Grogg och Will hade blifvit helt goda vänner, tackadt vare den sistnämndes frikostighet att bjuda Tom före afresan in på mr Hills krog, och äfven emedan Will medtagit ett krus whisky, som Grogg fick helt och hållet behålla för egen räkning och som denne allt emellanåt flitigt anlidade när han hvilade på årorna. Will lade märke till, att hans reskamrat var en ifrig rebell, och att han var uppfylld af ett brinnande hat till unionisterna, öfver hvilka han nedkallade alla onda andar.

Tom hvilade åter på årorna för att taga sig en styrketår ur det vid hans fötter stående kruset.

“Men de skola få sitt straff, dessa fördömda slafgynnare,“ yttrade Grogg, i det han med handen strök whiskydropparna från det yfviga skägget. De hafva stoppat all handel och vandel och ruinerat oss, arma sjögastar. Men vänta, mina gossar, ännu är leken ej slutad.“

Will instämde i och gillade allt hvad Tom sade.

“Men säg mig,“ sade han, “hvad var det för en låda du hade med dig, som du satte ned i din sjökista, som står här i båten. Du finner, att jag är nyfiken som alla niggrar äro.“

Grogg storskrattade.

“Du svarta babian, hvad angår det dig,“ svarade han. “Men lika godt; du skulle qväfvas af nyfikenhet om du ej fick veta det, och därför vill jag säga dig att det var en — *speldosa*.“

“En speldosa!“ utropade Will helt förvånad.

“Ja, just en sådan, din gynnare, och ingenting annat. Som jag måhända tar hyra på den der kanonbåten, så kan det alltid vara roligt att på de långa nattvakterna få höra litet musik. Det lifvar humöret och jagar sömnen från ögonen.“

Will började att blifva alltmera uppmärksam. Han hade tjent som soldat, och som öfverste Tyn-dalls tjenare fått lära sig att tänka och reflektera. Under Groggs prat låg bestämdt någon "hund be-grafven".

"Hvad säger du, bäste vän," yttrade Will. "Skall du, som är en sådan hatare af unionisterna, vilja tjena ombord på deras fartyg och bestå dem med musik till på köpet?"

Åter hvilade Tom på årorna och "kysste" kruset. "Hvilken välsignad dryck," sade han. "Om hela Mississippi vore en enda whiskybål, hvad det då vore skönt att lefva. Tjena fienden, sa' du, ha, ha, ha! Musik ska' han få men tonerna skola bli' derefter."

Tom Grogg var till hälften berusad. Då och då fångade han en "krabba" eller slog en "smörgås" med årorna.

Will hade sina kloka ögon fästade på fyllbultens ansigte. Tom hade nu fått "det behöfliga whisky-modet" i hufvudet och hans gemena ansigte uttryckte hat och vrede. Will påminde sig de lärdomar öfversten inplantat i honom när han antog honom i sin tjenst. Bland annat hade han lärt honom att alltid misstro fienden, som han betecknande sade: "vara listig som en orm och grym som en tiger". Tom Grogg var en fiende och Will misstrodde honom.

"Det är bestämdt en gemen och dålig karl, och som har något ondt i sinnet," tänkte han. "Hvarifrån hade han väl fått den passersedel, han uppvisade för befälhafvaren i vaktornet vid hamnmynnin-gen? Hvarför vill han taga tjenst ombord på 'Sphinx' och bestå dem med musik? Hm! det står ej rätt till, och jag anar oråd. Emellertid skall jag ej släppa honom ur sigte. Det skall snart visa sig, om mina misstankar äro grundade eller ej."

Man var nu helt nära "Sphinx". Tom reste sig upp, satte händerna för munnen och ropade:

"Ohoj, ohoj!"

“Sphinx” maskin stoppades, och en stund derefter lade båten till vid dess sida. Sedan den öfliga undersökningen egt rum erhöilo de båda männen tillåtelse att komma ombord, hvarest begge uppgåfv sig vilja tala vid chefen. Officeren rapporterade härom till Tyndall.

“Låt dem komma hit akterut, så får jag höra hvad de hafva att säga,” svarade Oliwer.

Will och Grogg stodo båda inför chefen. Tom igenkände genast sin kamrat från Tyndalls besök i New-Orleans. “Jack” strök hatten af hufvudet och skrapade med foten.

“Känner ni ej igen mig, sir?” sporde han. “När vi sist träffades var ni ute på paschas och drog mig ordentligt vid näsan. Annars är jag Tom Grogg, och jag måste tillstå att vi hade treffigt tillsammans.”

Will lyssnade uppmärksamt under det han med deltagande blickar betraktade Oliwers ansigte, hvilket hade en så afgjord likhet med faderns. Den unge officeren och Grogg voro således förut bekanta med hvarandra. Tom sade sig hafva blifvit lurad. På hvad? Wills misstankar togo ny fart.

“Aha, nu mins jag dig, min käre Grogg,” svarade Oliwer leende. “Jaså, är det du som kommit hit på ett kontrabesök. Det var vänligt af dig. Ja, du har rätt att du blef lurad. Hade du anat hvem jag var hade du blifvit i en hast rika karlen. Den der Ponsonby hade ju utfäst en belöning af 5,000 dollars till den som knaxade af mitt hufvud eller på annat sätt gaf mig respass till andra verlden. Stackars Tom, jag verkligen beklagar din otur.”

Tyndall och hans kamrater skrattade. Groggs ansigte deremot skiftade i både rödt och hvitt.

“Ni skrattar, ni, gentlemen, men inte blir jag ond för det,” sade han med ett fult grin. “Den som ej ser upp med ögonen får plikta med pungen, och det är *all right*. Dessutom inte ville jag göra en så frikostig kamrat någon skada. I min hand hade de der penningarna smält bort som smör i solen. Jag

är hitkommen i det ärendet att få tienst här ombord. I New-Orleans svälter en sjöman ihjäl af brist på arbete. Vill ni antaga mig, sir, så tackar jag.“

“En billig begäran, som jag gerna bifaller,” svarade Tyndall. “Du ser mig ut att vara en duktig sjöbuss och en sådan är ej att förakta. Du får således tienst här ombord, det är afgjort.”

“Tack, sir,” svarade förrädaren leende. “Visste väl jag, att ni ej hade något horn i sidan till Tom Grogg. Min sjökista är i båten, om den får tagas ombord. Sjelf stannar jag ej kvar för godt, ty jag måste ett slag i land för att hemta litet tvättadt linne. I morgon kommer jag åter.”

“Du är välkommen,” svarade Oliwer. “Men innan du återvänder vill jag tala vid dig. Jag vill, att du medtager ett bref åt mig. Dröj således till fram mot aftonen och skaffa här ombord.”

“Skall ske, sir, får min kista tagas ombord?”

“Naturligtvis,” svarade Tyndall, som derefter gaf tillsägelse åt vaktbefälhafvaren att draga försorg derom. Grogg begaf sig för öfver för att närvara när kistan togs ombord och nedfirades på trossbotten.

“Det lider intet tvifvel om att ej Grogg rufvar på någon ohygglig hämdplan,” tänkte Will, “och jag skall varna den unge chefen härför. Inte har Grogg begifvit sig hitut blott för att sätta mig ombord. Nej det är klart, att Ponsonby har sin hand med i det här spelet, jag har ju nyss sett prof på hans skurkaktighet mot öfversten. Allt ligger klart för mig.”

Tyndall vände sig till negern.

“Nu är turen kommen till dig, min gosse,” sade han. “Hvad är din önskan?”

“Att ögonblickligen få ett enskildt samtal med er, sir,” svarade Will, bugande sig. “Jag har ytterst vigtiga meddelanden att göra er, hvilka ej tåla vid ringaste uppskof.”

“Så-å, låter det så,” svarade Oliwer. “Men du lemnar mig väl tid att dricka mitt kaffe till slut, eller huru?”

“Nej, icke ens det, sir,” svarade Will, “ty det jag har att säga er är så viktigt, att ni ej ens kan ana det.”

“Det låter nära nog som en befallning,” svarade Oliwer i skämsam ton. “Nåväl, min gosse, följ mig ned i kajutan, så får jag höra hvad du har på hjertat.”

När Tyndall befann sig allena med negern fattade Will hans hand och förde den till sina läppar. Oliwer drog den häftigt undan.

“Hvad betyder en sådan dårskap,” yttrade han. “Jag tycker icke om sådant.”

“O, ni är min käre husbondes son, om hvilken han så ofta talat,” svarade den trogne Will. “Ni är öfverste Tyndalls son, och jag bringar er helsningar från honom.”

“Hvad, är det möjligt!” utropade Oliwer med darrande röst. “Helsningar från min far, det låter nästan otroligt.”

“Men är dock rena sanningen,” svarade Will i det han framtog och lemnade Oliwer öfverstens bref. “Läs sjelf och döm sedan.”

Oliwer tog brefvet och betraktade utanskriften.

“Ja, det är hans stil,” utropade han med nästan vild glädje. “Sitt ner, medan jag tar del af innehållet. Från min far! hvilken öfverraskande fröjd och glädje.”

Oliwer läste den långa skrifvelsen flera gånger efter hvartannat under det hans ansigte uttryckte vexlande sinnesrörelser. När han slutat, satt han länge med brefvet i sin hand, försjunken i djupa tankar. Will vågade ej med ett ord störa honom, så gerna han än önskade meddela sig med honom.

Slutligen vaknade Oliwer upp från sina drömerier och steg upp samt räckte Will handen.

“Haf tack, du, min fars trogne tjenare,” sade han. “Du har varit en glädjens budbärare för mig. Nu måste du sjelf besvara en hel del frågor, som jag har att göra dig.”

“Tala, sir, och jag skall efter bästa förmåga redogöra för hvad jag vet och känner,” svarade Will.

De talade länge med hvarandra, och deras samtal rörde sig naturligtvis om öfversten och Lydia.

“Således är hon — *död* och min fiende finnes ej mera till,” tänkte Oliwer för sig sjelf. “Hon var en elak och intrigant qvinna, som dock till slut såg sina klokt anlagda planer misslyckas. Jag vill söka till att så fort som möjligt glömma henne. Grafven lemnar ej sitt byte tillbaka, och må hon hvila der i ro. I mitt lynne ligger ingen sentimental pjåskighet, därför var det bäst att hon fick sluta, ty i motsatt fall hade jag straffat henne efter samma måttstock, som hon dömde mig att lida.”

“Och öfversten, min far, hvad skall jag väl företaga för att kunna befria honom ur fängelset?” ytttrade Tyndall till Will. “Ägde jag en tillräcklig styrka skulle jag storma staden och med våld rycka honom ur våra fienders händer. Ponsonby är en gemen skurk, som angifvit honom af hämd och fruktan. Om den karlen fölle i mina händer skulle jag hänga honom.”

“Och dertill hade ni mer än ett skäl,” svarade Will, som nu kom i tillfälle att få rycka fram med hvad han hade på hjertat rörande Tom Grogg. “Äfven efter er fikar han, sir, ty Tom Grogg har ej kommit hit blott för att vilja tjena här ombord.”

“Hvad tusan har han då för uträkning, det lyster mig att veta,” svarade Tyndall. “Känner du till något, som uppväckt dina misstankar, min gode Will, så säg mig det.”

“Min tro och bestämda öfvertygelse är, att han traktar både efter ert lif och allas lif här ombord, och att han helt simpelt umgås med planen att förstöra hela fartyget,” svarade Will, som derefter redogjorde för det samtal som han haft med Tom under deras färd på floden samt de misstankar som derunder uppstått hos honom, att ej allt var som det borde vara.

“Och nu kan ni sjelf, sir, döma om jag dragit riktiga slutsatser eller ej,” fortsatte Will. “Att Ponsonby ej är okunnig om hans besök här ombord, det är min bestämda öfvertygelse, ty på egen hand handlar han ej. Hvad han menade med speldosan och musiken han ämnade traktera med, det kan jag ej utfundera. Att han hatar er djupt och anser sig hafva blifvit förorättad af er, det är säkert. Mitt råd är, att ni på ögonblicket låter arrestera karlen samt undersöker hans kista.”

“Nog har dina ord en stor betydelse och sakna ej skäl för sig,” svarade Tyndall. “Med Tom Grogg behöfver man icke hysa några konsiderationer, och han skall genast blifva fängslad. Visar undersökningen, att han är oskyldig, så är ingen skada skedd. Hans finkänslighet är nog ej så ömtålig.”

Tyndall lät kalla sin förste löjtnant till sig, samt gaf befallning om, att Grogg af vissa orsaker genast skulle fängslas och strängt bevakas. Derefter borde hans medförda kista noggrant undersökas och Tyndall erhålla rapport om resultatet.

Tyndall qvarstannade med Will i kajutan, hvar-est de fortsatte sitt samtal.

Under tiden satt Grogg på sin kista nere på trossbotten. Han talade vidt och bredt om sina många sjöresor samt de äfventyr och faror han upplefvat. Tackadt vare whiskymodet gjorde han sig sjelf till en riktig storkaxe. Man hörde på honom och skratade. När folket plötsligt kallades på däck och trossbotten blef öde passade han på tillfället, öppnade sin kista och drog upp urverket till den ohyggliga maskinen, som nu började att arbeta. Med ett sjelfförnöjdt grin lade han sig ofvanpå kistans lock för att taga sig en välbehöfelig tupplur efter den mödosamma rodden och de tätt på hvarandra följande whiskyklunkarna.

“Jag har god tid på mig,” resonerade Tom. “Klockan är blott fyra på eftermiddagen, och ej förr än i morgon vid den här tiden smäller det. Vi hafva

fallmåne och således har jag god sigt att ta mig fram på floden. *Han* och hans kamrater skrattade åt den dumme Tom Grogg, som blef så grundligt lurad. Men skrattar bäst som skrattar sist.“

Tröstande sig med detta gamla ordspråk sträckte "Jack" ut sig på kistlocket sköt benen upp i "rediga bugter" tog högra armen till hufvudkudde, öppnade munnen till några väldiga gäspningar och insomnade.

I ungefär två och en half timme befann sig skurken i sömngudens armar, men derefter började hans hvila blifva mindre angenäm. Han drömde sig vara törstig och gick ner i båten för att få fatt i whiskykruset, som han qvarlemnadt och som han visste ej vara till fullo tömdt. Han förde det till sina brännande läppar men, o ve, utsupet sa' Wadman. Det var en sorglig dröm. Derefter tyckte han, att man drog honom i benen och att han erfor en oangenäm känsla kring fotknölnarna. Derpå hörde han någon skrika i sitt öra: "de filistéer äro öfver dig, Simson!" Det der ropet väckte den stackars Tom. Det drog länge ut innan han förmådde "giga och gårdä" upp ögonens rullgardiner, men slutligen lyckades det, och med en ryslig ed samt utropet: "hvad i d—ns namn vill det här säga?" reste han sig upp och fann till sin bestörtning, att han var belagd med fot- och handbojor samt att officerare och manskap omgäfvat honom.

"Det har att betyda, min gosse, att du tills vidare är misstänkt för att ha något hokus-pokus för dig som vi önska lära känna," svarade förste löjtnanten. "Se ej så förgrymmad ut, ty din heder lider ingen skada deraf. Är du oskyldig får du en lysande upprättelse, är du deremot brottslig blir du ovilkorligen *hängd*. Tag nu beskedligt fram nyckeln till din kista, så ska vi se hvad godt kära mor skickat med dig."

Tom blef i en hast helt nykter.

"Den fördömde niggern," mumlade han. "Han har pratat bredvid munnen och jag har förrådt mig sjelf, tackadt vare whiskykruset. Det är ute med mig."

“Nå, hvar finnes nyckeln?” sporde mr Cawendish.
 “I min högra byxficka,” vrålade Tom.
 “Tag fram den, en af er karlar,” befalde löjtnanten. “Se der ha vi den. Öppna nu helt vackert kistan, men akta er, att ej någon med horn och svans hoppar ur den.”

En af matroserna öppnade helt varsamt locket. Tyndall, åtföljd af Will, infann sig. Ett par hufvuden lutade sig fram öfver kistan.

“Nå, hvad ser ni,” sporde Tyndall.
 “Kistan är öde och tom,” svarade man, “men på botten står en lång låda, från hvilken man hör lik-som ljudet af ett pickande urverk.”

“Det är speldosan han omtalat,” utropade Will.
 “Måhända har han ej skämtat.”

“O, du ärkeförrädare,” mumlade Grogg. “Hade jag dig i detta ögonblick i båten ute på floden skulle du nog få höra musiken spela om jag rätt skulle följa dig åt på resan upp i luften.”

Man hade på Tyndalls befallning med största försigtighet burit lådan upp på däckets äfven fängnen fördes.

“Det är en så kallad helvetesmaskin försedd med urverk,” yttrade Tyndall. “Jag har litet reda på dessa mästestycken af infernalisk uppfinning. Öppna lådan helt varsamt.”

“Se här hafva vi hela apparaten,” sade chefen i det han böjde sig ned och stannade verket medelst en hake som var fästad på ena sidan. “Nu är den mest hotande faran förbi. Låt artillerikonstapeln ytterst varsamt uttaga laddningsdosan och kasta den i sjön. Speleverket och lådan kan vi behålla som ett minne af vår nästan underbara räddning.”

När laddningen kastades öfverbord hurrade besättningen. Tyndall vände sig till Will Watson.

“Hade ni ej varit så klok och förständig samt haft edra misstankar rörande bofvens afsigter, hade utan tvifvel nidingsdådet lyckats,” sade han. “Jag tackar er i eget, i befålets och hela besättningens

namn. Hos flottans chef skall jag anmäla ert hedrande och vackra uppförande.“

Tyndall och officerarna skakade hand med Will och besättningen gaf honom tre hurrarop. Wills ansigte strålade af glädje, denna utmärkelse för en simpel neger var högst ovanlig, och han kände sig djupt tacksam och rörd deröfver.

Förhöret med Grogg tog genast sin början. Med ett trotsigt lugn erkände han fritt och öppet, att han haft för afsigt att spränga fartyget i luften och detta för att tillfredsställa sin hämd mot dess befälhafvare, af hvilken han ansåg sig skymfad och förfördelad.

“Men ni har ej ensam kunnat utföra och uppgöra en sådan plan, ni har haft medhjelpare, icke sant?” tillfrågades Grogg. “Bekänn öppet huru härmed förhåller sig, ty att dölja sanningen förvärrar blott er sak.“

“*Ponsonby* var den som uppgjorde planen och anskaffade maskinen,” svarade Grogg. “Åt helvete med honom, ty det var han, som frestade mig och drog mig in i olyckan. Han hatade er, sir, långt mera än jag.“

Ransakningen var slutad och Tom Grogg dömdes att, såsom fullt öfverbevisad om sin brottslighet, hvilken han fritt och otvunget erkänt, mista lifvet genom hängning. Domen skulle följande dag gå i fullbordan och Grogg sattes under sträng bevakning.

Tyndall sysselsatte sig med att oupphörligt tänka på fadern och att utfundera något medel att kunna befria öfversten ur fängelset. Men allt hvad han i den vägen uppgjorde måste han förkasta som outförbart. Han tänkte äfven på Mary och fägnade sig öfver, att hon varit den rätta orsaken till, att Lydias brottslighet blef bekant för öfversten, och att hon derigenom blef förhindrad att blifva hans maka, en händelse, som om den kommit att ega rum, skulle uppfyllt Oliwer med den bittraste sorg och smärta.

“Miss Robson är verkligen en ytterst täck och behaglig ung dam och med ett godt hjerta och för-

träfflig karakter," resonerade Oliwer för sig sjelf. "Skulle jag välja en maka åt mig och en passande sonhustru åt min far, så skulle mitt val ovilkorligen falla på henne. Men att nu tänka på en dylik affär vore ju en ren dårskap för mig. Visserligen har jag samlat några tusen dollars i prispennningar och har min lilla lön, men icke förslår detta att underhålla ett hushåll. Dessutom är jag alltför ung och vid de år då man önskar att fri från alla band få tumla om på hafvet och vara i verksamhet. Icke vet jag heller, om Mary skulle vilja hafva mig till man, hon är alltför oskuldskraftig och blyg att med ord eller blick gifva sina känslor tillkänna. Vänlig och deltagande har hon alltid visat sig emot mig, men detta är intet bevis på någon ömmare känsla. Vänskap är en sak, kärlek en annan."

Men hvad han sjelf kände och erfor det kunde han ej nöjaktigt förklara. Det vissa är, att Oliwer alltsedan sitt senaste sammanträffande med Mary i trädgården hos Ponsonby ofta sysselsatte sig med henne i sina tankar, och att han med fantasiens hjälp trollade fram hennes täcka bild inför sina ögon. Den blomma han vid detta tillfälle tagit såsom ett minne, hade han troget förvarat och ofta betraktade han dess vissnade blad med ett vemodigt uttryck i sitt ansigte. Var detta ett bevis på att kärlekens gryende morgonrodnad började att sprida sitt ljus i hans hjerta, och att han som Lafontaine så sentimentalt och rörande uttrycker sig: "hade börjat att beträda kärlekera rosenbrygga som leder till sällhetens paradisk."

Följande dag klockan 10 f. m. blåstes alle man på däck och "Sphinx" styrde midt för inloppet till hamnen dock utom skotthåll för batterierna. Från det höga vaktornet kunde man med kikare väl urskilja hvad som tilldrog sig ombord, och detta var äfven hvad Tyndall önskade. För att väcka rebelernas uppmärksamhet lät han aflossa ett par skarpa skott. Mr Boxer hade underrättat Ponsonby om Groggs afresa, samt att det väntade dramat i dag skulle

inträffa. Ponsonby hade också skyndat in till staden samt delgifvit kommandanten öfverste Hickman under rättelse om att den stora katastrofen nu skulle inträffa och att, om han ville bevitna densamma, så vore tiden inne. Af denna orsak hade kommandanten, Ponsonby och mr Boxer, begifvit sig ut till vaktornet, på hvars plattform de togo plats samt observerade med kikaren för ögat Sphinx och dess rörelser.

Ombord på kanonbåten var emellertid allt i ordning till afrättningen. Från det förligaste tornet nedhängde det rep, med hvilket Grogg skulle hängas. Fyra man stodo redo att hissa upp uslingen, som redan hade snaran lagd om halsen. Befäl och besättning voro klädda i parad och domen hade i vederbörlig ordning blifvit uppläst.

Tyndall tillsporde Grogg, om det var något han önskade. Ett leende drog öfver den dömdes ansigte. "Att jag ej med torr strupe och sugande mage må resa in i evigheten," svarade han. "Vill ni gifva mig en styf grogg så går det litet lättare för sig att blifva hissad upp till väders. Träffar ni Ponsonby, så säg honom, att han och jag nog råkas en gång, han vet väl hvar."

"Är det någonting vidare?"

"Ja, den skurken Will Watson innehar för min räkning hundra dollars, som är den betalning jag hade att bekomma, för det jag satte den olycksfogeln hit ombord. Dessa penningar ha kostat mitt lif. Jag vill att de öfverlemnas till den fattiga enkan, hos hvilken jag haft mitt logi. Sedan är allt klart."

Ändock ett vackert drag af uslingen, hvilket bevisar, att något godt fans i hans hjerta.

Stewarten infann sig nu och gaf Grogg den begärda drycken. Han tog glaset och bugade sig för Tyndall och officerarna.

"Er skål, gentlemän," sade han. "Måtte ni alla sluta på samma sätt som jag."

Han tömde glaset, smackade med läpparna och ögonblicket derefter dinglade han invid tornets topp

eller rättare tak. Ett kanonskott aflossades och inom några minuter var Tom Grogg ett lik. Kroppen insyddes genast i en hängmatta, i hvilken ett par kanonkulor lades, och sänktes strax derpå i floden.

Sphinx helsade fästningsbatterierna genom att trenne gånger sänka och hissa flaggan, derefter ångade den med sakta fart öfver till motsatta flodstranden.

“Ingen explosion höres utaf,” yttrade öfverste Hickman med ett ironiskt leende till Ponsonby. “Istället för att se vår fiende kullbyttara i luften har jag trott mig märka, att Tom Grogg gjort en dylik resa. Att en exekution egt rum ombord är säkert, och kanonbåten har löpt inpå oss, för att vi skulle kunna iakttaga hvad som tilldrog sig ombord.”

“Jag delar er åsigt,” svarade mr Boxer. “Grogg har ej återvändt med båten, och detta anser jag som ett säkert bevis på, att hans företag blifvit upptäckt. Vore han i lifvet infunne han sig nog för att lyfta sin belöning.”

Ponsonby såg högst nedslagen ut. Äfven han hade observerat, att något ovanligt tilldragit sig ombord på Sphinx. “Må vara huru som helst, så har dock afsigten varit god,” sade han. “Måhända har ej något gynsam tillfälle visat sig för Grogg att sätta verket till maskinen i gång. Hvad som ej skett i dag kan inträffa i morgon.”

“Derpå tviflar jag,” svarade kommandanten. “Men nu till en annan sak. Förhöret med öfverste Tyndall visar ej, att han på minsta vis är skyldig till de angifvelser ni gjort mot honom. Kan ni ej anskaffa några säkra bevis på hans brottslighet måste jag gifva honom fri. Han är en alltför respektabel man att på blotta misstankar längre hållas kvar i fängelse.”

“Jag skall lemna er dessa bevis,” svarade Ponsonby.

“Godt, och jag gifver er en frist af tre dagar härtill.”

När Ponsonby återkou till staden begaf han sig genast ut till plantagen. Han var vid ett ytterst dåligt lynne och stängde sig inne på sitt rum utan att mottaga någon.

Oliwer genomläste åter öfverstens bref. Han syntes rufva på någon plan, och han sände bud efter sin förste löjtnant.

“I afton,” sade han, “ämna jag företaga en landstigning och försöka en öfverrumpling. Ej långt ifrån mynningen af den s. k. hästfloden ligger en plantage med namnet Isola Bella. Dess egare är just den der skurken Ponsonby, som var roten och upphofvet till det dåd, för hvilket Grogg fick plikta med lifvet. Enligt de meddelanden jag erhållit lär Ponsonby uppehålla sig på plantagen. Att få honom i våra händer vore just en mästerkupp. Jag har ingen ro förrän detta lyckas mig.”

“En förträfflig idé, som ej torde vara särdeles svår att utföra,” svarade Cawendish. “Hur har du tänkt dig saken?”

“Att du med en af båtarna verkställer en rekognoscering af floden och trakten,” svarade Tyndall. “Det är nödvändigt att få utrönt, om floden har tillräckligt djup för båtar, äfvensom huruvida fiender finnas i närheten. Med Sphinx går jag nu öfver till andra stranden och uppsöker en lämplig plats der den kan ligga dold medan du utför rekognosceringen.”

Man öfverlade ännu en stund med hvarandra. Strax efter middagen hade det lyckats Tyndall att upptäcka en liten af träd och buskage fullkomligt dold vik, i hvilken Sphinx låg skyddad från att upptäckas. Härifrån afgick Cawendish på sin rekognoscering smygande sig med båten tätt under stranden, som var bevuxen med hög vass och nästan ogenomträngliga busksnår. Det hade under en veckas tid oupphörligt regnat, så att vattenhöjden betydligt ökat sig i floden. Stället der Sphinx låg ankrad var unge-

färligen på en knapp fjerdedels mils afstånd från mynningen af hästfloden.

Medan Oliwer afvaktade Cawendishs återkomst skref han ett långt bref till öfversten, i hvilket han berättade sina öden och äfventyr. Att närmare redogöra för innehållet vore endast att upprepa hvad läsaren redan känner till. Han upplyste äfven om sin plan att om möjligt bemäktiga sig Ponsonby för att låta honom undergå det straff han så väl förtjänade.

“Lyckas detta för mig,” skref Oliwer, “så anser jag detta företag för ett af de bästa jag utfört. Det rep i hvilket Tom Grogg blef hängd, väntar på honom. Han är en så inpiskad skälm, att han ej förtjenar någon barmhertighet. Med hans dotter är det synd, ty äfven hon får lida för faderns missgerning, men detta kan härvidlag ej hjälpas. Skulle ni, min far, händelsevis råka miss Robson, så framför mina hjertligaste helsningar till henne samt tacka henne för det intresse hon visat min person.”

Will skulle begifva sig till New-Orleans och söka att få brefvet i öfverstens händer. Från ankarplatsen var det en knapp mil till staden och för Will, som var en van marodör, borde det ej falla sig särdeles svårt att finna vägen. Under ömsesidiga uttryck af tillgifvenhet skildes Oliwer och Will ifrån hvarandra, och med brefvet väl gömdt i sina kläder begaf sig Will på vägen.

Mot aftonen återkom Cawendish ombord. Till följe af den häftiga nederbörden hade vattenståndet i den annars grunda floden så ökats, att man utan särdeles svårighet kunde med båtar komma fram till plantagen. Cawendish hade påträffat en af plantagens negrer, och af denna fått veta, att Ponsonby uppehöll sig på Isola Bella. Likaledes omtalade han, att Herrera stod med sin trupp i närheten, att negrerna voro i ett högst uppretadt tillstånd, och att en resning af dem när som helst var att förvänta.

“Allt det der låter ju godt och väl,” yttrade Oliwer. “Med ett par väl bemannade båtar bör

öfverrumplingen således med lätthet kunna utföras. Sjelf tager jag befälet öfver den ena båten och du kommenderar den andra. Se till att manskapet blir beväpnadt att allt är i ordning, ty när skymningen inbryter gifva vi oss i väg. Det är fullmåne, så att vi hafva en god ledning af den.“

Huru skön var ej den afton, som följde på en lika herrlig dag. I öster reste fullmånen sitt klot och öfvergöt floden med sitt magiska ljus, hvilket på dessa latituder med deras höga och klara luft är af dubbelt så stor styrka, som i nordligare trakter. Aftonstjernen visade sig som en stor juvel på himlens fäste, och från Savannens rika blomsterverld, som nu stod i sin fulla fägring, spred sig en berusande blomsterdoft. Lousiana har en fullkomligt tropisk natur, som påminner om klimatet på Vestindiens tju-sande öar, öfver hvilka en stjernehimel af oförlik-nelig skönhet och prakt hvälfver sig.

Under befäl af Tyndall och hans förste löjtnant hafva båtarna lemnat Sphinx och begifvit sig i väg. Nästan ljudlöst ila de fram på floden, hållande sig tätt intill stranden för att ej blifva upptäckta.

Okunnig om den fara, som hotade honom, satt Ponsonby i sitt rum försjunken i dystra tankar. Att Grogg misslyckats i sitt attentat var honom numera fullkomligt klart, och han harmades bittert deröfver. Äfven den kallsinnighet, för att ej säga förakt, som hans dotter visade honom allt sedan uppträdet med Herrera, smärtade honom, och när man härtill lägger, att hans fiende, öfverste Tyndall, måhända snart skulle återfå sin frihet och han således på nytt skulle se sig hotad af honom, så finner man, att Ponsonby hade skäl att känna sig misslynt och nedslagen. Äfven för Herrera hyste han fruktan, ty att den unge mulatten förr eller senare skulle med sin skara göra Isola Bella ett besök och utkräfva hämd på sina forna bödlar, derom var han fallt öfvertygad.

Han hade öfverenskommit med Rumford, att denne skulle uppträda i egenskap af falskt vitne mot

öfversten. För denne skurk var ingenting heligt och för penningar sålde han gerna sin själ. Det hade blifvit öfverenskommet, att Rumford den följande dagen skulle resa in till staden i Ponsonbys sällskap för att vitna mot öfversten. Hade Sphinx' befälhafvare undgått hans hämd, så skulle fadern ej göra det, om det än skulle kosta honom halfva den förmögenhet han stulit.

Ponsonby gick tidigt till hvila, ty resan till staden var bestämd att företagas i sjelfva soluppgången. Innan han lade sig gick han ut på verandan och lyssnade. Allt var tyst och stilla. Från negerhyddorna hördes de stora hundarnas skall, hvilka nattetid bevakade plantagen. Månen stod i zenit och endast insekternas surrande ljud afbröt den rådande stillheten.

Hade Ponsonby egt förmågan att se ut öfver floden, skulle han fått se tvenne båtar, som tyst och stilla arbetade sig fram mot plantagen; hade hans ögon kunnat genomtränga det höga buskaget, som växte i närheten af den stora risqvarnen och magasinerna, skulle han varseblifvit en mängd svarta gestalter, som lågo dolda i det höga gräset och endast afvaktade sin anförares signal att rusa fram och af alla dessa byggnader göra ett enda ofantligt bål. Hade han kunnat blicka in i negerhyddorna, hade han funnit alla dess innevånare vakna och lyssnande. Herrera, "Guds gissel" var kommen, och Isola Bella skulle innan morgongryningen vara jemnad med jorden. Men af allt detta såg Ponsonby intet, i full trygghet gick han till hvila och insomnade.

Det är midnatt. De svarta skuggorna resa sig upp och tända sina facklor. De närma sig intill qvarnen, till fängelset, till magasinerna. Facklorna sättas intill det torra virket. Det börjar att glimma, att smattra och lysa. Månens sken fördunklas alltmera af eldskenet. Nu frossa lågorna med vild häftighet samt belysa floden och trakten rundtomkring. Den stora qvarnen med sina långa vingar är en väldig, imponerande fyr, en jätte af eld och lågor. Herrera

med en del af sitt folk har omringat boningshuset och besatt alla utgångar. Ponsonby vaknar och skyndar ur sängen. Är solen redan uppe eller hvarifrån kommer detta bländande ljus som upplyser rummet? I detta ögonblick landstiger Oliwer och hans folk. De mottagas af negrerna med vilda glädjerop. Han får af dem veta hvad som är på färde, och han skyndar i spetsen för sitt folk fram till boningshuset.

“Ponsonby tillhör mig, för att gripa denne skurk är jag hitkommen,” ropar han. “Hvar befinner sig major Herrera?”

“Inne i boningshuset, i rummet hos fången,” svarar man honom.

Oliwer skyndar dit in. I salen dit Ponsonby blifvit förd finner han Herrera och några af dennes folk, som omgifva den fängslade Ponsonby. Tyndall nämner sitt namn för den unge mulatten och berättar i hvad afsigt han infunnit sig.

“Jag har kommit några minuter för sent,” yttrade han, “och ni har förekommit mig. Emellertid anhåller jag, att ni vill öfverlemna denne bof i mina händer, ty jag har åtskilligt att uppgöra med honom.”

Herrera bugade sig artig.

“Har ni större anspråk på honom än jag, så håll honom mycket gerna till godo,” svarade han. “Ehuru äfven jag har en dryg räkning att uppgöra med herr Ponsonby ser jag dock helst, om jag kan undvika att vidare få med honom att göra. Han har då spelat er något fult spratt, eller huru, sir?”

“Ja, ingenting mindre än, att han medelst en helvetesmaskin velat spränga mitt fartyg i luften,” svarade Oliwer, “samt dertill falskligen angifvit öfverste Tyndall, min far, för spioneri, så att han blifvit kastad i fängelse. Meriter nog att göra honom tio gånger förtjent af repet.”

“Det medgifves,” svarade Herrera, “också är fången er tillhörighet.”

Ponsonby uppgaf ett förtviflans rop.

“Antonio Herrera,“ utropade han, “öfverlemna mig ej i händerna på denne man, ty han skall döda mig. Antonio Herrera, jag vet att du älskar min dotter, för hennes skull, skona mitt lif.“

Man hörde starka rop kommande från gården.

“Lyssna till hvad negrerna ropa derutanför,“ svarade Herrera. “Ni kan sjelf välja, i hvems händer ni vill falla, antingen i denne officers eller i edra egna undersåtars.“

“Ponsonby, hvar är vår bödel, hit med Ponsonby, han skall stekas i lågorna. Ponsonby, hit ut med honom, vi vilja ej vänta på karlen längre,“ ropades det i korus från gården.

“Ni hör sjelf hvad man ropar dernere,“ yttrade Herrera. “Bestäm er fort, ty tiden skyndar.“

“Jag är er fånge,“ sade han till Oliwer, “för mig fort härifrån, att jag må komma undan dessa menniskor.“

Herrera och Oliwer togo afsked af hvarandra. Genom en bakväg, hvilken Ponsonby sjelf anvisade, fördes han af Tyndall och dennes folk ned till båtarna, som genast begåfvo sig på återvägen. Hela floden låg som i det klaraste solljus belyst af branden. Vattnet, träden, buskaget, allt skiftade i ett mångfärgadt ljus. När den stora qvarnen slutligen sammanstörtade flög ett moln af sprakande eldgnistor upp i luften. Det var ett fyrverkeri, lika storartadt som imponerande.

Utan några störande äfventyr anlände Oliwer med sin dyrbara fånge ombord på Sphinx. Den man, som velat honom ett så förfärligt öde, hade han nu i sina händer. Ponsonbys kraft syntes helt och hållet bruten. Han yttrade ej ett ord utan satt försjunken i slö likgiltighet. Han fick sig en hytt anvisad, utanför hvars dörr en post ställdes. På honom kunde ordspråket besannas: “att den som gräfver en grop åt andra faller sjelf deruti.“

Följande dag stod fången i kajutan inför Oliwer, som höll en kort ransakning med honom. Ponsonby erkände de anklagelser, som framställdes mot honom.

“Men, hvad har jag väl gjort annat, än hvad ni dagligen gör mot oss, edra fiender,” sade han. “I krig söka ju parterna att göra hvarandra så stor skada som möjligt. Ni äro mina fiender, och som sådane har jag handlat mot er. Det är allt?”

“Och i egenskap af fiende är det som jag låter helt simpelt hänga er,” svarade Oliwer. “Repet, i hvilket er medbrottsling Grogg dinglade, finnes ännu i behåll och passar nog till er hals. Hvad säger ni om den saken?”

“Att ni gör som er behagar,” svarade Ponsonby. “Jag är i ert våld och ni har makten.”

“Sätt er ner vid bordet der och skrif efter min diktamen,” befalde Oliwer. “Gör ni det icke, så svär jag vid Gud, att ni inom tio minuter har repet om er hals.”

Ponsonby fann rådligast att lyda.

“Hvad skall jag skrifva, sir?” frågade han.

“Ord för ord hvad jag nu dikterar.”

Ponsonby skref efter Oliwers diktamen följande:

Herr öfverste och kommandant!

Mitt samvete har vaknat, och jag förmår ej uthärda dess förebråelser. Jag har nemligen falskeligen angifvit öfverste Tyndall och detta af enskild hämd och för att undgå att till honom utbetala en större summa penningar, som jag är honom skyldig. Öfversten är en fullkomligt hederlig man och alldeles oskyldig, hvarför ni torde hafva godheten att försätta honom på fri fot. Jag blyges öfver mitt nedriga handlingssätt och beder om er och hans förlåtelse.

Ödmjukeligen

Charles Ponsonby.

Ponsonby darrade så af kufvad vrede, att han med möda kunde styra pennan. Att nödgas skrifva detta bref var ett af de pinsammaste ögonblick i hans lif. Men nöden hade ingen lag, ty härvidlag gälde det lifvet, och han hade en frisk erfarenhet af, att Oliwer ej var att leka med.

Sedan Ponsonby skrifvit underskriften och brevet blifvit försegladt afsändes det med en båt under parlamentärflagg till vaktornet med anhållan, att dess befälhafvare ville vidare befordra det enligt adress. Något som denne åtog sig att göra.

Oliwer beslöt att uppskjuta Ponsonbys dom till dess han inhemtat öfverstens tankar i saken. Han önskade om möjligt skona hans lif. Ponsonby hade ej orätt i sitt försvar, då han yttrade: "att i krig är hvarje medel tillåtet, som kan skada fienden." Oliwer sjelf hade t. ex. i affären med "Albemarle" bevisat detta, och dessutom vid åtskilliga andra tillfällen. Ponsonby fick emellertid som fånge tillsvidare kvarstanna ombord.

Ungefär trenne veckor efter dessa händelser anlände "Dandelion" med post och depecher till de på Mississippi agerande kanonbåtarna, medförande högst viktiga underrättelser. Richmond, rebellernas hufvudstad hade fallit i unionisternas händer, alla fasta platser voro intagna och de revolterande staternas motståndskraft var totalt bruten. General Grants segrar hade gifvit en lycklig vändning åt kriget och man väntade hvarje ögonblick, att den sista rebellkåren skulle nedlägga vapen och detta blodiga krig dermed vara slut. Från Kansas till Florida, från Nord-Carolina till Louisiana höjdes ett oändligt jubelskri från 4 millioner i frihet försatta slafvar. Förtryckets och lidandets tid var slutad för dem. Som medborgare i den stora unionen skulle de hädanefter lefva i skydd af dess lagar samt åtnjuta en hvit mans alla fri- och rättigheter. De kunde numera förvärfva och besitta egendom, de kunde komma i åtnjutande statens embeten samt genom uppfostran och skolor förvärfva de kunskaper och den bildning, som skulle förvandla dem från *djur till människor*.

Till sin ej ringa öfverraskning och obeskrifliga glädje mottog Oliwer ett bref från öfversten. Det var dateradt Charlestown, dit öfversten begifvit sig, sedan han på grund af Ponsonbys bref genast erhållit

sin frihet. Han hade trots alla försök ej kunnat meddela sig med Oliwer, alldenstund man strängt bevakade alla hans företag. Han begaf sig därför till Charlestown, hvarest han hoppades, att de snart skulle komma i tillfälle att sammanträffa med hvarandra.

“Af Ponsonbys bref kan jag sluta till, att ditt företag mot Isola Bella lyckats, och att skurken har fallit i dina händer, annars hade han nog ej gjort det erkännande, som återgaf mig friheten,” skref öfversten. “Jag anser lämpligast, att han blir skonad till lifvet, men därför bör han ej blifva ostraffad. Kan han blifva hitsänd skall jag draga försorg om, att han under en pålitlig polismans uppsigt blir öfverförd till England, hvarest han är efterlyst såsom anklagad för stöld och bedrägeri, och der han ej kan undgå att träffas af lagens arm.”

Detta öfverstens förslag fann Oliwer högst antagligt. Ponsonby fördes ombord på “Dandelion“, hvars chef åtog sig att på ort och ställe lemna fången. Med samma lägenhet skref Oliwer till sin far och delgaf honom de senaste tilldragelserna, samt uttryckte sin förhoppning om ett snart sammanträffande.

Hvad Ponsonbys slutliga öde beträffar kunna vi vara kortfattade. Genom öfverstens försorg blef han förd öfver till England och der insatt i häkte. Ransakningen med honom var långvarig, ty många vitnen måste höras och bevis anskaffas, innan hans slutliga dom föll. Den lydde på tio års deportation. Han vädjade till drottningens nåd, men hans bön blef afslagen. Han fördes till en australiskt straffkoloni, der han afled innan han aftjenat sin deportationstid.

Men ännu ett bref medförde posten till Oliwer. Det var från Ben Neafie och var af följande innehåll:

“Dear sir!

Härmed har firman nöjet delgifva er, att det lyckats vår utmärkt nitiske och skarpsinnige agent, mr Alexander Coowper att finna er fars vistelseort. Öfversten uppehöll sig då i S:t Louis men torde der-

ifrån hafva begifvit sig till New-Orleans i och för en ögonoperation. På ettdera af dessa ställen finner ni honom. Redan för tvenne månader tillbaka gjorde vår agent denna upptäckt, men på inrådan af er fars slägtinge miss Lydia Tyndall blef det öfverenskommet, att ej delgifva er den stora nyheten, på det att öfversten ej måtte blifva allför upprörd att återse er, då ett ostördt lugn var honom af nöden, ifall operationen skulle hafva väntad framgång.

Firman har för sina utgifter i och för denna sak debiterat er 150 dollars. Under tillönskan af ett lyckligt sammanträffande med er far tecknar jag ödmjuktigen.

New-York den 12 september 1864.

Benjamin Neafie.

“Ett nytt prof på Lydias intriger,” tänkte Oliwer. “Alla hennes planer gingo blott ut på att hålla mig aflägsnad från min far. Men jag vill ej vidare tänka derpå. Mörkret har blivit förbytt i ljus och återseendets stund nalkas trots alla intriger och dåliga handlingar.”

Hvad den stolta och sköna miss Melanie beträffar, hade vi önskat henne ett bättre öde än det som blef henne beskärmt. När hon erhöll fullständig kännedom om faderns många usla handlingar och den vanära, som drabbat honom, ansåg hon sig ej längre kunna visa sig ute i verlden och deltaga i sällskapslivets nöjen och förströelser. Ej heller ville hon bibehålla och njuta af den rikedom, som hennes far på ett så orättfärdigt sätt bekommit, utan hon afstod den åt de bedragna kreditorerna, som derigenom erhöilo någon ersättning. Hon beslöt att begifva sig till London samt der egna sig åt de gamla farföräldrarnas vård. Hon underrättade Mary härom, och denna kunde ej annat än gilla hennes beslut, huru påkostande det än var henne att skiljas ifrån vännen.

“Och Antonio Herrera,” hviskade Mary, “har du då mod att försaka din kärlek till honom?”

“Ja,” svarade Melanie, “äfven detta offer är jag mäktig att göra och har redan gjort. Herrera har framtiden för sig, och jag vill ej att han skall binda sitt öde vid en qvinnas, hvars namn blifvit så illa skymfadt och vanäradt, som det jag bär. Det skulle endast bringa olycka öfver oss båda, och en sådan vill jag undvika. Jag har tillskrifvit honom och sagt honom mitt farväl. Mitt beslut är fattadt och man må bedöma det huru som helst; man må kalla det för öfverdrifven stolthet, för en sentimental pjåskighet eller romantisk öfverdrift, det står dock fast och kan ej ändras.”

Mary sökte och erhöll anställning hos en aktningvärd familj i St: Louis. Äfven hon var ej lycklig, och tårar syntes ofta i hennes ögon. Hade väl hennes lilla hjerta hyst någon förhoppning, som gått i qvaf? Måhända hade hon funnit, att hvad hon ej ens för sig sjelf velat tillstå, likväl var en sanning och att hon ej längre sjelf egde sitt hjerta i behåll, utan skänkt det åt honom, som tagit hennes hvita ros och medfört den som ett minne.

Stackars liten Mary, om du väl kunde ana hvad *han* tänkte och drömde, måhända att leendet då skulle återvända kring din mun och rosorna på dina kinder.

— — — — —

Ett år har ytterligare försvunnit i tidens allt uppslukande flod. Portarna till Jani tempel hafva blifvit tillslutna, och krigets röda hane är tyst. Det afbrutna arbetet i de fredliga yrkenas tjenst har återupptagits. Handel och sjöfart börja på nytt att blomstra. Man har upphört att bygga “Monitorer” och tillverka torpedos och mr Lenopus mästestycke har åtminstone för en tid råkat ur modet.

Vi befinna oss åter i New-York, i den stora verldsstaden vid Hudson, der, hvarest bedragare och skälmar från gamla världen landstiga, der guld-sökande själar hoppas på att få sin törst efter mammon tillfredsstäld, och der utfattiga emigranter tro att

“flygande stekta sparfvar“ komma dem rätt i munnen utan att de behöfva ens sträcka ut handen efter dem. Lycka till mitt herrskap, ehuru jag tror, att ni blifva kuggade allesamman.

Bevars, hvilket fjesk och fläng råder ej i Delmonicos festväning. Hvita och svarta tjensteandar klädda i svart frack, hvit halsduk och “fademördare“ trängas der om hvarandra. Dekoratorer äro sysselsatta att pryda stora salen med guirlander af blommor, och från köket doftar det af rostbiff, kalkonstek, puddingar och pastejer. I iskylarna står champagnen och på salsläktaren ställer en musikkår i ordning notställarna. Delmonico sjelf kilar omkring lik en ödla för att öfvervaka, att allt blir ordnad efter hans befallningar. Vid middagstiden rapporteras att allt är i ordning. Och nu stannar det ena ekipaget, dyrbarare och elegantare än det andra, framför stora trappan till det verldsbekanta hotellet.

Skam att vi ej äro inbjudna till den fest, som här skall ega rum, utan måste stå utanför bland mängden på gatan. Vi få dock se en skymt af den tappre amiralen Porter, af commodore Cushing och flera andra celebra sjöofficerare. Vi lyfta på hatten för mångmillionärerna Astor, Mackey och Vanderbilt med fruar och döttrar. Vi stryka toppsegel för mr Gordon Bennet, “New-York Herald“ energiske redaktör. Det var fasligt hvad fint folk som här samlas. Hvad står på?

Vi interviewa en närstående herre, som bestämdt måste veta någonting, ty vi känna honom såsom varande notisjägare för “the World“. Han upplyser oss om, att det är ett bröllop, som skall firas, och att kontrahenterna äro *kaptenen i marinen mr Oliver Tyndall och miss Mary Anne Robson*. “Ni finner,“ tillägger han, “huru populär kaptен Tyndall är, ty jag tror, att halfva New-York är på benen för att få se en skymt af honom och hans brud.“

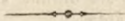
Vi stå slagna af öfverraskning och vilja ej sätta tro till hvad vi fått höra. Men se, der kommer brud-

paret åkande, följdt af vagnar med tärnor och marskalkar. Folkmassan helsar dem med ihållande hurraprop. Nej, jo, det är verkligen våra gamla bekanta Oliwer och Mary. Han ser ståtlig ut i sin enkla men vackra uniform, och liten Mary är verkligen förtjusande. Hon ser på sin blifvande make med en blick så mild, så from och kärleksrik, att det riktigt kännes godt i ens eget hjerta, och ur hans ögon strålar denna djupa trofasta kärlek, som först upphör vid jordlifvets slut.

Och den äldre Tyndall sedan! Huru lycklig ser han ej ut, huru stolt och triumferande betraktar han ej sin son. Ja, sir, ni har verkligen skäl att vara belåten, såväl med honom som med er förtjusande sonhustru. Nu behöfver ni ej tänka på eget giftermål för att erhålla ett treffigt hem och en öm vårdarinna, ty båda delarna kan ni påräkna hos edra barn och det är det bästa.

Att skåltal både på vers och prosa ej felades vid middagsbordet lika litet som den oundvikliga oxsvanssoppa samt rostbiffen, det kan jag på det bestämdaste försäkra.

Och nu min läsare — farväl!

Innehåll.

Första afdelningen: Släkten Tyndall.

1. Ljus och mörker . . . . . 3.
2. Lydia Tyndall . . . . . 12.
3. Krisen . . . . . 27.
4. Tyndall begifver sig åstad att uppsöka gudinnan Fortuna. Några familj-interiörer. Brevet . . . . . 37.
5. I hvilket än ytterligare bevisas, att släkten Tyndall ej är född med »segerhufva». Hvad sonen brutit får fadern umgälla. Carl Tyndall fångar, om ej lyckan, så åtminstone en hög rang och ett lefvebröd på spetsen af sin värja . . . . . 43.
6. På oceanen . . . . . 60.
7. Hämnden . . . . . 71.

Andra afdelningen: Utkastad i världen.

8. Ett sjömanshem . . . . . 95.
9. »De hundra uppfinningarnas man» . . . . . 101.
10. Hjelten flyr med större hast än Josef gjorde för Potifars hustru. Ocean-kryssaren. Commander Chusing . . . . . 114.
11. En felslagen förhoppning . . . . . 131.
12. »Wampanoog» erhåller sin besättning. Mellan Cap Hatteras och Florida. Tvärs öfver oceanen . . . . . 143.
13. En man som är lika förslagen som tapper. »Helvetesmaskinen». En bragd à la Karl XII . . . . . 161.
14. »Nashville». Fästet Mc Allister. Några blad ur löjtnant Tyndalls dagbok . . . . . 181.
15. Den första »Monitors» slutliga öde. Tyndall står på »heta stenen» utan att bränna sina fötter. Ett besök hos gamla bekanta . . . . . 200.
16. Under eget befäl. Skärmytslingar på hafvet och på floderna. Tyndall gör ett kort besök i paradiset men blir jagad derifrån af en engel i kjortlar . . . . . 219.

Tredje afdelningen: Ponsonby.

17. Plantagen »Isola bella» . . . . . 247.
18. Den blinde mannen återfår sin syn . . . . . 268.
19. Öfverraskningar . . . . . 285.
20. Lenopus mästestycke. Tom Grogg erhåller en beskickning, som slutar för dess innehafvare med den högsta upphøjelse. Will Watson som budbärare . . . . . 305.
21. Den som gräfver grop åt andra faller oftast sjelf deruti. Helvetesmaskinen. Ett jubelskri från fyra millioner menniskor. Berättelsen slutar med en fin middag . . . . . 324.

På Alb. Bonniers förlag har utkommit:

Ett litterärt Nationalverk,

som ej borde felas i något svenskt hem.

FÄLTSKÄRNS BERÄTTELSE

af

ZACH. TOPELIUS,

illustrerade af CARL LARSSON,

föreligga nu fullständigt.

Så länge svenskt språk talas, skall denna, den yppersta historiska roman, som finnes skrifven på nordiskt tungomål, läsas och läsas om igen af den ena generationen efter den andra.

Nu framträder **detta mästerverk** i en detsamma **fullt värdig utstyrel**, nämligen illustrerad med

326 teckningar af CARL LARSSON,

samt ett nytt, vackert **porträtt af författaren.**

Det oaktadt är denna **illustrerade nationalupplaga** **billigare** än de äldre, icke illustrerade upplagorna.

Den kostar nämligen fullständig endast 12 kronor eller inbunden i tre eleganta clothband 16 kronor.

*Arbetet kan fortfarande äfven erhållas i 48 häften à 25 öre, hvilka kunna utlösas efter hand, och bör knappast någon följaktligen af priset kunna förhindras att förskaffa sig detta **oöfverträffade mästerverk.***

På ALBERT BONNIERS förlag hafva utkommit följande

ROMANER
AF
MARIE SOPHIE SCHWARTZ:

Mannen af börd och Qvinnan
af folket.

Tredje genomsedda upplagan. — 2: 25.

Arbetet adlar mannen.

Teckning ur verkligheten.

Ny genomsedd upplaga. — 2: 50.

Blad ur qvinnans lif.

Andra genomsedda upplagan. — 3 kr.

Tvenne familjemödrar.

Andra genomsedda upplagan. — 2: 50.

Är mannens karakter hans öde?

Andra genomsedda upplagan. — 2: 50.

Om den nya prisbilliga upplagan af fru Schwartz' mest omtyckta romaner, hvilka för närvarande äro alldeles utgångna ur bokhandeln, vinner allmänhetens sympatier, komma ofvanstående romaner att efterföljas af några andra, hvaribland:

Enkan och hennes barn.

De värnlösa.

Emancipationsvurmen.

En fåfång mans hustru.

Skuld och oskuld.

På ALBERT BONNIERS förlag hafva utkommit:

VALDA ROMANER

---

af

HERMAN BJURSTEN.

- I. **Gyltas grotta.** Romantisk skildring från medeltiden. Häft. i illustr. omslag 2: 50; inb. 3: 50.
- II. **Ödets lek.** Roman. Häft. i illustr. omslag 3: 75; inb. 4: 75.
- III. **Öfverste Stobée** eller *Holsteinska partiet under frihetstiden.* Häft. i illustr. omslag 3: 25; inb. 4: 25.
- IV. **Egoismen.** Roman. Häft. i illustr. omslag 3: 75; inb. 4: 75.

~~~~~

Bland de flera svenska romanförfattare, som för åtskilliga tiotal af år uppträdde i vår literatur, intager **Herman Bjursten** onekligen ett ganska framstående rum.

Jemte en ytterst liflig fantasi samt ett ungdomsfriskt åskådnings-sätt egde han en utomordentlig lätthet att kläda sina tankar i ord, en ledig, lättläst, angenäm stil och stor berättartalang.

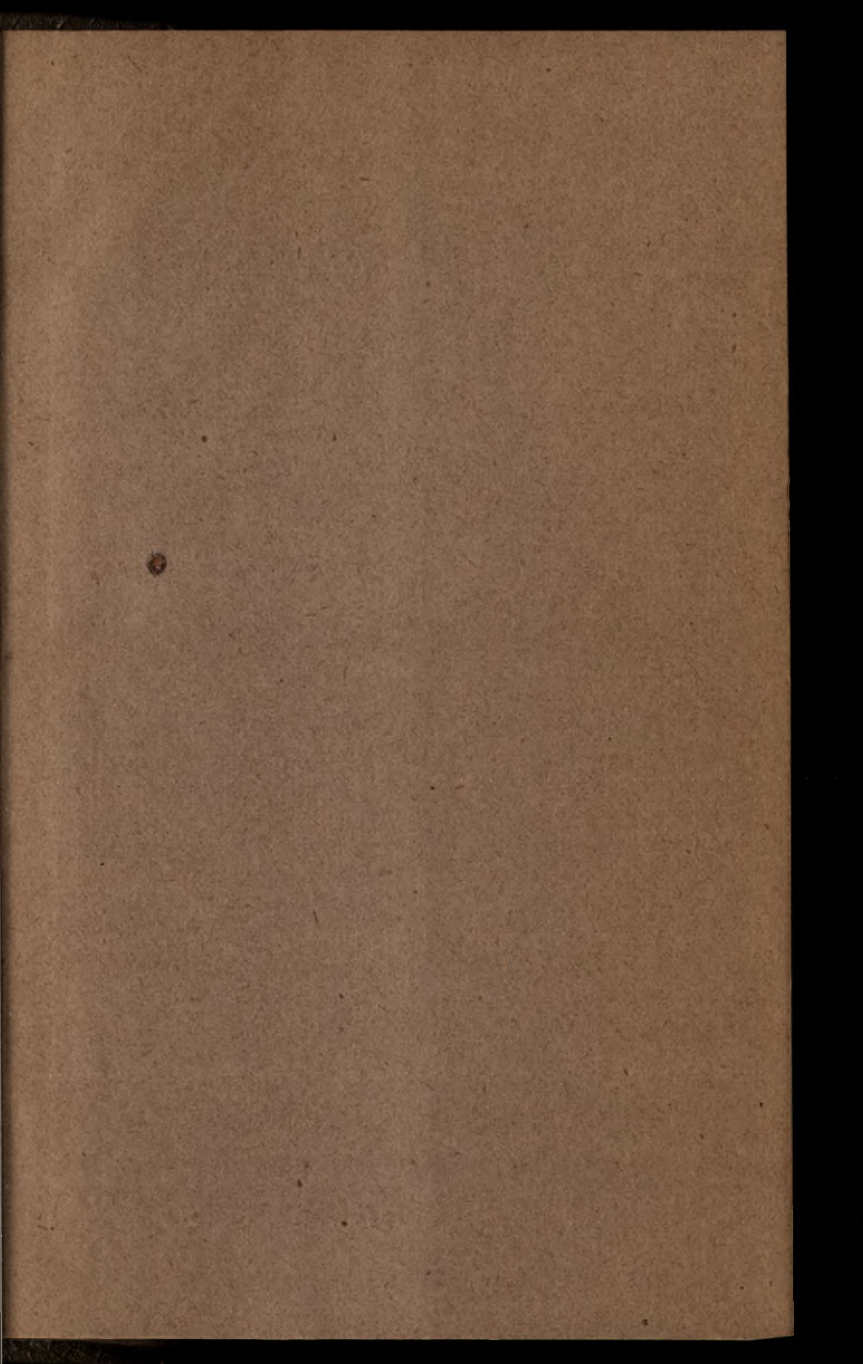
Det är utan tvifvel dessa egenskaper, som i så hög grad gjort hans romaner omtyckta och tillvunnit honom en så stor krets af läsare — större än som kommit mången af hans samtida till del.

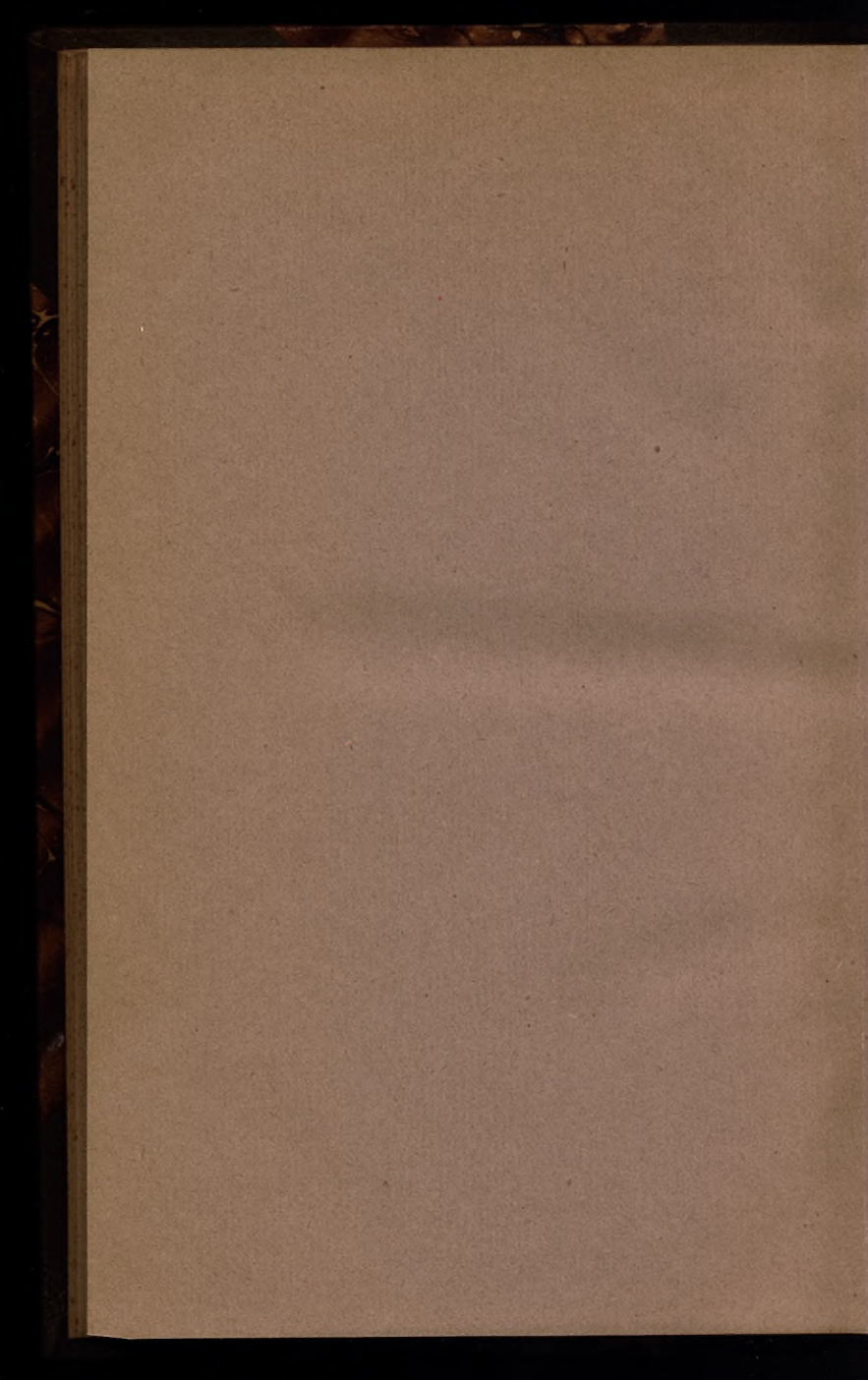
Företaget att nu utgifva en ny, vacker och prisbillig upplaga af ett urval bland Bjurstens romaner har derfor också mötts af lifligt bifall hos den läsande allmänheten — helst som några utaf dem en längre tid varit nr bokhandeln utgångna och derunder ofta blifvit efterfrågade.

På ALBERT BONNIERS förlag har förut utkommit af

H. AF TROLLE:

- Sjöofficeren.** *Historisk-romantiska skildringar från Adolf Fredriks och Gustaf III:s tidevarf.* 2:dra uppl. 2 delar. Häft. 4 kr.; inb. i vackert clothb. 5 kr.
- Gustaf III:s Testamente eller 1792 och 1815.** Historisk-romantiska tidsbilder. 2:dra uppl. 2:ne delar. Häft. 3: 50; inb. i ett clothb. 4: 50.
- Jacob Duvall eller färden på handelsfartyg.** Sjöroman i 2 delar, med förf:s porträtt. Häft. i illustr. omslag 4: 50; kart. 5 kr.; inb. 5: 50.
- Kapten Thomas Darell.** Hist.-romantiska skildringar från Gustaf IV Adolfs tid. 2: 75.
- Dikt och verklighet.** Novell. Häft. i illustr. omsl. 3 kr.; kart. 3: 25; inb. i clothb. 3: 75.
- Från land och haf.** Minnen, bilder och scener. Häft. i illustr. omslag. Pris 2: 50; inb. 3: 50.
- På en mils omkrets.** Skizzer, pennteckningar och noveller. Häft. i illustr. omslag. 2: 50.
- Östersjöns konung.** Sjöroman från Carl XII:s tid. 2:ne delar. Pris: 3: 50; kart. 4 kr.; inb. i clothb. 4: 50.
- Från Flottans hufvudstation.** Berättelser, minnen och bilder från min ungdomstid. Pris: 1: 50.
- Den svenske Blokadbrytaren.** Berättelse för den *mognare ungdomen och folket*. Med 18 illustrationer, hvaraf 8 originalteckningar af C. G. HELLQVIST. Pris 2: 50; kart. 3 kr.; inb. i clothband 3: 75.
- Hvalfångaren eller ett barnhusbarns öden.** Berättelse för den *mognare ungdomen och folket*. Med 36 illustr. Inb. i färgtryckt omslag 2: 50.
- Royalister och republikaner eller Revolutionens offer.** Romantiserad skildring fr. första franska revolutionen. Häft. 2: 75; kart. 3: 25; inb. i clothb. 3: 75.
- Skattsökaren på Oceanen.** Skildringar från vestra kusten af Afrika, tecknade för den *mognare ungdomen och folket*. I praktfullt färgtr. omslag 2: 50.
- Krona och törne.** Romantiserad berättelse från finskryska kriget 1808—1809. Häft. i illustr. omslag 2: 50; kart. 3 kr.; inb i clothb. 3: 50.
- Bland sjögastar och upprorsmakare.** Äfventyr till lands och sjös. 2:ne delar. Häft. i illustr. omslag 3: 50; kart. 4 kr.; inb. i clothb. 4: 50.

6000195453

Göteborgs universitetsbibliotek

